

Experience. Our greatest asset.

GBL is de tweede grootste Europese genoteerde participatieholding qua grootte, met een aangepast netto-actief van 17,0 miljard euro en een beurskapitalisatie van 12,9 miljard euro eind 2016. GBL is een portefeuillemaatschappij die voorrang geeft aan waardecreatie op lange termijn en kan bogen op een stabiel en familiaal aandeelhouderschap. De portefeuille is samengesteld uit industrie- en dienstbedrijven van wereldformaat, die leiders zijn op hun markt en waarvoor zij haar rol van professionele aandeelhouder vervult.

Jaarverslag GBL 2016

	Overzicht	Afdekklep
Mededeling van de Voorzitter van de Raad van Bestuur		2
Mededeling van de Gedelegeerde Bestuurders		4
	Strategie	6
	Vooruitzichten	10
	Positie binnen de sector	11
	Hoogtepunten	12
	Kerncijfers	16
Economische analyse van het geconsolideerd resultaat		18
	Aangepast netto-actief	23
Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen		27
	Het GBL-aandeel en beursprestatie	31
	Risicobeheer	36
	Activiteitenverslag	47
Rekeningen per 31 december 2016		72
	Deugdelijk Bestuur	148
	Woordenlijst	198
Verantwoordelijke personen		200
Voor meer inlichtingen		

Voorlaatste omslag

Wat wij aan de beleggers te bieden hebben

Het voornaamste doel van GBL is waarde scheppen voor haar aandeelhouders. De vennootschap legt zich toe op de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle portefeuille die gericht is op een welbepaald aantal ondernemingen die leider zijn in hun markt en waarin zij op lange termijn haar rol van actieve professionele aandeelhouder op zich kan nemen.

Ervaren

GBL is een portefeuillemaatschappij die al ruim een eeuw bestaat en al zestig jaar op de beurs genoteerd is. De groep weet zich gesteund door het decennialange partnership tussen de families Frère en Desmarais.

Opgericht in
1902

Actief

De strategische herschikking die vijf jaar geleden werd ingezet, deed een nieuwe dynamiek ontstaan in de portefeuille. Sinds 2012 werden in de portefeuille voor meer dan 12 miljard euro aan aankoop- en verkooptransacties verricht. Bovendien beschikt de groep over een stevige financiële flexibiliteit met een liquiditeitsprofiel van 3,5 miljard euro, bestaande uit thesaurie en niet-opgenomen bevestigde kredietlijnen.

Een team van een
vijftiental
investeringsspecialisten

Gediversifieerd

De versnelling van de portefeuilleherschikking zorgde voor een grotere geografische en sectorale diversifiëring. De portefeuille is nu eveneens gespreid over groei- en rendementsinvesteringen.

Gediversifieerde portefeuille, hoofdzakelijk bestaande uit deelnemingen in beursgenoteerde vennootschappen die leider zijn in hun sector

Succesvol

GBL wil betere prestaties dan het marktgemiddelde blijven boeken voor de waardestijging van haar aandeel en tegelijkertijd de regelmatige groei van haar dividend te verzekeren.

€2,93
voorgesteld dividend per
aandeel in 2016

5,7%
gemiddelde jaarlijkse stijging van
het dividend sinds 2000

Veerkrachtig

GBL heeft een ruim en flexibel investeringsmandaat, waardoor ze een portefeuille kan uitbouwen met ondernemingen die voordeel halen uit de tendensen op lange termijn, een gediversifieerde cashflow voortbrengen en dus minder gevoelig zijn voor schokken op korte termijn.

Blootstelling aan groeifactoren op lange termijn: innovatie, opkomende middenklasse, bevolkingsvergrijzing, levenskwaliteit / gezonde levensstijl, groene economie, outsourcing, ...

Zij ondersteunt en moedigt Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen aan. GBL investeert en desinvesteert naargelang de ontwikkeling van de ondernemingen en de marktopportunities om haar doelstellingen te bereiken, namelijk waarde creëren en een solide financiële structuur in stand houden. GBL voert een dividendbeleid dat het midden wil houden tussen een aantrekkelijk rendement voor de aandeelhouder en een waardestijging van het aangepast netto-actief.

60 jaar

beursnotering

- Stabiël en solide familiaal aandeelhouderschap
- Partnership met grote Europese familiale groepen

Efficiënt besluitvormingsproces en solide liquiditeitsprofiel dat een snelle uitvoering van de investeringsbeslissingen mogelijk maakt

Liquiditeitsprofiel van €3,5 miljard

- Interne expertise op financieel, juridisch en fiscaal gebied ter ondersteuning van de investeringsactiviteiten
- Bevoorrechte relatie met ondernemers, investeringsbanken en consultants op pan-Europees niveau
- Driemaandelijks en ad hoc georganiseerd Raad van Bestuur, wat een snelle besluitvorming mogelijk maakt

De portefeuille biedt een optimaal evenwicht tussen

- **Groei en rendement**
- **Sectoren**
- **Regio's**

Bijkomende informatie op de in december 2016 geheel vernieuwde website van de Vennootschap, met onder meer:

- Historische informatie over GBL
- De jaarlijkse en halfjaarlijkse verslagen, evenals de kwartaalpersberichten
- Het aangepast netto-actief op een wekelijkse basis
- Onze persberichten
- Onze deelnemingen
- Een marktconsensus

Informatie bestemd voor investeerders

Online-inschrijving voor het verkrijgen van informatie voor investeerders (kennisgevingen, persberichten, ...) is beschikbaar via onze website.

- Patrimoniale benadering
- Actieve en invloedrijke professionele investeerder
- Minderheids- of meerderheidsdeelnemingen...
- ...in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde vennootschappen
- Bereid om complexe situaties aan te pakken

- Verwachte organische groei
- Hoge instapbarrières
- Stevige cashflowgeneratie
- Solide financiële positie

Investor relations
Hans D'Haese
hdhaese@gbl.be
Tel.: +32 2 289 17 71

Mededeling van de Voorzitter van de Raad van Bestuur

In 2016 gaf de portefeuille blijk van een sterke veerkracht en is het aangepast netto-actief met 12% gestegen. Hoewel de cash earnings er lichtjes op achteruitgaan, zal aan de Algemene Vergadering voorgesteld worden om het dividend met 2,4% te verhogen tot 2,93 euro per aandeel.

Ondanks het onzekere economische klimaat dat herhaaldelijk werd opgeschrikt door opstoten van volatiliteit, veroorzaakt door de wereldwijde politieke en macro-economische spanningen, werpt het diversifiëringsbeleid dat GBL in 2012 inzette, nog altijd zijn vruchten af.

Een onzeker macro-economisch klimaat

Globaal genomen wist het wereldwijde BBP in 2016 het jaarlijkse tempo sinds 2012 aan te houden, met een geraamde groei van 3,1% (IMF). Net als de vorige jaren is het groeitempo lager dan verwacht en werd het herhaaldelijk naar beneden herzien, in het bijzonder door de sterke schommelingen in de olieprijs.

De wereldwijde expansie bleek echter bestand tegen de opeenvolgende schokken die werden veroorzaakt door de onzekerheid rond de vertraging van de Chinese economie, de verzwakking van de economieën die grondstoffen exporteren, de stemming in het voordeel van de Brexit, de presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten, de afwijzing van de grondwetsvorming in Italië... Toch is het mogelijk dat de negatieve gevolgen van al die gebeurtenissen in 2017 concreet zullen worden, aangezien de impact van de bovengenoemde beslissingen die in de tweede helft van 2016 werden genomen tot dusver niet helemaal duidelijk is.

De opkomende markten staan er beter voor dan in 2015. De toestand in Rusland is immers wat gestabiliseerd, er waren minder problemen met de huidige overgangsfase van de Chinese economie en ook de grondstoffenprijzen zijn niet meer verder gedaald.

De OESO-landen deden het minder goed. Ze werden afgeremd door de Verenigde Staten waar het concurrentievermogen van de industrie is aangetast en er een terugval is van de productie-investeringen. De Europese economie profiteerde dan weer van een evenwicht dat bijzonder positief was voor haar fundamentals (historisch lage rente en olieprijs in combinatie met een zwakke euro), waardoor de werkloosheid verder is gedaald en het begrotingstekort is verkleind.

Vitale financiële markten, ondanks de macro-economische en politieke onzekerheid

Hoewel er heel wat politieke en macro-economische spanningen waren, bleven de beurzen overeind in 2016. Het gezamenlijke effect van de grote schommelingen in de dollar- en oliekoersen en de verwachte renteverhoging zorgde ervoor dat de voornaamste evenwichtsverhoudingen die tot dan de wereldwijde groei ondersteunden, op de helling kwamen te staan. Daardoor ontstond er onzekerheid, die de opwaartse dynamiek van de financiële markten echter maar tijdelijk afremde.

Nadat er acht jaar lang een expansionistisch monetair beleid was gevoerd, lijkt er een langzame en stapsgewijze terugkeer naar een neutraler beleid aan te komen, vooral in de Verenigde Staten. Dat komt tot uiting in een zeer geleidelijke verhoging van vooral de lange-termijnrente, een tendens die waarschijnlijk nog zal worden versterkt door de verwachte inflatie als gevolg van het economische beleid van de nieuwe Amerikaanse President.

De beurzen bleken prima opgewassen tegen dat onstabiele klimaat. De S&P 500 is in 2016 met 10% gestegen, terwijl de Europese index DJ Stoxx 600 met 1% is gedaald. De indexen Dow Jones en S&P 500 bereikten eind december 2016 zelfs een historisch hoogtepunt en zijn ook in het eerste kwartaal 2017 verder blijven stijgen.

Groei van het aangepast netto-actief van GBL met 12%

Dit jaar is het aangepast netto-actief van GBL met 1.804 miljoen euro gestegen naar 17,0 miljard euro, dus 105,31 euro per aandeel. De beurskoers is globaal genomen stabiel gebleven (+ 1%) en bedraagt 79,72 euro aan het einde van het jaar. Die prestatie toont nog maar eens aan hoe veerkrachtig het model van GBL wel is.

Het geconsolideerd nettoresultaat is tot - 458 miljoen euro gedaald door de geboekte waardeverminderingen op LafargeHolcim en ENGIE voor respectievelijk 1.682 miljoen euro en 62 miljoen euro. Die waardeverminderingen zijn louter boekhoudkundig en hebben geen impact op de cash earnings van GBL, die op 440 miljoen euro uitkomen. De terugval van de cash earnings valt te verklaren door de verdere desinvestering in historische deelnemingen met hoog rendement in de energiesector.

De financiële situatie van GBL blijft uiterst gezond, met een nettothesaurie positie van 225 miljoen euro en een liquiditeitsprofiel van 3,5 miljard euro. Hierdoor kan GBL snel opportuniteiten grijpen op basis van duidelijke investeringscriteria.

Respect voor een deugdelijk bestuur

De Algemene Vergadering van 25 april 2017 wordt verzocht om Laurence Danon Arnaud als Bestuurder te benoemen. Als de Vergadering dat voorstel goedkeurt, zullen er in de Raad zes vrouwen zetelen, van wie er vijf de hoedanigheid van onafhankelijk Bestuurder hebben.

Één derde van de Raad van Bestuur zal dan uit vrouwen zijn samengesteld, geheel volgens de wettelijke vereisten.

GBL kan bogen op een stabiel controleaandeelhouderschap en is als professionele belegger op lange termijn een aantrekkelijk investeringsvehikel in een onzeker economisch en financieel klimaat.

Wij stellen de aandeelhouders bovendien voor om het bruto-dividend opnieuw met 2,4% te verhogen, tot 2,93 euro per aandeel, wat een rendement van 3,7% oplevert, als blijk van vertrouwen in onze strategie. Ten slotte maken we van de gelegenheid gebruik om u nogmaals te bedanken voor uw jarenlange begeleiding van onze vennootschap.

Vraag en antwoord met Ian Gallienne en Gérard Lamarche

Gérard Lamarche
Gedelegeerd Bestuurder

Ian Gallienne
Gedelegeerd Bestuurder

Vijf jaar geleden ging U van start met de toepassing van de strategie van portefeuilleherschikking om tot een grotere sectorale en geografische diversifiëring te komen. Misschien is het nu tijd om de balans op te maken?

IAN GALLIENNE: In vijf jaar tijd is de portefeuille van GBL sterk geëvolueerd, met aankopen en verkopen voor meer dan 12 miljard euro. Zo trok GBL zich volledig of gedeeltelijk terug uit Arkema, Suez, Iberdrola, Total en ENGIE voor een globaal bedrag van 5,8 miljard euro.

GÉRARD LAMARCHE: De opbrengst uit die verkopen werd herbelegd, voornamelijk in SGS, Umicore, adidas en Ontex, voor 4,5 miljard euro. Eind 2016 bedraagt de beurswaarde van die vier deelnemingen 6,3 miljard euro, met een latente meerwaarde van 1,7 miljard euro. GBL voerde ook haar activiteit in alternatieve fondsen op via haar dochteronderneming Sienna Capital door er 1,1 miljard euro aan te besteden. Sinds 2012 investeerde GBL dus bijna 5,7 miljard euro in nieuwe activa.

IG: Deze strategie werd bovendien toegepast met behoud van een gezonde financiële structuur en een toenemend dividend. Uit de arbitrages in de portefeuille ontstond een grotere diversifiëring, zowel op sectoraal als geografisch vlak, en de invloed binnen de deelnemingen nam toe. Die portefeuilletransformatie zorgde bovendien voor een grotere blootstelling aan groeiwaarden met als gevolg een sterke stijging van de beurskoers sinds eind 2011 (+ 55%).

Wat waren de voornaamste gebeurtenissen en arbitrages in de portefeuille in 2016?

GL: GBL kon in 2016 profiteren van de volatiliteitspieken op de financiële markten, in het bijzonder in Europa, om de geleidelijke desinvestering van haar deelnemingen in de energiesector verder te zetten. GBL zette in 2016 immers haar uitstap uit Total en ENGIE voort voor een globaal bedrag van 2,3 miljard euro. Eind 2016 bezit GBL resterende deelnemingen die 0,7% van het kapitaal van Total en 0,6% van het kapitaal van ENGIE uitmaken. Die twee deelnemingen leverden in 2016 een geconsolideerde meerwaarde op van 721 miljoen euro.

IG: GBL versterkte in 2016 ook een aantal deelnemingen in haar portefeuille voor een totaalbedrag van 1,6 miljard euro. Zo bezit GBL voortaan 7,5% van het kapitaal van adidas (ten opzichte van 4,7% eind 2015), met een beurswaarde van 2,4 miljard euro, en is ze sinds mei 2016 vertegenwoordigd in de Toezichtsraad. GBL verhoogde eveneens lichtjes haar deelneming in Umicore tot 17,0% van het kapitaal (16,6% eind 2015) en heeft voortaan een tweede zetel in de Raad van Bestuur. Ten slotte versterkte GBL ook haar deelneming in SGS tot 16,2%.

GL: Parallel met de portefeuillehervordering ondersteunde GBL verschillende strategische initiatieven van haar deelnemingen door haar vertegenwoordiging in bestuursorganen. Zo stond GBL het managementteam van LafargeHolcim bij tijdens de uitvoering van de doelstellingen voor 2018, in het bijzonder wat betreft de uitvoering

van verkopen van activa, de realisatie van de synergieën en de herfinanciering van de groep. GBL werkte eveneens aan de optimalisering van de balans van SGS en de vergoeding van de aandeelhouders door een aantrekkelijk dividendbeleid te blijven voeren en het programma voor de inkoop van eigen aandelen voort te zetten.

Wat waren de markante feiten met betrekking tot de Kweekvijverinvesteringen en Sienna Capital in 2016, als aanvulling op deze belangrijke herschikking binnen Strategische Deelnemingen?

GL: Eerst en vooral bereikten de deelnemingen van GBL in adidas en Umicore in de loop van het jaar een marktwaarde van meer dan een miljard euro, dankzij het gecombineerde effect van een toetreding tot het kapitaal en de stijging van hun beurskoers (67% voor adidas en 40% voor Umicore). GBL is daarnaast ook vertegenwoordigd in de bestuursorganen van de twee bedrijven. Hierdoor zijn haar deelnemingen Strategisch geworden.

IG: GBL realiseerde in 2016 nieuwe Kweekvijverinvesteringen voor een bedrag van meer dan 500 miljoen euro. De deelneming in Ontex werd uitgebreid van 7,6% eind 2015 naar 19,98% van het kapitaal eind 2016. Daarnaast nam GBL een deelneming van 2,95% in Burberry. Sienna Capital ging bovendien verbintenissen aan voor 268 miljoen euro en investeerde 161 miljoen euro in zijn onderliggende fondsen.

In de loop van 2016 verhoogde GBL haar investeringscapaciteit. Hoe verklaart U het sterkere liquiditeitsprofiel van de groep? Kunt U ons aangeven hoe het kapitaal zal worden aangewend?

GL: De arbitrages op de portefeuille in 2016 droegen bij tot een brutothesaurie, zonder eigen aandelen, van bijna 1,4 miljard euro. Dit vooral dankzij opbrengsten uit verkopen van 2,5 miljard euro, die hoger zijn dan de investeringen in de loop van het jaar (1,6 miljard euro). Aangezien de groep beschikt over niet-opgenomen bevestigde kredietlijnen voor een bedrag van 2.150 miljoen euro eind 2016, is het liquiditeitsprofiel toegenomen tot 3,5 miljard euro.

IG: De herinvestering van de opbrengst van de verkopen in Total en ENGIE blijft in 2017 een prioriteit voor GBL, net zoals het actieve beheer van de deelnemingen in portefeuille. Rekening houdend met de investeringscapaciteit van de groep, blijft GBL uitkijken naar Strategische opportuniteiten zowel voor dossiers hoger dan een miljard euro als voor de Kweekvijver (tussen 250 miljoen en 1,0 miljard euro). In de huidige marktomstandigheden zullen wellicht nieuwe volatiliteitspieken voorkomen, wat GBL interessante investeringsmogelijkheden kan bieden.

Strategie

GBL is in 2012 gestart met een herschikking van haar portefeuille om rekening te houden met de marktomgeving en om maximaal in te zetten op haar streven naar waardecreatie op lange termijn voor haar aandeelhouders. De strategie van GBL draait rond drie strategische prioriteiten.

Drie strategische prioriteiten

Prioriteit 1	Verdere diversifiëring van de portefeuille, met het oog op een evenwicht tussen groei en rendement	
	Een grotere diversifiëring	
	Geografische	Sectorale
	Gedeeltelijke of gehele verkoop van deelnemingen in de energiesector (Total, ENGIE, Suez) en aankoop van een deelneming van 16,2% in SGS, 17,0% in Umicore en 7,5% in adidas.	
Sterker groeiprofiel van de vennootschappen in de portefeuille		
Uitbreiding van het investeringsspectrum naar minder grote ondernemingen		
Uitbouw van de Kweekvijverportefeuille en het nemen van een participatie in het kapitaal van Ontex (19,98%) en Burberry (2,95%).		
Een grotere blootstelling aan alternatieve investeringen via Sienna Capital		
Sinds oprichting voor 1,7 miljard euro aan investeringstoezeggingen, waarvan 1,1 miljard euro geïnvesteerd.		

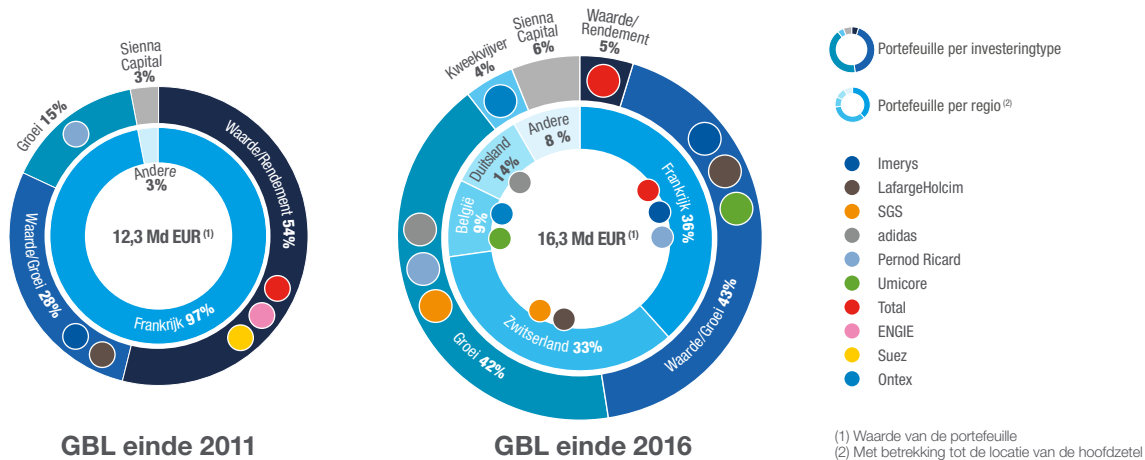
	Strategische Deelnemingen							Kweekvijverinvesteringen	
									
Positie in de sector	N° 1	N° 1	N° 1	N° 2	N° 2	Top 3	Top 5	Top 3	Top 10
Dividend rendement 2016	2,4%	2,8%	3,3%	1,1%	1,8%	2,4%	5,0%	1,6%	2,5%
EBITDA-groei⁽¹⁾	9,4%	8,8%	5,7%	14,8%	4,6%	10,5%	19,3%	14,4%	5,8%

(1) Gewogen gemiddelde 16-18 (Bloomberg consensus)

GBL zet de transformatie voort om het groeiprofiel van de portefeuille te versterken. GBL gaat op zoek naar grote deelnemingen binnen kleinere ondernemingen met een groter groei-potentieel. GBL hanteert al sinds 1982 dezelfde investeringsfilosofie die op welbepaalde strategische en financiële criteria berust.

Zo wenst GBL als professionele aandeelhouder te investeren in bedrijven met een leidende positie in hun sector, die een business-model volgen dat zowel op organische als externe groei is gericht, onder leiding van ervaren managementteams en met voldoende financiële draagkracht.

De investeringsportefeuille werd sterk bijgestuurd en heeft nu een geografische blootstelling en een groei-rendementsverhouding die met de doelstellingen van GBL overeenstemmen.

Een professionele, actieve en verantwoordelijke belegger zijn

Meer invloed in de deelnemingen

Prioriteit 2

Referentieaandeelhouder in elke deelneming

Deelnemingen van 10% tot 30% (minimaal)

Sleutelrol in de fusie van LafargeHolcim, ondersteuning van de overname van S&B en het overnameproject van Kerneos door Imerys, verwerving van een bijkomende zetel in de Raad van Bestuur van Umicore en van een zetel in de Toezichtsraad van adidas.

GBL is een participatieholding met een langetermijnvisie. Als investeringsvehikel dat met permanent kapitaal gefinancierd wordt, is GBL niet beperkt in haar beleggingshorizon. Zo worden de investeringen aangehouden zolang als nodig is om de waarde ervan te optimaliseren. Er is een periodieke evaluatie van het potentieel tot waardecreatie van de verschillende activa om zo een verkoop-strategie uit te stippelen.

GBL streeft ernaar grote deelnemingen aan te houden om een actieve rol te kunnen spelen in de deelnemingen in de portefeuille.

GBL wil haar ervaring en expertise, met name op het gebied van fusies & overnames, en haar netwerk ten dienste stellen aan het management van haar deelnemingen om zo alle hefboomen tot waardecreatie te activeren en voluit haar rol van professionele aandeelhouder te spelen. Haar strategie bestaat erin een vriendschappelijke aanpak te hanteren om een langetermijnrelatie uit te bouwen en een actieve rol te spelen in de bestuursorganen, onder meer op het gebied van de strategische ondernemingsbeslissingen.

Een professionele, actieve en verantwoordelijke belegger

Per 31/12/2016	Jaar van de eerste investering en naam	Plaats van GBL in de bezitsstructuur/ bezitspercentage	Aanwezigheid van GBL in de Raden van Bestuur	Aantal leden in de Comités	
	1987 Imetal	N° 1 / 53,9%	6 / 17	Auditcomité	1 / 3
				Strategischcomité	4 / 8
				Benoemings- en Remuneratiecomité	2 / 5
				Totaal	7
	2005 Lafarge	N° 2 / 9,4%	2 / 14	Auditcomité	1 / 5
				Strategisch-, Ontwikkeling- en Duurzame ontwikkelingcomité	1 / 5
				Benoemings-, Deugdelijk Bestuur- en Remuneratiecomité	1 / 4
				Totaal	3
	2013 SGS	N° 1 / 16,2%	3 / 10	Auditcomité	1 / 4
				Benoemings- en Remuneratiecomité	1 / 3
				Totaal	2
	2015 adidas	N° 1 / 7,5%	1 / 16	Strategischcomité	1 / 6
				Auditcomité	1 / 3
				Remuneratiecomité	1 / 3
				Totaal	3
	2006 Pernod Ricard	N° 3 / 7,5%	2 / 14	Strategischcomité	1 / 6
				Auditcomité	1 / 3
				Remuneratiecomité	1 / 3
				Totaal	3
	2013 Umicore	N° 1 / 17,0%	2 / 11		
	1998 Fusie tussen Petrofina en Total	Top 5 / 0,7%	2 / 12	Auditcomité	1 / 4
				Remuneratiecomité	1 / 4
				Totaal	2

Behoud van een stevige en soepele financiële structuur

Behoud van een solide financiële structuur die zowel investeringsopportuniteiten toelaat als de uitbetaling van een stabiel of stijgend dividend

Prioriteit 3

Stevig liquiditeitsprofiel

Beperkte structurele netto financiële hefboom

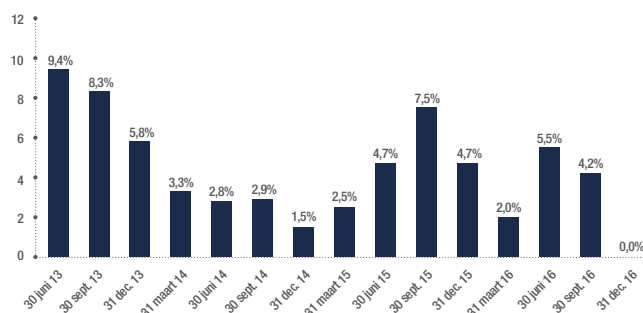
Gestage historische dividendgroei en liquiditeitsprofiel van 3,5 miljard euro einde 2016.

GBL streeft ernaar een gezonde financiële structuur te handhaven, met een stevig liquiditeitsprofiel, waardoor ze snel actiemiddelen kan inzetten en een beperkte netto schuldenlast heeft ten opzichte van de waarde van haar portefeuille.

Dit beleid biedt GBL de nodige flexibiliteit om snel investeringskansen te grijpen. Eind 2016 bedraagt de Loan-to-Value ratio van GBL 0% (4,7% eind 2015) en geniet de vennootschap een stevig liquiditeitsprofiel van 3,5 miljard euro (liquide middelen en niet-opgenomen bedrag van bevestigde kredietlijnen).

De evolutie van de Loan-to-Value ratio is te danken aan de uitkristallisering van investeringskansen voor belangrijke deelnemingen in het kapitaal van vennootschappen die voldoen aan de investeringscriteria van GBL, die kaderen in de strategie van de rotatie van de portefeuille van de vennootschap.

Loan-to-Value

Strategisch doel

Waardecreatie door een continue en duurzame groei van haar intrinsieke waarde en dividenduitkering.

GBL wil boven het marktgemiddelde blijven presteren voor wat de waardering van haar aandeel betreft en tegelijkertijd haar dividend regelmatig doen groeien.

Vanouds keert de groep minder dividenden uit dan zij er van haar deelnemingen ontvangt, waardoor een positief saldo ontstond, na financiële lasten en structurele kosten. Dit saldo zou tijdelijk kunnen verminderen of zelfs negatief worden door de afbouw van activa in de energiesector met een hoog rendement, maar dat brengt de doelstelling voor de dividendgroei niet in gevaar.

Het gevoerde beleid streeft dus naar een evenwicht tussen een aantrekkelijk dividendrendement en een groeipotentieel op lange termijn van de investeringsportefeuille.

GBL houdt er aan zich te onderscheiden van de andere beursgenoteerde bedrijven door haar rol als actieve en professionele aandeelhouder bij haar deelnemingen. GBL legt zich ook toe op een regelmatige herschikking van haar portefeuille met beperkte en geoptimaliseerde structuurkosten. Ten slotte berust de ultieme hefboom van waardecreatie voor de aandeelhouders op de vermindering van de discount.

Investeringsmodel van GBL

Duidelijke investeringscriteria

GBL investeert in Europese ondernemingen van wereldformaat die actief zijn in sterk groeiende markten. De investeringen moeten aan de volgende hoofdcriteria voldoen:

Strategische criteria

- Toonaangevend in hun activiteitssector
- Europese groep maar met internationaal actierrein
- Management van grote kwaliteit
- Organisch en extern groeipotentieel
- Capaciteit voor dividend distributie
- Eenvoudig en stevig bedrijfsmodel dat waarde creëert
- Geografische en sectorale diversificatie

Criteria voor deugdelijk bestuur

- Positie als voornaamste aandeelhouder (eerste of tweede)
- Actieve bijdrage tot waardecreatie, in nauwe samenwerking met het management
- Actieve rol in de bestuursorganen (Raad van Bestuur en Comités)
- Inspraak in de strategische besluitvorming, de benoeming en bezoldiging van het management en de afstemming van de financiële structuur op de toekomstige ontwikkeling van de deelnemingen (M&A)

Financiële criteria

- Sterke cashflow generatie
- Financiële flexibiliteit die toelaat strategische opportuniteiten te onderzoeken

Vooruitzichten

Verdere ontwikkeling van de portefeuille

Een kwaliteitsportefeuille die drie categorieën van activa omvat.

Strategische Deelnemingen

Investerings van doorgaans meer dan 1 miljard euro, hoofdzakelijk in beursgenoteerde vennootschappen waarin GBL een zekere invloed kan uitoefenen. Zij vormen het grootste deel van het aangepast netto-actief.

Per 31/12/16

89,6%

Doelstelling op lange termijn

75% - 80%

Inkomstenbronnen → • Dividenden • Meerwaarden

Kweekvijverinvesteringen

Een beperkte selectie van minder grote deelnemingen (250 miljoen - 1 miljard euro) in al dan niet beursgenoteerde ondernemingen die het potentieel hebben om op termijn Strategisch te worden.

Per 31/12/16

4,5%

Doelstelling op lange termijn

10% - 15%

Inkomstenbronnen → • Meerwaarden • Eventueel dividenden

Sienna Capital

Belangrijke deelnemingen in private equity-, schuld- of specifieke themafondsen.

Per 31/12/16

5,9%

Doelstelling op lange termijn

10%

Inkomstenbronnen → • Meerwaarden • Commissies en "carried interest" • Interestopbrengsten en dividenden

Positie binnen de sector

Met haar beurskapitalisatie van 12,9 miljard euro eind 2016 is GBL de tweede grootste beursgenoteerde Europese holding.

Positionering van GBL tegenover een selectie van Europese peers

GBL biedt een dividendrendement van 3,6% en haar portefeuille bestaat voor 94% uit beursgenoteerde activa, te vergelijken met respectievelijk 2,3% en 65% voor het gemiddelde van haar voornaamste peers.

	Beurskapitalisatie (in miljard EUR)	Free float	Dividend- rendement ⁽¹⁾	Beurs- genoteerde activa ⁽²⁾	Familie aandeel- houderschap	Disagio ⁽³⁾
Investor AB	27,2	74%	3,2%	78%	23%	13%
Exor	9,9	42%	0,8%	50%	52%	19%
Industrivarden	8,0	82%	3,4%	100%	0%	11%
Lundbergs	7,2	52%	1,1%	76%	42%	- 2%
Wendel	5,4	59%	2,0%	53%	36%	25%
Ackermans & van Haaren	4,4	66%	1,5%	NC	33%	NC
Sofina	4,3	44%	2,4%	NC	54%	NC
Eurazeo	3,9	67%	3,8%	35%	17%	23%
Gemiddelde (behalve GBL)	8,8	61%	2,3%	65%	32%	15%
GBL	12,9	46%	3,6%	94%	50%	24%

Bron: Bloomberg op 31/12/2016, informatie verstrekt door de vennootschappen op ten laatste 31/12/16

(1) Dividendrendement = Dividend 2015 (betaald in 2016)/beurskoers op 31/12/2015

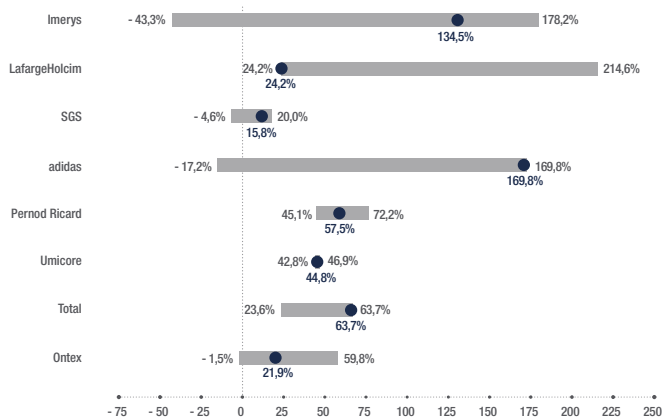
(2) Deel van de beursgenoteerde geïdentificeerde activa in de portefeuille

(3) Disagio op datum van laatst gepubliceerde netto-actief waarde van de ondernemingen

Vergelijkende prestaties van beursgenoteerde investeringen van GBL

De waardecreatie op middellange termijn (5 jaar) van de deelnemingen in de GBL-portefeuille bevindt zich hoofdzakelijk in de top van de vork van de prestaties van de andere spelers in de sector.

TSR ⁽¹⁾ op 5 jaar ⁽²⁾ van de deelnemingen van GBL vs. de belangrijkste peers

● Situatie van de deelneming tegenover haar peers

- Imerys** Anglo American, BHP Billiton, Wienerberger, Rio Tinto, Saint-Gobain, CRH, Minerals Technologies
- LafargeHolcim** Italcementi, Cemex, Heidelberg, CRH, Martin Marietta
- SGS** Intertek, Bureau Veritas
- adidas** Nike, Puma, Under Armour
- Pernod Ricard** Remy Cointreau, Diageo
- Umicore** Johnson Matthey, BASF
- Total** BP, ENI, ExxonMobil, Shell, Chevron
- Ontex** SCA, Johnson & Johnson, Kimberly Clark, Procter & Gamble

(1) Total Shareholder Return: rendement op de beurskoers en herbelegde dividenden vastgesteld op 31/12/2016

(2) Met uitzondering van SGS die op 4 jaar is, en adidas en Ontex die op 2 jaar zijn

Hoogtepunten

In 2016 heeft GBL haar beleid voortgezet om proactief haar portefeuille te roteren. Dat kwam voornamelijk tot uiting in een partiële afbouw van sommige historische activa en het versterken van de huidige posities.

Strategische Deelnemingen

TOTAL

In het eerste trimester 2016

Verkoop van aandelen voor 1,1 miljard euro

adidas
GROUP

Op 30/06/16

Wordt een Strategische Deelneming

umicore

Op 30/09/16

Wordt een Strategische Deelneming

ENGIE

Op 31/12/16

Verkoop van aandelen voor 572 miljoen euro

TOTAL

Op 31/12/16

Verkoop van aandelen voor 666 miljoen euro

Kweekvijverinvesteringen

Op 31/12/16

Participatie van 19,98%

BURBERRY
LONDON

Op 31/12/16

Participatie van 2,95%

Sienna Capital

Ergon Capital Partners

Verwerving van Looping

Verkoop van De Boeck en Larcier

Verwerving van DIH

Sagard

Verwerving van een minderheidsbelang

in Prosol - Grand Frais

Verkoop van FläktWoods

Kartesia

Beleggingen van 113 miljoen euro

BDT Capital Partners

Verwerving van Keurig Green Mountain

via Acorn Holdings

Ondersteuning van de deelnemingenstrategie in 2016

IMERYS

- Verdere integratie van S&B en andere recente overnames.
- Nieuwe verrichtingen voor externe groei: Spar, Alteo, en Damolin.
- Overnameproject Kerneos
- Obligatie-uitgifte op lange termijn.

LafargeHolcim

Ondersteuning van het managementteam van LafargeHolcim na de fusie om de 2018 doelstellingen te behalen:

- Verkoop van activa en realisatie van synergiën boven de doelstellingen.
- Continue optimalisatie van de balans, in termen van kapitaalallocatie en financieringsopportunities.
- Versterking van het management-team en structuren.

- Organische groei (strategische positionering op de digitaliseringstrend) en kostenafbouwprogramma.
- Externe "bolt-on"-groei: 19 overnames afgesloten in 2016.
- Optimalisering van de balans: behoud van een aantrekkelijk dividendbeleid en voortzetting van het programma voor de inkoop van eigen aandelen.

GROUP

- Ian Gallienne benoemd tot Bestuurder.

Pernod Ricard

- Maatregelen ter ondersteuning van de organische groei: versnelling van de activiteit in de Verenigde Staten en initiatieven op middellange termijn in China.
- Portefeuillebeheer: "bolt-on"-overnames van Gin Monkey 47 en Bourbon Smooth Ambler, overdracht van Vodka Fris en van brandy's en wijnen Domecq.
- Kostenbesparende maatregelen.

umicore

Begeleiding van de leidinggevenden bij Umicore:

- Voortzetting van de initiatieven voor een organische groei met nieuwe investeringen in katalyse en herlaadbare batterijen.
- Verwerving van drie octrooifamilies van 3M voor NMC-kathodematerialen en overname van Eurotungstene (ontwikkeling, productie en marketing van metaalpoeders die in diamantgereedschappen en hardmetaaltoepassingen worden gebruikt).
- Ondersteuning van de verkoop van de Zinc Chemicals-activiteit aan OpenGate Capital.
- Colin Hall benoemd tot Bestuurder.

TOTAL

- Voortzetting van het kostenafbouwplan en de investeringen.

De verkopen van sommige historische deelnemingen werden deels gecompenseerd door de versterking van bepaalde posities zoals adidas, Umicore, SGS en Ontex. GBL speelde daarbij in op kansen in een volatiele aandelenmarkt. De aandelenposities in adidas en Umicore verschoven van Kweekvijverinvesteringen naar Strategische beleggingen in 2016.

Strategische Deelnemingen

Op 30 juni 2016

Wordt een Strategische Deelneming

- Versterking van de positie in adidas (7,2% van het kapitaal op 30 juni 2016) voor een marktwaarde van 1,9 miljard euro.
- Toetreding van Ian Gallienne tot de Toezichtsraad van de onderneming.
- Stijging van het belang tot 7,5% van het kapitaal (2,4 miljard euro) op 31 december 2016.

Op 31 december 2016

Verhoging van het belang in SGS

- Verdere versterking van het belang in SGS, van 15,0% einde december 2015 naar 16,2% einde december 2016.

Op 31 december 2016

Verderzetting van de verkoop

- Verkoop van 43,5 miljoen aandelen voor een bedrag van 1,7 miljard euro (geconsolideerde kapitaalwinst van 732 miljoen euro), goed voor 1,8% van het kapitaal.
- Resterend belang van 0,7% van het kapitaal.

Op 30 september 2016

Wordt een Strategische Deelneming

- Versterking van het belang tot 17,0% op 30 september 2016, voor een marktwaarde van 1,1 miljard euro.
- Benoeming van Colin Hall als Bestuurder, wat GBL een tweede vertegenwoordiger in de Raad van Bestuur van de onderneming verschaft, na de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 26 april 2016.

Op 31 december 2016

Partiële afbouw

- Terugkoop van 6.910 in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties met een nominale waarde van 691 miljoen euro.
- Verkopen van 42,7 miljoen ENGIE-aandelen voor een nettobedrag van 572 miljoen euro.
- Resterend belang van 0,6% van het kapitaal.

Op 11 december 2016

Overnameproject Kerneos

- Voornemen tot overname, op 11 december 2016, van Kerneos, wereldleider in hoogwaardige bindmiddelen op basis van calciumaluminaat, van Astorg voor een geschatte totale ondernemingswaarde van 880 miljoen euro.

Kweekvijverinvesteringen

Op 31 december 2016

Verhoging van het belang in Ontex

- Aanzienlijke versterking van het belang in Ontex, van 7,6% eind december 2015 naar 19,98% op 31 december 2016, wat een marktwaarde van 423 miljoen euro vertegenwoordigd.

Op 31 december 2016

Het nemen van een belang in Burberry

- Belang van 2,95% in het kapitaal, wat een marktwaarde van 230 miljoen euro vertegenwoordigd. Met notering op de London Stock Exchange heeft Burberry een marktkapitalisatie van ongeveer 9 miljard euro op 28 februari 2017.

Sienna Capital

Verwerving van Looping

- In maart 2016, verwerving van een indirect meerderheidsbelang door Ergon Capital Partners III (ECP III) in Financière Looping Holding S.A.S., een Europese leider in de markt van recreatieparken.

Verkoop van De Boeck en Larcier

- Verkoop door ECP III van De Boeck Education N.V., De Boeck Digital N.V. en Larcier Holding N.V. in het tweede trimester van 2016.
- Kapitaalwinst op verkoop van 51 miljoen euro (aandeel GBL).

Kapitaal ophaling door ECP III

- In juli 2016, haalde ECP III 150 miljoen euro op, waarmee de omvang van het fonds toeneemt tot 500 miljoen euro.
- Deze ophaling werd ingetekend door Sienna Capital voor 100 miljoen euro en door andere Europese investeerders van eerste rang.

Verwerving van Deutsche Intensivpflege Holding ("DIH")

- In december 2016, acquisitie van een indirect meerderheidsbelang in Deutsche Intensivpflege Holding GmbH, een van de belangrijkste dienstverleners van ambulante intensieve zorgen in Duitsland.

Akkoord met Prosol - Grand Frais

- Akkoord getekend in maart 2016 tussen Denis Dumont, oprichter en meerderheidsaandeelhouder van Grand Frais, en een groep van beleggers onder leiding van Sagard om een minderheidsbelang te verwerven in Prosol, de moedermaatschappij van de groep.
- Grand Frais is een Franse winkelketen gespecialiseerd in de verkoop van verse producten.

Verkoop van FläktWoods

- Finalisatie in oktober 2016 van de verkoop van FläktWoods door Sagard en Equistone aan Triton.
- Geconsolideerde kapitaalwinst van 12 miljoen euro (aandeel GBL).

Kapitaal ophaling door Sagard 3

- In december 2016, finalisatie van de ophaling van 404 miljoen euro aan bijkomend kapitaal.
- Ophaling onderschreven door Sienna Capital voor 17 miljoen euro, naast negen andere Europese institutionele investeerders.

KCO III zet zijn investeringsactiviteiten verder

- Sinds zijn start investering van het fonds KCO I, omgedoopt in KCO III, voor een bedrag van 468 miljoen euro in primaire en secundaire transacties.

Lancering van een nieuw beleggingsfonds: KCO IV

- Toezegging van Sienna Capital in dit fonds voor 150 miljoen euro.

Investering in Novacap en Le Noble Age

- In juni 2016, verwerving via Mérieux Participations II van een minderheidsbelang in Novacap, een wereldwijde speler in de chemie, voor 22 miljoen euro.
- Overname in november 2016, via Mérieux Participations II, van een minderheidsbelang in Le Noble Age, een Franse onderneming in de gezondheidszorg, voor 15 miljoen euro.

PrimeStone

Zes nieuwe investeringen

- In 2016 voltooide PrimeStone zes nieuwe investeringen. PrimeStone belege onder andere in (i) Volution, een leverancier van ventilatiesystemen, en (ii) Johnson Services Group, een dienstverlener voor textielproducten aan bedrijven en consumenten in het Verenigd Koninkrijk.

Investeringen in Keurig Green Mountain, Lou Malnati en Athletico

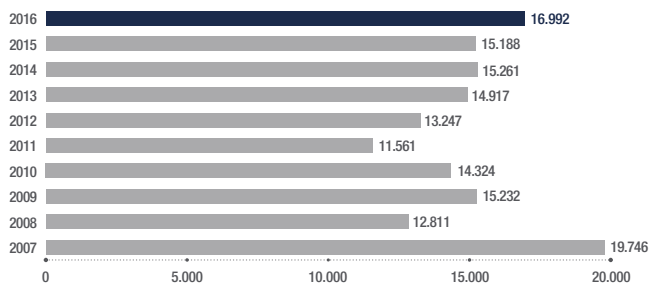
- In maart 2016 finalisatie van de overname van Keurig Green Mountain, in partnership met de meerderheidsaandeelhouder JAB Holding Co. Keurig is een groep gespecialiseerd in koffie en in gepersonaliseerde dranksystemen.
- In oktober 2016 acquisitie van een meerderheidsbelang in Lou Malnati's Pizzeria, een welbekend merk voor de Chicago-stijl pizza.
- In december 2016, investering in Athletico Physical Therapy, één van de grootste orthopedische revalidatiedienstverleners in de Verenigde Staten.

Kerncijfers

Eind 2016 bedroeg het aangepast netto-actief van GBL 17,0 miljard euro, een stijging van 12% in vergelijking met 2015. Het geconsolideerd nettoresultaat van - 458 miljoen euro is te vergelijken met 1.026 miljoen euro in het voorgaande jaar.

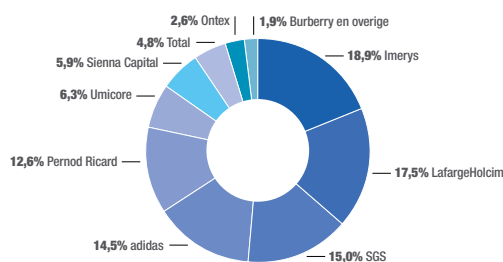
Aangepast netto-actief

In miljoen EUR

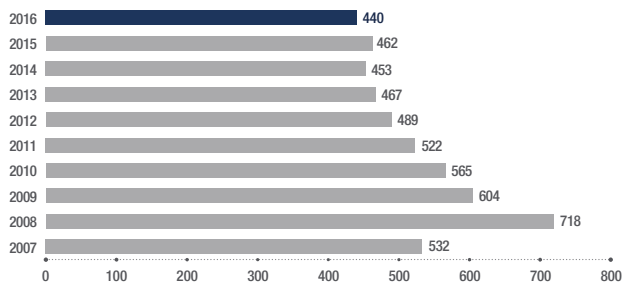
Bijdrage van de deelnemingen in de portefeuille waarde

Op 31/12/2016

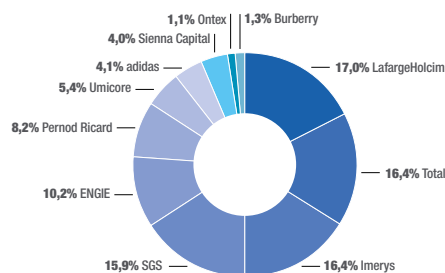
Cash earnings

In miljoen EUR

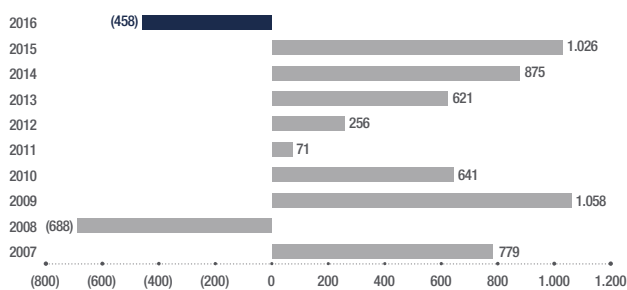
Bijdrage van de deelnemingen tot de totale dividenden

In 2016

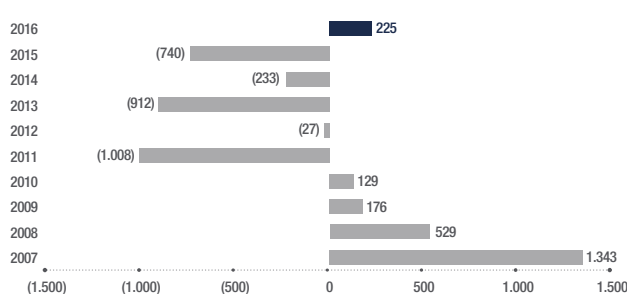
Nettoresultaat (deel van de groep)

In miljoen EUR

Nettothesaurie/(nettoschulden)

In miljoen EUR

Niettegenstaande een lichte daling van de cash earnings (440 miljoen euro) stijgt het voorgestelde dividend met 2,4%. De financiële situatie blijft gezond, GBL heeft een netto thesaurie positie op 31 december 2016.

In miljoen EUR	2016	2015	2014	2013	2012
Aangepast netto-actief op het einde van het jaar	16.992,2	15.188,1	15.261,0	14.917,4	13.247,3
Portefeuille	16.300,4	15.457,2	15.064,7	15.413,6	12.908,0
Nettocash/nettoschulden	224,7	(740,0)	(233,1)	(911,7)	(26,6)
Eigen aandelen	467,1	470,9	429,4	415,5	365,9
Vershil van jaar tot jaar (in %)	+ 11,9	- 0,5	+ 2,3	+ 12,6	+ 14,6
In EUR					
Aangepast netto-actief per aandeel	105,31	94,13	94,58	92,45	82,10
Beurskoers	79,72	78,83	70,75	66,73	60,14
Disagio (in %)	24,3	16,3	25,2	27,8	26,7
In miljoen EUR					
Geconsolideerd resultaat					
Cash earnings	440,4	461,6	452,8	467,0	489,3
Mark-to-market en andere non-cash	14,4	90,9	(27,8)	(167,4)	(25,7)
Operationele ondernemingen (geassocieerde of geconsolideerde) en Sienna Capital	223,1	(45,2)	225,0	256,0	189,0
Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames	(1.135,6)	519,1	225,3	65,0	(397,0)
Geconsolideerd resultaat (deel van de groep)	(457,7)	1.026,4	875,3	620,6	255,6
Geconsolideerd resultaat van de periode	(310,9)	1.055,9	993,1	724,7	375,5
Totale uitkering	472,8	461,5	450,2	438,9	427,6
Geconsolideerde balans					
Activa					
Vaste activa	17.945,3	17.124,1	15.707,4	15.730,9	14.488,0
Viottende activa	3.927,5	3.281,5	3.977,4	3.226,8	2.933,8
Verplichtingen					
Eigen vermogen	16.374,2	14.543,5	14.284,2	13.690,8	13.391,7
Langlopende verplichtingen	3.226,5	4.379,6	4.236,9	4.266,9	2.996,7
Kortlopende verplichtingen	2.272,1	1.482,5	1.163,7	1.000,0	1.033,4
Aantal aandelen op het einde van het jaar⁽¹⁾					
Gewone	155.374.131	155.243.926	155.139.245	155.060.703	155.253.541
Verwaterde	160.815.820	160.841.125	160.649.657	156.869.069	156.324.572
Payout (in %)					
Dividend/cash earnings	107,4	100,0	99,4	94,0	87,4
Dividend/geconsolideerd resultaat	(152,1)	43,7	45,3	60,6	113,9
Geconsolideerd resultaat per aandeel (deel van de groep)	(2,95)	6,61	5,64	4,00	1,65
Geconsolideerde cash earnings per aandeel (deel van de groep)	2,73	2,86	2,81	2,89	3,03

(1) De berekening van het aantal aandelen (gewoon en verwaterd) wordt gedetailleerd op pagina 129

Economische analyse van het geconsolideerd resultaat

In miljoen EUR

Deel van de groep	31 december 2016				31 december 2015
	Cash earnings	Mark-to-market en andere non-cash	Operationele ondernemingen (geassocieerde of geconsolideerde) en Sienna Capital	Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames	Geconsolideerd
Nettoresultaat van de geassocieerde en operationele geconsolideerde ondernemingen	-	-	238,1	-	238,1
Nettodividenden van deelnemingen	457,6	(26,0)	-	(93,2)	338,4
Interestopbrengsten en -kosten	(15,9)	(7,3)	(11,5)	-	(34,7)
Andere financiële opbrengsten en kosten	38,1	51,2	-	(17,0)	72,3
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten	(29,3)	(1,0)	(17,3)	-	(47,6)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa	(10,0)	(2,5)	13,9	(1.025,4)	(1.024,0)
Belastingen	(0,1)	-	(0,1)	-	(0,2)
Geconsolideerd resultaat IFRS (2016)	440,4	14,4	223,1	(1.135,6)	(457,7)
Geconsolideerd resultaat IFRS (2015) ⁽¹⁾	461,6	90,9	(45,2)	519,1	1.026,4

(1) De cijfers ter vergelijking werden herberekend om rekening te houden met de omboeking van de eliminatie van het dividend op eigen aandelen (ten belope van -17 miljoen euro), die vroeger werd opgenomen onder de waarderingen tegen marktwaarde en voortaan wordt vermeld in de kolom "Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames".

Het **geconsolideerde nettoresultaat**, deel van de groep, bedraagt - 458 miljoen euro op 31 december 2016, tegenover 1.026 miljoen euro op 31 december 2015.

Dat resultaat wordt vooral beïnvloed door:

- de geboekte bijzondere waardeverminderingen op LafargeHolcim en ENGIE voor respectievelijk - 1.682 miljoen euro en - 62 miljoen euro;
- de nettomeerwaarde op de verkoop van 1,8% van het kapitaal van Total voor 732 miljoen euro (282 miljoen euro in 2015);
- de nettodividenden van de deelnemingen voor 338 miljoen euro;
- de bijdrage van Imerys en Sienna Capital voor respectievelijk 160 miljoen euro en 63 miljoen euro; en
- de waardering tegen marktwaarde van de afgeleide componenten van de omruilbare en converteerbare obligaties, met een positieve impact van 72 miljoen euro (EUR 88 miljoen euro in 2015⁽¹⁾).

A. Cash earnings (440 miljoen euro tegenover 462 miljoen euro)

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
Nettodividenden van deelnemingen	457,6	489,5
Interestopbrengsten en -kosten	(15,9)	(22,6)
Andere opbrengsten en kosten:		
financiële	38,1	24,1
bedrijfs-	(29,3)	(29,3)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa	(10,0)	-
Belastingen	(0,1)	(0,1)
Totaal	440,4	461,6

De **nettodividenden van de deelnemingen** zijn in 2016 met 32 miljoen euro gedaald tegenover 2015.

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
LafargeHolcim	77,9	77,1
Total	75,1	156,6
Imerys	75,0	70,5
SGS	72,9	67,1
ENGIE	46,5	46,5
Pernod Ricard	37,4	35,8
Umicore	24,8	15,3
adidas	18,8	3,0
Sienna Capital	18,2	16,1
Ontex	5,2	1,0
Burberry	5,8	-
Suez	-	0,5
Totaal	457,6	489,5

Die evolutie weerspiegelt voornamelijk de lagere bijdrage van Total als gevolg van de verkopen die in 2015 en 2016 plaatsvonden. Die terugval wordt deels opgevangen door de stijging van de dividenden per aandeel van Sienna Capital, Imerys, LafargeHolcim, Pernod Ricard en Umicore, evenals de toename van de dividenden van adidas, Ontex en Burberry als gevolg van de gerealiseerde aankopen.

Merk op dat als de contracten voor termijnverkopen op ENGIE- en Total-aandelen, afgesloten en afgewikkeld gedurende het jaar 2016, contant zouden zijn uitgevoerd in het tweede en derde kwartaal van 2016, dan zouden de cash earnings per 31 december 2016 negatief zijn beïnvloed voor 38 miljoen euro.

LafargeHolcim keerde voor het boekjaar 2015 een dividend van 1,36 euro per aandeel uit, wat neerkomt op een bijdrage van 78 miljoen euro in het resultaat van GBL op 31 december 2016. In 2015 keerde Lafarge een dividend uit van 1,27 euro per aandeel, wat neerkomt op een bijdrage van 77 miljoen euro in het resultaat van GBL.

Total keurde voor het boekjaar 2015 een dividend van 2,44 euro per aandeel goed en keerde in 2016 het laatste kwartaalvoorschot, het saldo van het dividend voor 2015 en de eerste twee kwartaalvoorschotten uit, namelijk viermaal 0,61 euro per aandeel. Zo draagt Total 75 miljoen euro bij tot het resultaat van 2016.

Imerys keurde in het tweede kwartaal van 2016 een jaarlijks dividend van 1,75 euro per aandeel goed (1,65 euro in 2015), wat overeenstemt met een totale ontvangst van 75 miljoen euro voor GBL.

SGS keerde een jaarlijks dividend van 68 Zwitserse frank per aandeel uit (evenveel als in 2015), wat neerkomt op 73 miljoen euro in 2016.

ENGIE betaalde in het tweede kwartaal van 2016 het saldo van zijn dividend over 2015 uit, namelijk 0,50 euro per aandeel (evenveel als vorig jaar) en in het vierde kwartaal 2016 een voorschot van 0,50 euro per aandeel (ongewijzigd ten opzichte van 2015), wat een totale bijdrage van 46 miljoen euro inhoudt.

Pernod Ricard betaalde in het tweede kwartaal van 2016 een dividendvoorschot van 0,90 euro per aandeel uit (tegenover 0,82 euro per aandeel vorig jaar) en betaalde in het vierde kwartaal het saldo uit (0,98 euro, ongewijzigd ten opzichte van 2015), wat overeenstemt met een totaalbedrag van 37 miljoen euro voor GBL in 2016.

Umicore keurde in de loop van het tweede kwartaal van 2016 het saldo van zijn dividend over 2015 goed, namelijk 0,70 euro per aandeel (tegenover 0,50 euro vorig jaar), en betaalde in het derde kwartaal van 2016 een interimdividend van 0,60 euro per aandeel (tegenover 0,50 euro in 2015). De bijdrage van Umicore tot het resultaat van GBL in 2016 bedraagt 25 miljoen euro.

adidas keerde in het tweede kwartaal van 2016 een dividend van 1,60 euro per aandeel uit (tegenover 1,50 euro per aandeel in 2015), wat neerkomt op 19 miljoen euro voor 2016.

In het eerste halfjaar van 2016 keerde ECP II (Sienna Capital) een dividend uit van 18 miljoen euro.

Ontex keurde in het eerste halfjaar van 2016 een dividend van 0,46 euro per aandeel goed (tegenover 0,19 euro per aandeel vorig jaar), wat overeenstemt met een bedrag van 5 miljoen euro voor GBL.

Burberry heeft in het eerste kwartaal een dividendvoorschot van 10,2 penny per aandeel uitgekeerd en het saldo van 26,8 penny per aandeel in het derde kwartaal, wat overeenkomt met een bedrag van 6 miljoen euro voor GBL.

De **netto-interestkosten** (- 16 miljoen euro), lager dan in 2015, worden beïnvloed door de daling van de interestkosten op de in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties na de afkopen in 2016.

De **andere financiële opbrengsten en kosten** (38 miljoen euro) bestaan voornamelijk uit tradingresultaten voor 26 miljoen euro (13 miljoen euro in 2015) en ontvangen dividenden op de eigen aandelen (17 miljoen euro, ongewijzigd ten opzichte van 2015).

De **andere bedrijfsopbrengsten en -kosten** komen in 2016 op - 29 miljoen euro uit en zijn in lijn met vorig jaar.

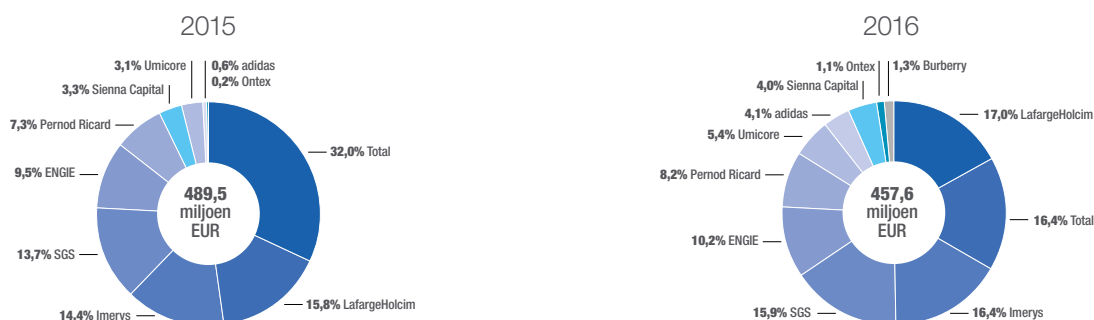
De **resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa** ten belope van - 10 miljoen euro omvatten de volledige kostprijs van de terugkoop van in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties (inclusief de bankvergoedingen).

B. Mark-to-market en andere non-cash (14 miljoen euro tegenover 91 miljoen euro)

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
Nettodividenden van deelnemingen	(26,0)	(2,3)
Interestopbrengsten en -kosten	(7,3)	(10,7)
Andere financiële opbrengsten en kosten	51,2	112,2
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten	(1,0)	(8,3)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa	(2,5)	-
Totaal ⁽¹⁾	14,4	90,9

(1) De cijfers ter vergelijking werden herberekend om rekening te houden met de omboeking van de eliminatie van het dividend op eigen aandelen (ten belope van - 17 miljoen euro), die vroeger werd opgenomen onder de waarderingen tegen marktwaarde en voortaan wordt vermeld in de kolom 'Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames'

Bijdrage van de deelnemingen tot de totale geïnde nettodividenden

De **nettodividenden van de deelnemingen** omvatten enerzijds de terugboeking van het dividendvoorschot van Total dat eind 2015 in deze rubriek was geboekt, en anderzijds de boeking van het derde voorschot van 2016, waartoe in oktober 2016 werd besloten en dat in april 2017 zal worden uitgekeerd. De wijziging in deze rubriek is te verklaren door de verkoop van Total-aandelen in 2016.

De **interestopbrengsten en -kosten** omvatten de impact verbonden aan de waardering tegen afgeschreven kostprijs van de in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties en de in GBL-aandelen converteerbare obligaties (- 7 miljoen euro, tegenover - 11 miljoen euro vorig jaar). Deze rubriek neemt af in vergelijking met vorig jaar, dankzij de positieve invloed van de terugkoop van in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties in 2016.

De rubriek **"Andere financiële opbrengsten en kosten"** omvat voornamelijk de mark-to-market van de tradingportefeuille en de afgeleide instrumenten (- 21 miljoen euro tegenover 8 miljoen euro in 2015) en van de afgeleide component gekoppeld aan de omruilbare en converteerbare obligaties (72 miljoen euro tegenover 104 miljoen euro in 2015).

Deze niet-monetaire winst van 72 miljoen euro weerspiegelt het verloop van de waarde van de aankoopopties op onderliggende aandelen die impliciet vervat zitten in de in 2013 uitgegeven omruilbare en converteerbare obligaties die nog in omloop zijn. In 2016 is de waardeschommeling van deze afgeleide instrumenten hoofdzakelijk te wijten aan de ontwikkeling van de beurskoers van de onderliggende aandelen van de obligaties sinds 1 januari 2016 en aan de verrichte afkopen.

Het resultaat per 31 december 2016 illustreert, zoals aangegeven bij de vorige afsluitingen, de boekhoudkundige asymmetrie en volatiliteit van de periodieke resultaten, die zullen blijven bestaan gedurende de hele levensduur van de omruilbare en converteerbare obligaties.

De groep heeft zijn lopende termijnverkoopovereenkomsten van ENGIE-aandelen boekhoudkundig afgedekt op 31 december 2016.

C. Operationele ondernemingen (geassocieerde of geconsolideerde) en Sienna Capital (223 miljoen euro tegenover - 45 miljoen euro)

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
Nettoresultaat van de geassocieerde en operationele geconsolideerde ondernemingen	238,1	(46,7)
Interestopbrengsten en -kosten	(11,5)	(3,9)
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten	(17,3)	(14,8)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa	13,9	20,3
Belastingen	(0,1)	(0,1)
Totaal	223,1	(45,2)

Het **nettoresultaat van de geassocieerde en geconsolideerde operationele ondernemingen** bedraagt 238 miljoen euro tegenover - 47 miljoen euro in 2015:

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
Imerys	159,6	36,9
Lafarge	-	(100,4)
Sienna Capital	78,5	16,8
<i>ECP I & II</i>	(0,6)	11,9
<i>Operationele dochterondernemingen van ECP III</i>	54,3	(0,8)
<i>Kartesia</i>	22,2	4,5
<i>Mérieux Participations II</i>	2,6	1,2
Totaal	238,1	(46,7)

Imerys (160 miljoen euro tegenover 37 miljoen euro)

Het courante nettoresultaat stijgt met 6,0% tot 362 miljoen euro op 31 december 2016 (342 miljoen euro op 31 december 2015), rekening houdend met de stijging van het courante bedrijfsresultaat tot 582 miljoen euro (538 miljoen euro op 31 december 2015). Het nettoresultaat, deel van de groep, bedraagt 293 miljoen euro op 31 december 2016 (tegenover 68 miljoen euro op 31 december 2015).

De bijdrage van Imerys tot het resultaat van GBL bedraagt 160 miljoen euro in 2016 (37 miljoen euro in 2015) waarbij Imerys in 2016 ook ten belope van 54,5% wordt geconsolideerd (54,0% in 2015).

Het persbericht over de resultaten van Imerys voor 2016 staat op de website www.imerys.com.

LafargeHolcim (0 miljoen euro tegenover - 100 miljoen euro)

Lafarge werd tot 30 juni 2015 in de resultaten van GBL opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Op 31 december 2016 heeft GBL 9,4% van LafargeHolcim in handen, en deze deelneming wordt sinds 10 juli 2015 geboekt als een deelneming beschikbaar voor verkoop.

Op basis van een deelnemingspercentage van 21,0% was de bijdrage van Lafarge tot het resultaat van GBL - 100 miljoen euro op 31 december 2015.

Sienna Capital (79 miljoen euro tegenover 17 miljoen euro)

Het nettoresultaat van de geassocieerde en geconsolideerde operationele ondernemingen in Sienna Capital bedraagt 79 miljoen euro, tegenover 17 miljoen euro het jaar ervoor. Het resultaat over de periode omvat voornamelijk de nettomeerwaarde op de verkoop van de activiteiten van De Boeck door ECP III (51 miljoen euro deel van GBL).

Het resultaat 2015 omvatte de nettomeerwaarde op de verkoop van Joris Ide door ECP II (14 miljoen euro deel van GBL).

De **resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames van niet-courante activa** omvatten in hoofdzaak de meerwaarde op de verkoop van FläktWoods door Sagard II (12 miljoen euro). Die rubriek omvatte in 2015 de meerwaarden op verkoop van Cérélia bij Sagard II en Santiane bij Sagard 3 voor respectievelijk 14 miljoen euro en 7 miljoen euro.

D. Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames (- 1.136 miljoen euro tegenover 519 miljoen euro)

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
Eliminaties van dividenden	(Sienna Capital, Imerys) (93,2)	(Lafarge, Imerys en Sienna Capital) (163,7)
Andere financiële opbrengsten en kosten	(GBL) (17,0)	(GBL, Suez) (46,7)
Meer- en minderwaarden op verkopen	(Total, ENGIE, andere) 720,9	(Total, Suez, LafargeHolcim) 141,0
Waardeverminderingen op voor verkoop aangehouden effecten en terugnames van niet-courante activa	(LafargeHolcim, ENGIE, andere) (1.746,3)	(LafargeHolcim, ENGIE) 588,5
Totaal ⁽¹⁾	(1.135,6)	519,1

(1) De cijfers ter vergelijking werden herberekend om rekening te houden met de omboeking van de eliminatie van het dividend op eigen aandelen (ten belope van -17 miljoen euro), die vroeger werd opgenomen onder de waarderingen tegen marktwaarde en voortaan wordt vermeld in de kolom 'Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames'

Eliminaties van dividenden

De nettodividenden van de operationele deelnemingen (geassocieerde of geconsolideerde) werden geëlimineerd. Het betreft een bedrag van 93 miljoen euro afkomstig van Imerys en Sienna Capital.

Andere financiële opbrengsten en kosten

Deze rubriek omvat de eliminatie van het dividend op eigen aandelen ten belope van -17 miljoen euro. In 2015 omvatte hij eveneens de kosten van 30 miljoen euro als gevolg van de conversie van de in Suez-aandelen omruilbare obligaties, die waren toe te schrijven aan het verschil tussen de omruilprijs (11,45 euro per aandeel) en het gemiddelde van de beurskoersen bij de conversies in de eerste negen maanden van 2015 (17,21 euro per aandeel). Dat verlies compenseerde gedeeltelijk de recyclage van de herwaarderingsreserves tot meerwaarden op verkopen (zie hierna).

Meer- en minwaarden op verkopen

Deze rubriek omvat het resultaat van de verkoop van 1,8% van Total voor 732 miljoen euro en de geconsolideerde minwaarde op de verkoop van 1,8% van ENGIE voor 11 miljoen euro.

In 2015 omvatte de rubriek:

- het resultaat van de verkoop van 0,5% van Total voor 282 miljoen euro;
- het resultaat van de vervroegde conversie van in Suez-aandelen omruilbare obligaties voor 38 miljoen euro (wat overeenkomt met de recyclage van de herwaarderingsreserves van de geconverteerde aandelen, berekend op basis van de gemiddelde beurskoersen van Suez over de eerste negen maanden van 2015); en
- de impact van de fusie LafargeHolcim, namelijk de recyclage in resultaat van de andere bestanddelen van het totaalresultaat die toe te schrijven zijn aan Lafarge en opgenomen zijn in het eigen vermogen van GBL sinds de eerste boeking ervan als vennootschap waarop vermogensmutatie is toegepast, namelijk 1 januari 2008. Dat had een negatieve impact van 179 miljoen euro op het nettoresultaat van GBL.

Waardeverminderingen op AFS-effecten en terugnames van niet-courante activa

Op 31 december 2016 omvat deze rubriek voornamelijk:

- een waardevermindering van 1.682 miljoen euro op de deelneming in LafargeHolcim, waardoor de boekwaarde van deze aandelen (66,49 euro per aandeel) wordt aangepast aan de beurswaarde op 30 juni 2016 (namelijk 37,10 euro per aandeel) en
- een aanvullende waardevermindering van 62 miljoen euro, geboekt op de deelneming in ENGIE in het eerste en vierde kwartaal van 2016, om de boekwaarde van die aandelen (14,44 euro per aandeel eind 2015) aan te passen aan hun beurswaarde op 31 december 2016 (12,12 euro per aandeel).

Deze waardeverminderingen van boekhoudkundige aard hebben geen gevolgen voor de cash earnings of het aangepast netto-actief.

Op 31 december 2015 omvatte deze rubriek voornamelijk:

- een aanvullende waardevermindering van 32 miljoen euro, geboekt op de deelneming in ENGIE, om de boekwaarde van die aandelen (15,02 euro per aandeel eind juni 2015) aan te passen aan hun beurswaarde op 30 september 2015 (namelijk 14,44 euro per aandeel);

- de gedeeltelijke terugname, geboekt op 30 juni 2015, van de eerder geboekte waardevermindering op Lafarge. Die stemt overeen met het verschil in waarde van de op die datum door GBL aangehouden Lafarge-aandelen tussen (i) de beurskoers van 30 juni 2015 en (ii) de laatste vermogensmutatiewaarde van de deelneming, namelijk 403 miljoen euro; en
- een aanvullende terugname van de eerder geboekte waardevermindering op Lafarge, als gevolg van het verlies aan invloed in de nieuwe groep LafargeHolcim sinds 10 juli 2015 en de classificatie als actief beschikbaar voor verkoop. Ze stemt overeen met het verschil in beurskoers van de deelneming tussen (i) 30 juni 2015 en (ii) 10 juli 2015, namelijk 218 miljoen euro.

E. Globaalresultaat 2016 – deel van de groep

Overeenkomstig IAS 1 – *Presentatie van de jaarrekening*, publiceert GBL een globaal geconsolideerd resultaat, dat integraal deel uitmaakt van de geconsolideerde financiële staten en meer in

het bijzonder van het geconsolideerd overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen. Dat resultaat, deel van de groep, bedraagt 2.057 miljoen euro in 2016, tegenover 438 miljoen euro over het vorige boekjaar. Die evolutie is voornamelijk toe te schrijven aan de schommeling van de beurskoersen van de vennootschappen van de portefeuille en de omrekeningsverschillen.

Dit resultaat van 2.057 miljoen euro geeft een aanwijzing van de evolutie van de waarde die de vennootschap over het jaar 2016 heeft verwezenlijkt. Het wordt berekend op basis van het geconsolideerd resultaat, deel van de groep, van de periode (- 458 miljoen euro), daar aan toevoegend nog het effect van de beurs op de voor verkoop beschikbare deelnemingen (LafargeHolcim, adidas, Total, enz.), namelijk 2.461 miljoen euro, en de wijzigingen in het eigen vermogen van de geassocieerde en geconsolideerde ondernemingen, deel van de groep, namelijk 54 miljoen euro. Het in onderstaande tabel opgenomen geconsolideerd globaal resultaat, deel van de groep, wordt uitgesplitst aan de hand van de bijdrage van elke deelneming.

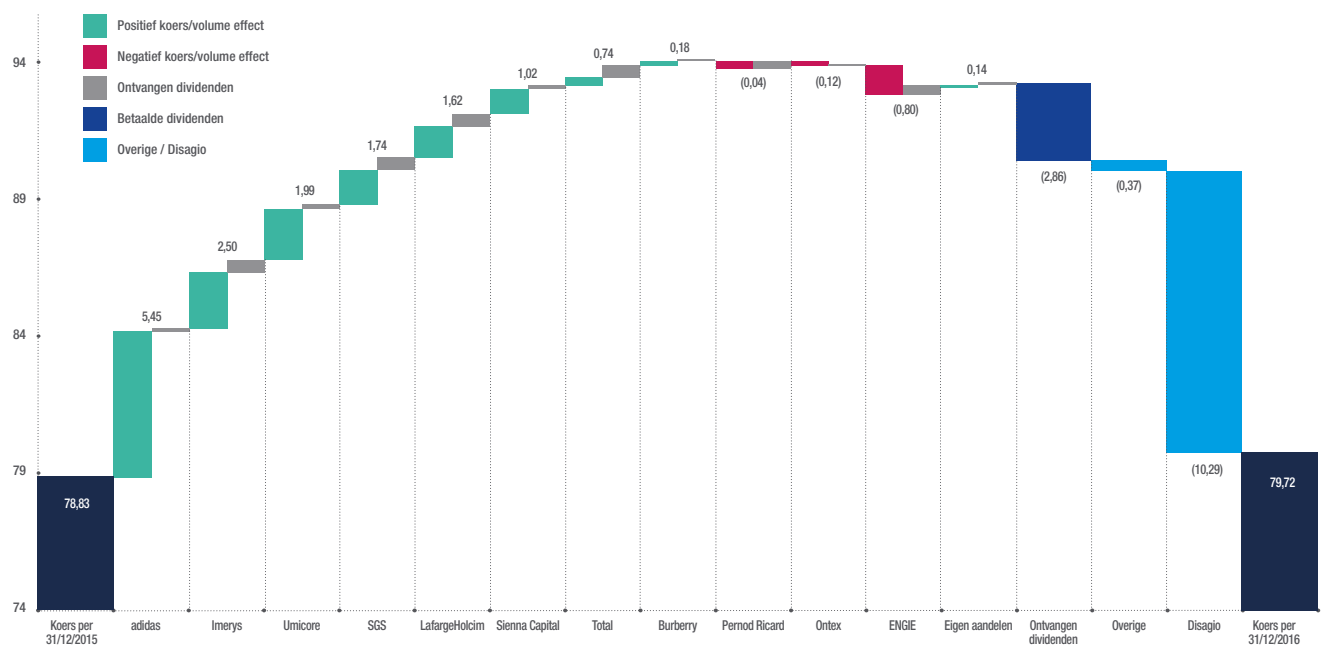
In miljoen EUR

	Resultaat van de periode	Rechtstreeks in eigen vermogen geboekte bestanddelen		2016	2015
		Mark-to-market	Geassocieerde en geconsolideerde ondernemingen	Globaal resultaat	Globaal resultaat
Deel van de groep					
Bijdrage van de deelnemingen	(468,1)	2.460,9	53,6	2.046,4	389,5
Total	781,1	(663,8)	-	117,3	122,8
ENGIE	(26,6)	(103,1)	-	(129,7)	(123,2)
LafargeHolcim	(1.604,6)	1.865,4	-	260,8	(501,9)
Pernod Ricard	37,4	(44,5)	-	(7,1)	292,2
Imerys	159,6	-	53,9	213,5	53,0
SGS	72,9	208,3	-	281,2	136,0
Umicore	24,8	295,8	-	320,6	103,4
adidas	18,8	858,2	-	877,0	237,2
Ontex	5,2	(24,8)	-	(19,6)	38,0
Andere	63,3	69,4	(0,3)	132,4	46,8
Andere opbrengsten en kosten	10,4	-	-	10,4	48,3
31 december 2016	(457,7)	2.460,9	53,6	2.056,8	
31 december 2015	1.026,4	(836,8)	248,2		437,8

Aangepast netto-actief

Koersverloop van GBL

In euro per aandeel

Beginselen

De evolutie van het aangepast netto-actief van GBL vormt, net als de evolutie van haar beurskoers en haar resultaat, een belangrijk criterium voor de beoordeling van de prestaties van de groep.

Het aangepast netto-actief is een conventionele referentie die verkregen wordt door bij de marktwaarde van de deelnemingsportefeuille de andere activa toe te voegen, na aftrek van de schulden.

De volgende waarderingsbeginselen worden in aanmerking genomen:

- De genoteerde deelnemingen en de eigen aandelen in portefeuille worden gewaardeerd tegen slotkoers. De waarde van de aandelen die bestemd zijn als dekking van eventueel door de groep aangegane verbintenissen wordt echter begrensd tot de omzettings-/uitoefenprijs.
- De niet-genoteerde deelnemingen worden gewaardeerd tegen boekwaarde, na aftrek van eventuele waardeverminderingen.
- De waarde van de portefeuille van Sienna Capital komt overeen met de som van de verschillende participaties, gewaardeerd aan marktwaarde, zoals opgegeven door de fondsbeheerders.

De nettothesaurie of desgevallend nettoschuld (exclusief eigen aandelen) bestaat uit de brutothesaurie en de brutoschuld (uitsplitsing op pagina 26).

De brutoschuld omvat alle financiële schulden van het segment Holding (converteerbare en omruilbare obligaties, obligatielening en bankschulden), gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

De brutothesaurie omvat de liquide middelen en kasequivalenten en de daarmee gelijkgestelde middelen (financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, ...) van het segment Holding. Die worden gewaardeerd tegen boekwaarde of marktwaarde (voor de financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden).

Voor de berekening van het aangepast netto-actief per aandeel wordt gebruik gemaakt van het aantal GBL-aandelen van het uitstaande kapitaal op de waarderingsdatum. Het is mogelijk dat bepaalde minder belangrijke gebeurtenissen niet in aanmerking worden genomen in de meegedeelde waarde. Het gecombineerde effect van die elementen bedraagt echter niet meer dan 2% van het aangepast netto-actief.

Het gedetailleerde aangepast netto-actief van GBL wordt elk kwartaal samen met de bekendmaking van de resultaten meegedeeld.

De waarde van het aangepast netto-actief wordt elke vrijdag na de sluiting van de beurs op de website van GBL gepubliceerd (www.gbl.be).

Uitsplitsing van het aangepast netto-actief op 31 december

Op 31 december 2016 bedraagt het aangepast netto-actief van GBL 17,0 miljard euro (105,31 euro per aandeel), tegenover 15,2 miljard euro (94,13 euro per aandeel) eind 2015, dus een toename van 11,9% en een waardestijging van 1.804 miljoen euro tegenover vorig boekjaar. Ten opzichte van de beurskoers van 79,72 euro bedraagt het disagio op die datum 24,3%, een stijging tegenover eind 2015 (16,3%).

Die evolutie is in lijn met de prestatie van de sectorale indexen waarmee de voornaamste activa van de groep vergeleken worden (van - 9% tot + 19%) over dezelfde periode.

De onderstaande tabel geeft een gedetailleerd en vergelijkend overzicht van de bestanddelen van het aangepast netto-actief eind 2016 en eind 2015.

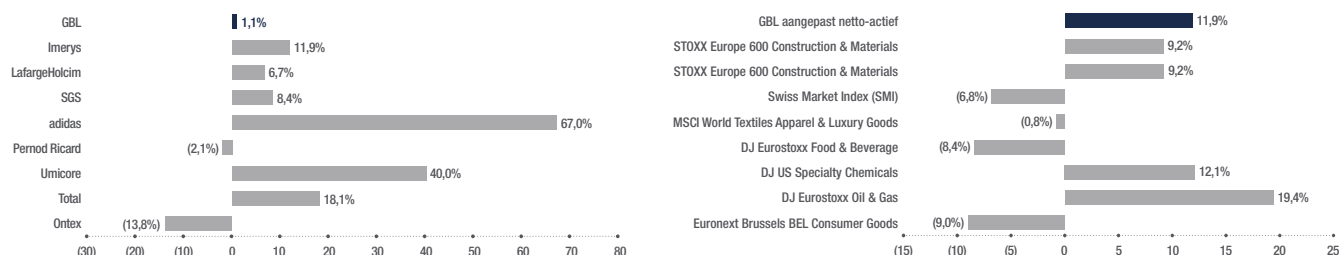
	31 december 2016			31 december 2015
	Portefeuille % in kapitaal	Beurskoers In EUR	In miljoen EUR	In miljoen EUR
Strategische Deelnemingen			14.615	12.949
Imerys	53,9	72,07	3.088	2.761
LafargeHolcim	9,4	49,92	2.857	2.674
SGS	16,2	1.929,42	2.445	2.067
adidas	7,5	150,15	2.356	-
Pernod Ricard	7,5	102,95	2.048	2.093
Umicore	17,0	54,15	1.032	-
Total	0,7	48,72	789	2.463
ENGIE	- (1)	-	- (1)	893
Kweekvijverinvesteringen			730	1.793
Ontex	19,98	28,25	423	181
Burberry	2,95	17,48	230	2
Andere			77	-
adidas			-	890
Umicore			-	720
Sienna Capital			955	715
Portefeuille			16.300	15.457
Eigen aandelen			467	471
Omruilbare/converteerbare obligaties (ENGIE/GBL)			(757)	(1.450)
Bankschuld en retail bond			(393)	(581)
Cash/quasi-cash/trading			1.375	1.291
Aangepast netto-actief (globaal)			16.992	15.188
Aangepast netto-actief (in EUR per aandeel) (2)			105,31	94,13
Beurskoers (in EUR per aandeel)			79,72	78,83
Disagio (in %)			24,3	16,3

(1) De waarde van de deelneming in ENGIE (169 miljoen euro voor een aandeel in het kapitaal van 0,6%) is voortaan in zijn geheel opgenomen onder de post Cash/quasi-cash/trading van het aangepast netto-actief van GBL. Deze waarde houdt geen rekening met verkooptransacties op termijn (4,5 miljoen euro of 0,2% van het kapitaal) op 31 december 2016, die vervallen in het eerste kwartaal van 2017.

(2) Op basis van 161.358.287 aandelen

Evolutie van de beursparameters over het boekjaar 2016

(schommelingspercentage op 31 december 2016-2015)

Portefeuille

- In 2016 kondigde Imerys zijn grootste overnameproject in 17 jaar aan, Kerneos, en het aandeel boekte een iets hogere prestatie dan zijn sectorindex (respectievelijk + 11,9% en + 9,2%). De beurswaardering van de deelneming van GBL in Imerys komt eind december 2016 op 18,9% van de portefeuille van de groep uit (3.088 miljoen euro), tegenover 17,9% eind 2015.
- Na een moeilijke start is het aandeel LafargeHolcim uiteindelijk gestegen in 2016 (+ 6,7%), vooral omdat de markt een voortdurende verbetering in de globale cyclus van de cementsector verwacht in 2017. Het gewicht van LafargeHolcim in de GBL-portefeuille is lichtjes toegenomen naar 17,5% (2.857 miljoen euro) op 31 december 2016.
- Het aandeel SGS is in 2016 met 8,4% gestegen, ondanks de zwakke activiteit in het olie- en gasegment die een negatieve invloed had op de winstprognoses. Het deel van SGS in de waarde van de GBL-portefeuille bedraagt 15,0% (2.445 miljoen euro), tegenover 13,4% eind 2015. Eind 2016 had GBL 16,2% van het kapitaal van de vennootschap in handen, tegenover 15,0% eind 2015.
- Het adidas-aandeel zette voor het tweede jaar op rij een uitstekende prestatie neer. In 2016 is de beurswaarde van adidas met 67,0% gestegen. De beurswaardering van de deelneming van GBL in adidas komt eind 2016 op 14,5% van de portefeuille van de groep uit (2.356 miljoen euro), tegenover 5,8% eind 2015. De deelneming in adidas klom in 2016 van 4,7% naar 7,5%.
- Het aandeel Pernod Ricard is in 2016 lichtjes gezakt (- 2,1%), hoewel het nettoresultaat 2015-2016 dat de onderneming bekendmaakte historisch hoog is. De deelneming van GBL in Pernod Ricard maakt 12,6% van de waarde van haar portefeuille uit (2.048 miljoen euro), tegenover 13,5% in 2015.
- Het Umicore-aandeel sloot het jaar af met een prestatie van + 40,0%. De positie in Umicore is eind 2016 goed voor 6,3% van de portefeuille van GBL (1.032 miljoen euro). Bovendien is het bezitspercentage in 2016 toegenomen van 16,6% naar 17,0% van het kapitaal van de vennootschap.
- De prijsstijging van de Brent had een positief effect op de waarden uit de olie- en gasector, wat tot uiting komt in de prima prestatie van de index in 2016 (+ 19,4%). Ook Total deed het goed, zijn beurskoers is namelijk met 18,1% gestegen. Rekening houdend met de verkopen in de loop van het jaar houdt GBL aan het einde van het boekjaar nog 0,7% aan in Total. Het deel van Total in de portefeuille daalde dus van 15,9% (eind 2015) naar 4,8% op 31 december 2016 (789 miljoen euro).

- 2016 was een moeilijk jaar voor Ontex en de koers daalde met 13,8%. GBL maakte van die volatiliteit gebruik om haar deelneming uit te breiden van 7,6% (eind 2015) tot 19,98% eind 2016. De positie in Ontex is goed voor 2,6% van de portefeuille van GBL en een beurswaarde van 423 miljoen euro op 31 december 2016.
- Op 31 december 2016 bezit de groep van 2,95% van het kapitaal van Burberry, met een marktwaarde van 230 miljoen euro.
- Sienna Capital investeerde via zijn onderliggende beheerders een bedrag van 161 miljoen euro in 2016. Op 31 december 2016 bedraagt de waarde van de portefeuille van Sienna Capital 955 miljoen euro, tegenover 715 miljoen euro eind 2015.

Financiële situatie

Op 31 december 2016 bezit GBL een nettothesaurie positie van 225 miljoen euro. Ze wordt gekenmerkt door:

- een brutothesaurie exclusief eigen aandelen van 1.375 miljoen euro (1.291 miljoen euro eind 2015) en
- een brutoschuld van 1.150 miljoen euro (2.031 miljoen euro eind 2015).

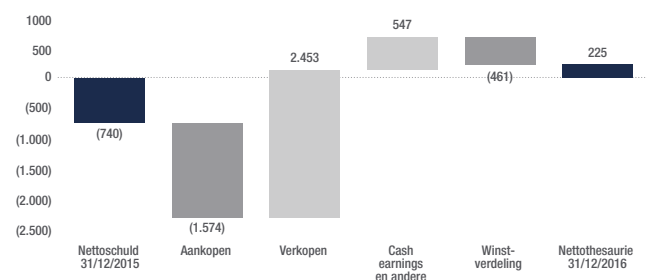
Eind december 2016 bedroeg de gewogen gemiddelde looptijd van de brutoschuld 1,3 jaar (1,7 jaar eind 2015).

De bevestigde (en volledig niet-opgenomen) kredietlijnen bedragen 2.150 miljoen euro op 31 december 2016 en vervallen in 2021.

Deze situatie omvat niet de verbintenissen van de vennootschap in het kader van Sienna Capital, die eind december 2016 op 601 miljoen euro uitkomen (413 miljoen euro op 31 december 2015).

Ten slotte beschikt GBL over 5.924.416 eigen aandelen⁽¹⁾, wat 3,7% van het uitgegeven kapitaal uitmaakt en met een waardering van 467 miljoen euro, in vergelijking met respectievelijk 3,8% en 471 miljoen euro bij de afsluiting van het vorige boekjaar.

Nettothesaurie: evolutie over 1 jaar In miljoen euro

(1) Waarvan 5 miljoen eigen aandelen als onderliggende waarde voor de in GBL-aandelen converteerbare obligaties

Uitsplitsing van de financiële situatie per 31 december

Op 31 december 2016, bedraagt de brutothesaurie exclusief eigen aandelen 1.375 miljoen euro (1.291 miljoen euro eind 2015). De tabel hieronder geeft een gedetailleerd overzicht van de componenten met referentie naar de geconsolideerde financiële staten van GBL:

In miljoen EUR	Toelichtingen	31 december 2016	31 december 2015
Brutothesaurie zoals voorgesteld in :			
Aangepast netto-actief		1.375	1.291
Gesegmenteerde informatie (Holding) - pagina's 92 en 93		1.235	1.097
- Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden		1.020	645
- Geldmiddelen en kasequivalenten		213	436
- Andere vlottende activa	17	42	62
- Handelsschulden		(2)	(3)
- Fiscale schulden		(8)	(3)
- Andere kortlopende verplichtingen	22	(30)	(40)
Elementen van reconciliatie		140	194
Compensatie bankschuld met termijndeposito	16.2.	-	200
Herclassificatie van ENGIE-aandelen die voorheen opgenomen waren in de portefeuille van het aangepast netto-actief en inbegrepen in de brutothesaurie in 2016		145	-
Andere		(5)	(6)

Op 31 december 2016 bestaat de brutoschuld van 1.150 miljoen euro (2.031 miljoen euro eind 2015) uit:

In miljoen EUR	31 december 2016	31 december 2015
Obligatielening	350	350
Opgenomen bedrag op de bankkredietlijnen	-	200
In ENGIE-aandelen omruilbare obligaties	306	1.000
In GBL-aandelen converteerbare obligaties	450	450
Andere	43	31
Brutoschuld	1.150	2.031

Op 31 december 2016 bezit GBL een nettothesaurie van 225 miljoen euro. Op 31 december 2015 bedroeg de nettoschuld 740 miljoen euro, wat resulteerde in de volgende Loan-to-Value ratio:

In miljoen EUR	31 december 2015
Nettoschulden (exclusief eigen aandelen)	740
Marktwaaarde van de portefeuille	15.457
Marktwaaarde van de eigen aandelen aangehouden ter dekking van de in GBL-aandelen converteerbare obligaties	394
Loan-to-Value ⁽¹⁾	4,7%

(1) De Loan-to-Value ratio wordt berekend op basis van (i) de nettoschuld in verhouding tot (ii) de waarde van de portefeuille vermeerderd met de waarde van de eigen aandelen onderliggend aan de in GBL-aandelen converteerbare obligaties

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) is voor GBL een prioritaire waarde die essentieel is om de onderneming op lange termijn rendabel te houden. Zij is één van de criteria waarop de keuze van haar investeringen berust en is ook terug te vinden in het governance-model van GBL dat haar toelaat haar rol van verantwoordelijke investeerder te spelen in haar deelnemingen.

Een verantwoordelijke investeerder

GBL heeft aandacht voor de impact van haar investeringen op milieu en maatschappij en moedigt het gebruik van best practices aan in al haar deelnemingen. Hoewel het management van de deelnemingen zelf verantwoordelijk is voor het beheer van alle onderwerpen die verband houden met MVO, wil GBL haar rol van

professioneel aandeelhouder spelen door alle initiatieven met het oog op MVO te steunen en aan te moedigen.

Daarom wil GBL enkele recente voorbeelden van MVO in haar deelnemingen in de kijker zetten.

Imerys Crescendo Microcredit Program

Dankzij het programma ontvingen 24 ondernemers advies en hulp bij de oprichting van hun micro-onderneming en kregen ze van een lokale bank microkredieten toegekend. Zo konden ze kleine handelszaken openen, zoals een kruidenierswinkel, een mobiele-diensten shop, een schoonheidssalon enz. Imerys organiseerde verschillende opleidingssessies en ging een partnership aan met de lokale bank die de projecten financiert.

Imerys is opgenomen in de belangrijkste duurzaamheidsindexen, met name FTSE4Good, Euronext Vigeo Europe 120 en Eurozone 120, MSCI Global Sustainability Index, Ethibel Sustainability Index Excellence Europe, en STOXX® Global ESG Leaders Index.

LafargeHolcim Inzetten op kringlooeconomie

De fabriek van LafargeHolcim Hima in Uganda haalt ongeveer 55% van haar warmtebehoefte uit biomassa. Een groot deel van die biomassa zijn schillen van koffiebesen, afkomstig van de lokale koffie-industrie. Op die manier produceert de onderneming hernieuwbare energie uit koffieschillen terwijl de lokale koffie-producenten zorgen voor economische groei en werkgelegenheid in het door armoede geplaagde land.

Hima heeft sinds 2012 al zowat 16,7 miljoen koffieplantjes uitgedeeld aan lokale boeren. Meer dan 50.000 boeren verdienen daarmee tegen 2020 samen bijna 30 miljoen CHF.

Het project geeft families een inkomen en voorziet de Hima-fabriek van koffieschillen voor schone, hernieuwbare energie.

Het bedrijf is opgenomen in de DJSI Europe Index en ook de FTSE4Good Index. Daarnaast neemt LafargeHolcim deel aan het Global Compact LEAD-programma van de Verenigde Naties, dat duurzame oplossingen promoot bij bedrijven wereldwijd.

Een verantwoordelijke vennootschap

Aangezien GBL geen productie- of fabricageactiviteit heeft, is haar impact op het milieu beperkt. GBL heeft zich er wel toe verbonden om haar filosofie rond MVO te bevorderen. Die filosofie berust op een stevige basis van integriteit en ethisch gedrag en een sterk governance-model. Bijvoorbeeld:

1. De Raad van Bestuur ziet voortdurend toe op de correcte toepassing van de MVO-verklaring die u vindt op www.gbl.be.
2. GBL vervult bij haar deelnemingen, zoals beschreven, haar rol van verantwoordelijke investeerder door alle initiatieven met het oog op MVO te steunen en aan te moedigen.

SGS

Kerdoelstellingen

Het programma voor duurzame ontwikkeling van SGS streeft naar een transformerende verandering. Het is opgebouwd rond "acht ambities voor duurzame ontwikkeling 2020" die kerndoelstellingen als integriteit, veiligheid, talentbehoud, vrouwelijk leiderschap, verlaging van de CO₂-uitstoot en gemeenschapsinvestering onder de aandacht brengen van de directie.

In 2016 bewees SGS voor het derde jaar op rij zijn leidende positie in duurzame ontwikkeling: het werd sectorleider in de Dow Jones Sustainability Indices (DJSI World en DJSI Europe). Ook het CDP (Carbon Disclosure Project) riep SGS uit tot wereldleider van de Climate A List (voor de DACH-regio).

Pernod Ricard

Cap 2020 en eerste resultaten

Pernod Ricard werkte een milieustappenplan uit voor 2020 dat op vier pijlers berust: beheer, toeleveringsketen, grondstoffenbeheer en merken & consumenten. En het boekt al resultaat: eind juni 2016 kreeg 82% van de wijngaarden (in oppervlakte) een certificering volgens milieunormen en voor 78% loopt er een programma voor het behoud van de biodiversiteit. Van 2010 tot 2016 verlaagden de productievestigingen hun CO₂-uitstoot met 25% en hun waterverbruik met 17% per productie-eenheid. De vijf prioriteiten van het Milieuplan 2010-2020: (1) certificering van de wijngaarden volgens milieunormen, (2) verlaging van de CO₂-uitstoot, (3) behoud van de watervoorraden, (4) vermindering van de gestorte afvalstoffen, (5) certificering van al de productievestigingen volgens de ISO 14001-norm.

Pernod Ricard

Pernod Ricard handhaaft zich op de eerste plaats van 39 bedrijven in de drankensector met zijn score van 58/100, die het niet-financiële ratingbureau VIGEO aan het bedrijf toekende. De Groep zit in de indexen FTSE4Good en Ethibel Excellence en kreeg onlangs de rating A- van het CDP (Carbon Disclosure Project).

Total

Aanpassing van het rapporteringssysteem

In 2016 wijzigde Total zijn rapporteringssysteem. Total publiceert zijn sociale, ecologische en maatschappelijke informatie in het jaarverslag (Registration Document) en in de rubriek Sustainable Performance op zijn website total.com. Total publiceert twee uitvoerige verslagen over de voornaamste uitdagingen:

- het klimaat: "Integrating climate into our strategy" en
- de mensenrechten: "Human Rights Briefing Paper".

Total keurde de tegen 2030 te behalen Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's – Sustainable Development Goals) goed en stemde zijn rapportering af op het Global Reporting Initiative door er verwijzingen naar de SDG's in op te nemen en een specifieke SDG- rapportering te publiceren.

Total zit in de belangrijkste referentie-indexen van ESG: FTSE4Good sinds 2001 en DJSI World sinds 2004. Total was opgenomen in de index DJSI Europe van 2005 tot 2016 (behalve in 2015). Sinds maart 2015 zit Total ook in de NASDAQ OMX CRD Global Sustainability Index.

3. GBL, dat een team van meer dan veertig mensen te werk stelt, steunt haar personeel door het een verrijkende, voldoening schenkende en evenwichtige werkomgeving met respect voor iedereen te bieden.
4. GBL verbindt zich ertoe op verantwoordelijke wijze te communiceren.
5. GBL draagt bij tot het maatschappelijk welzijn. De groep voert een actief mecenaatsbeleid dat is toegespitst op liefdadigheid, cultuur en wetenschappelijk onderzoek.

6. GBL tracht haar ecologische voetafdruk zo veel mogelijk te beperken door voortdurend verbeteringen aan te brengen.

Meer informatie vindt u op de pagina's 180 en 181 van dit verslag.

adidas

Duurzaamheid bij de adidas groep

De adidas groep streeft er voortdurend naar duurzaamheid te integreren in zijn activiteiten. Het past bij de productie innovatieve manieren van werken toe om de milieuvoetafdruk te minimaliseren en de levenskwaliteit te verbeteren van haar arbeiders, bedienden en de mensen in de gemeenschappen waar de groep actief is. Zo lanceerde de groep in 2016 bijvoorbeeld zijn eerste producten die werden vervaardigd van Parley Ocean Plastic – plasticafval uit de oceanen. Dit past binnen de ultieme ambitie van de groep om nieuw gemaakt kunststof uit de leveringsketen te bannen.

adidas

GROUP

Het programma van de adidas groep wordt regelmatig gelauwerd door leidende ratingbureaus voor maatschappelijk verantwoorde beleggingen, zoals de Dow Jones Sustainability Indices, FTSE4Good Index, Euronext Vigeo Indices, Ethibel Sustainability Index, ECPI Euro Ethical Indices en de STOXX Global ESG Leaders Index. In 2016 werd de adidas groep voor de 17^e keer op rij opgenomen in de Dow Jones Sustainability Indices en stond ze voor het derde jaar op rij in de top tien van de Global 100 Most Sustainable Corporations in the World Index van Corporate Knights.

Umicore

Nieuwe windmolens in Olen voor een vermindering van CO₂

Vier nieuwe windmolens met een vermogen van 3,5 MW werden op de terreinen van Umicore en Aurubis in Olen ingehuldigd door Vlaams minister van Energie Bart Tommelein. Met een hoogte van 200 meter zijn ze de hoogste windturbines op een industriële site in België en zorgen voor een jaarlijkse vermindering van 13.224 ton CO₂. De fundering bevat Betostrand® van Umicore wat gemaakt is van residuen uit de hoogovens van Umicore in Hoboken. Daarnaast ontwikkelde het in Olen gevestigde wereldwijde onderzoekscentrum van Umicore de zinkmetaalpoeders die in anti-corrosieverf gebruikt worden. Dit project van Wind4Flanders, in samenwerking met Umicore en Aurubis, betekent een nieuwe mijlpaal in het duurzaamheidsverhaal.

umicore

Umicore is opgenomen in de belangrijkste referentie-indexen, waaronder Vigeo (Benelux 20, Europe 120 en Eurozone120), FTSE4Good, Ethibel (Ethibel Pioneer en Excellence Investment en Ethibel Sustainability Index (Excellence Europe), MSCI ACWI Sustainable impact index, MSCI pollution prevention index en Standard Ethics (rating EE+).

Ontex

Duurzaamheid bij Ontex

Als marktleider in hygiënische wegwerpartikelen voor zowel huismerken als grote merken, is Ontex er rotsvast van overtuigd dat duurzame bedrijfspraktijken bijdragen aan het commerciële welzijn van ondernemingen. Ontex streeft naar een duurzame groei en biedt zijn klanten en consumenten verantwoorde producten tegen een betaalbare prijs. Op die manier overschrijdt Ontex de draagkracht van de aarde niet, zodat het kan voldoen aan de behoeften van zowel de huidige als toekomstige generaties. Daarnaast wil Ontex een positieve impact hebben op de maatschappij en de levenskwaliteit van mensen verbeteren.

Ontex

- Ontex heeft voor de allereerste keer deelgenomen aan het Carbon Disclosure Project (CDP) en kreeg daarbij een C-rating.
- Het merk MOLTEX nature no.1 won voor de tweede keer de Green Brands Award.
- COOP, de grootste warenhuisketen van Italië, kende Ontex een award toe als een van haar leveranciers die duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid hoog in het vaandel dragen.

Het GBL-aandeel en beursprestatie	31
Distributiebeleid en dividendvoorstel	32
Financiële agenda	33
Investor relations	33
Evolutie van het aandeel in 2016	33
Beursgegevens en beursinformatie	34
Besluiten voorgesteld aan de aandeelhouders	35

Het GBL-aandeel en beursprestatie

Aangepast netto-actief over 10 jaar In miljoen EUR

Beurskapitalisatie op 10 jaar In miljoen EUR

Kerninformatie over het aandeel (situatie op 31 december 2016)

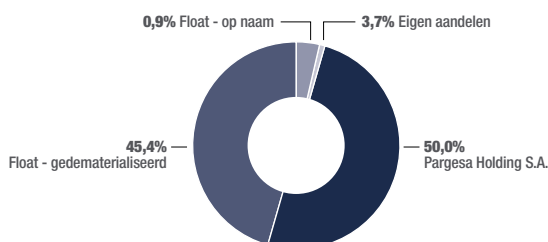
- Totaal aantal aandelen in omloop: 161.358.287
- Volledig volgestort maatschappelijk kapitaal: 653,1 miljoen euro
- Er is maar één aandelen categorie: alle aandelen hebben dezelfde dividend- en stemrechten. De stemrechten verbonden aan de GBL-aandelen die worden aangehouden door de vennootschap zelf of door haar directe en indirecte dochterondernemingen, worden geschorst.
- Beurskapitalisatie: 12,9 miljard euro (31 december 2016)
- Tweede holding, qua grootte, in Europa
- Genoteerd aan Euronext Brussels
- Opgenomen in de BEL 20-index die de twintig grootste beursgenoteerde ondernemingen in België vertegenwoordigt. Met een gewicht van 5,0% staat GBL in de index op de negende plaats.
- Opgenomen in de index STOXX 600 Financial Services. Met een gewicht van 4,9% staat GBL in de index op de zesde plaats.
- RIC: GBLB.BR
- Bloomberg: GBLB BB

Het brutojaarrendement met herbelegde dividenden aan een aandeelhouder GBL was 5,1% in 2016, 13,7% over de laatste vijf jaar, 2,5% over de laatste tien jaar en 5,6% over de laatste vijftien jaar.

Bezitsstructuur

Eind 2016 heeft GBL een maatschappelijk kapitaal van 653,1 miljoen euro, en wordt vertegenwoordigd door 161.358.287 aandelen. Het aandeelhouderschap van GBL wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een controleaandeelhouder, Pargesa Holding S.A., die 50,0% van de bestaande aandelen en 51,9% van de stemrechten⁽¹⁾ in bezit heeft. Pargesa Holding S.A. staat zelf onder de gezamenlijke controle van de groepen Power Corporation du Canada (Canada) en Frère (België), wat GBL een stabiele en stevige aandeelhoudersbasis verleent. Sinds 1990 zijn beide groepen verbonden door een aandeelhoudersovereenkomst. In december 2012 werd deze overeenkomst verlengd tot in 2029, met de mogelijkheid tot verlenging na 2029. De hele controleketen vindt u op pagina 179. Eind 2016 bezit GBL rechtstreeks en via haar dochterondernemingen 5.924.416 GBL-aandelen, die 3,7% van het uitstaand kapitaal uitmaken. De vennootschap sloot een contract met een derde om de marktliquiditeit van het GBL-aandeel te verbeteren. Dat liquiditeitscontract wordt discretionair uitgevoerd voor rekening van GBL, in het kader van de machtiging die de Algemene Vergadering van 26 april 2016 verleende en met inachtneming van de toepasselijke regels. Eind december 2016 heeft GBL in toepassing hiervan geen aandelen in de portefeuille. Meer informatie over die machtiging vindt u op de pagina 182 van dit verslag.

Spreading van het aandeelhouderschap op 31 december 2016

Winstdelingsplan voor het personeel en het management

GBL voerde een winstdelingsplan op lange termijn in, dat gekoppeld is aan de prestaties van de onderneming. In dat verband werden van 2007 tot 2012 verschillende winstdelingsplannen toegekend aan het personeel en het Uitvoerend Management, die bij uitoefening recht geven op 551.947 GBL-aandelen (0,3% van het uitstaand kapitaal). Sinds 2013 werden plannen doorgevoerd die een variëteit zijn van het optieplan op GBL-aandelen dat de vorige jaren werd gebruikt. Meer informatie vindt u op de pagina's 126, 127 en 172.

Aandelen aangehouden door de Bestuurders van GBL

Meer inlichtingen over de aandelen en opties in handen van de leden van de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Management van GBL vindt u op pagina's 160-161.

Voorgesteld dividend

Het beleid voor de bestemming van de resultaten dat de Raad van Bestuur voorstelt, streeft ernaar het midden te houden tussen een aantrekkelijk rendement voor de aandeelhouder, een verhoging van het dividend en een waardeinstijging van het GBL-aandeel. Het globale uitkeringsniveau berust op de autofinancieringscapaciteit.

Brutodividend per aandeel: **2,93 euro (+ 2,4%)**

Globaal bedrag: **472,8 miljoen euro**

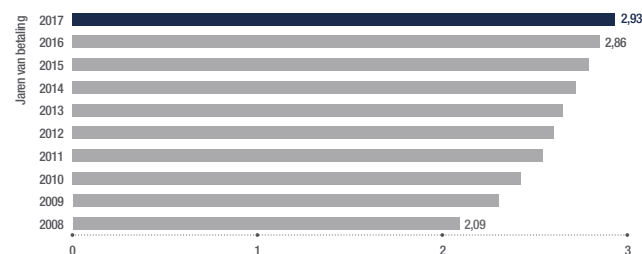
Coupon nr. 19

2 mei 2017	3 mei 2017	4 mei 2017
Datum waarop coupon nr. 19 wordt geknipt (Ex-dividend date)	Afsluitingsdatum van de dividend-gerechtigde posities van coupon nr. 19 (Record date)	Uitbetalingsdatum van coupon nr. 19 (Payment date)

Dit dividend zal worden uitbetaald vanaf 4 mei 2017, ofwel door overschrijving aan de aandeelhouders op naam, ofwel door de bankrekening van de eigenaar van de gedematerialiseerde effecten te crediteren.

De financiële dienst wordt verzorgd door de bank ING België (System Paying Agent).

Brutodividend per aandeel In EUR

(1) Rekening houdend met de eigen aandelen waarvan het stemrecht is opgeschort

Investor Relations: **Hans D'Haese**
hdhaese@gbl.be
Tel.: +32 2 289 17 71

Financiële agenda

Opmerking: sommige van de hierboven vermelde data zijn afhankelijk van de agenda van de vergaderingen van de Raad van Bestuur en kunnen dus worden gewijzigd

Winstverdeling 2016

Aan de Gewone Algemene Vergadering van aandeelhouders van 25 april 2017 zal worden voorgesteld om de winstverdeling voor het boekjaar 2016 goed te keuren, namelijk een brutobedrag van 2,93 euro per GBL-aandeel, wat neerkomt op een stijging met 2,4% in vergelijking met het bedrag van 2,86 euro dat werd uitgekeerd voor het voorgaande boekjaar, gelijk aan 2,05 euro netto per aandeel (30% roerende voorheffing).

Rekening houdend met het aantal effecten dat recht geeft op een dividend (161.358.287) zou de totale winstuitkering voor het boekjaar 2016 472,8 miljoen euro bedragen, tegenover 461,5 miljoen euro in 2015. We herinneren eraan dat het tarief van de roerende voorheffing uniform op 30% is vastgelegd voor het dividend van GBL, en dat vanaf 1 januari 2017 (27% voor het boekjaar 2015 en 25% voor de boekjaar 2014).

Analisten die verslagen over GBL publiceren

AlphaValue, Bank of America Merrill Lynch, Citi, Bank Degroof Petercam, HSBC, ING Bank, KBC Securities, Kepler Cheuvreux, Société Générale.

Investor relations

In 2014 besliste GBL om een functie "investor relations" te creëren om de financiële communicatie met de aandeelhouders, analisten en andere betrokken partijen zoals de financiële pers te versterken.

In de loop van het jaar organiseerde ze verschillende roadshows in Europa, Zuid-Amerika en de Verenigde Staten. Daarnaast waren er ook occasionele ontmoetingen met beleggers. Op die manier ontmoette GBL een honderdtal investeerders.

Zo versterkte de groep ook haar contacten met de analisten die over GBL publiceren, onder meer door een vergadering te organiseren in de marge van de bekendmaking van de jaar- en halfjaarresultaten.

Ten slotte communiceert de groep ook regelmatig met de financiële pers.

GBL publiceert wekelijks haar aangepast netto-actief (elke vrijdag na de beursluiting op haar website www.gbl.be).

Overeenkomstig haar Corporate Governance Charter communiceert GBL niet met beleggers, analisten en de pers in de maand voorafgaand aan de bekendmaking van de halfjaar- en jaarresultaten of in de vijftien dagen vóór de bekendmaking van de kwartaalresultaten.

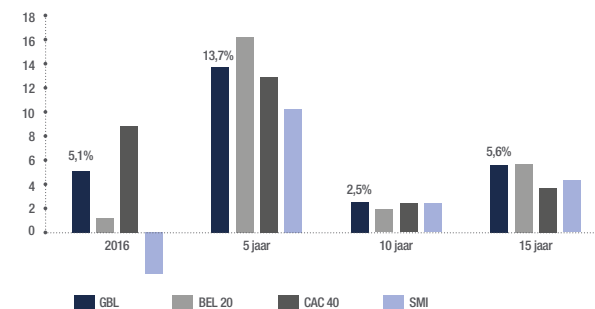
Evolutie van het aandeel in 2016

Het GBL-aandeel begon het jaar met een koers van 78,83 euro en sloot het af op 79,72 euro, dat is een stijging van 1,1%. De hoogste koers van het aandeel was 80,11 euro (7 september 2016) en de laagste 64,10 euro (11 februari 2016). In de loop van het jaar was er een transactievolume van 5,2 miljard euro, terwijl het aantal verhandelde aandelen tot meer dan 70 miljoen opliep, met een dagelijks gemiddelde van 272.000. De free float velocity kwam op 86% uit (alle platformen samen⁽¹⁾). Op 31 december 2016 bedroeg de beurskapitalisatie van GBL 12,9 miljard euro.

Koersverloop van het aandeel over 10 jaar (Op basis 100)

Rendement op de koers en de herbelegde dividenden in 2016 en over 5, 10 en 15 jaar

(1) De beursinformatie betreft de volumes die verhandeld zijn op Euronext Brussels en op andere platformen, voornamelijk BOAT, Chi-X, Bats en Turquoise

Beursgegevens

	2016	2015	2014	2013	2012
Beurskoers (in EUR)					
Op het einde van het jaar	79,72	78,83	70,75	66,73	60,14
Hoogste	80,11	80,66	78,32	66,75	60,70
Laagste	64,10	65,52	64,10	56,86	49,77
Jaargemiddelde	74,30	74,25	72,22	61,42	55,58
Dividend (in EUR)					
Brutodividend	2,93	2,86	2,79	2,72	2,65
Nettodividend	2,05	2,09	2,09	2,04	1,99
Verschuif (in %)	+ 2,4	+ 2,5	+ 2,6	+ 2,6	+ 1,9
Beursratio's (in %)					
Dividend/gemiddelde koers	3,9	3,9	3,9	4,4	4,8
Brutojaaropbrengst	5,1	15,6	10,0	16,0	22,6
Aantal aandelen per 31 december					
Uitgegeven	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287
Eigen	5.924.416	6.079.926	6.147.123	6.308.090	6.134.514
Aangepast netto-actief (in miljoen EUR)					
	16.992,2	15.188,0	15.261,0	14.917,4	13.247,3
Beurskapitalisatie (in miljoen EUR)					
	12.863,5	12.719,9	11.416,1	10.767,4	9.704,1
Verschuif (in %)	+ 1,1	+ 11,4	+ 6,0	+ 11,0	+ 16,8

Beursinformatie ⁽¹⁾

GBL is genoteerd aan Euronext Brussels en is opgenomen in de indices BEL 20 en STOXX 600 Financial Services.

	2016	2015	2014	2013	2012
Verhandelde bedragen (in miljard EUR)	5,2	4,3	3,5	5,0	4,9
Aantal verhandelde effecten (in duizenden)	69.678	58.346	48.990	81.420	89.956
Gemiddeld aantal verhandelde effecten per dag	272.180	227.916	187.702	311.955	344.660
Op de beurs verhandeld kapitaal (in %)	43,2	36,2	30,4	50,5	55,7
Velociteit van vrij verhandelbare aandelen (in %)	86	72	61	109	120,7
Gewicht in de BEL 20 (in %)	5,0	6,1	6,0	6,5	7,8
Plaats in de BEL 20	9	8	8	7	5
Gewicht in de STOXX 600 Financial Services (in %)	4,9	4,4	4,7	4,8	6,4
Plaats in de STOXX 600 Financial Services	6	6	5	5	4

(1) De beursinformatie betreft de volumes die verhandeld zijn op Euronext Brussels en op andere platformen, voornamelijk BOAT, Chi-X, Bats en Turquoise

Besluiten voorgesteld aan de aandeelhouders

Agenda van de Gewone Algemene Vergadering van 25 april 2017

1. Jaarverslag van de Raad van Bestuur en verslagen van de Commissaris over het boekjaar 2016
2. Financiële staten per 31 december 2016
 - 2.1. Voorstelling van de geconsolideerde financiële staten per 31 december 2016.
 - 2.2. Goedkeuring van de jaarrekening afgesloten per 31 december 2016.
3. Kwijting aan de Bestuurders
 - 3.1. Voorstel tot verlening van kwijting aan de Bestuurders voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het boekjaar afgesloten per 31 december 2016.
 - 3.2. Voorstel tot verlening van kwijting aan de Bestuurders van de vennootschap COFINERGY die op 26 april 2016 door GBL overgenomen werd, voor de uitoefening van hun mandaat tijdens de periode verstreken tussen de afsluitdatum van het laatste boekjaar waarvan de rekeningen werden goedgekeurd, hetzij 31 maart 2016, en de datum van de overdracht van het vermogen van COFINERGY aan GBL, hetzij 26 april 2016.
4. Kwijting aan de Commissaris
 - 4.1. Voorstel tot verlening van kwijting aan de Commissaris voor de uitoefening van zijn mandaat tijdens het boekjaar afgesloten per 31 december 2016.
 - 4.2. Voorstel tot verlening van kwijting aan de Commissaris van de vennootschap COFINERGY die op 26 april 2016 door GBL overgenomen werd, voor de uitoefening van hun mandaat tijdens de periode verstreken tussen de afsluitdatum van het laatste boekjaar waarvan de rekeningen werden goedgekeurd, hetzij 31 maart 2016, en de datum van de overdracht van het vermogen van COFINERGY aan GBL, hetzij 26 april 2016.
5. Statutaire benoemingen
 - 5.1. Benoeming van Bestuurders
Voorstel tot benoeming als Bestuurder voor een termijn van vier jaar van Laurence Danon Arnaud en Jocelyn Lefebvre.
 - 5.2. Hernieuwing van Bestuurdersmandaten
Voorstel tot herverkiezing als Bestuurder voor een termijn van vier jaar van Victor Delloye, Christine Morin-Postel, Amaury de Seze, Martine Verluyten en Arnaud Vial, van wie het mandaat na afloop van deze Algemene Vergadering verstrijkt.
 - 5.3. Vaststelling van de onafhankelijkheid van Bestuurders
Voorstel om overeenkomstig artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen, de onafhankelijkheid van de volgende

Bestuurders vast te stellen:

- Laurence Danon Arnaud
- Christine Morin-Postel
- Martine Verluyten

en dit, onder voorbehoud van hun benoeming als Bestuurder zoals voorzien onder vorige punten. Deze personen beantwoorden aan de verschillende criteria die worden vermeld in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen en opgenomen zijn in het Corporate Governance Charter van GBL.

6. Remuneratieverslag

Voorstel tot goedkeuring van het remuneratieverslag van de Raad van Bestuur over het boekjaar 2016.

7. Incentiveplan op lange termijn

- 7.1. Voorstel tot goedkeuring van het optieplan op aandelen waarnaar in het remuneratieverslag wordt verwezen. Volgens dit plan zullen de leden van het Uitvoerend Management, in 2017, opties kunnen verkrijgen op bestaande aandelen van een kleindochter van de vennootschap. Deze opties zullen kunnen worden uitgeoefend na afloop van een periode van drie jaar na hun toekenning overeenkomstig artikel 520ter van het Wetboek van Vennootschappen en op voorwaarde dat de TSR op deze verjaardatum ten minste 5% draagt. Aan die voorwaarde zal ook op elke daaropvolgende verjaardatum voor de uitoefeningen van elk volgend jaar moeten voldaan zijn, terwijl de TSR telkens betrekking zal hebben op de sinds de toekenning verlopen periode. De leden van het personeel zullen eveneens in aanmerking komen voor dit optieplan.
- 7.2. Voor zover nodig, voorstel tot goedkeuring van alle clausules van het voornoemde plan en alle overeenkomsten tussen de vennootschap en de houders van opties die aan deze houders het recht toekennen om hun opties uit te oefenen vóór het verstrijken van de voornoemde periode van drie jaar in het geval van een controlewijziging van de vennootschap, overeenkomstig artikelen 520ter en 556 van het Wetboek van Vennootschappen.
- 7.3. Voorstel tot vastlegging van de maximumwaarde van de aan de opties onderliggende aandelen, toe te kennen aan het Uitvoerend Management in 2017 in het kader van het voornoemde plan, op 7,74 miljoen euro.
- 7.4. Verslag van de Raad van Bestuur opgesteld overeenkomstig artikel 629 van het Wetboek van Vennootschappen betreffende de zekerheid waarnaar in het voorstel van volgend besluit wordt verwezen.
- 7.5. Overeenkomstig artikel 629 van het Wetboek van Vennootschappen, voor zover nodig, voorstel tot goedkeuring van de toekenning door GBL van een zekerheid aan een bank aangaande het krediet toegekend door deze bank aan de kleindochter van GBL om deze laatste toe te staan GBL-aandelen te verwerven in het kader van het voornoemde plan.

8. Allerlei

Risicobeheer

Belangrijkste risico's	38
Specifieke risico's in verband met de deelnemingen	38
Cartografie van de risico's	40
Identificatie, evaluatie en controle van de risico's bij GBL	40
Risicobeheer en interne controle	41
Controleomgeving	41
Risicoanalyse	41
Controleactiviteiten	43
Informatie en communicatie	45
Toezicht en monitoring	45

Risicobeheer

Dit hoofdstuk bevat een overzichtstabel van de belangrijkste risico's in verband met de activiteiten van GBL, samen met de verschillende elementen en maatregelen die de potentiële negatieve impact ervan afzwakken.

Op pagina 40 worden de risico's in kaart gebracht en vindt u een schematische beschrijving van het proces voor de identificatie, evaluatie en controle van de risico's. Dit hoofdstuk geeft ook een uitvoerige beschrijving van de formalisering van het internecontrole- en risicobeheerssysteem op basis van het COSO-model.

Belangrijkste risico's	Exogeen Risico's in verband met de evolutie van externe elementen, zoals economische en politieke ontwikkelingen of wetswijzigingen	Strategie Risico's die voortvloeien uit de vaststelling, uitvoering en handhaving van de strategische koers en ontwikkeling van de groep
Risico-factoren ▶	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelingen op de financiële markten, zoals de volatiliteit van de beurskoersen, de rente en de wisselkoersen • Wijzigingen van de macro-economische variabelen (groei-cijfer, monetair beleid, inflatie, grondstofprijzen ...) • Veranderingen in de regelgeving of het begrotingsbeleid die bijvoorbeeld tot fiscale hervormingen leiden • Specifieke ontwikkelingen die bepaalde geografische zones treffen (eurozone, groeilanden, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uiteenlopende visies of opvattingen over de beoordeling van de strategische prioriteiten en de ermee verbonden risico's • Geldigheid van de parameters die aan de investeringsthesen ten grondslag liggen • Geografische of sectorale concentratie van de investeringen
Reactie op het risico ▶	<ul style="list-style-type: none"> • Geografische en sectorale portefeuillespreiding met uiteenlopende cyclische blootstelling • Continue opvolging van de wetgeving over de belangrijkste activiteitszones • Opvolging en systematische analyse van de conjunctuurscenario's, de markten en investeringsthesen 	<ul style="list-style-type: none"> • Formeel besluitvormingsproces waarbij alle bestuurs instanties en het management betrokken zijn • Continue opvolging van de voornaamste prestatie-indicatoren en regelmatige actualisering van de hypothesen en voorspellingen • Periodieke herziening van de portefeuille op verschillende hiërarchische niveaus • Spreiding van de investeringen

Specifieke risico's in verband met de deelnemingen

GBL krijgt onrechtstreeks af te rekenen met de specifieke risico's voor de deelnemingen. Die risico's worden door de ondernemingen zelf geïdentificeerd en behandeld in het kader van hun eigen interne controle. De maatregelen die de betrokken ondernemingen hebben genomen met het oog op de identificatie van de risico's en de interne controle, worden beschreven in de referentiedocumenten op hun website.

Imerys
www.imerys.com

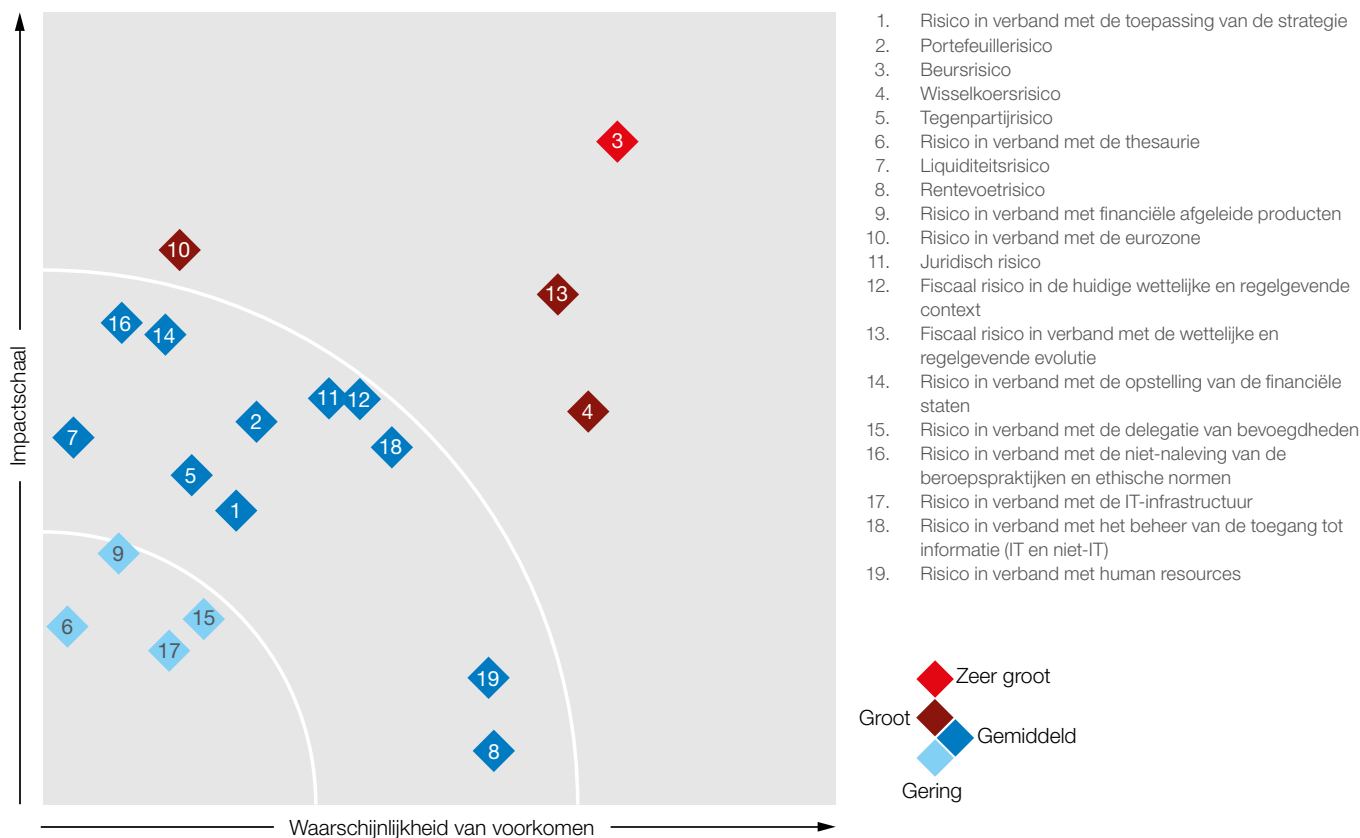

LafargeHolcim
www.lafargeholcim.com

	<p>Thesaurie, financiële instrumenten en financiering Risico's in verband met het beheer van de liquide middelen, financiële instrumenten en financieringen</p>	<p>Verrichtingen Risico's als gevolg van de ongeschiktheid of het falen van de interne procedures, het personeelsbeheer of de bestaande systemen. Risico op niet-naleving van de kwaliteitsnormen, contractuele en wettelijke bepalingen en ethische normen</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Toegang tot de liquiditeiten • Schuldenlast en maturiteitsprofiel • Kwaliteit van de tegenpartijen • Blootstelling aan de rentetarieven • Volatiliteit van de afgeleide instrumenten • Relevantie van de prognoses of anticipaties • Evolutie van de financiële markten 	<ul style="list-style-type: none"> • Complexiteit van de reglementaire omgeving • Geschiktheid van de systemen en procedures • Blootstelling aan fraude en geschillen • Instandhouding en ontwikkeling van de competenties van de werknemers
	<ul style="list-style-type: none"> • Strikte en systematische analyse van de geplande verrichtingen • Spreiding van de beleggingen en tegenpartijen • Beperking van de nettoschulden • Bepaling van de interventiegrenzen • Strikt proces voor de selectie van tegenpartijen • Geformaliseerde bevoegdheidsdelegaties, gericht op een adequate scheiding van de taken • Systematische reconciliatie van de thesauriegegevens met de boekhouding 	<ul style="list-style-type: none"> • Regelmatige herziening van de interne procedures en controleactiviteiten • Aanwerving, behoud en opleiding van gekwalificeerd personeel • Invoering van bevoegdheidsdelegaties met het oog op een adequate scheiding van de taken • Onderhoud van en investeringen in IT-systemen • Deontologische Code en Corporate Governance Charter

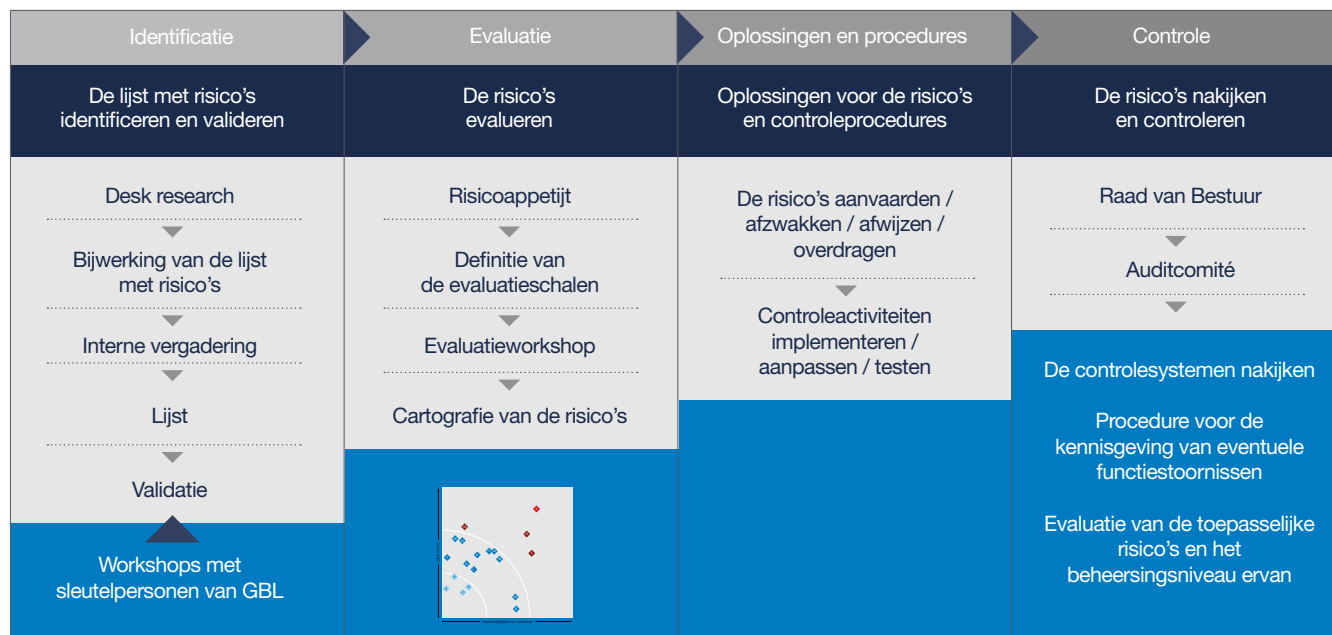
	<p>SGS www.sgs.com</p>		<p>Pernod Ricard www.pernod-ricard.com</p>		<p>Total www.total.com</p>
	<p>adidas www.adidas-group.com</p>		<p>Umicore www.umicore.com</p>		<p>Ontex www.ontexglobal.com</p>

Cartografie van de risico's

De rangschikking van de risico's bevat informatieve gegevens die altijd kunnen wijzigen, onder meer volgens de marktvoorwaarden. GBL legt bijgevolg geen verklaring af, verleent geen waarborg of gaat geen verbintenis aan, op welke manier ook, betreffende de relevantie, juistheid of volledigheid van de erin vermelde informatie.

Identificatie, evaluatie en controle van de risico's bij GBL

Risicobeheer en interne controle

De Raad van Bestuur van GBL is verantwoordelijk voor de inschatting van de risico's die eigen zijn aan de groep GBL en voor de doeltreffendheid van de interne controle. Het Belgisch wetgevend kader voor het risicobeheer en de interne controle bestaat enerzijds uit de wet van 17 december 2008 (omzetting van de Europese Richtlijn 2006/43 betreffende de wettelijke controles van de rekeningen) en anderzijds de wet van 6 april 2010 (de zogenaamde "wet deugdelijk bestuur"). De Belgische Corporate Governance Code 2009 bevat ook bepalingen hierover. Voorts stelt IFRS 7 bijkomende eisen op het gebied van het risicobeheer in verband met financiële instrumenten. GBL heeft sinds 2006 haar intern controle- en risicobeheerssysteem geformaliseerd op basis van het COSO-model⁽¹⁾. De COSO-methodiek steunt op vijf pijlers: de controle-omgeving, de risicoanalyse, de controleactiviteiten, de informatie en communicatie en tot slot het toezicht en de monitoring.

1. Controleomgeving

1.1. Doel van de vennootschap

Het voornaamste doel van GBL is waarde te scheppen voor haar aandeelhouders. Ze legt zich toe op de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle portefeuille die gericht is op een beperkt aantal ondernemingen die leider zijn in hun markt en waarin zij haar rol van actieve professionele aandeelhouder op lange termijn op zich kan nemen. De portefeuille zal zich mettertijd ontwikkelen om tot een grotere sectorale en geografische spreiding te komen en het evenwicht tussen groei- en rendementsinvesteringen te garanderen. GBL investeert en desinvesteert naargelang de levensloop van de ondernemingen en de marktopportunities om haar doelstellingen te verwezenlijken, namelijk waarde creëren en een solide financiële structuur in stand houden. De bij GBL toegepaste interne controle draagt bij tot de bescherming van de activa en de beheersing en optimalisering van de verrichtingen. Ze streeft ernaar een redelijke garantie te bieden dat de geldende wet- en regelgeving wordt nageleefd en dat er betrouwbare boekhoudkundige en financiële informatie wordt verstrekt. Zoals elk controlesysteem biedt de interne controle slechts een redelijke zekerheid dat het risico op fouten of fraudes volledig beheerst of uitgeschakeld is.

1.2. Taak van de bestuursorganen

GBL beschikt over een Raad van Bestuur, een Vast Comité, een Benoemings- en Remuneratiecomité en een Auditcomité. De werking van deze Comité's wordt beschreven van pagina 161 tot pagina 166. Het Auditcomité is in het bijzonder belast met de monitoring van de doeltreffendheid van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de vennootschap. In die context ziet het Auditcomité ook toe op de correcte toepassing van een procedure voor de melding van functiestoornissen. De helft van de leden, die allemaal aangewezen worden door de Raad van Bestuur, zijn onafhankelijke Bestuurders. De Voorzitter van het Auditcomité kan niet tegelijkertijd ook Voorzitter zijn van de Raad van Bestuur.

1.3. Risicocultuur

GBL streeft ernaar te investeren in ondernemingen met potentieel voor waardecreatie op lange termijn. Nieuwe opportuniteiten en het beheer van de portefeuille worden op het hoogste niveau gevolgd (zie "Portefeuillerisico", pagina 42). Het desinvesteringsbeleid is gericht op de overdracht van deelnemingen die niet meer aan de investeringscriteria van de groep voldoen.

1.4. Deontologie – Ethiek

GBL heeft een Corporate Governance Charter en een Deontologische Code opgesteld om te waarborgen dat de Bestuurders en medewerkers van de groep zich tijdens de uitoefening van hun functie eerlijk en ethisch gedragen en dat ze zich houden aan de wet en aan de beginselen van het deugdelijk bestuur.

1.5. Passende maatregelen met het oog op de vereiste vakbekwaamheid

Het Benoemings- en Remuneratiecomité onderzoekt de kandidaturen en tracht ervoor te zorgen dat er in de Raad van Bestuur een bevredigend evenwicht bestaat qua vakbekwaamheid, kennis en ervaring van de leden, vooral op het gebied van financiën, boekhouding en investering. De Raad van Bestuur evalueert regelmatig en minstens om de drie jaar zijn omvang, samenstelling en prestaties, evenals die van zijn Comité's. De Raad onderzoekt ook de interactie tussen de niet-uitvoerende Bestuurders en het Uitvoerend Management. Dankzij een aanwervingsproces dat is aangepast aan het gewenste profiel, passende opleidingen en een remuneratie- en evaluatiebeleid dat berust op de verwezenlijking van doelstellingen kan de bekwaamheid van de medewerkers van GBL worden gewaarborgd.

2. Risicoanalyse

GBL heeft sinds 2006 de analyse en de evaluatie van haar risico's geformaliseerd.

Het Auditcomité verricht om de drie jaar een grondige analyse om de risico's waarmee GBL te maken krijgt vast te stellen en te rangschikken. De risico's die tijdens de laatste evaluatie in 2015 werden vastgesteld, staan op pagina 42 en 43.

Bovendien maakt het jaarlijks een nieuwe evaluatie van de risico's en de mate waarin ze onder controle zijn, onder meer op grond van de evolutie van de portefeuille, het economische klimaat of de controleomgeving. Het ziet er zo nodig op toe dat het Management de aangepaste maatregelen neemt.

Het huidige risicobeheersingsniveau (zie hierna "Controle-activiteiten") blijkt toereikend en vereist geen aanvullende maatregelen.

Specifieke risico's verbonden aan de deelnemingen van GBL

Alle investeringen die GBL aanhoudt, zijn blootgesteld aan specifieke risico's die, wanneer ze zich effectief voordoen, een impact kunnen hebben op de globale waarde van de portefeuille van GBL, haar uitkeringscapaciteit of het profiel van haar resultaten. Het grootste deel (94%) van de portefeuille van GBL bestaat eind 2016 uit negen deelnemingen in grote beursgenoteerde groepen die zelf een analyse van hun risico-omgeving verrichten. Die risico's worden gedetailleerd beschreven en geanalyseerd in hun respectieve bestuursverslagen en referentiedocumenten overeenkomstig de geldende wetgeving.

GBL is ook blootgesteld aan de risico's in verband met haar investeringen via Sienna Capital, die momenteel 6% van de waarde van de portefeuille uitmaken.

(1) Het COSO (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission) is een niet-gouvernementele internationale particuliere instelling die erkend is op het gebied van bestuur, interne controle, risicobeheer en financiële rapportering

Risico's eigen aan GBL

1. Risico in verband met de toepassing van de strategie

De strategie moet blijk geven van een duidelijke visie die aan de verwachtingen van de aandeelhouders voldoet. Alle leden van het management moeten achter de strategie staan en ze moet worden omgezet in operationele actieplannen die uitgaan van passende hypothesen, anders dreigt de strategie niet efficiënt te worden toegepast en zal ze niet aan de doelstellingen qua waardecreatie voldoen.

2. Portefeuillerisico

De samenstelling van de portefeuille, bepaald door de keuze van de investeringen en desinvesteringen, impliceert een bijzondere blootstelling aan bepaalde industriële sectoren, geografische gebieden of reguleringen. De keuze voor de ontwikkelingen in de portefeuille moet berusten op een grondige en passende analyse, anders dreigt de portefeuille van GBL uit evenwicht te geraken qua risico's en/of verwacht rendement.

3. Beursrisico

GBL is door de aard van haar activiteiten zelf blootgesteld aan beurschommelingen in haar portefeuille. Ook de volatiliteit van de financiële markten kan een impact hebben op de beurskoers van GBL.

4. Wisselkoersrisico

GBL loopt een wisselkoersrisico dat een impact kan hebben op de waarde van haar portefeuille via haar beursgenoteerde deelnemingen in vreemde valuta's en ook op de dividendstromen die zij ervan ontvangt.

5. Tegenpartijrisico

Het risico op wanprestatie van een tegenpartij doet zich vooral voor bij verrichtingen inzake deposito's, opgenomen bedrag op de kredietlijnen, dekking, aankoop/verkoop op de beurs van aandelen en afgeleide financiële instrumenten of andere verrichtingen met banken of financiële tussenpersonen, inclusief inpandgevingen.

6. Risico in verband met thesaurie

Elk gebrek aan controle over de inkomsten, uitgaven en beleggingen van liquide middelen kan zware financiële gevolgen hebben.

7. Liquiditeitsrisico

GBL moet op elk moment voldoende financiële draagkracht hebben om over snel inzetbare actiemiddelen te beschikken om haar investeringsstrategie door te voeren en haar verplichtingen op het gebied van schuldaflossingen na te leven.

8. Rentevoetrisico

GBL is door haar financiële toestand blootgesteld aan renteschommelingen, die ook gevolgen kunnen hebben voor haar schuldenlast en thesaurie.

9. Risico in verband met financiële afgeleide producten

De waarde van de financiële afgeleide producten evolueert volgens de marktvoorwaarden. Het gebruik van dergelijke instrumenten moet voldoen aan de vereisten inzake technische analyses en juridische documentatie, anders kan de efficiëntie en afstemming ervan op de strategie van GBL niet worden gegarandeerd.

10. Risico in verband met de toestand in de eurozone

De verrichtingen van GBL verlopen hoofdzakelijk in euro. De Europese Unie en de eurozone zijn verzwakt door de hoge staats-schulden, de spanningen die in 2015 zijn ontstaan door het risico op een exit van Griekenland uit de eurozone en in 2016 door het referendum ten voordele van de Brexit.

11. Juridisch risico

Als beursgenoteerde vennootschap op een gereguleerde markt en investeerder in industrie- en dienstenondernemingen is GBL onderworpen aan heel wat wettelijke en reglementaire bepalingen. Bij de uitoefening van haar activiteiten en de voortzetting van haar strategie moet GBL dus niet alleen deze regels naleven, maar ook de evolutie ervan op de voet volgen om ze op geschikte wijze in het beheer van haar activiteiten en governance te kunnen opnemen. De strikte uitvoering van de overeenkomsten is bovendien van essentieel belang voor de vrijwaring van de activa en het welslagen van het beleid van de groep. Dit gegeven heeft een algemene draagwijdte en is bijzonder belangrijk bij overeenkomsten die vooral betrekking hebben op financieringen, aankopen of overdrachten. GBL moet ook in staat zijn om de geschillen te beheren waarmee zij in de uitoefening van haar eigen activiteiten te maken heeft, om het financiële verlies dat eruit kan voortvloeien te beperken en de reputatie van de groep veilig te stellen.

12 - 13. Fiscaal risico in de huidige wettelijke en regelgevende context en in verband met de wettelijke en regelgevende evolutie

GBL moet de fiscale gevolgen van alle strategische beslissingen beheersen, haar wettelijke verplichtingen en aangifteplichten naleven en anticiperen op mogelijke wijzigingen in het bestaande Belgische en internationale wettelijke kader om elk risico op niet-conformiteit met nadelige gevolgen te vermijden. De complexiteit van het huidige belastingklimaat dat bovendien voortdurend evolueert, maakt het nog belangrijker om dat fiscaal risico onder controle te houden en efficiënt op te volgen.

14. Risico in verband met het opstellen van de financiële informatie

Volledige, betrouwbare en relevante informatie is niet alleen een essentieel element voor het beheer en de governance, maar staat ook centraal in de communicatie van GBL. Dankzij bekwame teams die de financiële informatie opstellen en met behulp van aangepaste informatiesystemen moet het risico vermeden worden dat deze financiële informatie niet tijdig klaar is, tekortkomingen vertoont of onvoldoende leesbaar is voor de betrokken lezers. In dat opzicht zijn de budgetten en voorzieningen een belangrijk hulpmiddel bij de besluitvorming en de opvolging van het beheer. De betrouwbaarheid en relevantie ervan kunnen de prestaties van de groep beïnvloeden.

15. Risico in verband met de delegatie van bevoegdheden

Een ongepaste vaststelling van ondertekeningsbevoegdheden en bevoegdheidsdelegaties of het niet naleven ervan kan ertoe leiden dat GBL wordt betrokken bij verrichtingen die zij niet heeft toegestaan. Een controleomgeving die geen scheiding van de taken garandeert en de groep niet beschermt tegen frauduleuze handelingen kan tot financiële verliezen leiden en haar imago schade toebrengen.

16. Risico in verband met de niet-naleving van de beroepspraktijken en ethische normen

GBL is blootgesteld aan het risico dat het gedrag en de individuele of collectieve beslissingen van haar beheerders of werknemers niet stroken met de beroepspraktijken en de ethische normen die zij voorstaat. De historische prestaties van GBL, haar investeringsbeleid, haar gedrag als aandeelhouder, haar ethische benadering en bestuur dragen bij tot de reputatie van de groep. Die verworvenheid veiligstellen is essentieel om financiële verliezen en imagoschade voor de groep te vermijden.

17. Risico in verband met de IT-infrastructuur

Dit risico betreft de algemene informaticaomgeving (hardware, netwerk, opslagsysteem, software, ...). De infrastructuur en de ontwikkelde tools moeten aan de operationele behoeften van GBL zijn aangepast en elke tekortkoming moet worden voorkomen of worden opgelost zonder gevolgen voor de activiteiten van de groep.

18. Risico in verband met het beheer van de toegang tot informatie

De beveiliging van de systemen en het beheer van de toegang tot informatie moeten ervoor zorgen dat verrichtingen die strijdig zijn met de bestaande controleprocedures niet kunnen worden uitgevoerd en dat onbevoegden geen toegang kunnen krijgen tot de informatie.

19. Risico in verband met human resources

De groep moet het menselijk kapitaal dat nodig is voor de goede werking van de onderneming en de verwezenlijking van haar doelstellingen vinden en behouden.

3. Controleactiviteiten

De controleactiviteiten zijn alle maatregelen die GBL heeft genomen om ervoor te zorgen dat de voornaamste geïdentificeerde risico's behoorlijk kunnen worden beheerd.

De rangschikking van deze risico's werd afgewogen aan de hand van de gevolgen (financiële, juridische of operationele impact, gevolgen voor de reputatie) en de frequentie ervan.

Uit die analyse blijkt dat GBL tegelijkertijd is blootgesteld aan:

- exogene risico's waarvan het zich al dan niet voordoen, afhangt van elementen die ze niet kan controleren maar waarvan de groep de impact wil beperken;
- endogene risico's die deel uitmaken van haar eigen omgeving.

De specifieke risico's die verband houden met de deelnemingen worden door de ondernemingen zelf geïdentificeerd en behandeld in het kader van hun eigen risicobeheer en interne controle. In de tabel op pagina's 38-39 vindt u de links die toegang geven tot de websites met de maatregelen die de betrokken ondernemingen hebben genomen met het oog op de identificatie van de risico's en de interne controle.

Exogene risico's

Exogene risico's hangen samen met externe factoren, zoals de evolutie op de markten of economische, politieke en reglementaire veranderingen, en kunnen grote gevolgen hebben voor de operationele omgeving en de prestaties van GBL. Exogene risicofactoren vallen per definitie buiten de controle van de vennootschap die daarom ook niet kan voorkomen dat ze zich voordoen. Die risico's kunnen wel worden ingeschat zodat het mogelijk is oplossingen te vinden die de gevolgen ervan zullen beperken.

- Beursrisico: beursschommelingen zijn onlosmakelijk verbonden met de activiteit van de vennootschap en kunnen alleen worden afgezwakt door voldoende spreiding, doordachte investerings- of desinvesteringsbeslissingen en een voortdurende anticipatie op de marktverwachtingen. Dat risico en de mogelijke reacties erop hangen nauw samen met het hieronder toegelichte portefeuillerisico.
- Risico in verband met de toestand in de eurozone: de blootstelling aan de evolutie van de economische en politieke context in de activiteitszones van de groep wordt op de voet gevolgd, de potentiële gevolgen worden ingeschat, evenals de noodzaak voor de groep om haar investeringsstrategie aan te passen of specifieke actieplannen door te voeren.
- Veranderingen in de regelgeving: GBL tracht samen met bekwame interne en externe teams vooruit te lopen op veranderingen in de regelgeving die zij moet naleven om elk risico op niet-conformiteit te vermijden en die veranderingen op te nemen in haar doelstellingen op het gebied van prestatie en respect voor de aandeelhouders en derden.
- Rentevoetrisico: GBL heeft overwegend brutoschulden met een vaste rentevoet. GBL maakte de keuze om, ondanks de omgeving met negatieve rentevoeten, opgelegd door de Europese Centrale Bank, haar voorkeur voor liquiditeit verder te zetten, met beperking van het tegenpartijrisico. Haar thesaurie is daarom belegd op korte termijn, zodanig dat ze onmiddellijk opvraagbaar is en ze aldus kan bijdragen tot de flexibiliteit en veiligstelling van de groep in geval van investeringen of het optreden van exogene risico's. Deze thesaurie wordt strikt gevolgd in samenhang met de marktparameters en specifieke beperkingen van GBL. Daartoe blijft de groep dus aandacht hebben voor het renteverloop en de gevolgen ervan voor de algemene economische context.
- Wisselkoersrisico: GBL dekt dat risico voor de aangekondigde dividenden af, terwijl ze blootgesteld blijft aan wisselkoersschommelingen die de waarde van haar portefeuille rechtstreeks beïnvloeden. Toch kan het risico in verband met de blootstelling aan een specifieke vreemde munt worden afgezwakt door de portefeuille geografisch en sectoraal te spreiden.

Endogene risico's

De endogene risico's in verband met de activiteiten van GBL zijn de volgende:

- Risico in verband met de toepassing van de strategie
- Portefeuillerisico
- Risico in verband met thesaurie
- Risico in verband met financiële afgeleide producten
- Tegenpartijrisico
- Liquiditeitsrisico
- Risico in verband met de opstelling van de financiële staten
- Risico in verband met de delegatie van bevoegdheden
- Risico in verband met de niet-naleving van de beroepspraktijken en ethische normen
- Risico in verband met de IT-infrastructuur
- Risico in verband met het beheer van de toegang tot informatie
- Risico in verband met human resources

Risico in verband met de toepassing van de strategie

De samenstelling van de portefeuille die voortvloeit uit de toegepaste strategie is essentieel voor de prestaties van GBL die waardecreatie voor de aandeelhouders beoogt. De ermee verbonden beslissingen worden door verschillende bestuursorganen geanalyseerd en goedgekeurd volgens het hierna beschreven proces (zie "Portefeuillerisico"). Zij kijken na of die beslissingen op de strategische keuzes van de groep zijn afgestemd. De hypothesen ter ondersteuning van de analyses en prognoses die aan de beslissingen ten grondslag liggen, worden bovendien regelmatig geëvalueerd en zo nodig aangepast.

Portefeuillerisico

GBL tracht dit af te zwakken door haar portefeuille te spreiden op grond van een analyse van de investeringen en een opvolging van haar deelnemingen. Elke investering of desinvestering vormt het voorwerp van een grondige analyse die wordt nagekeken door het Uitvoerend Management en het Vast Comité, en vervolgens door de Raad van Bestuur wordt goedgekeurd. De opvolging van de deelnemingen wordt gegarandeerd door een systematische herziening van de portefeuille op de verschillende bevoegde hiërarchische niveaus bij GBL en tijdens elke vergadering van de Raad van Bestuur. De directie van het departement Deelnemingen wordt regelmatig uitgenodigd in de Raad van Bestuur om haar ontwikkelingsstrategie voor te stellen.

De leidinggevendenden bij GBL ontmoeten regelmatig het management van de Strategische deelnemingen en zetelen doorgaans in de Comités en Raden ervan. Er is trouwens een continue dialoog met de specialisten van de vennootschappen in de portefeuille of van hun activiteitssectoren.

Risico in verband met thesaurie

Thesaurieverrichtingen zijn onderworpen aan schriftelijk vastgelegde limieten en regels, geformaliseerde bevoegdheidsdelegaties, een scheiding van de taken met betrekking tot de betalingen en aan de reconciliatie van de thesauriegegevens met de boekhouding. Er wordt gebruikgemaakt van aangepaste software, waardoor het mogelijk is de thesaurieposities te volgen, cashflow-prognoses te maken, de inkomsten van de beleggingen te waarderen en de kwaliteit van de tegenpartijen te beoordelen.

Risico in verband met financiële afgeleide producten

Voor verrichtingen op dit gebied is daarenboven de goedkeuring van de Raad van Bestuur vereist, die de uitvoering ervan aan het Uitvoerend Management van GBL kan opdragen. De verrichtingen gebeuren op basis van een grondige documentatie en vooraf bepaalde maximumbedragen. Ze vormen het voorwerp van nauwkeurige en passende analyses, worden stelselmatig gevolgd en dynamisch beheerd.

GBL heeft bovendien strenge regels vastgesteld voor een aangepaste scheiding van de taken en de interne goedkeuringsprocedures. Elke financiële transactie vereist een dubbele handtekening en wordt systematisch door de financiële en juridische departementen gecontroleerd.

Tegenpartijrisico

GBL tracht dit risico te verkleinen door het diversifiëren van de verschillende soorten beleggingen en tegenpartijen en door een continue analyse van de financiële toestand daarvan. Op 31 december 2016 zijn zo goed als alle liquide middelen belegd in de vorm van deposito's op zichtrekeningen bij een beperkt aantal eersterangsbanken, in geldmarktbeveks geselecteerd op grond van hun omvang, volatiliteit en liquiditeit. De financiële overeenkomsten (waaronder de ISDA) worden intern door de juridische afdeling nagekeken.

Liquiditeitsrisico

GBL heeft een stevig liquiditeitsprofiel waardoor ze over snel inzetbare actiemiddelen beschikt om beleggingsopportunities te grijpen en haar schulden af te lossen. Bovendien wil GBL haar nettoschuld beperkt houden in vergelijking met de waarde van haar portefeuille.

Die financiële flexibiliteit van GBL is met name te danken aan het beleggingsbeleid van de groep, dat conservatief is wat de beleggingshorizon betreft, en aan haar bevestigde kredietlijnen, waarvan GBL zowel het niet-opgenomen bedrag als het maturiteitsprofiel op een passend niveau houdt.

Risico in verband met de opstelling van de financiële staten

GBL publiceert viermaal per jaar geconsolideerde financiële staten. Die worden door interne comités en vervolgens door het Auditcomité nagekeken voordat ze door de Raad van Bestuur worden vastgesteld. Complexe boekhoudkundige onderwerpen, zoals de toepassing van de IFRS, worden met de Commissaris en in het Auditcomité geïdentificeerd en besproken. De analyse heeft ook betrekking op de belangrijke verrichtingen en de markante gebeurtenissen van de verslagperiode. Op deze bijeenkomsten worden een budget en herzieningen van de vooruitzichten voorgesteld. Doorgaans gaan de debatten ook over de financieringsvormen, het beheer van de thesaurie en de toegang tot de liquide middelen.

De consolidatie steunt trouwens op een gecentraliseerd informaticasysteem dat in de dochterondernemingen van de groep is geïmplementeerd en aan de hand waarvan de samenhang en de vergelijkbaarheid van de rekeningenstelsels en boekhoudkundige behandeling kan worden gewaarborgd. De boekhoudkundige verwerking van de verrichtingen steunt op een aangepaste scheiding van de taken, een controle van de niet-recurrente verrichtingen door de financiële directie, een aangepaste documentatie van de thesaurie- en investeringsverrichtingen, evenals een documentatie in verband met de 'reconciliatieprocedure' van de rekeningen.

Ten slotte verricht de Commissaris (Deloitte Bedrijfsrevisoren) zijn audit, licht hij het verloop van zijn opdracht toe en stelt hij zijn conclusies voor aan het Auditcomité.

Risico in verband met de delegatie van bevoegdheden

De Vennootschap beschikt over een intern bevoegdheidensysteem dat aan haar werking is aangepast. Elke verrichting vereist de voorafgaande toestemming van minstens twee personen. Meer bepaald in verband met het principe van de dubbele goedkeuring, bepalen de statuten dat twee Bestuurders de Vennootschap geldig kunnen verbinden. In het kader van het dagelijkse bestuur, dat niet beperkt is tot de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur, maar alle handelingen omvat die noodzakelijk zijn om de courante activiteiten van GBL te garanderen, beschikken de Gedelegeerde Bestuurders over een ruime autonomie en handelen ze gezamenlijk.

Daarnaast heeft de Raad van Bestuur bijzondere bevoegdheden verleend om GBL jegens derden te verbinden onder meer voor bankoverschrijvingen, thesaurieverrichtingen, overeenkomsten met betrekking tot afgeleide instrumenten en de levering van effecten, waarvoor een Bestuurder en een lid van de directie gezamenlijk kunnen tekenen.

Risico in verband met de niet-naleving van de beroepspraktijken en ethische normen

GBL wenst een belangrijke rol te spelen in de bevordering en de toepassing van correcte beroepspraktijken en ethische normen. De groep wil haar doelstelling van waardecreatie verwezenlijken op grond van een langetermijnstrategie, met strikte inachtneming van de ethische beginselen die opgenomen zijn in de Deontologische Code en het Corporate Governance Charter die op de Bestuurders en medewerkers van de groep van toepassing zijn. Het ingevoerde controlesysteem omvat de controleactiviteiten ter voorkoming van het risico op onaangepast gedrag in de voornaamste operationele cycli van de vennootschap (scheiding van bevoegdheden, geformaliseerde bevoegdheidsdelegatie, krachtige informatica- en informatiebeheersystemen, rekrutering en behoud van gekwalificeerde medewerkers...). GBL zorgt ervoor dat haar communicatie volledig, betrouwbaar en transparant is en dat ze ertoe bijdraagt het imago en de reputatie van de groep te versterken.

Risico in verband met de IT-infrastructuur

Er werd een passende informaticastructuur ingevoerd die voldoet aan de behoeften van GBL op het gebied van functies, veiligheid en flexibiliteit. Er worden back-ups gemaakt en de gegevens worden opgeslagen om de informatie opnieuw te kunnen opvragen en de continuïteit van de verrichtingen veilig te stellen bij een eventueel defect van de systemen.

Er wordt trouwens ook regelmatig een grondige analyse verricht van de risico's verbonden aan de informaticastructuur, dit om de goede werking en de afstemming ervan op de technologische ontwikkelingen veilig te stellen en eventueel remediëringsplannen in te voeren.

Risico in verband met het beheer van de toegang tot informatie

Er worden controles verricht om ervoor te zorgen dat de procedures voor de toegang tot de informatie en de gegevensbeveiliging worden nageleefd. De risico's op binnendringing of cyberaanvallen worden voortdurend geanalyseerd en geëvalueerd om er een passend antwoord op te vinden.

Risico in verband met human resources

GBL biedt haar personeel een verrijkende werkomgeving en voert een loonbeleid dat op de kwalificaties van haar personeelsleden is afgestemd. Aan de hand van een jaarlijks evaluatieproces op basis van de verwezenlijking van doelstellingen kan de vakbekwaamheid van het GBL-personeel worden gewaarborgd.

Er worden de werknemers overigens opleidingen aangeboden in het kader van hun vakgebied om hun kennis up-to-date te houden en te ontwikkelen.

4. Informatie en communicatie

Om de aandeelhouders snel betrouwbare financiële informatie te verschaffen, werd een gestandaardiseerde procedure voor de informatie-uitwisseling vastgesteld. GBL past sinds 2000 de IFRS toe.

Haar waarderingsregels worden jaarlijks in het jaarverslag gepubliceerd. Om zowel upstream als downstream de samenhang van de gegevens te waarborgen en eventuele onregelmatigheden te detecteren, wordt binnen de groep GBL gebruikgemaakt van een gestandaardiseerde rapportering van de rekeningen. De financiële kalender van deze verslaggeving wordt jaarlijks opgesteld in overleg met de controleaandeelhouder, de dochtervenootschap en de geassocieerde deelnemingen op basis van de publicatiedata.

Het departement Investor Relations zorgt ervoor dat de belangrijke verrichtingen en betekenisvolle wijzigingen binnen de groep op gepaste wijze en het goede tijdstip worden bekendgemaakt.

5. Toezicht en monitoring

Het toezicht wordt uitgeoefend door de Raad van Bestuur, via de werkzaamheden van het Auditcomité. Wegens de structuur en de aard van de activiteiten van GBL beschikt de Vennootschap niet over een interne auditor. Deze toestand wordt jaarlijks geëvalueerd en werd tot dusver gepast bevonden.

Daarenboven verricht de Commissaris (Deloitte Bedrijfsrevisoren) jaarlijks een evaluatie van de interne controle voor de risico's die verband houden met de financiële staten van GBL. Deze evaluatie van de interne controle past in het kader van de opdracht van de Commissaris voor de certificatie van de statutaire en geconsolideerde rekeningen van GBL, overeenkomstig de in België toepasselijke auditnormen.

Meer bepaald toetst de Commissaris op basis van een driejaarlijks rotatieplan de operationele doeltreffendheid van de interne controle voor de risico's in verband met de financiële staten die kritiek worden geacht. Hun werkzaamheden bestaan in besprekingen met de leden van de organisatie waarbij een bepaald aantal verrichtingen wordt getest.

De conclusies van hun werkzaamheden worden uiteengezet in een aan GBL overhandigd verslag en maken geen gewag van belangrijke tekortkomingen op het gebied van de interne controle. Dit verslag wordt meegedeeld aan de leden van het Auditcomité.

Activiteitenverslag	47
Portefeuille per 31 december 2016	47
Strategische Deelnemingen	48
Kweekvijverinvesteringen	64
Sienna Capital	68

Activiteitenverslag

Portefeuille per 31 december 2016

% van het kapitaal (% van de stemrechten)

Strategische Deelnemingen

Investerings van doorgaans meer dan 1 miljard euro, hoofdzakelijk in beursgenoteerde vennootschappen waarin GBL een zekere invloed kan uitoefenen. Zij vormen het grootste deel van het aangepast netto-actief.

Kweekvijverinvesteringen

Een beperkte selectie van minder grote deelnemingen (250 miljoen euro - 1 miljard euro) in al dan niet beursgenoteerde ondernemingen die het potentieel hebben om op termijn strategisch te worden.

Sienna Capital

Belangrijke deelnemingen in private equity-, schuld- of specifieke themafondsen.

 <p>IMERYS TRANSFORM TO PERFORM</p> <p>53,9% (69,7%)</p>	 <p>LafargeHolcim</p> <p>9,4% (9,4%)</p>	 <p>Ontex</p> <p>19,98% (19,98%)</p>	 <p>ERGON CAPITAL PARTNERS</p> <p>PrimeStone</p>
 <p>SGS</p> <p>16,2% (16,2%)</p>	 <p>adidas GROUP</p> <p>7,5% (7,5%)</p>	 <p>BURBERRY LONDON</p> <p>2,95% (2,99%)</p>	 <p>SAGARD PRIVATE EQUITY PARTNERS</p> <p>KARTESIA ADVISOR</p>
 <p>Pernod Ricard</p> <p>7,5% (6,8%)</p>	 <p>umicore</p> <p>17,0% (17,0%)</p>		 <p>MERIEUX DEVELOPPEMENT</p> <p>BDT CAPITAL PARTNERS</p>
 <p>TOTAL</p> <p>0,7% (1,3%)</p>			<p>Sienna Capital 100.0% ⁽¹⁾</p>
 <p>GBL</p> <p>3,7% (0,0%)</p>			

(1) Het percentage van 100% weerspiegelt de deelname van 100% van GBL in Sienna Capital (en weerspiegelt niet het percentage van deelname van GBL in de onderliggende activa van de portefeuille ondernemingen)

Strategische Deelnemingen

Binnen de Strategische Deelnemingen speelt GBL haar rol van lange termijn aandeelhouder en herschikt regelmatig haar portefeuille om tot een evenwicht te komen tussen groei- en rendementswaarden.

GBL wil op lange termijn waarde creëren aan de hand van een gediversifieerde portefeuille die op drie activacategorieën berust: Strategische Deelnemingen, Kweekvijverinvesteringen en Sienna Capital.

Governance

GBL streeft naar een positie van referentieaandeelhouder in het kapitaal van haar Strategische Deelnemingen zodat zij er een actieve rol in de governance kan spelen. GBL is de eerste aandeelhouder van Imerys, Umicore en adidas en de tweede van LafargeHolcim. Ze is de grootste aandeelhouder van Pernod Ricard en SGS, naast andere familiale groepen. In al haar Strategische Deelnemingen is GBL vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur en de Comités (Strategisch Comité, Auditcomité, Benoemings- en Remuneratiecomité, met uitzondering van adidas).

GBL draagt op drie niveaus bij tot de waardecreatie, in nauwe samenwerking met het management: goedkeuring en ondersteuning van de strategie, keuze van de belangrijkste managers en van het remuneratiebeleid en bepaling van de meest geschikte financiële structuur om waarde te creëren.

Investeringscriteria

De portefeuille Strategische Deelnemingen en de nieuwe investeringen van GBL voldoen aan duidelijke criteria.

De Strategische Deelnemingen kunnen al dan niet beursgenoteerd zijn, moeten hun zetel hebben in Europa, wereldleider zijn in hun sector en een blootstelling genieten aan groeimarkten, wat hen een groot potentieel biedt om waarde te creëren. Ze moeten over financiële middelen beschikken die op hun strategie zijn afgestemd en geleid worden door kwaliteitsvolle managers met een strategische visie op de waardecreatie die ze met de steun van GBL als vriendenschappelijke aandeelhouder op lange termijn kunnen verwezenlijken.

89,6%

van de GBL-portefeuille

Waarde

14.615

miljoen EUR

Imerys	50
LafargeHolcim	52
SGS	54
adidas	56
Pernod Ricard	58
Umicore	60
Total	62

Imerys is wereldleider in gespecialiseerde mineralen en heeft zowat 260 vestigingen in 54 landen

Profiel

Imerys verzamelt, bewerkt en combineert een uniek gamma mineralen om de producten en productieprocessen van zijn klanten essentiële kenmerken te verschaffen. Die gespecialiseerde mineralen worden voor heel wat toepassingen gebruikt en worden op talrijke groeiemarkten ontwikkeld.

Resultaten 2016

De omzet van Imerys is in 2016 met 1,9% gestegen dankzij de bijdrage van recente overnames, die deels tenietgedaan werd door een ongunstig wisselkoerseffect (- 0,5%). De organische omzet is met 1,4% gedaald door de terugval van de volumes in een economisch klimaat vol contrasten. De operationele marge stijgt tot 14,0% dankzij een gunstig wisselkoerseffect, programma's voor operationele efficiëntie en synergieën in het kader van de integratie van S&B. Het courante nettoresultaat is in 2016 met 6,0% gestegen tot 362 miljoen euro (tegenover 342 miljoen in 2015). Rekening houdend met de andere bedrijfsopbrengsten en -kosten na belastingen bedraagt het nettoresultaat, deel van de groep, 293 miljoen euro in 2016 (68 miljoen euro in 2015). Dankzij de cashflowgeneratie kan de groep haar organische groei financieren en een dividend van 1,87 euro per aandeel uitkeren. De nettoschuld neemt af tot 1.367 miljoen euro en de verhouding financiële nettoschuld/EBITDA daalt tot 1,7x.

Voornaamste financiële gegevens

Vereenvoudigde resultatenrekening (in miljoen euro)	2016	2015	2014
Omzet	4.165	4.087	3.688
Courante EBITDA	819	745	674
Courant bedrijfsresultaat (EBIT)	582	538	495
Aangepast nettoresultaat (deel van de groep)	362	342	316
Nettoresultaat (deel van de groep)	293	68	272

Vereenvoudigde balans

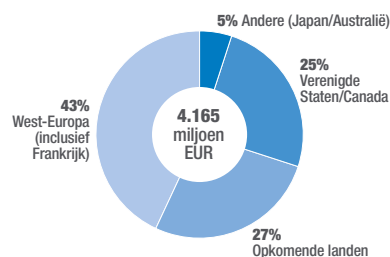
(in miljoen euro)	2016	2015	2014
Eigen vermogen (deel van de groep)	2.862	2.644	2.444
Minderheidsbelangen	53	28	26
Financiële nettoschuld	1.367	1.480	870
Schuld ratio (in %)	47	55	35
Financiële nettoschuld/EBITDA (x)	1,7	2,0	1,3

Operationele gegevens

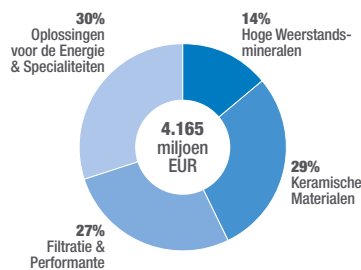
Raming van de (bewezen en waarschijnlijke) totale minerale reserves (in miljoen ton)	2016	2015	2014
Carbonaten	247	246	255
Kaolien	100	96	102
Perliet en diatomiet	69	50	46
Talk	32	33	34

Imerys in cijfers

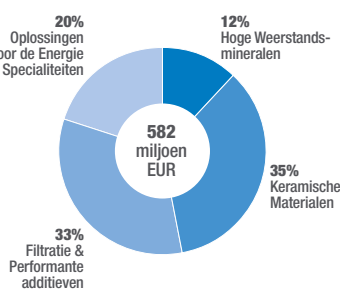
Geografische uitsplitsing van de omzet 2016

Uitsplitsing van de omzet per sector 2016

Uitsplitsing van de EBIT per sector 2016

54

landen waar
Imerys actief is

15.697

medewerkers

4,2

mijard euro omzet

Meer dan

90

nieuwe producten
op de markt gebracht
in 2016

260

industriële
vestigingenN^r 1van de wereld voor
de meeste gevaloriseerde
mineralen
(ruim 30 in totaal)

Financiële informatie
Vincent Gouley
Beleggersrelaties / Analisten
Tel.: + 33 1 49 55 64 69
finance@imerys.com
www.imerys.com

Investment case

- Veerkracht van het businessmodel
Verscheidenheid van de geografische gebieden en de eindmarkten voor de klanten
- Imerys is leider in zijn sector: nummer 1 of 2 in haast al zijn activiteiten
- Functionele oplossingen met grote toegevoegde waarde die de producten voor de klanten essentiële eigenschappen verlenen
Geringe afhankelijkheid van prijsschommelingen van de grondstoffen
Laag risico op vervanging, met name door het geringe aandeel in de totale kosten voor de klant
- Sterke cashflowgeneratie ter ondersteuning van de externe groei

Vooruitzichten

De resultaten voor 2016 weerspiegelen de relatieve verbetering van het klimaat aan het einde van het jaar, wat in 2017 wel nog te bevestigen valt. De komende maanden zal de groep verder uitbreiden dankzij de recente overnames en nog altijd voordeel halen uit haar uitmuntendheidsprogramma's. In die context blijft Imerys goed geplaatst om waarde op lange termijn te creëren, een vooruitzicht waarbinnen ook het project voor de overname van Kerneos past.

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	79.568	79.572	75.886
Beurskapitalisatie (in miljoen euro)	5.734	5.126	4.623
Laatste beurskoers (in euro/aandeel)	72,07	64,42	61,01
Courant nettoresultaat (in euro/aandeel)	4,60	4,31	4,15
Verwaterd aangepast nettoresultaat (in euro/aandeel)	3,66	0,85	3,51
Dividend (in euro/aandeel)	1,87 ⁽¹⁾	1,75	1,65

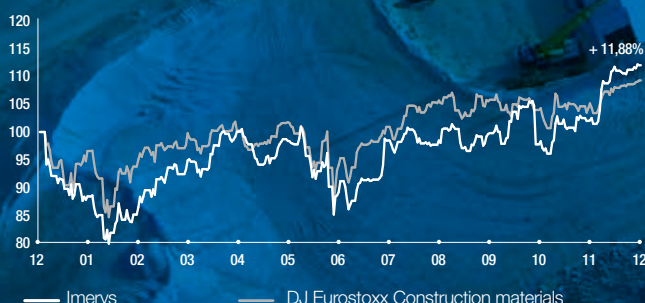
Investering van GBL

Deelneming in kapitaal (in %)	53,9	53,9	56,5
Deelneming in stemrechten (in %)	69,7	69,8	71,9
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	3.088	2.761	2.614
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	75	71	69

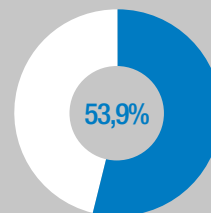
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen	6	6	7
--	---	---	---

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering 2017 van Imerys

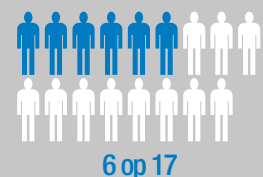
Beurskoers 2016

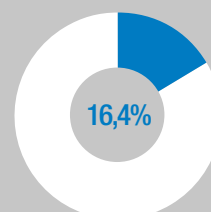
Kapitaal aangehouden door GBL

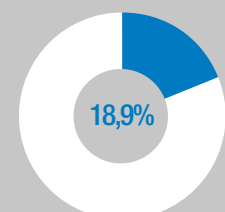
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van Imerys in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van Imerys in de portefeuille van GBL

LafargeHolcim

Profiel

Als gevolg van de fusie tussen Lafarge en Holcim, die geformaliseerd werd in juli 2015, is LafargeHolcim de wereldleider in bouwmaterialen (cement, aggregaten en beton) voor particulieren en professionelen.

LafargeHolcim biedt werk aan ongeveer 90.000 mensen in meer dan 80 landen en kent een evenwichtige spreiding met aanwezigheid in mature markten en groeiemarkten. Deze geografische spreiding biedt een ideale positionering om aan de uitdagingen van de stijgende verstedelijking te voldoen.

Resultaten 2016

2016 werd gekenmerkt door een sterke operationele prestatie in een nog altijd moeilijk economisch klimaat. De omzet voor 2016 is met 1,7% gedaald (vergelijkbare basis) door het gezamenlijke effect van een volumedaling en een prijsstijging van cement. Sommige kernmarkten, zoals Brazilië, India, Indonesië en Nigeria, kregen het moeilijk, terwijl er in andere landen hoopgevendende signalen zijn, onder meer in de Verenigde Staten en Algerije. De operationele EBITDA stijgt met 8,7% (op vergelijkbare basis) dankzij de realisatie van synergieën, kostenreductie en prijsverhogingen in de meeste markten.

LafargeHolcim zette een herfinancieringsprogramma op (dat de gemiddelde kostprijs van de schuld verlaagt en de looptijd verlengt) en legde de laatste hand aan zijn plan voor verkoop voor 3,5 miljard CHF⁽¹⁾. Eind 2016 bedraagt de nettoschuld 14,7 miljard CHF.

In dit globaal moeilijke klimaat publiceerde de groep resultaten in lijn met zijn guidance (EBITDA, synergieën en vermindering van de capex).

Voornaamste financiële gegevens

Kerncijfers ⁽²⁾ (in miljoen CHF)	2016	2015 pro-forma ⁽³⁾	2014 pro-forma ⁽⁴⁾
Omzet	26.904	29.483	31.437
Aangepast brutobedrijfsresultaat (EBITDA) ⁽³⁾	5.825	5.751	6.438
Brutobedrijfsresultaat (EBITDA)	5.242	4.645	5.986
Operationele cashflow	3.295	2.550	3.135

Vereenvoudigde balans (in miljoen CHF)	2016 gepubliceerd	2015 gepubliceerd	2014
Eigen vermogen (deel van de groep)	30.822	31.365	n.v.t.
Minderheidsbelangen	3.925	4.357	n.v.t.
Financiële nettoschuld	14.724	17.266	n.v.t.
Schuld ratio (in %)	42	48	n.v.t.
Financiële nettoschuld / aangepaste EBITDA (x)	x 2,5	x 3,0	n.v.t.

Operationele gegevens

Verkoopvolumes	2016	2015 pro-forma	2014 pro-forma
Cement (in miljoen ton)	233,2	255,7	255,2
Zuivere aggregaten (in miljoen ton)	282,7	292,2	293,7
Gebruiksklare beton (in miljoen m ³)	55,0	56,8	57,7

(1) Closings Vietnam en China verwacht in Q1 2017

(2) Aangezien de fusie pas in juli 2015 plaatsvond, zijn de cijfers van 2015 en 2014 pro forma voorgesteld en zijn ze beperkt tot een aantal sleutelparameters.

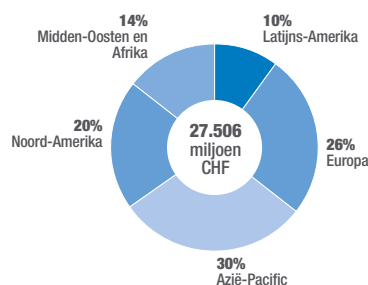
(3) Aangepast voor de fusie-, herstructurerings- en andere eenmalige kosten

(4) Bevat nog de verkopen die plaats vonden na de fusie

LafargeHolcim is wereldmarktleider in bouwmaterialen: cement, aggregaten en beton

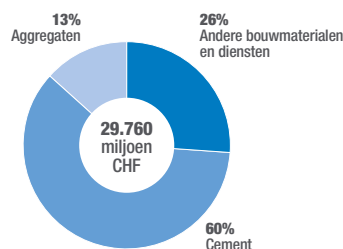
LafargeHolcim in cijfers

Geografische uitsplitsing van de omzet 2016⁽¹⁾

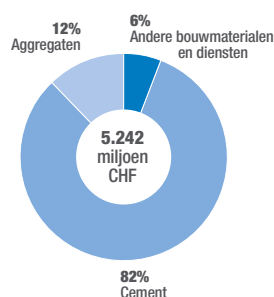
(1) Exclusief - 602 miljoen CHF eliminaties/intragroup

Uitsplitsing van de omzet 2016 per activiteit⁽¹⁾

(1) Exclusief - 2.856 miljoen CHF eliminaties/intragroup

Uitsplitsing van de EBITDA 2016 per activiteit

Meer dan

80

landen waarin
LafargeHolcim actief is

90.000

medewerkers

26,9

miljard CHF
aan omzet (62% afkomstig
uit ontwikkelingslanden,
48% uit mature markten)

2.300

productievestigingen

2.000

octrooien

Nr 1

van de wereld
in de productie
van bouwmaterialen

Financiële informatie
Tel.: +33 1 44 34 92 00 (Parijs)
Tel.: +41 58 858 87 87 (Zürich)
investor.relations@lafargeholcim.com
www.lafargeholcim.com

Investment case

De groep is goed gepositioneerd om tegemoet te komen aan de uitdagingen van de toenemende verstedelijking, dank zij zijn sterke posities in de meeste groeilanden.

Het business model is geëvolueerd naar i) duurzame ontwikkeling, ii) een «asset-light» aanpak en iii) positionering op de waardeketen gericht op meer oplossingen met een hogere toegevoegde waarde. De inzet van de fusie in 2015 is niet veranderd:

- Creëren van een onbetwiste leider in de sector van de bouwmaterialen
- Herschikken van de portefeuille in de richting van de meest veelbelovende regio's in termen van groei
- Potentieel om significante synergiën te bewerkstelligen
- Verbetering van de operationele prestaties en de sterkte van de balans

Vooruitzichten

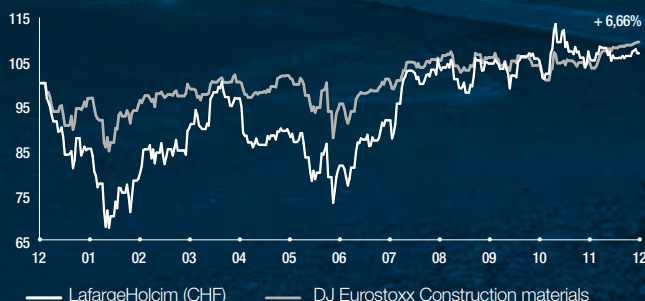
In 2017 zal de groei van de verkopen worden ondersteund door (i) de verwachte toename van de vraag met 2% tot 4% voor alle markten van de groep in 2017, rekening houdend met de wellicht nog altijd moeilijke macro-economische omstandigheden in bepaalde groeiemarkten, en (ii) een prijsstijging in lijn met de inflatie voor de hele groep (sterkere toename in Nigeria, India en de Verenigde Staten).

In 2017 zal vermoedelijk een belangrijke stap worden gezet naar de verwezenlijking van de operationele doelstellingen van 2018.

Het management verwacht een tweecijferige groei van de operationele EBITDA, aangepast op vergelijkbare basis, en een recurrente winstgroei per aandeel van ruim 20%.

De nettoschuld zal naar verwachting worden afgebouwd tot een ratio nettoschuld / aangepaste operationele EBITDA van ongeveer 2,0x, in lijn met het streven van het management naar een "investment grade"-rating. De groep voorziet tegelijkertijd in een programma voor de inkoop van aandelen (dat over de periode 2017-2018 tot 1 miljard CHF kan oplopen) en een uitbreiding van het plan voor verkoop (van 3,5 miljard CHF in 2016 tot 5,0 miljard CHF tegen 2017).

Beurskoers 2016

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	606.909	606.909	n.v.t.
Beurskapitalisatie (in miljoen CHF)	32.561	30.528	n.v.t.
Laatste beurskoers (in CHF/aandeel)	53.65	50,30	n.v.t.
Dividend ⁽¹⁾ (in CHF/aandeel)	2,00	1,50	n.v.t.

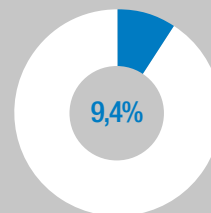
Investing van GBL

Deelneming in kapitaal (in %)	9,4	9,4	n.v.t.
Deelneming in stemrechten (in %)	9,4	9,4	n.v.t.
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	2.857	2.674	n.v.t.
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	78	77	n.v.t.

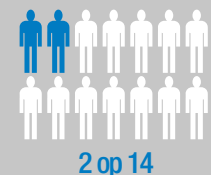
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen **2** 2 n.v.t.

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring van de Algemene Vergadering 2017 van LafargeHolcim

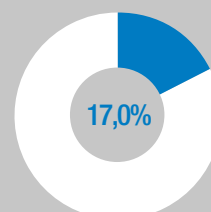
Kapitaal aangehouden door GBL

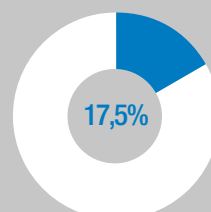
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van LafargeHolcim in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van LafargeHolcim in de portefeuille van GBL

SGS

SGS is 's werelds grootste onderneming op het vlak van inspectie, kwaliteitscontrole, testing en certificering

Profiel

SGS biedt zijn klanten aangepaste oplossingen op het gebied van inspectie, kwaliteitscontrole, testing en certificering om hun commerciële activiteiten sneller, eenvoudiger en efficiënter te laten verlopen. Zijn wereldwijde netwerk bestaat uit meer dan 90.000 werknemers in ruim 2.000 kantoren en laboratoria.

Resultaten 2016

In 2016 boekt SGS een stevige groei van 6,0%, vóór wisselkoers-effecten. De organische omzet stijgt met 2,5%, ondersteund door alle divisies, met uitzondering van de activiteiten Industrial Services, Minerals Services & Oil, Gas & Chemical Services, die te lijden kregen van het ongunstigere bedrijfsklimaat.

De groep vervolgde haar strategie van externe groei met een bijdrage tot de omzet van 3,5% in 2016. Er werden negentien bedrijven overgenomen, waarvan vijftien buiten Europa, wat de aanwezigheid van SGS in zeven van zijn divisies versterkt. De aangepaste bedrijfsmarge is naar 15,4% gedaald. Het nettoresultaat, deel van de groep, is met 1,1% gezakt tot 543 miljoen CHF, voornamelijk door herstructureringskosten. De operationele cashflow is met 5,7% gestegen, onder impuls van het goede beheer van het bedrijfskapitaal. De nettoschuld stijgt tot 736 miljoen CHF als gevolg van onder meer het inkoopplan van eigen aandelen. De kapitaalvermindering van 2,4% voor een totaal van 361 miljoen CHF zal tijdens de Algemene Vergadering 2017 van SGS worden voorgesteld.

Voornaamste financiële gegevens

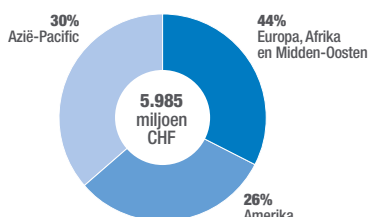
Vereenvoudigde resultatenrekening (in miljoen CHF)	2016	2015	2014
Omzet	5.985	5.712	5.883
Aangepaste EBITDA	1.198	1.191	1.226
Aangepast bedrijfsresultaat (EBIT)	919	917	947
Nettowinst (deel van de groep)	543	549	629

Vereenvoudigde balans

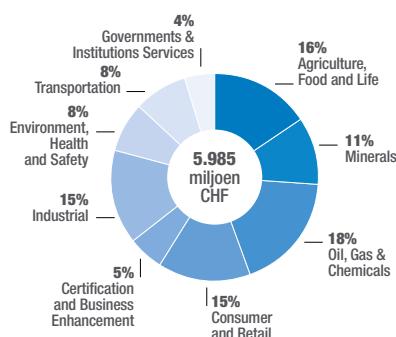
Vereenvoudigde balans (in miljoen CHF)	2016	2015	2014
Eigen vermogen (deel van de groep)	1.773	1.906	2.327
Minderheidsbelangen	80	75	76
Financiële nettoschuld	736	482	340
Schuld ratio (in %)	40	24	14
Financiële nettoschuld/EBITDA (x)	0,6	0,4	0,3

SGS in cijfers

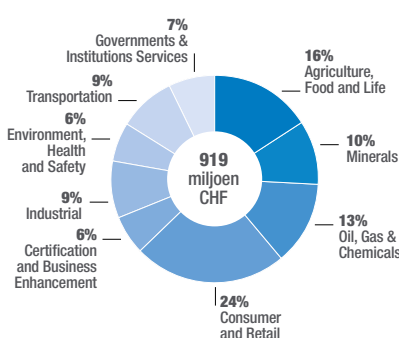
Geografische uitsplitsing van de omzet 2016

Omzet per activiteit 2016

EBIT 2016 per activiteit

Meer dan
150

landen waarin
SGS actief is

90.000

personeelsleden

6,0

miljard CHF
omzet

2.000

kantoren
en laboratoria

9

grote bedrijfstakken

Nr 1

van de wereld

Financiële informatie
Jean-Luc de Buman
Senior vicevoorzitter
Tel.: + 41 227 39 93 31
jean-luc.debuman@sgs.com
www.sgs.com

Investment case

De sector van testing, inspectie en certificering wordt gekenmerkt door sterke instapbarrières en wordt gedragen door aantrekkelijke *fundamentals*, namelijk:

- Groei en veroudering van de infrastructuur
- Uitbesteding en privatisering van activiteiten
- Ontwikkeling van regelgeving
- Toenemende complexiteit van de producten
- Consolidatie en schaalvoordelen

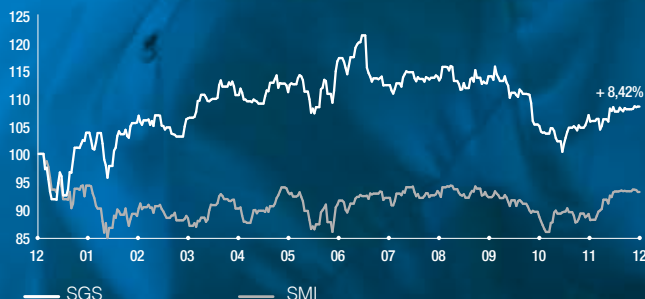
In die sector biedt SGS een bijzonder aantrekkelijk groeiprofiel, een prima rentabiliteit en een stevige cashflowgeneratie:

- Wereldleider met een globale geografische aanwezigheid
- Gediversifieerde activiteitenportefeuille
- Ideaal geplaatst om groeikansen te grijpen
- Goed bestand tegen de ups en downs van de economische cycli

Vooruitzichten

SGS wil zijn strategie voor (organische en interne) groei en strikte controle van zijn kostenstructuur voortzetten. In 2017 streeft SGS naar een stevige organische groei ondanks het moeilijke klimaat in de mijn- en energiesector. Bovendien verwacht SGS dat zijn bedrijfsresultaat bij constante wisselkoersen zal stijgen en dat het een stevige free cashflow zal voortbrengen.

Beurskoers 2016

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	7.822	7.822	7.822
Beurskapitalisatie (in miljoen CHF)	16.208	14.949	15.997
Laatste beurskoers (in CHF/aandeel)	2.072	1.911	2.045
Verwaterde winst (in CHF/aandeel)	71,47	71,95	81,65
Aangepaste basiswinst (in CHF/aandeel)	83,00	81,95	82,69
Dividend (in CHF/aandeel)	70,00 ⁽¹⁾	68,00	68,00

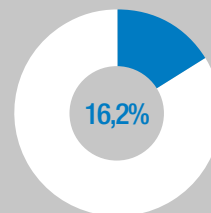
Investering van GBL

Deelneming in kapitaal (in %)	16,2	15,0	15,0
Deelneming in stemrechten (in %)	16,2	15,0	15,0
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	2.445	2.067	1.995
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	72,9	67,1	62,3

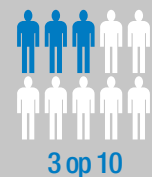
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen	3	3	3
--	---	---	---

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering 2017 van SGS.

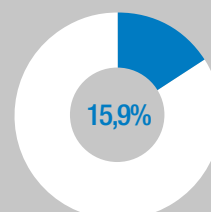
Kapitaal aangehouden door GBL

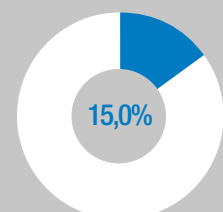
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van SGS in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van SGS in de portefeuille van GBL

adidas®

GROUP

adidas is Europees leider in sportuitrusting

Profiel

adidas is een wereldspeler die zich toelegt op het ontwerp, de ontwikkeling, de productie en de distributie van sportartikelen (schoenen, kleding en materiaal). De activiteit van de groep draait rond vier hoofdmerken: adidas, Reebok, TaylorMade en CCM. De distributie verloopt via een netwerk van eigen winkels, e-commerce en onafhankelijke verdelers.

Resultaten 2016

In 2016 zijn de inkomsten van de groep met 14% gestegen tegenover vorig jaar (organische groei van + 18%). De merken adidas en Reebok boekten een gestage groei in alle geografische regio's.

Het merk adidas presteerde zeer goed (organische groei van + 22%) en Reebok zette zijn klim voort (+ 6% organisch), met name dankzij de herpositionering van het merk in het fitnesssegment. De golfafdeling gaat achteruit (- 1% organisch) door een vertraging van de merken Adams Golf en Ashworth. De organische omzet van CCM daalt met 13%, hoofdzakelijk door de krimpende markt.

De EBIT komt eind 2016 op 1,5 miljard euro uit, tegenover 1,1 miljard euro in 2015, met een margestijging van 130 basispunten naar 7,7%.

Na betaling van 322 miljoen euro aan dividenden, 229 miljoen euro voor de terugkoop van eigen aandelen en de uitoefening van 226 miljoen euro converteerbare aandelen, bedraagt de nettoschuld eind 2016 103 miljoen euro (tegenover 460 miljoen euro in 2015), dus 0,1x de EBITDA.

Voornaamste financiële gegevens

Vereenvoudigde resultatenrekening	2016	2015	2014
(in miljoen euro)			
Omzet	19.291	16.915	14.534
Brutobedrijfsresultaat (EBITDA)	1.883	1.475	1.283
Bedrijfsresultaat (EBIT)	1.491	1.094	961
Aangepast nettoresultaat (deel van de groep)	1.019	720	642
Nettoresultaat (deel van de groep)	1.017	634	490

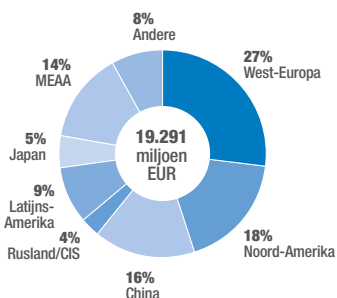
Vereenvoudigde balans

(in miljoen euro)

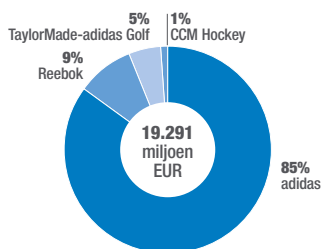
Eigen vermogen (deel van de groep)	6.472	5.666	5.624
Minderheidsbelangen	(17)	(18)	(7)
Financiële nettoschuld	103	460	185
Schuldgraad (in %)	2	8	3
Financiële nettoschuld/EBITDA (x)	0,1	0,3	0,1

adidas in cijfers

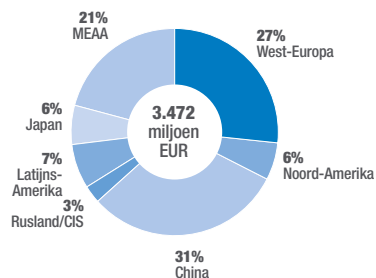
Geografische uitsplitsing van de omzet 2016

Omzet 2016 per merk

Geografische uitsplitsing van de EBIT 2016 vóór overhead kosten

Meer dan
160

landen waarin
de groep adidas actief is

Meer dan
60.000

medewerkers

19,3

miljard euro omzet

81%

van de omzet afkomstig
van nieuwe producten

Nr 1

in Europa
in sportartikelen

Nr 2

van de wereld
in sportartikelen

Financiële informatie
Sebastian Steffen
Investor Relations World of Sports
Tel.: +49 9132 84 2920
Sebastian.Steffen@adidas-Group.com
www.adidas-group.com

Investment case

adidas is een sterk merk: nummer 1 in Europa en nummer 2 wereldwijd in het ontwerp en de distributie van sportartikelen. Het heeft een sterk omzetgroei-potentieel, ondersteund door (i) de reclame- en promotiekosten, (ii) het vermogen van de onderneming om innovatieve producten voor te stellen en (iii) de omni-channel (inclusief digital) aanpak. adidas heeft de kans om zijn EBIT-marge van circa 7,7% momenteel op te trekken naar zijn historische niveaus (circa 10% in 2008) door:

- een optimalisering van de centrale kostenstructuur, met name dankzij schaalvoordelen
- een rentabiliteitsstijging in de Verenigde Staten en Rusland
- een herstructurering van het merk Reebok

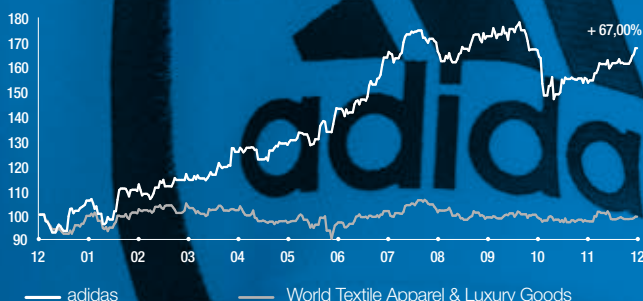
Vooruitzichten

De adidas groep zal haar tweecijferige verkoopgroei wellicht voortzetten, ondersteund door (i) de uitgavenstijging voor sportproducten, (ii) de neiging van consumenten om sportkleding te dragen in het dagelijkse leven ("athleisure") en (iii) de toenemende bewustwording in alle regio's wereldwijd van gezondheidsproblemen en de voordelen van sporten. Geografisch gezien zullen West-Europa, Noord-Amerika en China waarschijnlijk de sterkste groei laten optekenen.

Het merk adidas, dat 85% van de groep uitmaakt, zal vermoedelijk sterk blijven groeien. De groep is van plan om haar twee merken TaylorMade en CCM te verkopen.

In 2017 wil de adidas groep haar EBIT-marge verhogen tot 8,3 – 8,5% (tegenover 7,7% in 2016). De groep gaat ook uit van een stijging met 18 – 20% van het aangepast nettoresultaat tot 1.200 – 1.225 miljoen euro voor 2017.

Beurskoers 2016

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	209.216	209.216	209.216
Beurskapitalisatie (in miljoen euro)	31.414	18.811	12.055
Laatste beurskoers (in euro/aandeel)	150,2	89,9	57,6
Verwaterd aangepast nettoresultaat (in euro/aandeel)	5,08	3,37	2,67
Dividend (in euro/aandeel)	2,0 ⁽¹⁾	1,6	1,5

Investing van GBL

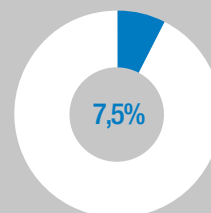
Deelneming in kapitaal (in %)	7,5	4,7	0,0
Deelneming in stemrechten (in %)	7,5	4,7	0,0
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	2.356	890	0
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	18,8	3,0	0,0

Représentants dans les organes statutaires

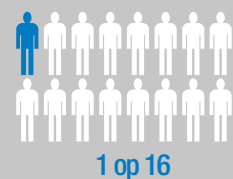
	1	0	0
--	---	---	---

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering 2017 van adidas

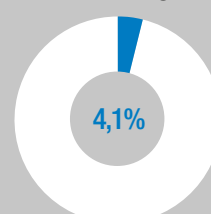
Kapitaal aangehouden door GBL

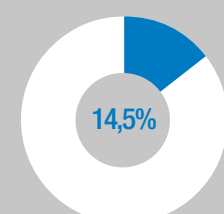
Vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van adidas in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van adidas in de portefeuille van GBL

Pernod Ricard

Pernod Ricard is co-wereldleider in wijnen en gedistilleerde dranken, met een toppositie op alle continenten

Profiel

Sinds zijn oprichting in 1975 is Pernod Ricard erin geslaagd om dankzij een sterke interne groei en talrijke overnames, waaronder Seagram in 2001, Allied Domecq in 2005 en Vin&Sprit in 2008, de grootste premiumportefeuille van de sector op te bouwen en co-wereldleider in wijnen en gedistilleerde dranken te worden. Die portefeuille bestaat in het bijzonder uit 13 internationale strategische merken, 15 lokale strategische merken en 4 premiumwijnmerken die de groep produceert en verdeelt via zijn wereldwijde distributienet.

Resultaten 2015-2016

Pernod Ricard boekte stevige resultaten in een nog altijd moeilijk macro-economisch klimaat. Voor de omzet en het courante bedrijfsresultaat laat het bedrijf een organische groei van respectievelijk 1,8% en 2,1% optekenen. Het wisselkoerseffect is verwaarloosbaar. De bedrijfsmarge blijft stabiel op 26,2%, de beheersing van de reclame-uitgaven en structurele kosten vangt een lichte daling van de brutomarge als gevolg van de groei van de Indiase whisky's op. Het courante nettoresultaat van de groep is met 3,9% gestegen. De nettoschuld daalt tot 8.716 miljoen euro dankzij de sterke kasstroomgeneratie. De verhouding financiële nettoschuld/EBITDA daalt eveneens, tot 3,4x.

Voornaamste financiële gegevens

	30/06/2016	30/06/2015	30/06/2014
Vereenvoudigde resultatenrekening (in miljoen euro)			
Omzet	8.682	8.558	7.945
Courant bedrijfsresultaat	2.277	2.238	2.056
Courant nettoresultaat (deel van de groep)	1.381	1.329	1.185
Nettoresultaat (deel van de groep)	1.235	861	1.016

Vereenvoudigde balans

	30/06/2016	30/06/2015	30/06/2014
Vereenvoudigde balans (in miljoen euro)			
Eigen vermogen (deel van de groep)	13.337	13.121	11.621
Minderheidsbelangen	169	167	157
Financiële nettoschuld	8.716	9.021	8.353
Schuld ratio (in %)	65	68	71
Financiële nettoschuld/EBITDA (x)	3,4	3,5	3,6

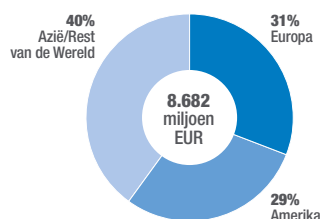
Operationele gegevens

	30/06/2016	30/06/2015	30/06/2014
Volume van de strategische merken (miljoen kisten van 9 liter)			
14 internationale strategische merken	47,9⁽¹⁾	47,8	46,8
Strategische premiumwijnen	11,6	11,2	10,6

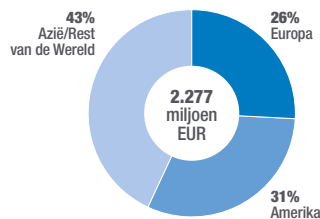
(1) Door de veranderingen in het Merkenhuis zijn er voortaan 13 internationale strategische merken, goed voor een totaalvolume van 46,4 miljoen kratten van 9 liter

Pernod Ricard in cijfers

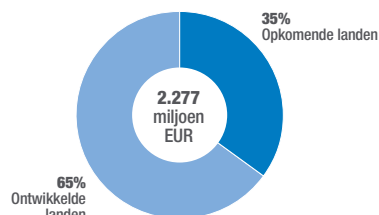
Geografische uitsplitsing van de omzet 2015-2016

Uitsplitsing van het courante bedrijfsresultaat 2015-2016

Uitsplitsing van het courante bedrijfsresultaat 2015-2016

85

landen waar
Pernod Ricard actief is

18.500

medewerkers

8,7

mijard euro
omzet

101

productievestigingen

17

merken in
de wereldtop 100

Nr 2

van de wereld in wijnen
en gedistilleerde dranken

Financiële informatie

Julia Massies
Vicevoorzitter, Financiële Communicatie
en Beleggersrelaties
Tel.: + 33 1 41 00 42 02
Julia.Massies@pernod-ricard.com
www.pernod-ricard.com

Investment case

De markt voor gedistilleerde dranken wordt gedragen door positieve tendensen op lange termijn, namelijk:

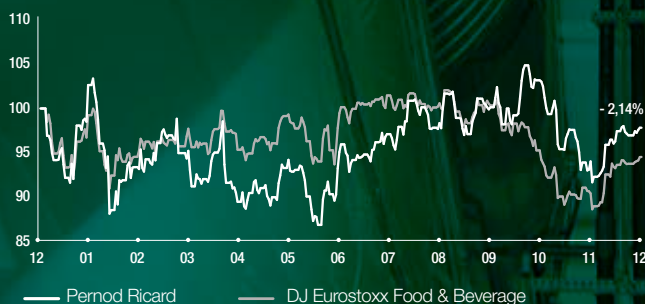
- Groeiende stedelijke bevolking
 - Verovering van marktaandeel ten opzichte van bier en wijn
 - Stijgend belang van premium producten
- Pernod Ricard geniet een stevig groei- en rentabiliteitsprofiel:
- Co-wereldleider met een van de compleetste merkenportefeuilles uit de sector
 - Systematische upscaling dankzij zijn hoogstaande en innoverende producten
 - Tal van merken met veel potentieel, zoals Jameson, Absolut en Indische whisky's
 - Leidende positie in premium whisky's, rums en cognacs die beter doen dan de markt en sterke instapbarrières genieten, zoals de gecontroleerde oorsprongsbenaming en de noodzaak om rijpingsvoorraden aan te leggen

Vooruitzichten

In de eerste helft van het boekjaar 2016-2017 werd een organische groei van de omzet en het courante bedrijfsresultaat van 4% opgetekend (3% na aanpassing van de timing van het Chinese Nieuwjaar). De groei was positief in alle regio's van de groep en bevestigt de geleidelijke verbetering in een nog altijd contrastrijk klimaat.

Voor het hele boekjaar 2016-2017 verwacht Pernod Ricard een voortzetting van de prima prestatie, in de Verenigde Staten, van Jameson, een verdere innovatie en een verbetering van Absolut en Chivas in China. In India wordt als gevolg van de demonetisatie een tijdelijke vertraging van de groei verwacht. Bovendien blijft het bedrijf focussen op de bedrijfsmarge en de cashflowgeneratie. Het bevestigt de beoogde organische groei van het courante bedrijfsresultaat tussen 2% en 4%.

Beursskoers 2016

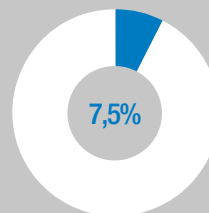
Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	30/06/2016	30/06/2015	30/06/2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	265.422	265.422	265.422
Beurskapitalisatie (in miljoen euro)	26.569	27.498	23.277
Laatste beurskoers (in euro/aandeel)	100,10	103,60	87,70
Verwaterd aangepast nettoresultaat (in euro/aandeel)	5,20	4,99	4,46
Dividend (in euro/aandeel)	1,88	1,80	1,64

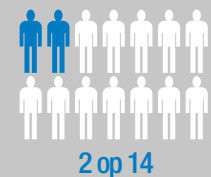
Investing van GBL per 31 december	30/12/2016	30/12/2015	30/12/2014
Deelneming in kapitaal (in %)	7,5	7,5	7,5
Deelneming in stemrechten (in %)	6,8	6,9	6,9
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	2.048	2.093	1.835
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	37	36	33

Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen	2	2	2
--	---	---	---

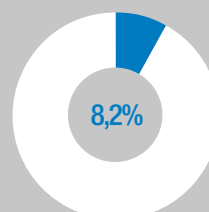
Kapitaal aangehouden door GBL

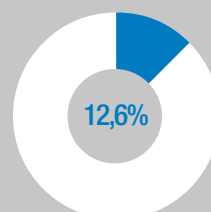
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van Pernod Ricard in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van Pernod Ricard in de portefeuille van GBL

Umicore is een groep die gespecialiseerd is in materiaal-technologie en recyclage van edelmetalen

Profiel

Umicore is een wereldwijde groep die gespecialiseerd is in materiaaltechnologie en recyclage van edelmetalen. Het bedrijf legt zich toe op toepassingsgebieden waarin zijn knowhow in materiaal-kunde, chemie en metallurgie wordt erkend.

Het richt zich op drie activiteiten: Catalysis, Energy & Surface Technologies en Recycling.

Resultaten 2016

De inkomsten en recurrente EBIT voor de voortgezette activiteiten namen toe met respectievelijk 3% en 7%.

Voor de groep, inclusief de niet-voortgezette activiteiten, stegen de inkomsten met 1% en de recurrente EBIT met 6%. De sterke groei in Automotive Catalysts en Rechargeable Battery Materials heeft de impact van de lagere metaalprijs op de diverse recyclage-activiteiten ruimschoots goedge maakt. Het nettoresultaat daalt door een toename van de financiële lasten en de belastingen.

Dankzij de sterke cashflowgeneratie en ondanks grote investeringen blijft de balansstructuur stevig. De financiële nettoschuld is lichtjes afgenomen en komt op 296 miljoen euro, hetzij 0,6x de recurrente EBITDA.

Voornaamste financiële gegevens

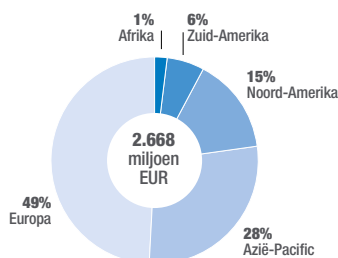
Vereenvoudigde resultatenrekening (in miljoen euro)	2016	2015	2014
Inkomsten (zonder metalen)	2.668	2.629	2.367
Recurrente EBIT	351	330	274
Recurrent nettoresultaat (deel van de groep)	233	246	193
Nettoresultaat (deel van de groep)	131	169	171

Vereenvoudigde balans

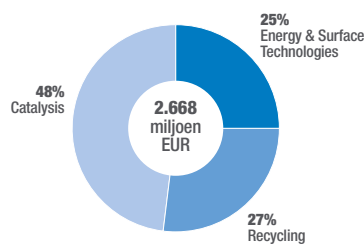
Vereenvoudigde balans (in miljoen euro)	2016	2015	2014
Eigen vermogen (deel van de groep)	1.829	1.732	1.705
Minderheidsbelangen	58	53	45
Nettoschuld	296	321	298
Schuld ratio (in %)	16	18	17

Umicore in cijfers

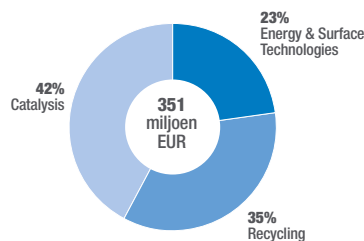
Geografische uitsplitsing van de inkomsten 2016

Uitsplitsing van de inkomsten 2016 per divisie

Uitsplitsing van de recurrente EBIT 2016 per divisie

39

landen waar
Umicore actief is

9.900

medewerkers

2,7

miliard euro inkomsten
(zonder metalen)

86

industriële vestigingen

20

O&O-centra

Nr 1

van de wereld
in de recyclage
van metalen

Financiële informatie
Evelien Goovaerts
Tel.: + 32 2 227 78 38
evelien.goovaerts@umicore.com
www.umicore.com

Investment case

- Umicore heeft een *business model* dat gericht is op schone technologieën die profiteren van gunstige tendensen op lange termijn, in het bijzonder door actief te zijn in katalysatoren voor wagens, accu's voor elektrische wagens en recyclage van edelmetalen.
- In die domeinen is Umicore wereldleider dankzij een stevige knowhow, een hoogstaand productieapparaat en een talentrijk management team.
- Umicore was de eerste investering van GBL in het kader van haar "Kweekvijverportefeuille" in 2013, en groeide in 2016 uit tot een "Strategische Deelneming".

Vooruitzichten

Er wordt verwacht dat Umicore's activiteiten op het vlak van schone mobiliteit sterk zullen in 2017. De grote vraag naar Umicore's kathodematerialen voor autobietoepassingen zou de volumes in 2017 moeten opdrijven. Hoewel er in 2017 geen belangrijke verandering van de emissienormen zal komen, verwacht Umicore dat de vraag naar autokatalysatoren ook zal toenemen. In de recyclageactiviteiten zou het opdrijven van de capaciteit in de fabriek in Hoboken moeten leiden tot meer verwerkte volumes in vergelijking met 2016, ten koste van de marges, die dan iets minder hoog zullen zijn.

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	112,000	112,000	112,000
Beurskapitalisatie (in miljard euro)	6,06	4,33	3,73
Laatste beurskoers (in euro/aandeel)	54,15	38,67	33,31
Aangepast nettoresultaat (in euro/aandeel)	2,14	2,27	1,79
Dividend (in euro/aandeel)	1,30 ⁽¹⁾	1,20	1,00

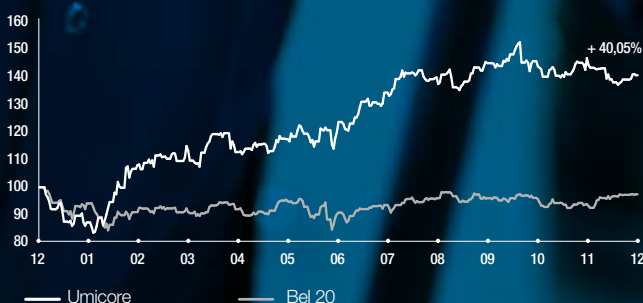
Investering van GBL

Deelneming in kapitaal (in %)	17,0	16,6	12,4
Deelneming in stemrechten (in %)	17,0	16,6	12,4
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	1.032	720	464
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	25	15	10

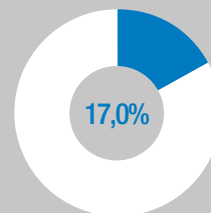
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen	2	1	-
--	---	---	---

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering 2017 van Umicore

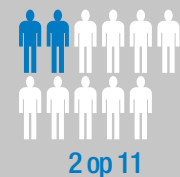
Beurskoers 2016

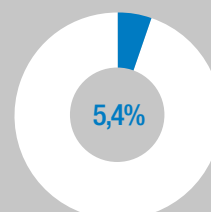
Kapitaal aangehouden door GBL

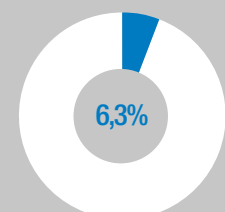
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van Umicore in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van Umicore in de portefeuille van GBL

Total is een geïntegreerde olie- en aardgasgroep van wereldformaat die ook actief is in de chemiesector

Profiel

Total is een van de grootste wereldwijde olie- en aardgasgroepen. Het bedrijf oefent zijn activiteiten uit in meer dan 130 landen en is aanwezig in alle takken van de sector, van Ontginning tot Verwerking. Total is ook een belangrijke speler op de chemiemarkt en werkt mee aan de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

Resultaten 2016

In 2016 was de olieprijs heel volatiel en is de gemiddelde prijs over het jaar met 17% gedaald. In dat moeilijke klimaat wist Total overeind te blijven met een aangepast nettoresultaat van 8,3 miljard dollar, een daling van 21% tegenover 2015.

Het resultaat voor Ontginning werd negatief beïnvloed door de prijsdaling van ruwe olie, deels opgevangen door de toenemende productie van de groep (+ 5%), de afnemende operationele kosten en de lagere gemiddelde aanslagvoet. Het resultaat van de tak Raffinage en Chemie daalt, vooral door de terugval van de raffinagemarges met 30%. Buiten de nieuwe energieën is het resultaat van de tak Marketing en Diensten stabiel, ondanks de verkoop van activa in Turkije.

De uitzonderlijke waardeverminderingen op activa weerspiegelen het ongunstige klimaat en hebben een negatieve weerslag van 2,1 miljard dollar op het nettoresultaat. De afbouw van de investeringen tot 18,3 miljard dollar en de kostenvermindering van 2,8 miljard dollar overtreffen de aangekondigde doelstellingen van respectievelijk 19 miljard dollar en 2,4 miljard dollar voor 2016.

De schuldratio daalt dankzij de verkoop van niet-strategische activa.

Voornaamste financiële gegevens

Vereenvoudigde resultatenrekening	2016	2015	2014
(in miljoen dollar)			
Omzet	149.743	165.357	236.122
Aangepast nettobedrijfsresultaat van de bedrijfstakken	9.420	11.362	14.247
Aangepast nettoresultaat (deel van de groep)	8.287	10.518	12.837
Nettoresultaat (deel van de groep)	6.196	5.087	4.244

Vereenvoudigde balans

(in miljoen dollar)	2016	2015	2014
Eigen vermogen (deel van de groep)	98.680	92.494	90.330
Minderheidsbelangen	2.894	2.915	3.201
Nettoschuld	27.121	26.586	28.754
Schuldratio (in %)	27	28	31

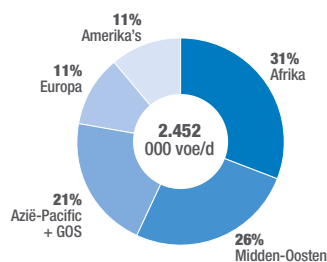
Operationele gegevens

Milieuparameter	2016	2015	2014
Brent (in USD/b)	43,7	52,4	99,0
Europese raffinagemarges (ERMI – in USD/t)	34,1	48,5	18,7
Operationele gegevens			
Productie van koolwaterstoffen (in '000 voe/d) ⁽¹⁾	2.452	2.347	2.146

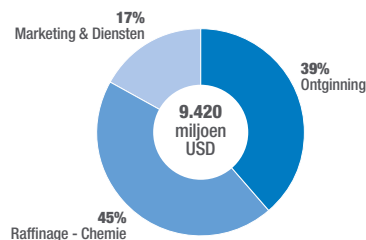
(1) voe = vat olie equivalent

Total in cijfers

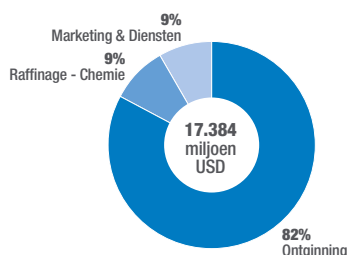
Productie van koolwaterstoffen per geografische zone 2016

Aangepast nettobedrijfsresultaat van de takken 2016

Organische investeringen 2016

130

landen waar Total actief is

100.000

medewerkers

8,3

miljard dollar
aangepast nettoresultaat

2.452

'000 voe/d productie van
koolwaterstoffen

5^{de}

beursgenoteerde
geïntegreerde oliegroep
in de wereld voor
de productie

2^{de}

beurskapitalisatie
in de eurozone:
118 miljard euro
op 31 december 2016

Financiële informatie
Mike Sangster
Directeur Financiële Communicatie
Tel.: + 44 207 719 79 62
Mike.sangster@total.com
www.total.com

Investment case

Total deed het beter dan vergelijkbare ondernemingen en toonde zijn veerkracht in een moeilijk klimaat:

- Geïntegreerd model, van de exploratie tot de eindklant
- Operationele efficiëntie in alle activiteiten
- Discipline in de kosten en investeringen
- Olieactiviteit met laag break-even point
- Ontwikkeling van de aardgasactiviteiten
- Ambitie om uit te groeien tot *major* in de groene energie om in te spelen op de energie-uitdagingen

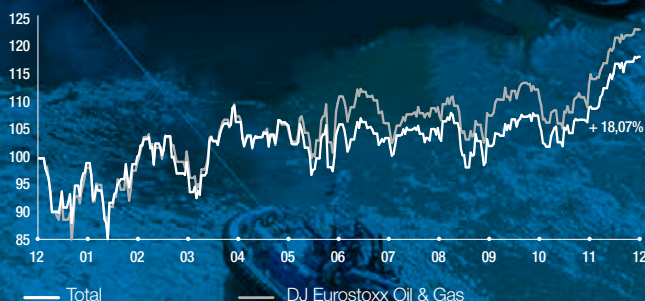
In het kader van haar strategie voor de herschikking van haar portefeuille bouwde GBL eind december 2016 haar positie af tot 0,7% van het kapitaal:

- Spreiding van de aan energie en grondstoffen verbonden risico's
- Geografische diversifiëring van de portefeuille
- Diversifiëring van de dividendbronnen

Vooruitzichten

Voor het boekjaar 2017 verwacht Total dat de prijs van koolwaterstoffen volatiel zal blijven. Bijgevolg zet Total zijn inspanningen om de uitgaven onder controle te houden voort. Het bedrijf streeft naar een besparing van 3,5 miljard dollar in 2017 om uiteindelijk aan een kostprijs van 5,5 dollar/voe te komen. De investeringen, tussen 16 en 17 miljard dollar, zullen waarschijnlijk worden bestendigd om in 2017 een toekomstige rendabele groei te garanderen, inclusief overnames van resources door de groep. Het break-evenpoint zal verder dalen om uiteindelijk onder 40 dollar per vat vóór dividend uit te komen. Vanaf 50 dollar per vat dekt de bedrijfs-cashflow de investeringen en het cashgedeelte van het dividend. Het disagio op de uitbetaling van het dividend in aandelen zal naar verwachting wegvallen zodra de olieprijs op 60 dollar per vat uitkomt.

Beurskoers 2016

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	2.430.366	2.440.058	2.385.268
Beurskapitalisatie (in miljoen euro)	118.376	100.689	101.374
Laatste beurskoers (in euro/aandeel)	48,72	41,27	42,52
Verwaterd aangepast nettoresultaat (in euro/aandeel)	3,06	4,51	5,63
Dividend (in euro/aandeel)	2,45⁽¹⁾	2,44	2,44

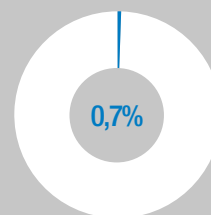
Investering van GBL

Deelneming in kapitaal (in %)	0,7	2,4	3,0
Deelneming in stemrechten (in %)	1,3	2,2	2,7
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	789	2.463	3.052
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	75	157	160

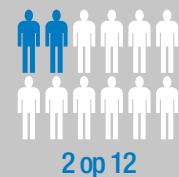
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen	2	2	2
--	----------	---	---

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring van de Algemene Vergadering 2017 van Total

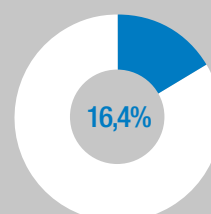
Kapitaal aangehouden door GBL

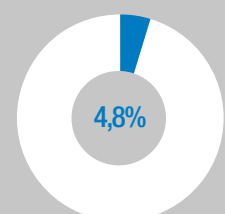
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

Deel van Total in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van Total in de GBL-portefeuille

Kweekvijverinvesteringen

GBL wil hun referentieaandeelhouder worden en, voor wat de middelgrote niet-genoteerde ondernemingen betreft, eventueel een meerderheidsbelang verwerven.

In beide gevallen streeft GBL ernaar nieuwe opportuniteiten te vinden die op termijn een "kweekvijver" van de strategische activa zouden kunnen worden. Op termijn kan die investeringscategorie 10% tot 15% van de waarde van de portefeuille van GBL uitmaken.

Modaliteiten

GBL wil op vriendschappelijke wijze geleidelijk een belang verwerven in het kapitaal van die bedrijven en een beter inzicht krijgen in hun strategie en vermogen om waarde te creëren. Naargelang haar overtuiging van het potentieel van die investeringen en haar deelnemingspercentage in het kapitaal, zal GBL vragen om te worden vertegenwoordigd in hun Raad van Bestuur. Zo kan zij er een actieve rol spelen in de governance en strategische beslissingen, in nauwe samenwerking met de leidinggevende teams.

Ter aanvulling van de portefeuille van de Strategische Deelnemingen met ondernemingen waarin GBL een belang van meer dan 1 miljard euro heeft, wil GBL bedragen van 250 miljoen tot 1 miljard euro investeren in al dan niet beursgenoteerde bedrijven.

4,5%
van de GBL-portefeuille

Waarde
730
miljoen EUR

Ontex

66

Ontex is een wereldwijde leider die gespecialiseerd is in hygiënische verbruiksgoederen

Profiel

Ontex is een groep die gespecialiseerd is in hygiëneproducten voor baby's, vrouwen en volwassenen. De producten van Ontex worden in meer dan honderd landen verkocht, onder eigen merknamen en merknamen van verdelers. De belangrijkste verkoopkanalen zijn kleinhandelaars, medische instellingen en apotheken.

Resultaten 2016

De omzet komt in 2016 uit op 1.993 miljoen euro, met een interne stijging van 0,2% en een groei van 18,0% in de gepubliceerde cijfers als gevolg van de overname van Grupo Mabe. Wat de categorieën betreft is de groei van de groep hoofdzakelijk te danken aan de incontinentieproducten voor volwassenen, terwijl de categorieën Babycare en Femcare wat wegzakken in 2016. Geografisch gezien wordt de groei gedragen door Oost-Europa, het Midden-Oosten en Noord-Afrika.

De aangepaste EBITDA-marge nam met 10 basispunten toe tot 12,5% dankzij de stijging van de brutomarge (+ 122 bps), gecompenseerd door een negatief valutaffect van 37 miljoen euro.

In vergelijking met 31 december 2015 nam de nettoschuld met 255 miljoen euro toe tot 665 miljoen euro als gevolg van de overname van Grupo Mabe. De ratio netto financiële schuld/EBITDA bedraagt 2,7x.

Voornaamste financiële gegevens

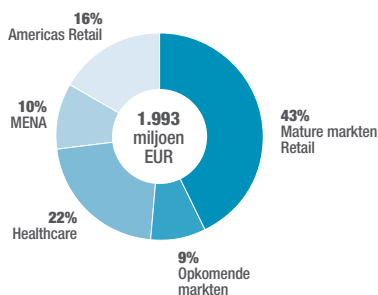
	2016	2015	2014
Vereenvoudigde resultatenrekening (in miljoen euro)			
Omzet	1.993	1.689	1.616
Aangepaste EBITDA	249	209	196
Aangepast nettoresultaat	132	103	65
Nettoresultaat (deel van de groep)	120	99	9

Vereenvoudigde balans

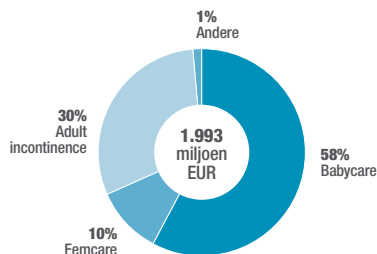
	2016	2015	2014
Vereenvoudigde balans (in miljoen euro)			
Eigen vermogen (deel van de groep)	999	852	671
Minderheidsbelangen	0	0	0
Nettoschuld	665	410	585
Schuldgraad (in %)	67	48	87

Ontex in cijfers

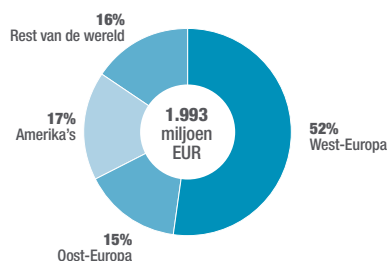
Uitsplitsing van de omzet per divisie 2016

Uitsplitsing van de omzet per productcategorie 2016

Geografische uitsplitsing van de omzet 2016

Meer dan
110
landen waar
Ontex actief is

Meer dan
11.000
werknemers

2,0
miliard euro
omzet

19
productievestigingen

26
marketing- en
verkoopteams

Internationaal producent
van hygiënische producten
onder
private label
en onder
eigen
merknamen

Financiële informatie
Philip Ludwig
Investor Relations
Tel.: +32 53 333 730
investorrelations@ontexglobal.com
www.ontex-global.com

Investment case

De groei van de industrie werd de voorbije jaren gedragen door (i) de veerkracht van de activiteit (het gaat om basisgoederen) (ii) de vergrijzing in mature landen en (iii) de bevolkingsgroei en het toenemende gebruik van hygiëneproducten in groeielanden.

Ontex moet in staat zijn de markt te blijven outperformen dankzij (i) het toegenomen marktaandeel van *privatelabelproducten*, (ii) de premiumisation van zijn merken en (iii) zijn grotere blootstelling aan groeielanden en incontinentieproducten voor volwassenen.

Vooruitzichten

In 2017 verwacht Ontex een inkomstenstijging die hoger is dan de onderliggende markt in al zijn divisies, als gevolg van commerciële investeringen in zijn merkenportefeuille en in de merkenportefeuille van zijn retailpartners. Het macro-economische klimaat blijft moeilijk, onder meer door volatiele wisselkoersen en de druk op de grondstoffenprijzen. Ontex houdt vast aan zijn hypothese van een gematigde margegroei in de loop van de tijd.

Marktgegevens en gegevens betreffende de deelneming van GBL

Beursgegevens	2016	2015	2014
Aantal uitgegeven aandelen (in duizenden)	74.861	72.139	68.056
Beurskapitalisatie (in miljoen euro)	2.115	2.363	1.614
Laatste beurskoers (in euro/aandeel)	28,3	32,8	23,7
Verwaterd aangepast nettoresultaat (in euro/aandeel)	1,77	1,50	0,95
Dividend (in euro/aandeel)	0,55 ⁽¹⁾	0,46	0,19

Investering van GBL

Deelneming in kapitaal (in %)	19,98	7,6	0,0
Deelneming in stemrechten (in %)	19,98	7,6	0,0
Beurswaardering van de deelneming (in miljoen euro)	423	181	0
Door GBL geïnde dividenden (in miljoen euro)	5,2	1,0	0,0

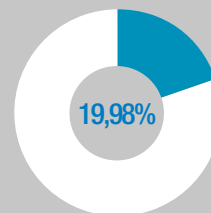
Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen 0 0 0

(1) Onder voorbehoud van goedkeuring door de Algemene Vergadering 2017 van Ontex

Beurskoers 2016

Kapitaal aangehouden door GBL

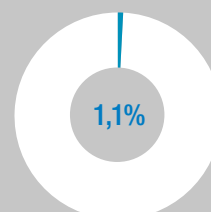

Aantal vertegenwoordigers in de statutaire organen

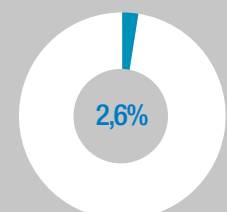

Geen vertegenwoordiger in de statutaire organen

Deel van Ontex in de nettodividenden van de deelnemingen

Deel van Ontex in de GBL-portefeuille

SIENNA | CAPITAL

contact@sienna-capital.com
www.sienna-capital.com

De strategie van Sienna Capital bestaat erin een aantrekkelijk en risicogewogen rendement te boeken via een gediversifieerde portefeuille van beleggingsbeheerders die goed presteren in hun domein van expertise (private-equityfondsen, schuldfondsen en specifieke themafondsen).

Sienna Capital is een actieve en betrokken partner in de vennootschappen waarin het investeert. Sienna Capital steunt de beheerders en helpt hen geld op te halen, nieuwe talenten aan te trekken en investeringsmogelijkheden te vinden door hen aanbevelingen voor een deugdelijk bestuur en best practices te geven.

Eind 2016 bestond de portefeuille van Sienna Capital uit zes teams, die kapitaal ter beschikking stellen van twaalf fondsen die beleggen in een honderdtal onderliggende portefeuillebedrijven. De portefeuille omvat beleggingen in private-equityfondsen (Ergon, Sagard), een schuldfonds (Kartesia), een in de gezondheidssector gespecialiseerd groeikapitaalfonds (Mérieux Développement), een fonds dat als strategie heeft langetermijnparticipaties te nemen in middelgrote Europese bedrijven (PrimeStone) en een fonds dat langetermijnfinanciering verstrekt aan familiebedrijven of door de oprichters geleide ondernemingen (BDT Capital Partners). Op 31 december 2016 werd Sienna Capital gewaardeerd aan 955 miljoen euro, wat overeenkomt met 6% van de portefeuille van GBL.

GBL wil haar portefeuille diversifiëren en waarde creëren door haar alternatieve beleggingen verder te ontwikkelen binnen haar dochteronderneming Sienna Capital.

Strategie

Sienna Capital biedt de fondsbeheerders een originele aanpak door kapitalen op lange termijn aan te brengen tegen voordelige financiële voorwaarden en de rol van actieve en waardecreërende partner te spelen. De strategie bestaat erin de oprichting van nieuwe fondsen te steunen en tegelijk ook rechtstreekse beleggingskansen bij externe beheerders te bestuderen.

Sienna Capital brengt inkomsten voort komende uit meerwaarden, interesten, dividenden en beheerskosten waarover werd onderhandeld in het kader van akkoorden voor inkomstendeling met zijn onderliggende fondsen.

Aurélie Comptour
Financieel directeurColin Hall
CEOVincent Cochet
Associate

Voornaamste financiële gegevens

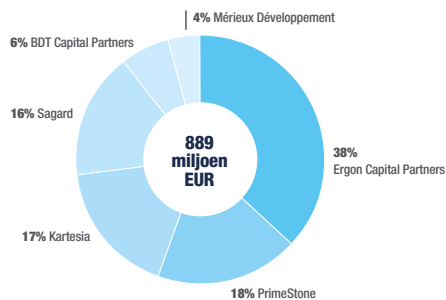
Kerncijfers van Sienna Capital – gecumuleerd sinds zijn oprichting

In miljoen EUR op 31/12/2016	ERGON CAPITAL PARTNERS	SAGARD 3	KARTESIA ADVISORS	MERIEUX DEVELOPPEMENT	PrimeStone	BDT CAPITAL PARTNERS	Totaal
Verbintenis	663	398	300	75	150	113	1.699
Vrijgemaakte fondsen	480	250	138	33	150	48	1.098
Resterende verbintenis	183	149	163	42	-	65	601
Terugbetalingen	322	194	10	-	-	-	526
Waarde van de deelneming (portefeuille van Sienna Capital)	342	144	155	34	161	53	889⁽¹⁾

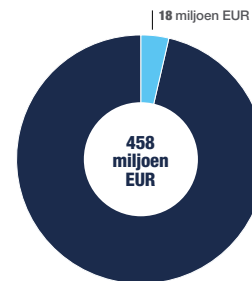
(1) Het aangepast netto actief van GBL (p. 24) vermeldt 955 miljoen euro, inclusief een schuld op Sagard 3 van 66 miljoen euro

Profiel van de portefeuille van Sienna Capital

Waarde op 31/12/2016

Bijdrage van Sienna Capital tot de nettodividenden van GBL

Prestaties 2016

In 2016 investeerde Sienna Capital via zijn onderliggende fondsen 161 miljoen euro. Dit bedrag dekt de investering in Looping en DIH via Ergon Capital Partners III (ECP III), in twee holdingmaatschappijen, waaronder Prosol - Grand Frais via Sagard 3, de investeringen in Keranova, NovaCap en Le Noble Age via Mérieux Participations II, alsook investeringen via Kartesia, PrimeStone en BDT Capital Partners.

Sienna Capital heeft 83 miljoen euro geïnd, voornamelijk door de verkoop van De Boeck en Larcier door ECP III en FläktWoods door Sagard II.

In juli 2016 engageerde Sienna Capital zich voor een bijkomend bedrag van 100 miljoen euro in ECP III.

In december 2016 onderschreef Sienna Capital een bijkomend engagement van 17 miljoen euro in Sagard 3.

De bijdrage van Sienna Capital tot de nettodividenden van GBL bedroeg 18 miljoen euro in 2016.

Kerncijfers Sienna Capital op 31/12/2016

In miljoen EUR	ERGON CAPITAL PARTNERS	SAGARD 3	KARTESIA ADVISORS	MERIEUX DEVELOPPEMENT	PrimeStone	BDT CAPITAL PARTNERS	Totaal
Nieuwe verbintenissen	100	17	150	-	-	-	268
Vrijgemaakte fondsen	58	36 ⁽¹⁾	23	14	-	30	161
Terugbetalingen	58	18 ⁽¹⁾	7	-	-	-	83
Bijdrage tot de nettodividenden van GBL	18						18

(1) Exclusief de impact van de stijging van de grootte van het fonds Sagard 3

ERGON CAPITAL PARTNERS

John Mansvelt, Financieel directeur
Tel: +32 2 213 60 90
www.ergoncapital.com

Profiel

Ergon Capital Partner (ECP) werd opgericht in 2005 en is een private-equityfonds dat actief is in het "mid-marketsegment". Het investeert tussen 20 en 70 miljoen euro in ondernemingen die actief zijn in niche-markten in de Benelux, Italië, Spanje, Frankrijk, Duitsland en Zwitserland en die dominerende en duurzame posities bekleeden.

Sienna Capital & Ergon

ECP I werd opgericht in 2005 met als aandeelhouders GBL en Parcom Capital, een dochteronderneming van ING. Het eerste fonds omvatte een bedrag van 150 miljoen euro. Diezelfde aandeelhouders richtten in 2007 een tweede fonds op, ECP II, voor een totaalbedrag van 275 miljoen euro.

In 2010 investeerde GBL in een derde fonds van 350 miljoen euro, ECP III. De grootte van ECP III werd verhoogd tot 150 miljoen euro, zodat het totaal van de investering of 500 miljoen euro werd gebracht. Sienna Capital geniet gunstige financiële voorwaarden in het kader van zijn steun aan Ergon.

Boekjaar 2016

In de loop van het jaar rondde ECP de verkoop van zijn participatie in Stroili af. Daarnaast belegde ECP III in Looping en DIH en verkocht De Boeck en Larcier. In juli 2016 slaagde ECP III erin het toegezegde kapitaal uit te breiden met 150 miljoen euro tot een totaal bedrag van 500 miljoen euro.

Mariane Le Bourdiec, Secretaris-generaal
Tel: +33 1 53 83 30 00
www.sagard.com

Profiel

Sagard werd in 2002 opgericht op initiatief van Power Corporation du Canada en investeert in ondernemingen met een hogere waarde dan 100 miljoen euro, met leidende posities in hun markten, en vooral in Franstalig Europa. Sagard begeleidt hen in hun ontwikkeling, aan de zijde van het management.

Sienna Capital & Sagard

GBL heeft zich ertoe verbonden om in te schrijven op het eerste fonds van Sagard (Sagard I) voor een bedrag van 50 miljoen euro. In de loop van 2006 nam GBL een deelneming in het tweede fonds, Sagard II, oorspronkelijk voor een bedrag van 150 miljoen euro, dat in 2014 tot 113 miljoen euro werd verlaagd.

In 2013 nam Sienna Capital deel aan de oprichting van Sagard 3, door 200 miljoen euro in het fonds te investeren. Sienna Capital geniet gunstige financiële voorwaarden in het kader van zijn steun aan het derde fonds van Sagard.

Boekjaar 2016

In de loop van het jaar rondde Sagard II de verkoop van zijn participatie in FläktWoods af. Bovendien belegde Sagard III in Prosol - Grand Frais. Sagard 3 verzamelde 404 miljoen euro bijkomend kapitaal, waarvan in dit kader bijkomend 17 miljoen euro van Sienna Capital.

Hana Witzke, Secretaris-generaal
Tel: +352 27 860 783
www.kartesia.com

Profiel

Kartesia biedt middelgrote Europese ondernemingen liquiditeiten en kredietoplossingen aan en garandeert zijn beleggers tegelijkertijd een hoog en stabiel rendement.

Algemeen streeft Kartesia ernaar institutionele en grote particuliere beleggers vlotter toegang te geven tot de Europese markt voor LBO-schulden, door hen een blootstelling te bieden aan kwaliteitsvolle, betrouwbare en gediversifieerde kredieten, via primaire, secundaire of noodfinancieringen toegekend aan zorgvuldig geselecteerde middelgrote bedrijven.

Sienna Capital & Kartesia

Kartesia sloot zijn fonds in maart 2015 af met 508 miljoen euro, waarvan 150 miljoen euro afkomstig van Sienna Capital. In ruil voor haar steun sinds de oprichting van Kartesia, geniet Sienna Capital gunstige financiële voorwaarden.

In 2016 lanceerde Kartesia in een nieuwe fonds, KCO IV, waarvoor Sienna Capital zich verbond een bedrag van 150 miljoen euro te investeren.

Boekjaar 2016

Op 31 december 2016 heeft het fonds 468 miljoen euro geïnvesteerd in primaire en secundaire transacties. In 2016 keerde Kartesia 24 miljoen euro uit aan zijn investeerders.

Christine Demode, Financieel directeur
Tel: +33 4 78 87 37 00
www.merieux-développement.com

Profiel

Mérieux Développement, dat werd opgericht in 2009, is een beleggingsvennootschap die gespecialiseerd is in ontwikkelings- en innovatiekapitaal in de gezondheids- en voedingssector. Mérieux Développement ondersteunt ondernemers waarvan de producten en diensten werkelijk de gezondheid over de hele wereld vooruithelpen. Mérieux Développement is de investeringsdochteronderneming van het Institut Mérieux, dat wereldwijd 16.500 mensen tewerkstelt en een omzet heeft van meer dan 3 miljard dollar in 2015.

Sienna Capital & Mérieux Développement

In 2014 heeft Sienna Capital zich ertoe verbonden om 75 miljoen euro te investeren in de twee fondsen die Mérieux Développement beheert: Mérieux Participations I en Mérieux Participations II. Sienna Capital geniet gunstige financiële voorwaarden in het kader van zijn steun aan Mérieux Participations II.

Boekjaar 2016

In 2016 heeft Mérieux Participations II belegd in drie nieuwe ondernemingen: Keranova, NovaCap en Le Noble Age, voor een totaalbedrag van 40 miljoen euro.

PrimeStone

Martin Donnelly, Directeur Verrichtingen
Tel: +44 20 7072 3150
www.primestonecapital.com

Profiel

PrimeStone werd in 2014 opgericht door drie voormalige vennoten van The Carlyle Group die gespecialiseerd zijn in buy-outs en die samen al meer dan vijftien jaar in Europa werken en investeren.

PrimeStone volgt een strategie van constructief en actief beheer in middelgrote Europese beursgenoteerde ondernemingen die een groot potentieel voor waardecreatie via strategische, operationele en financiële verbeteringen bieden. PrimeStone creëert waarde door een langetermijnbenadering te ontwikkelen, waarbij het een actieve aanpak hanteert en een aanzienlijke invloed uitoefent op de participaties in zijn portefeuille middels een constructieve dialoog met de raden van bestuur en de directieteam.

Sienna Capital & PrimeStone

In het kader van een langetermijnovereenkomst investeerde Sienna Capital 150 miljoen euro in februari 2015. In ruil voor zijn steun aan PrimeStone geniet Sienna Capital van gunstige financiële voorwaarden.

Boekjaar 2016

In 2016 heeft PrimeStone zes nieuwe beleggingen afgerond.

Jennifer Dunne, Directeur Communicatie
Tel: +1 312 660 7314

Profiel

BDT Capital Partners werd in 2009 opgericht door Byron Trott, die lang partner was van Goldman Sachs, om te voldoen aan de strategische en financiële behoeften van de families en/of oprichters van vennootschappen wereldwijd. BDT Capital Partners haalde met succes 3 miljard dollar op in twee fundraisings in 2010 en 2012, gevolgd door een tweede fonds in 2014, namelijk BDT Capital Partners Fund II ("BDTCP II") van 5 miljard dollar. In 2015 stelde BDTCP II zich nogmaals open voor nieuwe beleggers, en werd nog eens 1 miljard dollar opgehaald.

Sienna Capital & BDT Capital Partners

In 2015, naar aanleiding van de heropening van het fonds BDTCP II, verbond Sienna Capital zich ertoe om een bedrag van 113 miljoen euro te investeren.

Boekjaar 2016

In 2016 heeft BDTCP II drie beleggingen gerealiseerd voor een totaalbedrag van 2 miljard dollar.

Rekeningen per 31 december 2016

Geconsolideerde financiële staten	74
Geconsolideerde balans per 31 december	74
Geconsolideerd overzicht van het volledige resultaat per 31 december	75
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	76
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	77
Boekhoudkundige principes	78
Consolidatiekring	87
Toelichtingen	89
Verslag van de Commissaris	138
Verkorte jaarrekening	140
Verkorte balans per 31 december (na winstuitkering)	140
Resultatenrekening per 31 december	141
Uitkeringsbeleid	142
Historische gegevens	143
Historiek van de investeringen van GBL sinds 2014	143
Geconsolideerde cijfers IFRS over 10 jaar	147

Geconsolideerde financiële staten

Geconsolideerde balans per 31 december

In miljoen EUR	Toelichtingen	2016	2015	2014
Vaste activa		17.945,3	17.124,1	15.707,4
Immateriële vaste activa	8	288,4	338,9	202,5
Goodwill	9	1.928,7	1.743,2	1.181,8
Materiële vaste activa	10	2.392,5	2.192,1	2.008,3
Deelnemingen		13.137,5	12.646,0	12.178,7
<i>Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen</i>	2	360,5	329,9	3.513,0
<i>Voor verkoop beschikbare deelnemingen</i>	3	12.777,0	12.316,1	8.665,7
Andere vaste activa	11	99,6	93,7	94,5
Uitgestelde belastingvorderingen	12	98,6	110,2	41,6
Vlottende activa		3.927,5	3.281,5	3.977,4
Voorraden	13	749,2	776,1	697,8
Handelsvorderingen	14	685,1	644,4	593,0
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	15	1.023,5	658,2	829,2
Liquide middelen en gelijkgestelde	16	1.086,1	898,0	1.420,8
Andere vlottende activa	17	383,6	304,8	436,6
Totaal van de activa		21.872,8	20.405,6	19.684,8
Eigen vermogen		16.374,2	14.543,5	14.284,2
Kapitaal	18	653,1	653,1	653,1
Uitgiftepremies		3.815,8	3.815,8	3.815,8
Reserves		10.398,1	8.776,7	8.703,8
Deelnemingen die geen controle geven	28	1.507,2	1.297,9	1.111,5
Langlopende verplichtingen		3.226,5	4.379,6	4.236,9
Financiële schulden	16	2.383,5	3.488,6	3.371,9
Voorzieningen	19	345,8	306,1	262,0
Pensioenen en vergoedingen na uitdiensttreding	20	304,5	329,6	330,0
Andere langlopende verplichtingen	21	63,1	135,9	195,9
Uitgestelde belastingverplichtingen	12	129,6	119,4	77,1
Kortlopende verplichtingen		2.272,1	1.482,5	1.163,7
Financiële schulden	16	1.270,2	476,5	207,4
Handelsschulden		483,3	496,0	449,7
Voorzieningen	19	23,6	20,8	24,3
Fiscale schulden		104,6	70,9	63,2
Andere kortlopende verplichtingen	22	390,4	418,3	419,1
Totaal passiva en eigen vermogen		21.872,8	20.405,6	19.684,8

Geconsolideerd overzicht van het volledige resultaat per 31 december

In miljoen EUR	Toelichtingen	2016	2015	2014
Deel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen	2	24,2	(82,8)	72,5
Nettodividenden van deelnemingen	3	338,4	323,5	316,5
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten	4	(48,2)	(52,4)	(37,2)
Resultaten op overdrachten, waardeverminderingen en terugnemingen van vaste activa		(1.023,9)	749,8	495,8
<i>Deelnemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast</i>	2	(0,1)	441,6	-
<i>Voor verkoop beschikbare deelnemingen</i>	3	(1.023,5)	308,6	494,2
<i>Andere vaste activa</i>		(0,3)	(0,4)	1,6
Financiële opbrengsten en kosten van investeringsactiviteiten	6	37,5	52,4	(123,6)
Resultaat van investeringsactiviteiten		(672,0)	990,5	724,0
Omzet	7	4.531,7	4.392,4	3.918,8
Grondstoffen en verbruikstoffen		(1.434,2)	(1.416,1)	(1.283,6)
Personeelskosten	4	(982,2)	(948,9)	(806,2)
Afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	8, 10	(261,8)	(256,0)	(233,2)
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten	4	(1.299,5)	(1.302,5)	(1.166,3)
Resultaat op overdrachten, waardeverminderingen en terugnemingen van waardeverminderingen op niet-courante active	5	30,7	(268,9)	11,9
Financiële opbrengsten en kosten van operationele activiteiten	6	(73,9)	(69,2)	(51,0)
Resultaat van de geconsolideerde operationele activiteiten		510,8	130,8	390,4
Belastingen op het resultaat	12	(149,7)	(65,4)	(121,3)
Geconsolideerd resultaat over de periode		(310,9)	1.055,9	993,1
Toerekenbaar aan de groep		(457,7)	1.026,4	875,3
Toerekenbaar aan deelnemingen die geen controle geven	28	146,8	29,5	117,8
Andere elementen van het volledige resultaat ⁽¹⁾				
Elementen die achteraf niet opnieuw in het resultaat zullen worden opgenomen				
Actuariële winst en (verlies)	20	9,4	44,3	(81,3)
Deel in de andere elementen van het volledige resultaat van de geassocieerde ondernemingen	2	-	3,4	(3,6)
Totaal van elementen die niet opnieuw in het resultaat zullen worden opgenomen		9,4	47,7	(84,9)
Elementen die achteraf mogelijk opnieuw in het resultaat zullen worden opgenomen				
Voor verkoop beschikbare deelnemingen - wijziging van de herwaarderingsreserves	3	1.581,7	(657,7)	304,0
- herklassificatie in resultaat na verkoop / waardevermindering	3	879,2	(258,7)	(494,6)
Deel in de andere elementen van het volledige resultaat van de geassocieerde ondernemingen	2	-	285,3	227,1
Omrekeningsverschillen in verband met geconsolideerde ondernemingen		76,0	12,3	167,0
Kasstroomafdekking		16,8	(0,6)	(8,0)
Totaal van elementen die achteraf mogelijk opnieuw in het resultaat zullen worden opgenomen		2.553,7	(619,4)	195,5
Andere elementen van het volledige resultaat na belastingen		2.563,1	(571,7)	110,6
Globale resultaat		2.252,2	484,2	1.103,7
Toerekenbaar aan de groep		2.056,8	437,8	945,0
Toerekenbaar aan deelnemingen die geen controle geven	28	195,4	46,4	158,7
Geconsolideerde resultaat over de periode per aandeel	26			
<i>Basis</i>		(2,95)	6,61	5,64
<i>Verwaterd</i>		(2,95)	6,52	5,47

(1) Die bestanddelen worden voorgesteld na belastingen. De fiscale gevolgen zijn vermeld bij toelichting 12

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

In miljoen EUR	Kapitaal	Uitgifte- premie	Herwaar- derings- reserves	Eigen aandelen	Omrekenings- verschillen	Ingehouden winsten	Eigen vermogen – Aandeel van de groep	Minderheids- belangen	Eigen vermogen
Per 31 december 2013	653,1	3.815,8	2.756,3	(257,9)	(607,7)	6.305,6	12.665,2	1.025,6	13.690,8
Geconsolideerd resultaat over de periode	-	-	-	-	-	875,3	875,3	117,8	993,1
Andere elementen van het totaal resultaat	-	-	(190,6)	-	324,3	(64,0)	69,7	40,9	110,6
Globale resultaat	-	-	(190,6)	-	324,3	811,3	945,0	158,7	1.103,7
Dividenden	-	-	-	-	-	(421,9)	(421,9)	(56,6)	(478,5)
Kost van stock options	-	-	-	-	-	0,5	0,5	-	0,5
(Aankopen)/verkopen van eigen aandelen	-	-	-	9,2	-	-	9,2	-	9,2
Andere bewegingen	-	-	-	-	-	(25,3)	(25,3)	(16,2)	(41,5)
Per 31 december 2014	653,1	3.815,8	2.565,7	(248,7)	(283,4)	6.670,2	13.172,7	1.111,5	14.284,2
Geconsolideerd resultaat over de periode	-	-	-	-	-	1.026,4	1.026,4	29,5	1.055,9
Andere elementen van het totaal resultaat	-	-	(836,8)	-	210,5	37,7	(588,6)	16,9	(571,7)
Globale resultaat	-	-	(836,8)	-	210,5	1.064,1	437,8	46,4	484,2
Dividenden	-	-	-	-	-	(433,2)	(433,2)	(61,0)	(494,2)
Kost van stock options	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
(Aankopen)/verkopen van eigen aandelen	-	-	-	3,9	-	-	3,9	-	3,9
Andere bewegingen	-	-	-	-	-	64,3	64,3	201,0	265,3
Per 31 december 2015	653,1	3.815,8	1.728,9	(244,8)	(72,9)	7.365,5	13.245,6	1.297,9	14.543,5
Geconsolideerd resultaat over de periode	-	-	-	-	-	(457,7)	(457,7)	146,8	(310,9)
Andere elementen van het totaal resultaat	-	-	2.460,9	-	39,4	14,2	2.514,5	48,6	2.563,1
Globale resultaat	-	-	2.460,9	-	39,4	(443,5)	2.056,8	195,4	2.252,2
Dividenden	-	-	-	-	-	(444,5)	(444,5)	(64,5)	(509,0)
Kost van stock options	-	-	-	8,8	-	-	8,8	-	8,8
(Aankopen)/verkopen van eigen aandelen	-	-	-	-	-	0,3	0,3	78,4	78,7
Andere bewegingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Per 31 december 2016	653,1	3.815,8	4.189,8	(236,0)	(33,5)	6.477,8	14.867,0	1.507,2	16.374,2

Het eigen vermogen werd in 2016 vooral beïnvloed door:

- de uitkering van het brutodividend van GBL ter waarde van 2,86 euro per aandeel (2,79 euro in 2015), na aftrek van de eigen aandelen voor een nettototaalbedrag van - 445 miljoen euro (zie toelichting 18);
- de vermeerdering van de herwaarderingsreserves met 2.461 miljoen euro (zie toelichting 3);
- de positieve schommeling van de conversieverschillen; en
- het geconsolideerde resultaat van - 311 miljoen euro over de periode.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In miljoen EUR	Toelichtingen	2016	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		551,1	1.223,5	488,3
Geconsolideerd resultaat van de periode vóór belastingen		(161,2)	1.121,3	1.114,4
Aanpassingen voor:				
	Interestopbrengsten en -kosten	6	99,1	104,0
	Nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen	2	72,7	(75,6)
	Dividenden van de niet-geconsolideerde deelnemingen	3	(323,5)	(316,5)
	Nettotoevoegingen aan de afschrijvingen	8, 10	258,7	234,8
	Resultaten op overdrachten, waardeverminderingen en terugnames van vaste activa		(469,8)	(549,6)
	Andere ⁽¹⁾		(73,8)	154,4
	Geïnde interesten		18,1	21,0
	Betaalde interesten		(102,4)	(102,4)
	Dividenden geïnd van de niet-geconsolideerde deelnemingen en geassocieerde deelnemingen		410,0	412,0
	Betaalde belastingen		(101,8)	(143,5)
Wijziging in werkkapitaal:				
	Vorraden		56,5	(55,2)
	Handelsvorderingen		(27,1)	(18,9)
	Handelsschulden		(13,6)	28,4
	Andere activa en schulden ⁽²⁾		(456,8)	(319,0)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		549,7	(1.284,4)	22,9
Verwervingen van:				
	Deelnemingen		(1.458,4)	(437,7)
	Dochterondernemingen na aftrek van de overgenomen geldmiddelen		(213,1)	(107,0)
	Materiële en immateriële vaste activa	8, 10	(301,2)	(265,9)
	Andere financiële activa		-	(1,2)
Verkopen van:				
	Deelnemingen		2.398,5	753,0
	Dochterondernemingen, na aftrek van de overgedragen geldmiddelen		97,9	71,9
	Materiële en immateriële vaste activa		30,6	8,4
	Andere financiële activa		(4,6)	1,4
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		(938,6)	(439,4)	(176,1)
Toename/Afname van minderheidsbelangen		58,1	27,8	(27,0)
Dividenden betaald door de moeder vennootschap aan haar aandeelhouders		(444,5)	(433,2)	(421,9)
Dividenden betaald door de dochterondernemingen aan de minderheidsbelangen		(64,5)	(61,0)	(56,6)
Ontvangsten uit financiële schulden		702,8	453,5	685,9
Terugbetalingen van financiële schulden		(1.193,6)	(417,3)	(351,0)
Nettobewegingen op eigen aandelen		8,8	3,9	9,2
Andere		(5,7)	(13,1)	(14,7)
Effect van de wisselkoersschommelingen op geldmiddelen en kasequivalenten		25,9	(22,5)	10,3
Nettoename (afname) van geldmiddelen en kasequivalenten		188,1	(522,8)	345,4
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van de periode		16	898,0	1.075,4
Geldmiddelen en kasequivalenten bij de afsluiting van de periode		16	1.086,1	1.420,8

(1) Bevat hoofdzakelijk de niet-monetaire lasten van 30 miljoen euro en 98 miljoen euro afkomstig van de conversie van de in Suez-aandelen omruilbare obligaties in 2015 en 2014 en de niet-monetaire impact van de converteerbare en omruilbare obligaties (- 72 miljoen euro in 2016, - 88 miljoen euro in 2015 en 96 miljoen euro in 2014), zie toelichting 6
(2) Bevat hoofdzakelijk de boeking (uitboeking) van kasstromen afkomstig van de schommeling van de investeringen in geldmarktbeveks (zie toelichting 15)

Boekhoudkundige principes

Groep Brussel Lambert (“GBL”) is een portefeullevennootschap naar Belgisch recht en genoteerd op Euronext Brussels. Haar geconsolideerde financiële staten hebben betrekking op een periode van twaalf maanden afgesloten op 31 december 2016. Ze werden op 17 maart 2017 door de Raad van Bestuur goedgekeurd volgens het continuïteitsbeginsel, in miljoenen euro, met één cijfer na de komma en afgerond op het dichtstbijzijnde honderdduizendtal in euro.

Algemene beginselen en boekhoudkundige normen

De geconsolideerde financiële staten zijn opgesteld overeenkomstig de IFRS (International Financial Reporting Standards), zoals goed gekeurd binnen de Europese Unie.

Verplichte wijzigingen van de boekhoudkundige principes

De volgende nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties werden vanaf het boekjaar 2016 toegepast:

- Verbeteringen aan IFRS (2010-2012) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015);
- Verbeteringen aan IFRS (2012-2014) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 *Beleggingsentiteiten: Toepassing van de consolidatievrijstelling* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IFRS 11 *Gezamenlijke overeenkomsten – Verwerking van overnames van deelnemingen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening – Initiatief rond informatieverrijking* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 38 *Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethodes* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 16 en IAS 41 *Materiële vaste activa en biologische activa – Dragende planten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016);
- Aanpassing van IAS 19 *Personeelsbeloningen – Werknemersbijdragen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 februari 2015); en
- Aanpassing van IAS 27 *Enkelvoudige jaarrekening – Equity methode* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016).

Die nieuwe en aangepaste standaarden en interpretaties hadden geen belangrijke impact op de geconsolideerde financiële staten van GBL.

Teksten met inwerkingtreding na balansdatum

GBL heeft de volgende nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties die na 31 december 2016 in werking treden, niet vervroegd toegepast, namelijk:

- IFRS 9 *Financiële Instrumenten* en de daaropvolgende aanpassingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018). IFRS 9 zal voornamelijk een invloed hebben op de verwerking van de niet-geconsolideerde deelnemingen die niet voor tradingdoelinden worden aangehouden. De groep moet namelijk de keuze maken of ze de verliezen en winsten op deze deelnemingen opneemt in het resultaat of in het eigen vermogen. In ieder geval, de keuze van de boekhoudkundige behandeling van de winsten of verliezen zal door de groep in 2017 moeten worden genomen. De andere beschikkingen van IFRS 9 (kredietrisico en boekhouding van afdekking) zouden geen significante invloed hebben op de rekeningen van de groep.
- IFRS 14 *Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRS 15 *Opbrengsten uit contracten met klanten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018). Voor IFRS 15 kon op grond van de analyse van de verschillende types verkoopcontracten van de activiteit Vuurvaste Toepassingen/Vuurvaste Steen van Imerys, de voornaamste activiteit die hierbij is betrokken, worden geconcludeerd dat de bepalingen van die nieuwe norm geen grote weerslag hebben;
- IFRS 16 *Lease-overeenkomsten* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie). IFRS 16 maakt voor de houder van een huurovereenkomst geen onderscheid meer tussen gemene huur, die in de lasten wordt geboekt, en leasing, die in de materiële vaste activa wordt geboekt in ruil voor een financiële schuld, en eist dat voor alle huurcontracten een gebruiksrecht in ruil voor een financiële schuld wordt geboekt. De toepassing van die norm zal vooral een impact hebben op Imerys en zijn geïnvesteerde kapitalen, zijn in het bedrijfsresultaat geboekte afschrijvingslast, zijn in het financiële resultaat geboekte interestlast, zijn waardeverliestesten en de financiële ratio's die Imerys voor een deel van zijn financieringen moet naleven. Die norm wordt door Imerys opgevolgd sinds de uitgifte van de eerste exposure draft in augustus 2010. De werkzaamheden met het oog op een geleidelijke beperking van de contracten die tot het toepassingsgebied van de norm behoren, werden in 2016 uitgebreid naar het zoeken naar informatica-oplossingen om het volume geïdentificeerde contracten te beheren;
- Verbeteringen aan IFRS (2014-2016) (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017 of 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 2 *Classificatie en waardering van op aandelen gebaseerde betalingstransacties* (toepasbaar voor

boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);

- Aanpassing van IFRS 4 *Verzekeringscontracten – Toepassing van IFRS 9 Financiële instrumenten met IFRS 4* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 10 en IAS 28 *Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelneming of joint venture* (ingangsdatum voor onbepaalde duur uitgesteld, waardoor de goedkeuring binnen de Europese Unie eveneens werd uitgesteld);
- Aanpassing van IAS 7 *Het kasstroomoverzicht – Initiatief rond informatieverstopping* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 12 *Winstbelastingen – Opname van uitgestelde belastingvorderingen voor niet-gerealiseerde verliezen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 40 *Overdracht van vastgoedbeleggingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie); en
- IFRIC 22 *Transacties in vreemde valuta en vooruitbetalingen* (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie).

De toekomstige toepassing van deze nieuwe en aangepaste standaarden zal waarschijnlijk geen grote invloed hebben op de geconsolideerde financiële staten, behalve de nieuwe standaard IFRS 9 en IFRS 16.

Consolidatiemethoden en consolidatiekring

De geconsolideerde financiële staten, opgesteld vóór winstverdeling, omvatten deze van GBL en haar dochterondernemingen ("de groep"), alsook de belangen van de groep in de geassocieerde deelnemingen en joint ventures die worden geconsolideerd volgens de vermogens-mutatiemethode. De belangrijke dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen sluiten hun jaarrekening af op 31 december.

Gecontroleerde ondernemingen

Gecontroleerde ondernemingen zijn entiteiten waarvoor GBL aan een variabel rendement is blootgesteld wegens haar band met die entiteiten en waarvan zij het rendement kan beïnvloeden door haar macht in die entiteiten. De gecontroleerde ondernemingen worden geconsolideerd.

Intragroepsaldi en -transacties, met inbegrip van de latente resultaten ervan, worden geëlimineerd. Nieuw verworven ondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum van de controleverwerving.

Ondernemingen onder gezamenlijke zeggenschap

Ondernemingen onder gezamenlijke zeggenschap (joint ventures) zijn ondernemingen waarvan het financieel en operationeel beleid bepaald wordt door een unanieme stemming van de groep en een of meerdere partners. Gezamenlijke zeggenschap is het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap van de onderneming, die alleen bestaat in het geval waar de beslissingen over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen. Deze joint ventures worden in de geconsolideerde financiële staten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Geassocieerde deelnemingen

Als de groep een invloed van betekenis heeft in een onderneming, wordt haar investering als een geassocieerde deelneming beschouwd. Een invloed van betekenis is de macht om deel te nemen aan de beslissingen over het financiële en operationele beleid, zonder daar echter een controle of gezamenlijke controle op uit te oefenen.

Geassocieerde deelnemingen worden in de geconsolideerde financiële staten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Immateriële activa

De immateriële activa worden opgenomen tegen kostprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen.

Immateriële vaste activa met een bepaalde gebruiksduur worden lineair afgeschreven op basis van hun verwachte gebruiksduur.

Immateriële vaste activa met een onbepaalde gebruiksduur worden niet afgeschreven, maar onderworpen aan een test op bijzondere waardevermindering (impairment) die jaarlijks op balansdatum (of op een eerdere datum als er aanwijzingen van bijzondere waardeverminderingen zijn) wordt uitgevoerd. Wanneer de realiseerbare waarde van een actief kleiner is dan zijn boekwaarde, dan wordt deze laatste tot de realiseerbare waarde herleid.

Mijnrechten worden onder de post "Immateriële activa" op het actief opgenomen en worden aanvankelijk tegen aanschaffingsprijs gewaardeerd. Ze worden afgeschreven op basis van geëxtraheerde productie-eenheden.

Aangezien er geen standaard of interpretatie van toepassing is, beschouwt Imerys de broeikasgasemissierechten als immateriële activa. Imerys houdt die rechten louter aan om haar emissievolume te rechtvaardigen en doet geen tradingverrichtingen zoals aan- en verkopen op termijn. De kosteloos ontvangen rechten worden opgenomen tegen nulwaarde en de op de markt aangekochte rechten worden opgenomen tegen aanschaffingsprijs. Als de aangehouden rechten op de afsluitingsdatum lager zijn dan de werkelijke emissie, wordt een voorziening in het resultaat opgenomen tegen de waarde van de aan te kopen rechten, zoals gewaardeerd tegen marktwaarde (methode van het nettopassief). De verkopen hebben alleen betrekking op de overtollige rechten en worden in resultaat opgenomen als overdrachten van activa.

Bedrijfscombinaties en goodwill

Als de groep een entiteit verwerft, worden de identificeerbare activa en verplichtingen van de verworven entiteit tegen de reële waarde op overnamedatum opgenomen.

De in een bedrijfscombinatie overgedragen vergoeding moet worden gewaardeerd tegen reële waarde van de overgedragen activa (met inbegrip van de geldmiddelen), de aangegane verplichtingen en de eigen-vermogensinstrumenten uitgegeven door de groep in ruil voor het zeggenschap. De aan de bedrijfscombinatie gerelateerde kosten worden in het algemeen in resultaat genomen.

De goodwill wordt gewaardeerd als het positieve verschil tussen de volgende twee elementen:

- totaal van (i) de overgedragen vergoeding en desgevallend (ii) het bedrag van de minderheidsbelangen in de verworven entiteit en (iii) de reële waarde op overnamedatum van het voorheen aangehouden aandelenbelang; en
- het nettosaldo van de op de overnamedatum vastgestelde bedragen van de verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen.

Indien dit verschil na bevestiging van de waarden negatief blijkt, wordt dit bedrag onmiddellijk in resultaat genomen als winst op een voordelige verwerving.

De goodwill wordt op het actief van de balans geboekt onder de post "Goodwill" en onderworpen aan een jaarlijkse test op bijzondere waardevermindering, met name door de realiseerbare waarde van de kasstroomgenererende eenheden ("KGE") waaraan de goodwill wordt toegerekend, te vergelijken met hun boekwaarde (inclusief de goodwill). Is de boekwaarde hoger, dan moet een waardevermindering in resultaat worden genomen.

Bij de waardering van de goodwill zoals hiervoor uiteengezet, kan het bedrag van de minderheidsbelangen daarenboven geval per geval en naar keuze van GBL, gewaardeerd worden, ofwel tegen reële waarde (zogenaamd "full goodwill"), ofwel tegen het aandeel in het identificeerbare netto-actief van de verworven entiteit.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden op het actief opgenomen als ze worden aangehouden op grond van een eigendomstitel of een leaseovereenkomst die de risico's en voordelen van eigendom overdraagt. Materiële vaste activa worden aanvankelijk opgenomen tegen aanschaffings- of vervaardigingsprijs.

De initiële kostprijs van de materiële vaste activa die worden aangehouden krachtens een financiële leaseovereenkomst, is de laagste waarde van de reële waarde van het actief en de contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen. De kostprijs van de materiële vaste activa omvat de kosten van leningen voor de financiering van de bouw of productie, wanneer ze een langere periode van ontwikkeling vereisen.

De prijs van de materiële vaste activa wordt desgevallend vermindert met het bedrag van de overheidssubsidie voor de financiering van de aankoop of bouw ervan.

Onderhouds- en herstellingskosten worden onmiddellijk in de kosten opgenomen, onder de post "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten". De prijs van de materiële vaste activa omvat, voornamelijk voor lokale industriële installaties opgericht op de terreinen van klanten, de contante waarde van de verplichting tot herinrichting of ontmanteling, indien zulke verplichting bestaat. Materiële vaste activa worden nadien opgenomen tegen kostprijs, verminderd met de afschrijvingen en de eventuele gecumuleerde waardeverminderingen.

Bij gebrek aan een specifieke tekst dienaangaande heeft Imerys voor de mijnactiva de hiernavolgende boekings- en waarderingsregels opgesteld. Prospectiekosten, zijnde de kosten voor onderzoek naar nieuwe kennis i.v.m. het mijnpotentieel, de technische haalbaarheid en de commerciële leefbaarheid van een geografische zone, worden onmiddellijk in kosten opgenomen, onder de post "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten". Mijnreserves zijn materiële vaste activa en worden aanvankelijk opgenomen tegen aanschaffingsprijs, zonder ondergrond, verhoogd met de kosten gedaan om de in de vindplaats aanwezige ertstonnage te bepalen. De afgravingswerken, met name de verwijdering van de bovenliggende aardlaag om toegang te krijgen tot de vindplaats, vormen een bestanddeel van de mijnreserveactiva. De aanvankelijke waardering ervan omvat de vervaardigingsprijs en de contante waarde van de verplichting tot herstel in de vroegere staat als gevolg van door de bouw veroorzaakte beschadigingen. Mijnreserves en afgravingen worden opgenomen onder de post "Materiële vaste activa".

De mijnactiva worden nadien gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen en de eventuele gecumuleerde waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden systematisch gespreid over de verwachte gebruiksduur van de verschillende categorieën materiële vaste activa volgens de lineaire methode. De verwachte gebruiksduur van de belangrijkste bestanddelen van de materiële vaste activa ligt tussen volgende intervallen:

- gebouwen: 10 tot 50 jaar;
- industriële bouwwerken: 10 tot 30 jaar;
- inrichtingen en uitrusting van de gebouwen en bouwwerken: 5 tot 15 jaar;
- materiaal, outillering, installaties en uitrusting: 5 tot 20 jaar;
- voertuigen: 2 tot 5 jaar;
- overige materiële vaste activa: 10 tot 20 jaar.

Terreinen worden niet afgeschreven.

Anderzijds is Imerys van oordeel dat de lineaire afschrijvingsmethode niet geschikt is om het verbruik weer te geven van materiële vaste activa die verband houden met de mijnactiviteit, zoals mijnreserves en afgravingswerken, alsook sommige industriële activa voor

niet permanent gebruik. De afschrijving ervan wordt derhalve geraamd in productie-eenheden, op basis van de reële ontginning voor wat de mijnactiva betreft, of voor voormelde industriële activa, operationele controle-eenheden, zoals de productie of de gebruiksuren. Een mijnreserve wordt afgeschreven over een hoeveelheid gelijk aan de geologische inventaris van de vindplaats, verminderd met aanpassingen voor de geologische onzekerheid van de hulpbronnen. De afgravingsactiva vormen een bestanddeel van de mijnreserveactiva en worden afgeschreven op de hoeveelheid van de reserve waartoe ze specifiek toegang geven. De ondergrond, hetzij de oppervlakte van een terrein zonder ontginning, wordt niet afgeschreven, aangezien deze niet door de mijnactiviteit wordt verbruikt.

Voor verkoop beschikbare deelnemingen (AFS)

Voor verkoop beschikbare deelnemingen omvatten de deelnemingen in ondernemingen waarin de groep geen invloed van betekenis uitoefent zoals hiervoor gedefinieerd.

Dergelijke deelnemingen worden opgenomen tegen de reële waarde op basis van de beurskoers voor genoteerde deelnemingen.

De deelnemingen in de "fondsen", waaronder Sagard, Sagard II en Sagard 3, PrimeStone, BDT Capital Partners II en Mérieux Participations I worden geherwaardeerd tegen de reële waarde ervan, door de fondsbeheerders vastgesteld op basis van hun beleggingsportefeuille.

De schommelingen van de reële waarde van deze deelnemingen tussen twee balansdata worden opgenomen in het eigen vermogen. Bij de overdracht van een deelneming wordt het verschil tussen de netto-opbrengst van de verkoop en de boekwaarde (balanswaarde op overnamedatum, gecorrigeerd voor het gecumuleerde bedrag dat als periodieke herwaardering tegen de reële waarde van de deelneming in het eigen vermogen is opgenomen), naargelang het geval, in debet of credit van de resultatenrekening geboekt.

Vaste activa, aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Wanneer het op de balansdatum hoogstwaarschijnlijk is dat vaste activa of groepen van rechtstreeks verbonden activa en verplichtingen zullen worden afgestoten, worden ze opgenomen als vaste activa of groepen van activa aangehouden voor verkoop. De overdracht wordt als hoogstwaarschijnlijk beschouwd indien op balansdatum het plan werd opgevat om ze te verkopen tegen een redelijke prijs in verhouding tot hun reële waarde teneinde een koper te vinden en de verkoop binnen het jaar af te ronden. Vaste activa of groepen van activa aangehouden voor verkoop worden in afzonderlijke posten van de financiële staten voorgesteld. Ze worden niet meer afgeschreven en worden gewaardeerd tegen boekwaarde of de reële waarde verminderd met de verkoopkosten indien deze lager is. Vaste activa of groepen van activa bestemd voor sluiting en die niet worden afgestoten, zijn vaste activa bestemd voor buitengebruikstelling en niet aangehouden voor verkoop. Wanneer vaste activa die worden

overgedragen of worden aangehouden voor verkoop of bestemd zijn voor buitengebruikstelling overeenstemmen met één of meer KGE en moeten afgestoten worden in het kader van één enkel gecoördineerd plan, worden ze als beëindigde bedrijfsactiviteiten beschouwd en worden de stromen die ze genereren in het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat en in het geconsolideerde kasstroomoverzicht afzonderlijk voorgesteld.

Voorraden

Voorraden worden op het actief opgenomen op de datum waarop de risico's, de voordelen en de controle aan de groep worden overgedragen. Als voorraden worden verkocht, moet de boekwaarde van deze voorraden worden opgenomen als last in de periode waarin de daarmee verband houdende opbrengsten worden opgenomen. Voorraden worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs of de netto-opbrengstwaarde. Als de productie lager is dan de normale capaciteit, bevatten de toerekenbare vaste kosten niet het deel dat overeenstemt met de onderactiviteit. Voorraden met soortgelijke kenmerken worden gewaardeerd volgens dezelfde methode. De methoden die in de groep worden gebruikt zijn FIFO – First-In, First-Out – en de gewogen gemiddelde kostprijs per stuk. Wanneer de vervaardigingsprijs niet realiseerbaar is, wordt hij teruggebracht tot de opbrengstwaarde volgens de op balansdatum geldende voorwaarden.

Handelsvorderingen en omzet

De omzet bestaat grotendeels uit de verkoop van goederen. Ze worden geboekt bij de overdracht van de risico's, de voordelen en de controle. Hun incoterms zijn talrijk door de bijzondere verpakings- en transportkenmerken en vormen de voornaamste indicatie voor de opname van de opbrengst uit de verkoop van goederen. De facturatie van de vervoerkosten van het product vormt het grootste deel van de diensten en de boeking ervan volgt doorgaans die van de verkoop van het vervoerde product. Maar zowel voor goederen als voor leveringen van diensten wordt enkel een verkoop geboekt indien de overeenkomstige schuldvordering invorderbaar is en het bedrag van de transactie en van de kosten voor de afwikkeling ervan betrouwbaar kan worden gewaardeerd. Verkopen van goederen en diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de transactie, verminderd met de toegestane kortingen en afslagen en het disconto voor vervroegde betaling.

Na hun initiële opname worden de handelsvorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Een vordering die aan een bankinstelling wordt overgedragen voor financieringsdoeleinden, wordt enkel teruggeboekt indien de factoringovereenkomst ook alle met de vordering verband houdende risico's en voordelen aan de factor overneemt.

Andere financiële activa

Obligaties, beschouwd als beleggingen die tot op hun vervaldag worden aangehouden (tenminste als de groep de uitdrukkelijke intentie heeft en in staat is ze tot op hun vervaldag aan te houden), en

de andere door de groep uitgeschreven leningen en vorderingen, worden gewaardeerd tegen hun geamortiseerde kostprijs, zijnde het bedrag van hun initiële opname vermeerderd of verminderd met de gecumuleerde afschrijving van elk verschil tussen dat initiële bedrag en het bedrag op de vervaldag, en verminderd met elke waardevermindering wegens bijzondere waardevermindering of oninbaarheid. Deze verplichtingen, leningen en vorderingen worden naar gelang hun maturiteit onder de post "Andere vlottende activa" of "Andere vaste activa" opgenomen.

De instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden (trading-instrumenten) omvatten de andere instrumenten die aangehouden worden met de bedoeling ze te verhandelen en worden gewaardeerd tegen hun reële waarde op balansdatum. De schommelingen van de reële waarde tussen twee afsluitingen worden in resultaat genomen.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvat en bankdeposito's en vaste-termijn beleggingen waarvan de vervaldatum gelijk is aan of kleiner is dan drie maanden na de verwervingsdatum.

Waardeverminderingen van activa Voor verkoop beschikbare deelnemingen (AFS)

Wanneer er een objectieve aanwijzing bestaat dat een voor verkoop beschikbare deelneming een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt de deelneming aan een test op bijzondere waardevermindering onderworpen. Een belangrijke (hoger dan 30%) of aanhoudende daling (meer dan 1 jaar) van de reële waarde onder kostprijs, wordt door de groep als een objectieve indicatie van een waardevermindering beschouwd. Wanneer de geteste deelneming als "impaired" wordt beschouwd, wordt in het resultaat van de periode een bijzondere waardevermindering ("impairment") geboekt. Het bedrag van de geboekte bijzondere waardevermindering is het verschil tussen de aanschaffingsprijs van de deelneming en de reële waarde (beurskoers) op afsluitdatum. Elke koersstijging boven de nettoboekwaarde wordt volgens de IFRS-normen niet in het resultaat opgenomen maar in het eigen vermogen.

Deelnemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

Wanneer er een objectieve aanwijzing bestaat dat een deelneming waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, wordt die overeenkomstig IAS 36 *Bijzondere waardevermindering van activa* en IAS 28 *Investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures* wordt een impairment test uitgevoerd. Daartoe wordt de realiseerbare waarde van de activa geschat om deze met de boekwaarde te vergelijken en desgevallend voor het verschil een bijzondere waardevermindering te boeken. De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de reële waarde, verminderd met de verkoopkosten van de activa, en de gebruikswaarde ervan. Die laatste is gelijk aan de contante waarde van

de verwachte toekomstige kasstromen. Wanneer een in een vroegere verslagperiode geboekte waardevermindering niet langer bestaat, wordt de boekwaarde geheel of gedeeltelijk teruggenomen. De terugname van een bijzondere waardevermindering wordt onmiddellijk in resultaat opgenomen.

Materiële en immateriële vaste activa

Op elke balansdatum controleert de groep de boekwaarde van de immateriële en materiële vaste activa met bepaalde gebruiksduur om na te gaan of er enige aanwijzing bestaat van een bijzondere waardevermindering van deze activa.

Indien een indicatie van bijzondere waardevermindering bestaat, wordt de realiseerbare waarde van het actief bepaald om deze aan de boekwaarde te toetsen. De realiseerbare waarde is de hoogste waarde van de gebruikswaarde en de reële waarde minus verkoopkosten. De gebruikswaarde is de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezette gebruik van een actief. Wanneer het niet mogelijk is de realiseerbare waarde van een actief afzonderlijk te schatten, schat de groep de realiseerbare waarde van de KGE waartoe het actief behoort. Indien geoordeeld wordt dat de realiseerbare waarde van het actief of van de KGE lager is dan de boekwaarde, wordt de boekwaarde van het actief of van de KGE teruggebracht tot de realiseerbare waarde. Die bijzondere waardevermindering wordt rechtstreeks in kosten genomen.

Wanneer een in een vorig boekjaar geboekte bijzondere waardevermindering niet meer verantwoord is, wordt de op dit actief of deze KGE geboekte bijzondere waardevermindering teruggenomen, teneinde het actief of de KGE weer in overeenstemming te brengen met de nieuwe realiseerbare waarde. De boekwaarde van een actief of KGE mag na terugname van een bijzondere waardevermindering evenwel nooit meer bedragen dan de boekwaarde die het actief of de KGE gehad zou(den) hebben, indien er tijdens de vorige boekjaren geen bijzondere waardevermindering op werd toegepast. De terugname van een bijzondere waardevermindering wordt onmiddellijk in opbrengsten geboekt.

Handelsvorderingen

Wanneer zich een kredietgebeurtenis voordoet waardoor de boekwaarde van een handelsvordering geheel of ten dele oninvorderbaar wordt, wordt ze door middel van een waardevermindering volgens de op balansdatum geldende voorwaarden tot haar realiseerbare waarde herleid.

Andere financiële activa

Voor de financiële activa geboekt tegen geamortiseerde kostprijs is het bedrag van de waardevermindering gelijk aan het verschil tussen de boekwaarde en de waarde van de geschatte toekomstige kasstromen, verdisconteerd tegen de werkelijke oorspronkelijke rente van het financieel actief.

Belastingen

De belastingen op het resultaat van het boekjaar omvatten de courante en uitgestelde belastingen. Ze worden in resultaat genomen behalve wanneer het geboekte bestanddelen betreft die rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen werden. In dit geval worden ze eveneens opgenomen in het eigen vermogen.

Onder courante belastingen worden de belastingen verstaan die betaald moeten worden op de belastbare winst van het boekjaar, berekend tegen de aanslagvoeten die van kracht of quasi van kracht zijn op de afsluitdatum van de balans, evenals de aanpassingen betreffende vorige boekjaren.

De uitgestelde belastingen worden berekend volgens de balansmethode toegepast op de tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de in de balans opgenomen activa en verplichtingen en hun fiscale basis.

Met de volgende verschillen wordt geen rekening gehouden: fiscaal niet-afrekbare goodwill en initiële opname van actief en passief die geen invloed hebben op het boekhoudkundige en fiscale resultaat.

De uitgestelde belastingen worden berekend op grond van de verwachting met betrekking tot de realisatie of de betaling van de actief- en passiefbestanddelen, op basis van de aanslagvoeten die van kracht of quasi van kracht zijn op de afsluitdatum van de balans.

Daarenboven worden uitgestelde belastingverplichtingen met betrekking tot deelnemingen in dochterondernemingen niet opgenomen wanneer de groep het tijdstip kan bepalen waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld of wanneer het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel geboekt voor zover belastbare winst zou kunnen worden verwezenlijkt waarmee de tijdelijke aftrekbare verschillen, de fiscale verliezen en de fiscaal verrekenbare tegoeden zouden kunnen worden verrekend.

Eigen aandelen

Bij de inkoop (of verkoop) van eigen aandelen wordt het eigen vermogen verminderd (of verhoogd) met het betaalde (of ontvangen) bedrag. De schommelingen betreffende deze effecten worden verantwoord in het geconsolideerde overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen. Geen enkele winst of verlies wordt opgenomen op deze verrichtingen.

Winstuitkering

De dividenden betaald door GBL aan haar aandeelhouders worden tegen hun brutobedrag, namelijk vóór bronbelasting, in mindering van het eigen vermogen opgenomen. De financiële staten worden opgemaakt vóór winstverdeling.

Winstdelingsplannen

In eigen-vermogensinstrumenten afgewikkelde optieplannen

De opties op GBL- en Imerys-aandelen die toegekend werden

vóór 7 november 2002, werden overeenkomstig de overgangsbepalingen van IFRS 2 *Op aandelen gebaseerde betalingen* niet in de geconsolideerde financiële staten opgenomen.

De vanaf 7 november 2002 toegekende winstdelingsplannen worden opgenomen overeenkomstig IFRS 2. Volgens deze standaard wordt de reële waarde van de opties op de toekenningsdatum over de wachtperiode ("vesting period") in resultaat genomen. De opties worden gewaardeerd op basis van een algemeen aanvaard waardingsmodel op basis van de marktvoorwaarden die op het ogenblik van toekenning gelden.

In geldmiddelen afgewikkelde optieplannen

Als de transactie wordt afgewikkeld in geldmiddelen, neemt de groep een verplichting op dat gewaardeerd wordt tegen reële waarde. Tot het moment van de afwikkeling van de verplichting zal de reële waarde worden geherwaardeerd op elk balansdatum en op afwikkelingsdatum. De wijzigingen in de reële waarde worden in het resultaat van de periode opgenomen.

Verplichtingen in verband met pensioenregelingen en soortgelijke voordelen

Toegezegde pensioenregelingen

De waardering van het bedrag van de verplichtingen in verband met toegezegde pensioenregelingen gebeurt op basis van de methode van de geprojecteerde krediteenheden (projected unit credit), overeenkomstig de principes van IAS 19. Deze waardering hanteert financiële en demografische actuariële veronderstellingen. Die worden gebruikt om de tijdens de lopende periode verleende diensten te waarderen op basis van een schatting van het loon op eindeloopbaan.

De geboekte voorzieningen (of activa) stemmen overeen met de contante waarde van de brutoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenrechten, verminderd met de eventueel begrensde reële waarde van de fondsbeleggingen van de regeling. De gebruikte verdisconteringsvoeten om de verbintenissen te verdisconteren en het normatieve rendement van de in het resultaat opgenomen fondsbeleggingen te berekenen, worden vastgelegd op grond van de rente van de obligatieleningen uitgegeven door vennootschappen met een rating AA (hoge kwaliteit) binnen de voornaamste indexen Citigroup Bond Yield USD en iBoxx GBP Corporate AA.

De nettokosten van deze pensioenregelingen worden onder de post "Personeelskosten" of "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten" opgenomen, behalve de herleiding tot de contante waarde van de brutoverplichting uit hoofde van toegezegde pensioenregelingen en van het normatieve rendement van de fondsbeleggingen die onder de "Financiële opbrengsten en kosten van de operationele activiteiten" en de wijzigingen, inperkingen en afwikkelingen van regelingen in het kader van een herstructurering die onder "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten" worden geboekt.

De aanpassingen, verminderingen en vereffeningen van regelingen worden onmiddellijk in het resultaat opgenomen. De actuariële winsten en verliezen en begrenzings van de fondsbeleggingen van de regelingen na de tewerkstelling worden integraal in eigen vermogen opgenomen, vrij van beheerskosten voor de fondsbeleggingen, zonder latere overboeking naar het resultaat.

Toegezegde bijdragenregelingen

Volgens de per land geldende regelgeving en praktijken legt de groep reserves aan voor de pensionering van haar personeel, door verplichte of vrijwillige storting van bijdragen aan externe instellingen zoals pensioenkassen, verzekeringsondernemingen of financiële instellingen.

Dergelijke regelingen zonder gewaarborgde voordelen zijn stelsels met vaste bijdragen. De bijdragen worden opgenomen onder de post "Personeelskosten" of "Andere bedrijfsopbrengsten of kosten in verband met investeringsactiviteiten".

Voorzieningen

Voorzieningen worden op de balansdatum opgenomen indien een onderneming van de groep een huidige verplichting (wettelijk of impliciet) heeft die voortvloeit uit een gebeurtenis uit het verleden, als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van deze verplichting zal gepaard gaan met een uitstroom van economische voordelen en als het bedrag van deze verplichting op betrouwbare wijze kan worden bepaald.

Het bedrag van de voorzieningen is gelijk aan de beste schatting van de uitgave die noodzakelijk zal zijn om aan de op de balansdatum bestaande verplichting te voldoen.

De voorzieningen worden in resultaat opgenomen, met uitzondering van de voorzieningen voor ontmanteling en van bepaalde herzieningen voor herstel, die opgenomen worden tegen de activa waarvan de oprichting de verplichting heeft doen ontstaan. Die verwerking geldt onder meer ook voor bepaalde industriële installaties en de afgravingen van de mijnen van Imerys.

Voorzieningen waarvan de aanwending binnen het jaar na balansdatum of op elk ogenblik is gepland, worden niet verdisconteerd. Voorzieningen waarvan de aanwending op meer dan een jaar na balansdatum is gepland, worden verdisconteerd.

Wijzigingen van verdisconteerde voorzieningen, te wijten aan een herziening van het bedrag van de verplichting, de kalender of de verdisconteringsvoet, worden in resultaat opgenomen of, voor voorzieningen op actiefbestanddelen, aan de kostprijs daarvan toegerekend ten belope van deze kosten op de activa. De aanpassingen aan de contante waarde worden in debet opgenomen van de financiële opbrengsten en kosten.

De voorzieningen voor herstructurering worden enkel opgenomen als de groep een formeel en gedetailleerd herstructureringsplan heeft goedgekeurd en als de geplande herstructurering reeds een aanvang heeft genomen of openbaar werd aangekondigd. De kosten die

betrekking hebben op de normale groepsactiviteiten worden niet in aanmerking genomen.

Schulden op lange termijn en op korte termijn

Schulden op lange termijn (bankleningen en obligaties) en op korte termijn (bankvoorschotten) worden initieel geboekt tegen reële waarde, na aftrek, in het geval van een financiële verplichting waarvan de waardeveranderingen niet via het resultaat worden verwerkt, van de transactiekosten die direct toewijsbaar zijn aan de verwerving of de uitgifte van de financiële verplichting.

Na hun initiële opname worden ze gewaardeerd tegen hun geamortiseerde kostprijs (initieel bedrag verminderd met de terugbetalingen in hoofdsom en vermeerderd of verminderd met de gecumuleerde afschrijvingen van elk verschil tussen het initiële bedrag en de waarde op de vervaldag).

De in aandelen omruilbare en converteerbare leningen die momenteel worden uitgegeven door de groep, worden beschouwd als hybride instrumenten. Op de uitgiftedatum wordt de reële waarde van de obligatiecomponent gewaardeerd op basis van de marktrentevoet voor vergelijkbare niet-omruilbare of niet-converteerbare obligaties. Het verschil tussen de opbrengsten verkregen uit de uitgifte van de omruilbare of converteerbare obligatie en de reële waarde toegewezen aan de obligatiecomponent die de waarde van de optie om de obligatie in aandelen te converteren weergeeft, wordt naargelang de maturiteit van de optie onder de post "Andere kortlopende verplichtingen" of "Andere langlopende verplichtingen" opgenomen. De interestlast op de obligatiecomponent wordt berekend door op dit instrument de op de uitgiftedatum geldende marktrentevoet toe te passen.

Handelsschulden en andere verplichtingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Afgeleide financiële instrumenten

Om de blootstelling aan diverse risico's, zoals het wisselkoersrisico, het renterisico en het risico van de energieprijzen, te beperken, maken de geconsolideerde operationele vennootschappen van de groep gebruik van afgeleide financiële instrumenten. Het enige doel van deze instrumenten is de afdekking van de economische risico's waaraan ze blootgesteld zijn. De financiële instrumenten worden opgenomen op de datum van de transactie, met name bij het aangaan van de afdekkingsovereenkomst. Maar enkel deze die voldoen aan de door IAS 39 *Financiële instrumenten*: opname en waardering, worden als volgt verwerkt.

Schommelingen van de reële waarde van financiële instrumenten die niet als afdekking worden aangemerkt, worden onmiddellijk in resultaat genomen.

Elke transactie die als afdekking wordt aangemerkt, is gedocumenteerd met verwijzing naar de afdekkingsstrategie en aanwijzing van het gedekt risico, de afdekkingspositie, de afdekkingsrelatie en de methode voor de beoordeling van de

effectiviteit van de afdekkingsverhouding. De beoordeling van de afdekkingseffectiviteit wordt op elke balansdatum bijgesteld. De derivaten worden bij initiële opname gewaardeerd tegen reële waarde. Nadien wordt de reële waarde op elke balansdatum geherwaardeerd volgens de marktvoorwaarden.

De op het actief en de verplichting geboekte derivaten worden, naargelang hun maturiteit en die van de onderliggende transacties, geclassificeerd onder de posten "Andere vaste activa / langlopende verplichtingen" en "Andere vlottende activa / kortlopende verplichtingen". De boeking van afdekkingsderivaten varieert naargelang ze bestemd zijn voor reële-waardeafdekking, kasstroomafdekking of de afdekking van een nettoinvestering in een buitenlandse entiteit.

GBL maakt gebruik van afgeleide instrumenten en kan verrichtingen op call- en putopties doen. Dergelijke verrichtingen gebeuren op basis van een grondige documentatie en worden periodiek opgevolgd en zo nodig dynamisch beheerd.

De geconsolideerde operationele vennootschappen maken gebruik van verschillende types afgeleide financiële instrumenten in allerlei afdekkingsstrategieën zoals hierna beschreven.

Reële-waardeafdekking

Wanneer de schommelingen van de reële waarde van een opgenomen actief of verplichting of een niet-opgenomen vaststaande toezegging het resultaat kunnen beïnvloeden, kunnen die schommelingen afgedekt worden door een reële-waardeafdekking. De afgedekte positie en het afdekkingsinstrument worden op elke balansdatum symmetrisch geherwaardeerd in resultaat. Het effect op het resultaat is beperkt tot het niet-effectieve gedeelte van de afdekking.

Kasstroomafdekking

Kasstroomafdekking maakt het mogelijk om ongunstige schommelingen van kasstromen in verband met een opgenomen actief of verplichting of een hoogst waarschijnlijke toekomstige transactie af te dekken, wanneer die schommelingen het resultaat kunnen beïnvloeden. Het effectieve gedeelte van de afdekking wordt op elke balansdatum in eigen vermogen opgenomen en het niet-effectieve gedeelte wordt in resultaat genomen. Bij de boeking van de transactie wordt het effectieve gedeelte in het eigen vermogen tegelijk met de opname van de afgedekte positie naar het resultaat overgebracht.

Afdekking van een nettoinvestering in een buitenlandse entiteit

Wisselkoersschommelingen veroorzaakt door de nettoactiva die in de geconsolideerde operationele vennootschappen van de groep worden aangehouden in vreemde valuta kunnen worden afgedekt. Het effectieve gedeelte van de afdekking wordt op elke balansdatum in het eigen vermogen opgenomen en het niet-effectieve gedeelte wordt in resultaat genomen. Het effectieve gedeelte in eigen vermogen wordt pas in resultaat geherklasseerd bij verlies van zeggenschap over een geconsolideerde bedrijfsactiviteit of vermindering van

de deelneming in een bedrijfsactiviteit waarover een invloed van betekenis wordt uitgeoefend.

Elementen in vreemde valuta

In de rekeningen van de ondernemingen van de groep worden de monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta omgerekend in euro tegen de wisselkoers van de laatste dag van het boekjaar. Als door de toepassing van dit principe een niet-gerealiseerd wisselkoersverschil ontstaat, wordt dit als kost of opbrengst van het boekjaar opgenomen. De niet-monetaire activa en verplichtingen worden opgenomen tegen de wisselkoers op transactiedatum.

In de geconsolideerde financiële staten worden de buitenlandse activa en verplichtingen van de groep omgezet tegen slotkoers.

De posten van de opbrengsten en kosten in vreemde valuta worden in euro omgezet tegen de gemiddelde wisselkoers van het boekjaar. De omrekeningsverschillen ten gevolge van het verschil tussen de gemiddelde koers en de koers van de laatste dag van het boekjaar worden opgenomen in het eigen vermogen onder de post "Omrekeningsverschillen". Deze omrekeningsverschillen worden in het resultaat verwerkt wanneer de desbetreffende onderneming wordt afgestoten.

Interesten

Interestopbrengsten en -kosten omvatten de interesten verschuldigd op leningen en de interesten te ontvangen op beleggingen. De interestopbrengsten worden pro rata temporis in het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat opgenomen, rekening houdend met de reële rentevoet van de belegging.

Dividenden

Dividenden van de voor verkoop beschikbare deelnemingen of instrumenten aangehouden voor handelsdoeleinden (tradingeffecten) worden opgenomen op datum van de beslissing tot uitkering ervan. Het bedrag van de bronbelasting wordt geboekt in mindering van de brutodividenden.

Wijzigingen in de boekhoudkundige principes, fouten en wijzigingen in de ramingen/beoordelingen

Een wijziging in de boekhoudkundige principes wordt slechts doorgevoerd indien deze voldoet aan de bepalingen van een standaard of interpretatie, of wanneer deze een meer betrouwbare en meer relevante informatie toelaat. Dergelijke wijziging wordt met terugwerkende kracht opgenomen in de boekhouding, behalve in het geval van een specifieke overgangsbepaling die eigen is aan de standaard of interpretatie. Ook wanneer een fout wordt vastgesteld, wordt deze op retroactieve wijze aangepast.

De onzekerheden die inherent zijn aan de activiteiten maken het noodzakelijk om te werken met ramingen in het kader van de voorbereiding van de financiële staten. De ramingen komen voort uit beoordelingen met het oog op een redelijke waardering van de

recentste betrouwbare informatie. Een raming wordt herzien om de gewijzigde omstandigheden, de nieuwe beschikbare informatie en de gevolgen in verband met de ervaring, weer te geven.

Wanneer schattingen gemaakt worden, worden ze beschreven in de toelichtingen betreffende de bestanddelen waarop ze betrekking hebben.

De voornaamste schattingen zijn:

- de voornaamste veronderstellingen i.v.m. de tests op bijzondere waardevermindering op de geassocieerde deelnemingen (toelichting 2);
- de voornaamste veronderstellingen i.v.m. de tests op bijzondere waardevermindering op de goodwill (toelichting 9);
- de schatting van de gebruiksduur van de immateriële activa met beperkte levensduur (toelichting 8) en de materiële vaste activa (toelichting 10); en
- de actuariële veronderstellingen van de toegezegde pensioenregelingen (toelichting 20).

Ontex, Umicore en SGS

Om zich een oordeel te vormen, analyseerde GBL de boekhoudkundige behandeling van haar deelneming in Ontex, Umicore en SGS en meer bepaald de classificatie in (i) deelnemingen in geassocieerde ondernemingen (IAS 28), met de opname van het aandeel van GBL in het resultaat en het eigen vermogen van Ontex, Umicore en SGS of in (ii) activa beschikbaar voor verkoop (IAS 39), met de opname van de deelneming tegen reële waarde en boeking volgens dividendresultaat.

Overeenkomstig IAS 28 wordt verondersteld dat er geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend wanneer het belang lager is dan 20,00%, tenzij een invloed van betekenis duidelijk kan worden aangetoond. Volgens deze standaard wordt de invloed van betekenis ook aangetoond in geval van (i) vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur, (ii) deelneming in het proces voor de uitstippeling van het beleid (iii) aanzienlijke transacties tussen de investeerder en de aangehouden onderneming, (iv) uitwisseling van leidinggevend personeel of (v) verstrekken van essentiële technische informatie.

Op datum van het afsluiten van het boekjaar bezat GBL 19,98% van het kapitaal van Ontex, en wordt aan geen enkele voorwaarde voor invloed van betekenis voldaan.

Met betrekking tot SGS en Umicore, aangehouden voor respectievelijk 16,20% en 17,01% per einde 2016, is de vertegenwoordiging van GBL in de Raad van Bestuur onvoldoende om aan te tonen dat er een significante invloed bestaat. Bovendien is de vertegenwoordiging van GBL in de Raad van Bestuur beperkt tot de looptijd van de mandaten van de Bestuurders en is dit niet het resultaat van een contractueel of wettelijk recht maar van een resolutie van de Algemene Vergadering van de Aandeelhouders.

Rekening houdend met deze elementen concludeerde GBL dat, op datum van 31 december 2016, de participaties in Ontex, Umicore en SGS in haar boekhouding moeten worden opgenomen als financiële activa beschikbaar voor verkoop.

Toegepaste wisselkoersen

	2016	2015	2014
Slotkoers			
Amerikaanse Dollar	1,05	1,09	1,21
Zwitserse frank	1,07	1,09	1,20
Gemiddelde koers			
Amerikaanse Dollar	1,11	1,11	1,33

Presentatie van de geconsolideerde financiële staten

Het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat vermeldt afzonderlijk:

• De investeringsactiviteiten

De bestanddelen van het resultaat afkomstig van de investeringsactiviteiten omvatten die de verrichtingen van GBL en haar dochtervennootschappen, met als voornaamste doel het beheer van deelnemingen. Dit omvat de activiteiten van de Sienna Capital, zoals het resultaat van de geassocieerde operationele vennootschappen (Lafarge tot 30 juni 2015) en van de niet-geconsolideerde operationele vennootschappen (SGS, Pernod Ricard, adidas, LafargeHolcim, Umicore, Ontex, Total, ...); en

• De geconsolideerde operationele activiteiten

De bestanddelen van het resultaat afkomstig van de geconsolideerde operationele activiteiten, met name afkomstig van de geconsolideerde operationele vennootschappen (Imerys en de subgroepen De Boeck, ELITech, Benito, Sausalitos, Golden Goose, Looping, ...).

Consolidatiekring, geassocieerde ondernemingen en wijzigingen in de consolidatiekring

Integraal geconsolideerde dochterondernemingen

Naam	Zetel	Deelneming en stemrechten (in %)			Hoofdooractiviteit
		2016	2015	2014	
Belgian Securities B.V.	Amsterdam	100,0	100,0	100,0	Holding
Brussels Securities S.A.	Brussel	100,0	100,0	100,0	Holding
Cofinergy S.A.	Brussel	-	100,0	100,0	Holding
GBL Finance & Treasury S.A.	Brussel	100,0	100,0	100,0	Holding
Sagerpar S.A.	Brussel	100,0	100,0	100,0	Holding
GBL Participations S.A.	Brussel	100,0	100,0	-	Holding
URDAC S.A.	Brussel	100,0	100,0	-	Holding
FINPAR S.A.	Brussel	100,0	-	-	Holding
LTI One S.A.	Isnes	100,0	100,0	100,0	Holding
LTI Two S.A.	Isnes	100,0	100,0	100,0	Holding
GBL Verwaltung GmbH (in liquidatie)	Gütersloh	100,0	100,0	100,0	Holding
GBL Verwaltung S.A.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
GBL Energy S.à r.l.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
GBL R S.à r.l.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
Serena S.à r.l.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
GBL Finance S.à r.l.	Luxemburg	100,0	100,0	-	Holding
Eliott Capital S.à r.l.	Luxemburg	100,0	-	-	Holding
GBL Overseas Finance N.V.	Willemstad	-	100,0	100,0	Holding
GBL Investments Limited	Dublin	100,0	100,0	100,0	Holding
Imerys S.A. (en dochterondernemingen)	Parijs	53,9	53,9	56,5	Operationeel
Sienna Capital S.à r.l.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Sienna Capital
Sienna Capital International Ltd	Londen	100,0	100,0	-	Sienna Capital
Ergon Capital Partners III S.A.	Brussel	89,9	100,0	100,0	Sienna Capital
E.V.E. S.A.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
EVONG S.A.	Luxemburg	74,3	74,3	74,3	Holding
ELITech Group S.A.S. (en dochterondernemingen)	Puteaux	64,4	64,4	64,4	Operationeel
Publhold S.A.	Brussel	100,0	92,0	92,0	Holding
Editis Belgium S.A. (groep De Boeck en dochterondernemingen)	Brussel	-	100,0	100,0	Operationeel
E.V.U. S.A.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
Urbe Group S.A.	Luxemburg	100,0	100,0	100,0	Holding
Benito Artis S.L. (en dochterondernemingen)	Barcelona	98,3	99,4	99,4	Operationeel
Egerton S.A.	Luxemburg	98,2	98,2	98,2	Holding
E.V.S. S.A.	Luxemburg	96,2	96,2	100,0	Holding
Frisco Bay Holding GmbH (groep Sausalitos en dochterondernemingen)	München	77,2	77,2	77,2	Operationeel
E.V.G. S.A.	Luxemburg	84,5	85,8	-	Holding
G.G.D.B. Holding S.p.A.	Milan	65,3	65,7	-	Holding
Golden Goose S.p.A. (en dochterondernemingen)	Milan	86,7	86,7	-	Operationeel
E.V.R. S.A.	Luxemburg	78,6	-	-	Holding
Ride Holding S.A.S.	Saint-Malo	51,1	-	-	Holding
Financière Looping Holding S.A.S. (en dochterondernemingen)	Saint-Malo	100,0	-	-	Operationeel
E.V.C. S.A.	Luxemburg	86,6	-	-	Holding
Care Holding Luxembourg S.à r.l.	Luxemburg	65,8	-	-	Holding
Care Holding Germany B.V. (groep DIH en dochterondernemingen)	Amsterdam	100,0	-	-	Operationeel

De stemrechten komen overeen met het bezitspercentage, behalve voor Imerys, waarin de stemrechten 69,7% bedragen. Verder werd aan het management van Ergon Capital Partners III ("ECP III") een winstdelingsplan toegekend voor 16,7% van de aandelen.

Geassocieerde deelnemingen

Percentage	Kartesia Management S.A.	Kartesia Credit Opportunities III S.C.A. (voorheen Kartesia Credit Opportunities I S.C.A.)	Lafarge S.A.	Ergon Capital Partners S.A.	Ergon Capital Partners II S.A.	IPE S.R.L., filiaal van ECP III	Mérieux Participations II S.A.S.	
Zetel	Luxemburg	Luxemburg	Parijs	Brussel	Brussel	Bologne	Lyon	
Activiteit	Sienna Capital	Sienna Capital	Bouwmateriaal	Sienna Capital	Sienna Capital	Luxemeubelen	Sienna Capital	
Deelnemingen								
2016	Deelneming	22,2	29,6	-	50,0	42,4	65,6	37,8
	Stemrechten	22,2	29,6	-	50,0	42,4	65,6	37,8
	Consolidatie	22,2	29,6	-	50,0	42,4	65,6	37,8
2015	Deelneming	40,0	29,6	-	43,0	42,4	65,6	37,8
	Stemrechten	40,0	29,6	-	43,0	42,4	65,6	37,8
	Consolidatie	40,0	29,6	-	43,0	42,4	65,6	37,8
2014	Deelneming	40,0	39,1	21,1	43,0	42,4	65,6	37,8
	Stemrechten	40,0	39,1	29,3	43,0	42,4	65,6	37,8
	Consolidatie	40,0	39,1	21,1	43,0	42,4	65,6	37,8

Als gevolg van de fusieovername van Lafarge met Holcim in 2015 is de deelneming in LafargeHolcim sinds 10 juli 2015 opgenomen in de "activa beschikbaar voor verkoop" (zie toelichting 2.2).

In de toelichtingen hierna worden Ergon Capital Partners en Ergon Capital Partners II gezamenlijk als "ECP I & II" aangeduid, terwijl met "ECP" de twee voornoemde vennootschappen plus Ergon Capital Partners III wordt bedoeld. Op dezelfde wijze worden de entiteiten van Kartesia "Kartesia" genoemd.

Op grond van een analyse van de boekhoudkundige behandeling voor de boeking van haar deelneming in IPE srl (groep Visionnaire) concludeerde de groep dat zij geen invloed van betekenis uitoefent, ondanks het bezitspercentage van 65,6% op basis van het bestaan van een aandeelhouderspact.

GBL heeft een deelneming van 26,9% in het fonds Sagard 3 en besloot om geen invloed van betekenis uit te oefenen op die deelneming. Bijgevolg werd Sagard 3 opgenomen in de activa beschikbaar voor verkoop en wordt het op elke afsluitingsdatum tegen reële waarde gewaardeerd.

Wijzigingen in de consolidatiekring

De belangrijkste wijzigingen in de consolidatiekring in 2016 staan hieronder vermeld.

Sienna Capital

Nieuw in de perimeter

Ergon Capital Partners III verwierf op 1 maart 2016 een indirect meerderheidsbelang in Financière Looping Holding S.A.S., een uitbater van pretparken. De overnameprijs bedroeg 71 miljoen euro. De nettobeweging van overgedragen liquide middelen bij die overname komt op 41 miljoen euro uit. De ontstane goodwill in die overname bedraagt na de overname boekhouding 53 miljoen euro. De overname droeg voor 0 miljoen euro (deel van de groep) bij aan het nettoresultaat van het boekjaar van de groep.

Ergon Capital Partners III verwierf eveneens op 20 december 2016 een meerderheidsbelang in Deutsche Intensivpflege Holding GmbH, een intensieve-zorgverlener. De overnameprijs bedroeg 134 miljoen euro. De nettobeweging van overgedragen liquide middelen bij die overname komt op 127 miljoen euro uit. De ontstane goodwill uit die overname bedraagt na overnameboekhouding 114 miljoen euro. Die overname droeg voor - 2 miljoen euro (deel van de groep) bij aan het nettoresultaat van het boekjaar van de groep.

Uit de perimeter

Ergon Capital Partners III sloot akkoorden gedurende het tweede kwartaal van 2016 over de verkoop van De Boeck Education N.V., De Boeck Digital N.V. en Larcier Holding N.V. De kapitaalwinst op verkoop bedraagt 51 miljoen euro (aandeel GBL).

Tenslotte kondigde Ergon Capital Partners op 19 juli 2016 de finalisatie van de ophaling van 150 miljoen euro tot 500 miljoen euro. Sienna Capital en andere Europese institutionele beleggers die actief zijn in private equity hebben op deze verhoging ingetekend, die voor Sienna Capital heeft geleid tot een verwatering van 100% naar 89,9%. De verwateringsbatens, verrekend in het eigen vermogen van de groep, bedragen 5 miljoen euro.

Toelichtingen

Toelichting 1	Segment informatie	90
Toelichting 2	Geassocieerde deelnemingen	95
Toelichting 3	LafargeHolcim, SGS, adidas, Pernod Ricard en andere deelnemingen beschikbaar voor verkoop	100
Toelichting 4	Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten en personeelskosten	103
Toelichting 5	Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. operationele activiteiten	104
Toelichting 6	Financieel resultaat	104
Toelichting 7	Omzet	105
Toelichting 8	Immateriële vaste activa	106
Toelichting 9	Goodwill	107
Toelichting 10	Materiële vaste activa	109
Toelichting 11	Andere vaste activa	111
Toelichting 12	Belastingen op het resultaat	111
Toelichting 13	Voorraden	113
Toelichting 14	Handelsvorderingen	113
Toelichting 15	Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	114
Toelichting 16	Geldmiddelen en schulden	114
Toelichting 17	Andere vlottende activa	117
Toelichting 18	Kapitaal en dividenden	117
Toelichting 19	Voorzieningen	118
Toelichting 20	Pensioenverplichtingen en gelijkgestelde voordelen	118
Toelichting 21	Andere langlopende verplichtingen	123
Toelichting 22	Andere kortlopende verplichtingen	123
Toelichting 23	Financiële risicomanagement en sensitiviteitsanalyse	123
Toelichting 24	Afgeleide financiële instrumenten	124
Toelichting 25	Aandelenopties	126
Toelichting 26	Resultaat per aandeel	129
Toelichting 27	Financiële instrumenten	129
Toelichting 28	Dochterondernemingen waarin de minderheidsbelangen significant zijn	133
Toelichting 29	Voorwaardelijke activa en verplichtingen, rechten en verbintenissen	135
Toelichting 30	Verrichtingen met verbonden partijen	136
Toelichting 31	Gebeurtenissen na afsluiting van het boekjaar	136
Toelichting 32	Bezoldiging van de Commissaris	137

Voor een betere samenhang zijn de toelichtingen bij de rekeningen gerangschikt per aard en niet volgens het voorkomen van de boekhoudkundige posten in de balans en het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat. Dankzij die ordening is het mogelijk alle invloeden op de financiële staten van de activa en verplichtingen van dezelfde aard te analyseren.

1. Segment informatie

IFRS 8 *Operationele segmenten* vereist de identificatie van segmenten op basis van interne verslagen die regelmatig aan de voornaamste operationele beslisser worden voorgelegd met het oog op de besluitvorming omtrent de toewijzing van middelen aan de segmenten en de waardering van de prestaties ervan.

Bijgevolg heeft de groep, overeenkomstig IFRS 8, drie segmenten bepaald:

- **Holding:** omvat de moedermaatschappij GBL en haar dochterondernemingen, met als voornaamste doel het beheer van deelnemingen, en de niet-geconsolideerde of geassocieerde operationele vennootschappen;
- **Imerys:** omvat de groep Imerys, een aan Euronext Parijs genoteerde Franse groep, die een toonaangevende positie bekleedt in haar vier bedrijfstakken: Energieoplossingen en Specialiteiten, Performante en Filtratiemineralen, Mineralen voor Keramiek en Vuurvaste Mineralen;
- **Sienna Capital:** omvat enerzijds, onder de investeringsactiviteiten, de vennootschappen Sienna Capital, ECP, ECP II, ECP III, Sagard, Sagard II en Sagard 3, PrimeStone, BDT Capital Partners II, Kartesia en Mérieux Participations I en II, en anderzijds, onder de geconsolideerde operationele activiteiten, de operationele dochterondernemingen van ECP III (subgroepen ELITech, De Boeck, Benito, Sausalitos, Golden Goose, Looping, ...).

De resultaten van een segment, en de activa en verplichtingen ervan, omvatten alle bestanddelen die er rechtstreeks aan toe te schrijven zijn. De op deze segmenten toegepaste boekhoudkundige normen zijn identiek met de normen die in het deel «Boekhoudkundige principes» worden beschreven.

1.1. Segment informatie over de geconsolideerde resultatenrekening

Voor de periode afgesloten per 31 december 2016

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen	-	-	24,2	24,2
Nettodividenden van deelnemingen	338,4	-	-	338,4
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten	(30,3)	-	(17,9)	(48,2)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. investeringsactiviteiten	(1.037,9)	-	14,0	(1.023,9)
Financiële opbrengsten en kosten van investeringsactiviteiten	49,1	-	(11,6)	37,5
Resultaat van investeringsactiviteiten	(680,7)	-	8,7	(672,0)
Omzet	-	4.165,2	366,5	4.531,7
Grondstoffen en verbruikstoffen	-	(1.303,3)	(130,9)	(1.434,2)
Personeelskosten	-	(898,6)	(83,6)	(982,2)
Afschrijvingen van immateriële en materiële vaste activa	-	(232,7)	(29,1)	(261,8)
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten	-	(1.213,4)	(86,1)	(1.299,5)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. operationele activiteiten	-	(25,2)	55,9	30,7
Financiële opbrengsten en kosten van operationele activiteiten	-	(55,1)	(18,8)	(73,9)
Resultaat van de geconsolideerde operationele activiteiten	-	436,9	73,9	510,8
Belastingen op het resultaat	(0,1)	(142,2)	(7,4)	(149,7)
Geconsolideerd resultaat over de periode	(680,8)	294,7	75,2	(310,9)
Toerekenbaar aan de groep	(680,8)	159,6	63,5	(457,7)

De gesegmenteerde informatie over andere bestanddelen van het resultaat wordt hierna vermeld:

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures	-	1,6	27,0	28,6
Afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	(2,1)	(232,7)	(29,1)	(263,9)
Waardevermindering van vaste activa	(1.746,3)	(24,2)	(1,7)	(1.772,2)

Voor de periode afgesloten per 31 december 2015

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen	(100,4)	-	17,6	(82,8)
Nettodividenden van deelnemingen	323,5	-	-	323,5
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten	(37,6)	-	(14,8)	(52,4)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. investeringsactiviteiten	729,5	-	20,3	749,8
Financiële opbrengsten en kosten van investeringsactiviteiten	56,3	-	(3,9)	52,4
Resultaat van investeringsactiviteiten	971,3	-	19,2	990,5
Omzet	-	4.086,7	305,7	4.392,4
Grondstoffen en verbruikstoffen	-	(1.299,5)	(116,6)	(1.416,1)
Personeelskosten	-	(877,7)	(71,2)	(948,9)
Afschrijvingen van immateriële en materiële vaste activa	-	(229,1)	(26,9)	(256,0)
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten	-	(1.229,7)	(72,8)	(1.302,5)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. operationele activiteiten	-	(269,8)	0,9	(268,9)
Financiële opbrengsten en kosten van operationele activiteiten	-	(55,4)	(13,8)	(69,2)
Resultaat van de geconsolideerde operationele activiteiten	-	125,5	5,3	130,8
Belastingen op het resultaat	(0,1)	(56,4)	(8,9)	(65,4)
Geconsolideerd resultaat over de periode	971,2	69,1	15,6	1.055,9
Toerekenbaar aan de groep	971,2	36,9	18,3	1.026,4

De gesegmenteerde informatie over andere bestanddelen van het resultaat wordt hierna vermeld:

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures	(100,4)	8,0	19,7	(72,7)
Afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	(2,7)	(229,1)	(26,9)	(258,7)
Waardevermindering van vaste activa	588,5	(271,9)	(4,4)	312,2

Voor de periode afgesloten per 31 december 2014

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen	30,1	-	42,4	72,5
Nettodividenden van deelnemingen	316,5	-	-	316,5
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten	(29,5)	-	(7,7)	(37,2)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. investeringsactiviteiten	479,8	-	16,0	495,8
Financiële opbrengsten en kosten van investeringsactiviteiten	(116,5)	-	(7,1)	(123,6)
Resultaat van investeringsactiviteiten	680,4	-	43,6	724,0
Omzet	-	3.688,2	230,6	3.918,8
Grondstoffen en verbruikstoffen	-	(1.199,4)	(84,2)	(1.283,6)
Personeelskosten	-	(746,4)	(59,8)	(806,2)
Afschrijvingen van immateriële en materiële vaste activa	-	(212,0)	(21,2)	(233,2)
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten	-	(1.106,6)	(59,7)	(1.166,3)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. operationele activiteiten	-	11,9	-	11,9
Financiële opbrengsten en kosten van operationele activiteiten	-	(45,1)	(5,9)	(51,0)
Resultaat van de geconsolideerde operationele activiteiten	-	390,6	(0,2)	390,4
Belastingen op het resultaat	-	(117,3)	(4,0)	(121,3)
Geconsolideerd resultaat over de periode	680,4	273,3	39,4	993,1
Toerekenbaar aan de groep	680,4	153,7	41,2	875,3

De gesegmenteerde informatie over andere bestanddelen van het resultaat wordt hierna vermeld:

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures	30,1	2,7	42,8	75,6
Afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	(1,6)	(212,0)	(21,2)	(234,8)
Waardevermindering van vaste activa	(3,3)	(36,6)	(8,4)	(48,3)

1.2. Gesegmenteerde informatie over de geconsolideerde balans

Geconsolideerde balans per 31 december 2016

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Vaste activa	12.413,0	4.343,3	1.189,0	17.945,3
Immateriële vaste activa	-	81,6	206,8	288,4
Goodwill	-	1.674,7	254,0	1.928,7
Materiële vaste activa	12,1	2.271,9	108,5	2.392,5
Deelnemingen	12.400,9	130,6	606,0	13.137,5
Geassocieerde deelnemingen	-	122,5	238,0	360,5
Voor verkoop beschikbare deelnemingen	12.400,9	8,1	368,0	12.777,0
Andere vaste activa	-	90,2	9,4	99,6
Uitgestelde belastingvorderingen	-	94,3	4,3	98,6
Vlottende activa	1.273,9	2.389,1	264,5	3.927,5
Voorraden	-	712,5	36,7	749,2
Handelsvorderingen	0,1	608,1	76,9	685,1
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	1.019,5	4,0	-	1.023,5
Geldmiddelen en kasequivalenten	212,5	809,6	64,0	1.086,1
Andere vlottende activa	41,8	254,9	86,9	383,6
Totaal van de activa	13.686,9	6.732,4	1.453,5	21.872,8
Langlopende verplichtingen	507,6	2.356,7	362,2	3.226,5
Financiële schulden	477,4	1.601,7	304,4	2.383,5
Voorzieningen	0,5	343,8	1,5	345,8
Pensioenen en vergoedingen na uitdiensttreding	4,7	295,4	4,4	304,5
Andere langlopende verplichtingen	16,4	43,1	3,6	63,1
Uitgestelde belastingverplichtingen	8,6	72,7	48,3	129,6
Kortlopende verplichtingen	695,4	1.461,5	115,2	2.272,1
Financiële schulden	655,8	595,4	19,0	1.270,2
Handelsschulden	2,1	422,7	58,5	483,3
Voorzieningen	-	22,6	1,0	23,6
Fiscale schulden	7,6	79,1	17,9	104,6
Andere kortlopende verplichtingen	29,9	341,7	18,8	390,4
Totaal verplichtingen	1.203,0	3.818,2	477,4	5.498,6

Alle activa en verplichtingen worden toegewezen aan de verschillende segmenten.

De investeringsuitgaven (materiële en immateriële vaste activa) per segment zijn opgenomen in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Investeringsuitgaven	0,2	278,7	22,3	301,2

Geconsolideerde balans per 31 december 2015

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Vaste activa	11.995,8	4.189,1	939,2	17.124,1
Immateriële vaste activa	-	105,1	233,8	338,9
Goodwill	-	1.631,3	111,9	1.743,2
Materiële vaste activa	13,7	2.141,9	36,5	2.192,1
Deelnemingen	11.982,1	129,3	534,6	12.646,0
Geassocieerde deelnemingen	-	126,2	203,7	329,9
Voor verkoop beschikbare deelnemingen	11.982,1	3,1	330,9	12.316,1
Andere vaste activa	-	77,0	16,7	93,7
Uitgestelde belastingvorderingen	-	104,5	5,7	110,2
Vlottende activa	1.142,8	1.979,7	159,0	3.281,5
Voorraden	-	738,3	37,8	776,1
Handelsvorderingen	-	578,1	66,3	644,4
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	644,7	13,5	-	658,2
Geldmiddelen en kasequivalenten	436,1	415,1	46,8	898,0
Andere vlottende activa	62,0	234,7	8,1	304,8
Totaal van de activa	13.138,6	6.168,8	1.098,2	20.405,6
Langlopende verplichtingen	1.896,7	2.224,2	258,7	4.379,6
Financiële schulden	1.797,0	1.500,0	191,6	3.488,6
Voorzieningen	0,5	304,2	1,4	306,1
Pensioenen en vergoedingen na uitdiensttreding	3,0	322,9	3,7	329,6
Andere langlopende verplichtingen	91,5	44,3	0,1	135,9
Uitgestelde belastingverplichtingen	4,7	52,8	61,9	119,4
Kortlopende verplichtingen	45,8	1.272,7	164,0	1.482,5
Financiële schulden	-	427,3	49,2	476,5
Handelsschulden	2,5	441,0	52,5	496,0
Voorzieningen	-	19,2	1,6	20,8
Fiscale schulden	3,2	50,4	17,3	70,9
Andere kortlopende verplichtingen	40,1	334,8	43,4	418,3
Totaal verplichtingen	1.942,5	3.496,9	422,7	5.862,1

Alle activa en verplichtingen worden toegewezen aan de verschillende segmenten.

De investeringsuitgaven (materiële en immateriële vaste activa) per segment zijn opgenomen in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Investeringsuitgaven	-	270,9	25,5	296,4

Geconsolideerde balans per 31 december 2014

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Vaste activa	11.839,9	3.341,5	526,0	15.707,4
Immateriële vaste activa	-	78,3	124,2	202,5
Goodwill	-	1.106,8	75,0	1.181,8
Materiële vaste activa	14,6	1.962,9	30,8	2.008,3
Deelnemingen	11.825,3	86,7	266,7	12.178,7
Geassocieerde deelnemingen	3.255,9	83,3	173,8	3.513,0
Voor verkoop beschikbare deelnemingen	8.569,4	3,4	92,9	8.665,7
Andere vaste activa	-	72,1	22,4	94,5
Uitgestelde belastingvorderingen	-	34,7	6,9	41,6
Vlottende activa	1.735,8	2.080,9	160,7	3.977,4
Voorraden	-	670,0	27,8	697,8
Handelsvorderingen	-	538,8	54,2	593,0
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	805,2	24,0	-	829,2
Geldmiddelen en kasequivalenten	741,3	656,4	23,1	1.420,8
Andere vlottende activa	189,3	191,7	55,6	436,6
Totaal van de activa	13.575,7	5.422,4	686,7	19.684,8
Langlopende verplichtingen	1.969,2	2.121,6	146,1	4.236,9
Financiële schulden	1.770,4	1.494,3	107,2	3.371,9
Voorzieningen	0,5	258,4	3,1	262,0
Pensioenen en vergoedingen na uitdiensttreding	20,3	306,5	3,2	330,0
Andere langlopende verplichtingen	175,7	19,3	0,9	195,9
Uitgestelde belastingverplichtingen	2,3	43,1	31,7	77,1
Kortlopende verplichtingen	177,9	830,3	155,5	1.163,7
Financiële schulden	58,2	68,8	80,4	207,4
Handelsschulden	1,8	411,9	36,0	449,7
Voorzieningen	-	24,3	-	24,3
Fiscale schulden	48,4	3,0	11,8	63,2
Andere kortlopende verplichtingen	69,5	322,3	27,3	419,1
Totaal passiva	2.147,1	2.951,9	301,6	5.400,6

Alle activa en verplichtingen worden toegewezen aan de verschillende segmenten.

De investeringsuitgaven (materiële en immateriële vaste activa) per segment zijn opgenomen in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	Holding	Imerys	Sienna Capital	Totaal
Investeringsuitgaven	1,1	241,3	23,5	265,9

De uitsplitsing van de omzet van de groep per activiteitstype staat vermeld in toelichting 7. De omzet van de groep en de niet-courante activa zijn als volgt over de geografische zones gespreid:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Omzet			
België	97,8	117,8	114,2
Andere Europese landen	2.177,0	2.097,3	1.865,4
Noord-Amerika	1.143,0	1.115,6	974,7
Overige	1.113,9	1.061,7	964,5
Totaal	4.531,7	4.392,4	3.918,8
Vaste activa ⁽¹⁾			
België	102,8	175,5	174,1
Europa	2.543,5	2.154,6	1.328,1
Noord-Amerika	1.209,3	1.040,7	1.089,0
Overige	754,0	903,4	801,4
Totaal	4.609,6	4.274,2	3.392,6

(1) Materiële en immateriële vaste activa en goodwill

2. Geassocieerde deelnemingen

2.1. Aandeel in het nettoresultaat

De dividenden van de vennootschappen waarop vermogensmutatie wordt toegepast, zijn geëlimineerd en vervangen door het deel van GBL in hun resultaat.

Geïnde dividenden

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Lafarge	-	77,1	60,5
ECP II	18,2	16,1	27,1
Kartesia	-	1,1	-
Overige (Imerys)	5,6	7,4	1,6
Totaal	23,8	101,7	89,2

Nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Lafarge	-	(477,0)	143,0
ECP I & II	(1,7)	28,0	101,0
Kartesia	75,1	15,1	(1,1)
Mérieux Participations II	6,9	3,2	-
I.P.E.	4,3	3,1	0,9
Geassocieerde deelnemingen verbonden aan de geconsolideerde operationele activiteiten (Imerys)	1,6	8,0	2,5
Totaal	86,2	(419,6)	246,3

De evolutie van het nettoresultaat van de geassocieerde ondernemingen wordt in detail weergegeven in de economische analyse van het geconsolideerde resultaat op pagina 18 tot 22 en in het deel van het jaarverslag over de deelnemingen.

Aandeel van GBL

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Lafarge	-	(100,4)	30,1
ECP I & II	(0,6)	11,9	42,8
Kartesia	22,2	4,5	(0,4)
Mérieux Participations II	2,6	1,2	-
Aandeel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen – investeringsactiviteiten	24,2	(82,8)	72,5
Geassocieerde deelnemingen verbonden aan de geconsolideerde operationele activiteiten (opgenomen onder de "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten")	4,4	10,1	3,1
Totaal	28,6	(72,7)	75,6

GBL maakt in haar resultaat geen onderscheid tussen recurrente en niet-recurrente elementen. Die laatste worden hieronder ter informatie gedetailleerd weergegeven:

2016**ECP I & II**

De contributie van ECP I & II is niet significant in 2016.

Kartesia

De contributie van Kartesia in 2016 omvat enerzijds de interesten op leningen voor 9 miljoen euro, en anderzijds de winsten van waardering aan marktwaarde van de leningportefeuille voor 12 miljoen euro.

2015**Lafarge**

Lafarge werd tot 30 juni 2015 in de resultaten van GBL opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode. Het nettoresultaat, deel van de groep, van Lafarge bedraagt - 477 miljoen euro op 30 juni 2015 door de verschillende niet-recurrente elementen, zoals waardeverminderingen op bepaalde aan CRH over te dragen activa of de kosten verbonden aan de fusie en andere herstructureringskosten. Op basis van een deelnemingspercentage van 21,0% komt de bijdrage van Lafarge tot het resultaat van GBL op -100 miljoen euro uit (tegenover 30 miljoen euro in 2014).

ECP I & II

De bijdrage van ECP I & II tot het nettoresultaat van GBL bedraagt 12 miljoen euro in 2015 en omvat hoofdzakelijk de nettomeerwaarde op de overdracht van de deelneming in Joris Ide (14 miljoen euro, deel van GBL).

Kartesia

De bijdrage van Kartesia van 2015 omvat hoofdzakelijk interesten op leningen voor 5 miljoen euro.

2014**Lafarge**

Het nettoresultaat, deel van de groep, van Lafarge komt op 143 miljoen euro uit, tegenover 601 miljoen euro in 2013. Ondanks de terugkerende organische groei, nettomeerwaarden op verkopen (292 miljoen euro, stabiel over het jaar) en een daling van de financiële en herstructureringskosten is het nettoresultaat, deel van de groep, in 2014 gedaald, hoofdzakelijk door niet-recurrente negatieve elementen, zoals waardeverminderingen van activa (385 miljoen euro) en kosten verbonden met de fusie (126 miljoen euro).

Op basis van een ongewijzigd deelnemingspercentage van 21,1%, komt de bijdrage van Lafarge aan het resultaat van GBL in 2014 op 30 miljoen euro uit, tegenover 126 miljoen euro in 2013.

ECP I & II

De bijdrage van ECP I en II aan het nettoresultaat van GBL bedraagt 43 miljoen euro in 2014 en omvat voornamelijk de nettomeerwaarden op de overdracht van de deelnemingen in Zellbios (25 miljoen euro, deel van GBL) en in Corialis (19 miljoen euro, deel van GBL).

Kartesia

De bijdrage van Kartesia is in 2014 niet van betekenis.

2.2. Vermogensmutatiewaarden

In miljoen EUR	Lafarge	ECP I & II	Kartesia	Mérieux Participations II	I.P.E.	Overige	Totaal
Per 31 december 2013	3.054,8	103,1	13,7	-	-	85,4	3.257,0
Investeringen	12,0	(36,1)	37,7	5,1	33,7	-	52,4
Resultaat van de periode	30,1	42,8	(0,4)	-	0,5	2,6	75,6
Uitkering	(60,5)	(27,1)	-	-	-	(1,6)	(89,2)
Omrekeningsverschillen	230,5	-	-	-	-	-	230,5
Wijziging van de herwaarderingsreserves/ afdekking	(3,4)	-	-	-	-	-	(3,4)
Actuariële winst en (verlies)	(3,6)	-	-	-	-	-	(3,6)
Overige	(4,0)	-	0,8	-	-	(3,1)	(6,3)
Per 31 december 2014	3.255,9	82,7	51,8	5,1	34,2	83,3	3.513,0
Investeringen/(terugbetalingen)	-	(35,9)	58,5	2,3	-	38,4	63,3
Resultaat van de periode	(100,4)	11,9	4,5	1,2	2,1	8,0	(72,7)
Uitkering	(77,1)	(16,1)	(1,1)	-	-	(7,4)	(101,7)
Omrekeningsverschillen	105,9	-	-	-	-	-	105,9
Wijziging van de herwaarderingsreserves/ afdekking	0,8	-	-	-	-	-	0,8
Actuariële winst en (verlies)	3,4	-	-	-	-	-	3,4
Herclassificatie naar "voor verkoop beschikbare deelnemingen"	(3.185,0)	-	-	-	-	-	(3.185,0)
Overige	(3,5)	-	2,4	-	0,1	3,9	2,9
Per 31 december 2015	-	42,6	116,1	8,6	36,4	126,2	329,9
Investeringen/(terugbetalingen)	-	(4,6)	15,7	13,3	-	(4,4)	20,0
Resultaat van de periode	-	(0,6)	22,2	2,6	2,8	1,6	28,6
Uitkering	-	(18,2)	-	-	-	(5,6)	(23,8)
Overige	-	-	1,1	-	-	4,7	5,8
Per 31 december 2016	-	19,2	155,1	24,5	39,2	122,5	360,5
waarvan: Holding	-	-	-	-	-	-	-
Imerys	-	-	-	-	-	122,5	122,5
Sienna Capital	-	19,2	155,1	24,5	39,2	-	238,0

Op 31 december 2016 noteert geen enkele vennootschap waarop vermogensmutatie is toegepast op de beurs.

In het eerste halfjaar van 2015 kondigden de raden van bestuur van Holcim en van Lafarge aan een akkoord te hebben gesloten over het herziene fusieproject tussen gelijken van beide groepen. De partijen werden het eens over een nieuwe ruilverhouding op basis van 9 Holcim-aandelen voor 10 Lafarge-aandelen. Holcim bracht op 1 juni 2015 zijn openbaar bod tot omruiling op alle aandelen van Lafarge uit. Op het einde van de periode van heropening van het bod was 96,4% van de Lafarge-aandelen ingebracht.

Op 30 juni 2015 achtte GBL de fusie hoogstwaarschijnlijk door de gebeurtenissen in het tweede kwartaal met betrekking tot de vordering van het fusieproject. Bijgevolg:

- nam GBL haar deelneming in Lafarge tot 30 juni 2015 in resultaat volgens de vermogensmutatiemethode en
- werd die deelneming geherkwalificeerd als "activa aangehouden voor verkoop" en geherwaardeerd tegen haar reële waarde op 30 juni 2015, wat leidde tot een gedeeltelijke terugname van de eerder in resultaat genomen bijzondere waardevermindering (403 miljoen euro). Die terugname is het gevolg van de toepassing op 30 juni 2015 van de reële waarde van de deelneming in Lafarge, die eerder in resultaat was genomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Ook de gevolgen hierna werden in het derde kwartaal 2015 in resultaat genomen:

- een aanvullende terugname van de eerder geboekte waardevermindering op Lafarge, als gevolg van het verlies aan invloed in de nieuwe groep LafargeHolcim sinds 10 juli 2015 en de classificatie als actief beschikbaar voor verkoop. Ze stemt overeen met het verschil in beurskoers van de deelneming tussen (i) 30 juni 2015 en (ii) 10 juli 2015, namelijk 217 miljoen euro;
- de recyclage in resultaat van de andere bestanddelen van het totaalresultaat die toe te schrijven zijn aan Lafarge en opgenomen zijn in het eigen vermogen van GBL sinds de eerste boeking ervan als vennootschap waarop vermogensmutatie is toegepast, namelijk 1 januari 2008. Dat heeft een negatieve impact van - 179 miljoen euro op het nettoresultaat van GBL.

De resultaten van overdrachten, waardeverminderingen en terugnames van niet-courante activa gerelateerd aan investeringsactiviteiten zijn opgenomen in de tabel hieronder:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Terugname van waardevermindering op vaste activa	-	620,2	-
Herclassificatie van de andere elementen van het totaalresultaat verbonden aan Lafarge	-	(178,6)	-
<i>Waarvan herwaarderingsreserve</i>	-	(79,2)	-
<i>Waarvan omrekeningsverschillen</i>	-	(97,9)	-
<i>Waarvan kasstroomafdekking</i>	-	(1,5)	-
Overige	(0,1)	-	-
Totaal	(0,1)	441,6	-

Hierbij dient opgemerkt dat aangezien de deelneming van LafargeHolcim als "actief beschikbaar voor verkoop" wordt ingedeeld, ze de boekhoudkundige regels zal volgen die van toepassing zijn op die activacategorie, met name wat de bijdrage aan het resultaat (dividend) en de bepaling van toekomstige waardeverminderingen betreft.

2.3. Aanvullende inlichtingen over de vermogensmutatie

Beknopte financiële informatie over de voornaamste ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast

De onderstaande tabellen bevatten een overzicht van de financiële informatie over Kartesia Credit Opportunites III S.C.A., een belangrijke geassocieerde onderneming van de groep in 2016, Lafarge (tot 30 juni 2015) en de minder belangrijke andere geassocieerde ondernemingen. Dit overzicht bevat de bedragen die zijn opgenomen in de financiële staten van de vennootschappen, zoals voorbereid volgens de IFRS.

In miljoen EUR	Kartesia Credit Opportunites III S.C.A.	Overige geassocieerde deelnemingen	Totaal
Per 31 december 2016			
Vaste activa	522,2	494,9	1.017,1
Viottende activa	41,9	145,6	187,5
Langlopende verplichtingen	38,1	213,0	251,1
Kortlopende verplichtingen	1,1	97,3	98,4
Deelnemingen die geen controle geven	-	0,5	0,5
Eigen vermogen (aandeel van de groep)	524,9	329,7	854,6
Deelnemingspercentage	29,6 %	n.r.	n.r.
Aandeel in het eigen vermogen	155,1	200,7	355,8
Goodwill	-	4,7	4,7
Boekwaarde per 31 december 2016	155,1	205,4	360,5
Omzet	-	405,6	405,6
Resultaat uit voortgezette bedrijfactiviteiten	75,5	13,3	88,8
Nettoresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	75,5	13,3	88,8
Nettoresultaat van de periode (aandeel van de groep)	75,5	10,7	86,2
Andere elementen van het totaalresultaat (aandeel van de groep)	-	-	-
Totaalresultaat van de periode	75,5	13,3	88,8
Ontvangen dividenden tijdens het boekjaar	-	23,8	23,8
Aandeel van de groep in het resultaat van de periode	22,3	6,3	28,6
	Lafarge	Overige geassocieerde deelnemingen	Totaal
Per 31 december 2015			
Vaste activa	-	720,8	720,8
Viottende activa	-	279,2	279,2
Langlopende verplichtingen	-	195,0	195,0
Kortlopende verplichtingen	-	76,2	76,2
Eigen vermogen (aandeel van de groep)	-	728,8	728,8
Deelnemingspercentage	-	n.r.	n.r.
Aandeel in het eigen vermogen	-	324,7	324,7
Goodwill	-	5,2	5,2
Boekwaarde per 31 december 2015	-	329,9	329,9
Omzet	6.319,0	372,2	6.691,2
Resultaat uit voortgezette bedrijfactiviteiten	(414,0)	69,6	(344,4)
Nettoresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	(414,0)	69,6	(344,4)
Nettoresultaat van de periode (aandeel van de groep)	(477,0)	57,4	(419,6)
Andere elementen van het totaalresultaat (aandeel van de groep)	548,0	-	548,0
Totaalresultaat van de periode	134,0	69,6	203,6
Ontvangen dividenden tijdens het boekjaar	77,1	24,6	101,7
Aandeel van de groep in het resultaat van de periode	(100,4)	27,7	(72,7)

	Lafarge	Overige geassocieerde deelnemingen	Totaal
Per 31 december 2014			
Vaste activa	28.933,0	620,4	29.553,4
Vlottende activa	5.871,0	279,1	6.150,1
Langlopende verplichtingen	12.099,0	211,3	12.310,3
Kortlopende verplichtingen	5.416,0	159,5	5.575,5
Minderheidsbelangen	1.836,0	-	1.836,0
Eigen vermogen (aandeel van de groep)	15.453,0	528,7	15.981,7
Deelnemingspercentage	21,1 %	n.r.	n.r.
Aandeel in het eigen vermogen	3.255,9	251,9	3.507,8
Goodwill	-	5,2	5,2
Boekwaarde per 31 december 2014	3.255,9	257,1	3.513,0
Omzet	12.843,0	249,0	13.092,0
Resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	274,0	107,6	381,6
Nettoresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	274,0	107,6	381,6
Nettoresultaat van de periode (aandeel van de groep)	143,0	103,3	246,3
Andere elementen van het totaalresultaat (aandeel van de groep)	1.175,0	-	1.175,0
Totaalresultaat van de periode	1.449,0	107,6	1.556,6
Ontvangen dividenden tijdens het boekjaar	60,5	28,7	89,2
Aandeel van de groep in het resultaat van de periode	30,1	45,5	75,6

3. LafargeHolcim, SGS, adidas, Pernod Ricard en andere deelnemingen beschikbaar voor verkoop

3.1. Nettodividenden

In miljoen EUR	2016	2015	2014
LafargeHolcim	77,9	-	-
SGS	72,9	67,1	62,3
Total	49,1	154,3	154,4
ENGIE	46,5	46,5	54,4
Pernod Ricard	37,4	35,8	32,6
Umicore	24,8	15,3	9,8
adidas	18,8	3,0	0,1
Ontex	5,2	1,0	-
Burberry	5,8	-	-
Suez	-	0,5	2,9
Totaal	338,4	323,5	316,5

In 2016 boekte GBL 338 miljoen euro dividenden (324 miljoen euro in 2015).

Die toename van 15 miljoen euro weerspiegelt vooral de stijging van de dividenden per aandeel van LafargeHolcim en de toename van de dividenden die afkomstig zijn van Total, Umicore, adidas en Ontex als gevolg van de overnames. Dat effect wordt slechts deels gecompenseerd door de verkopen van Total.

3.2. Resultaten op overdrachten en waardeverminderingen van deelnemingen beschikbaar voor verkoop (AFS)

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Waardeverminderingen op AFS-effecten	(1.747,7)	(31,7)	(11,3)
ENGIE	(61,9)	(31,7)	-
LafargeHolcim	(1.682,5)	-	-
Sienna Capital	(1,4)	-	(8,0)
Overige	(1,9)	-	(3,3)
Meerwaarden op AFS-effecten	736,7	340,3	505,5
Total	732,0	281,8	335,1
ENGIE	(11,2)	-	-
Suez	-	37,8	145,3
Sienna Capital	15,8	20,7	22,4
Overige	0,1	-	2,7
Totale kost verbonden aan de terugkoop van de in aandelen converteerbare obligaties ENGIE	(12,5)	-	-
Totaal	(1.023,5)	308,6	494,2

Waardeverminderingen op AFS-effecten

Op 31 december 2016 omvat die rubriek voornamelijk:

- een waardevermindering van 1.682 miljoen euro op de deelneming van LafargeHolcim om de boekwaarde van die aandelen (66,49 euro per aandeel) aan te passen aan hun beurswaarde per 30 juni 2016 (37,10 euro per aandeel) ; en
- een aanvullende waardevermindering van 62 miljoen euro, geboekt op de deelneming in ENGIE in het eerste en vierde kwartaal van 2016, om zo de boekwaarde van die aandelen aan te passen (14,44 per aandeel einde december 2015 en 13,64 einde maart 2016) aan hun beurswaarde op 31 maart 2016 en 31 december 2016 (respectievelijk 13,64 euro per aandeel en 12,12 euro per aandeel).

Op 31 december 2015 omvat die rubriek een aanvullende waardevermindering van 32 miljoen euro, geboekt op de deelneming in ENGIE, om de boekwaarde van die aandelen (15,02 euro per aandeel eind juni 2015) aan te passen aan hun beurswaarde op 30 september 2015 (namelijk 14,44 euro per aandeel).

In 2014 boekte GBL waardeverminderingen voor een totaalbedrag van 8 miljoen euro op de fondsen van Sagard.

Meerwaarden op AFS-effecten

Deze rubriek omvat per 31 december 2016 het resultaat van de verkoop van 1,8% van Total voor 732 miljoen euro en van de meerwaarde geconsolideerd op de verkoop door Sagard II van Fläktwood (12 miljoen euro) en de geconsolideerde minwaarde op de verkoop van 1,8% van ENGIE voor 11 miljoen euro.

Deze rubriek omvat in 2015 het resultaat van de verkoop van 0,5% van Total voor 282 miljoen euro en van de conversie van in Suez-aandelen omruilbare obligaties voor 38 miljoen euro (wat overeenkomt met de recyclage van de herwaarderingsreserves van de overgedragen aandelen, berekend op basis van de gemiddelde beurskoers van Suez over de eerste negen maanden van 2015).

De meerwaarden op overdrachten weerspiegelden in 2014 het resultaat van de verkoop van 0,6% van Total voor 335 miljoen euro, van 5,9% van het kapitaal van Suez na de vervroegde conversie van omruilbare obligaties voor 145 miljoen euro, van de overdrachtsmeerwaarde van Corialis bij Sagard II en van het saldo van de Iberdrola-aandelen voor 3 miljoen euro.

Totale kost verbonden aan de terugkoop van de in ENGIE aandelen omruilbare obligaties

Tijdens het boekjaar 2016 heeft GBL 6.910 in ENGIE aandelen omruilbare obligaties teruggekocht voor een nominale waarde 691 miljoen euro. De totale kost verbonden aan deze terugkoop (inclusief bankcommissies) bedraagt 13 miljoen euro.

3.3. Reële waarde en schommelingen

Deelnemingen in beursgenoteerde ondernemingen worden gewaardeerd tegen hun beurskoers op de afsluitingsdatum van het boekjaar.

De deelnemingen in de "fondsen", waaronder Sagard, Sagard II en Sagard 3, PrimeStone, BDT Capital Partners II en Mérieux Participations I worden geherwaardeerd tegen de reële waarde ervan, door de fondsbeheerders vastgesteld op basis van hun beleggingsportefeuille.

De schommelingen in de reële waarde van de deelnemingen worden in de herwaarderingsreserves opgenomen (zie toelichting 3.4).

In miljoen EUR	Lafarge-Holcim	SGS	adidas	Permod Ricard	Umicore	Total	Ontex	ENGIE	Suez	Burberry	Fondsen	Overige	Totale reële waarde
Per 31 december 2013	-	1.961,7	-	1.647,3	228,2	3.818,0	-	934,7	455,9	-	101,0	30,8	9.177,6
Resultaten van de fondsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,5	-	15,5
Aankopen	-	-	87,6	-	243,7	-	-	-	-	-	14,2	1,8	347,3
Verkopen/Terugbetalingen	-	-	-	-	-	(316,0)	-	-	(294,8)	-	(45,5)	(47,1)	(703,4)
Wijziging van de herwaarderingsreserves	-	33,6	(3,0)	188,0	(8,3)	(444,5)	-	127,6	(86,7)	-	8,2	(5,0)	(190,1)
(Waardeverminderingen)/Terugnages ten gevolge van verkopen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2,3)	29,0	26,7
Overige	-	-	-	-	-	(5,8)	-	-	-	-	(1,4)	(0,7)	(7,9)
Per 31 december 2014	-	1.995,3	84,6	1.835,3	463,6	3.051,7	-	1.062,3	74,4	-	89,7	8,8	8.665,7
Resultaten van de fondsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18,7	-	18,7
Aankopen	-	2,7	570,1	-	165,8	-	143,4	-	-	1,6	250,3	3,8	1.137,7
Verkopen/Terugbetalingen	-	-	-	-	-	(273,6)	-	-	(51,0)	-	(36,8)	(5,0)	(366,4)
Wijziging van de herwaarderingsreserves	(1.131,8)	68,9	235,2	257,4	88,3	(313,3)	37,2	(138,0)	(23,4)	-	5,9	(0,4)	(914,0)
(Waardeverminderingen)/Terugnages ten gevolge van verkopen	-	-	-	-	-	-	-	(31,7)	-	-	(0,1)	(0,9)	(32,7)
Herclassificaties	3.805,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,2	3.809,4
Overige	0,8	-	-	-	2,5	(2,3)	-	-	-	-	-	(3,3)	(2,3)
Per 31 december 2015	2.674,2	2.066,9	889,9	2.092,7	720,2	2.462,5	180,6	892,6	-	1,6	327,7	7,2	12.316,1
Resultaten van de fondsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,5	-	4,5
Aankopen	-	169,3	604,9	-	14,4	-	266,9	-	-	204,0	82,3	82,1	1.423,9
Verkopen/Terugbetalingen	-	-	-	-	-	(983,6)	-	(942,1)	-	(2,0)	(97,5)	-	(2.025,2)
Wijziging van de herwaarderingsreserves	1.865,4	208,3	861,2	(44,7)	297,0	(663,8)	(24,9)	(103,1)	-	24,7	42,6	2,1	2.464,8
(Waardeverminderingen)/Terugnages ten gevolge van verkopen	(1.682,5)	-	-	-	-	-	-	297,4	-	-	4,4	(1,5)	(1.382,2)
Overige	-	-	-	-	-	(26,0)	-	-	-	1,6	-	(0,5)	(24,9)
Per 31 december 2016	2.857,1	2.444,5	2.356,0	2.048,0	1.031,6	789,1	422,6	144,8	-	229,9	364,0	89,4	12.777,0
waarvan: Holding	2.857,1	2.444,5	2.356,0	2.048,0	1.031,6	789,1	422,6	144,8	-	229,9	-	77,3	12.400,9
Imerys	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,1	8,1
Sienna Capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	364,0	4,0	368,0

Het resultaat van de fondsen bevat voornamelijk meerwaarden op de verkoop in de fondsen bij Sagard.

3.4. Herwaarderingsreserves

In miljoen EUR	Lafarge-Holcim	SGS	adidas	Pernod Ricard	Umicore	Total	Ontex	ENGIE	Suez	Burberry	Fondsen	Overige	Totaal
Per 31 december 2013	-	(46,2)	-	823,0	(3,4)	1.835,3	-	113,5	109,8	-	1,6	(77,3)	2.756,3
Wijziging in reële waarde	-	33,6	(3,0)	187,2 ⁽¹⁾	(8,3)	(100,2)	-	127,6	58,9 ⁽¹⁾	-	8,2	-	304,0
Overdracht in resultaat (verkopen/waardeverminderingen)	-	-	-	-	-	(344,3)	-	-	(145,3)	-	-	(5,0)	(494,6)
Per 31 december 2014	-	(12,6)	(3,0)	1.010,2	(11,7)	1.390,8	-	241,1	23,4	-	9,8	(82,3)	2.565,7
Wijziging in reële waarde	(1.131,8)	68,9	234,2 ⁽¹⁾	256,4 ⁽¹⁾	88,1 ⁽¹⁾	(74,6)	37,0 ⁽¹⁾	(169,7)	14,4	-	19,8	-	(657,3)
Overdracht in resultaat (verkopen/waardeverminderingen)	-	-	-	-	-	(238,7)	-	31,7	(37,8)	-	(13,9)	79,2	(179,5)
Per 31 december 2015	(1.131,8)	56,3	231,2	1.266,6	76,4	1.077,5	37,0	103,1	-	-	15,7	(3,1)	1.728,9
Wijziging in reële waarde	182,9	208,3	858,2 ⁽¹⁾	(44,5) ⁽¹⁾	295,8 ⁽¹⁾	155,1	(24,8) ⁽¹⁾	(127,8)	-	24,7	53,3	0,5	1.581,7
Overdracht in resultaat (verkopen/waardeverminderingen)	1.682,5	-	-	-	-	(818,9)	-	24,7	-	-	(10,7)	1,6	879,2
Per 31 december 2016	733,6	264,6	1.089,4	1.222,1	372,2	413,7	12,2	-	-	24,7	58,3	(1,0)	4.189,8

De schommelingen in de reële waarde van de AFS-aandelen (vermeld onder punt 3.3) zijn opgenomen in de bovenstaande tabel. De post "Overige" bevat dan weer hoofdzakelijk het deel van de schommelingen van GBL in de herwaarderingsreserves van de geassocieerde ondernemingen (Lafarge vooral tot 30 juni 2015) en de recyclage van de herwaarderingsreserves van Lafarge voor het derde kwartaal 2015 voor 79 miljoen euro (zie toelichting 2.2).

4. Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten en personeelskosten

4.1. Overzicht van de andere bedrijfsopbrengsten en -kosten

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Diensten en diverse goederen	(26,6)	(22,5)	(15,7)
Personeelskosten	(19,3)	(27,2)	(22,0)
Afschrijvingen	(2,1)	(2,7)	(1,6)
Andere bedrijfskosten	(0,9)	(0,8)	(0,3)
Andere bedrijfsopbrengsten	0,7	0,8	2,4
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten – investeringsactiviteiten	(48,2)	(52,4)	(37,2)
Vervoerkosten	(501,9)	(507,5)	(470,3)
Uitbestedingskosten	(129,1)	(126,7)	(113,5)
Operationele lease (huur)	(94,4)	(90,3)	(74,0)
Erelonen	(101,7)	(102,8)	(89,4)
Diverse belastingen	(52,0)	(54,0)	(49,1)
Andere bedrijfskosten	(489,3)	(495,9)	(424,0)
Andere bedrijfsopbrengsten	64,5	64,6	50,9
Deel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen verbonden aan de geconsolideerde operationele activiteiten	4,4	10,1	3,1
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten – operationele activiteiten	(1.299,5)	(1.302,5)	(1.166,3)

De andere bedrijfskosten in verband met de operationele activiteiten bevatten hoofdzakelijk de onderhouds- en herstellingskosten van Imerys (111 miljoen euro in 2016, 116 miljoen euro in 2015, 104 miljoen euro in 2014), herstructureringskosten (53 miljoen euro in 2016, 79 miljoen euro in 2015, 83 miljoen euro in 2014) en onderzoeks- en ontwikkelingskosten (18 miljoen euro in 2016, 22 miljoen euro in 2015, 21 miljoen euro in 2014).

(1) Inclusief een fiscale impact van -0,8 miljoen euro en 0,3 miljoen euro op respectievelijk Pernod Ricard en Suez in 2014, en -1,0 miljoen euro, -1,0 miljoen euro -0,2 miljoen euro, -0,2 miljoen euro op respectievelijk Pernod Ricard, adidas, Umicore en Ontex in 2015, en 0,2 miljoen euro, -3,0 miljoen euro, -1,2 miljoen euro en 0,1 miljoen euro op respectievelijk Pernod Ricard, adidas, Umicore en Ontex in 2016.

4.2. Overzicht van de personeelskosten

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Lonen	(10,2)	(17,2)	(15,0)
Sociale zekerheid	(1,2)	(1,3)	(1,3)
Kosten verbonden aan stock options	(2,2)	(4,3)	(3,7)
Bijdragen aan pensioenstelsels	(2,5)	(2,9)	(1,7)
Overige	(3,2)	(1,5)	(0,3)
Totaal personeelskosten – investeringsactiviteiten	(19,3)	(27,2)	(22,0)

Het detail van de bezoldigingen van de GBL-bestuurders is opgenomen in toelichting 29. De stockoption-plannen zijn gedetailleerd in toelichting 25.

Lonen	(783,9)	(756,5)	(647,3)
Sociale zekerheid	(149,6)	(152,2)	(129,7)
Kosten verbonden aan stock options	(10,5)	(7,3)	(9,5)
Bijdragen aan pensioenstelsels	(35,1)	(33,5)	(20,6)
Overige	(3,1)	0,6	0,9
Totaal personeelskosten – geconsolideerde operationele activiteiten	(982,2)	(948,9)	(806,2)

5. Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante activa i.v.m. operationele activiteiten

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Waardeverminderingen op immateriële vaste activa en goodwill	(1,2)	(158,0)	(30,6)
Waardeverminderingen op materiële vaste activa, netto	(21,8)	(117,8)	(6,0)
Waardeverminderingen op opname vaste activa	(1,2)	-	-
Meerwaarde gerealiseerd op overdrachten van participaties en activiteiten	54,9	6,9	48,5
Totaal	30,7	(268,9)	11,9

De waardeverminderingen op immateriële vaste activa, goodwill en materiële vaste activa zijn gedetailleerd in de toelichtingen 8, 9 en 10.

De meerwaarden gerealiseerd in 2016 omvatten voornamelijk het resultaat op verkoop van de bedrijven De Boeck Education N.V., De Boeck Digital N.V. en Larcier Holding N.V. bij Sienna Capital (56 miljoen euro). De meerwaarden gerealiseerd in 2014 omvatten voornamelijk het resultaat op de verkoop van de vier fabrieken van calciumcarbonaat voor papier van Imerys voor 40 miljoen euro.

6. Financieel resultaat

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Interestopbrengsten op geldmiddelen en vaste activa	5,1	12,0	15,1
Interestkosten op financiële schulden	(39,9)	(49,2)	(71,4)
Resultaat op financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden en afgeleide financiële instrumenten	77,8	95,2	(59,0)
Andere financiële opbrengsten/(kosten)	(5,5)	(5,6)	(8,3)
Financiële opbrengsten en kosten – investeringsactiviteiten	37,5	52,4	(123,6)
Interestopbrengsten op geldmiddelen en vaste activa	12,3	9,3	7,5
Interestkosten op financiële schulden	(82,5)	(71,2)	(55,2)
Resultaat op financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden en afgeleide financiële instrumenten	(1,0)	(3,2)	3,8
Andere financiële kosten	(2,7)	(4,1)	(7,1)
Financiële opbrengsten en kosten – operationele activiteiten	(73,9)	(69,2)	(51,0)

De financiële kosten en opbrengsten van de investeringsactiviteiten bedragen 38 miljoen euro (tegenover 52 miljoen euro in 2015 en - 124 miljoen euro in 2014). Ze omvatten hoofdzakelijk 72 miljoen euro verbonden aan de mark-to-market van de afgeleide component van de in aandelen (ENGIE en Suez tot 2015) omruilbare obligaties en de in GBL-aandelen converteerbare obligaties (88 miljoen euro in 2015 en - 96 miljoen euro in 2014). De (niet-monetaire) opbrengst van 72 miljoen euro weerspiegelt het verloop van de tegenpost van de waarde van de aankoopopties op onderliggende effecten die impliciet vervat zitten in de omruilbare en converteerbare obligaties die GBL in 2013 uitgifte nog in circulatie.

In 2015 en 2014 ontving GBL conversieaanvragen voor in Suez-aandelen omruilbare obligaties met vervaldag in september 2015. Als gevolg van die kennisgevingen leverde GBL 5,1 miljoen Suez-effecten (29,9 miljoen in 2014), het merendeel vóór het knippen van de coupon. Die conversies leverden een financieel resultaat op van - 14 miljoen euro in 2015 (waarvan een terugname van de waarde van het impliciete derivaat met betrekking tot het geconverteerde deel van 16 miljoen euro, - 30 miljoen euro afkomstig van het verschil tussen de omruilprijs (11,45 euro per aandeel) en de beurskoers op de laatste sluiting vóór de conversie). De conversies hadden een impact van - 4 miljoen euro in 2014.

De financiële opbrengsten en kosten van de geconsolideerde operationele activiteiten zijn voornamelijk toe te schrijven aan de interestkosten op de schuld van Imerys van 65 miljoen euro (59 miljoen euro in 2015 en 47 miljoen euro in 2014).

7. Omzet

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Verkoop van goederen	3.989,1	3.834,7	3.370,3
Dienstverlening	541,6	557,6	546,7
Overige	1,0	0,1	1,8
Totaal	4.531,7	4.392,4	3.918,8

8. Immateriële vaste activa

In miljoen EUR	Ontwikkelingskosten	Software	Mijnrechten	Octrooien, licenties en concessies	Overige	Totaal
Brutoboekwaarde						
Per 31 december 2013	64,9	79,6	14,0	58,4	113,5	330,4
Investerings	12,5	3,8	0,2	9,1	2,4	28,0
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	-	0,1	-	-	33,0	33,1
Overboeking tussen categorieën	-	12,3	-	0,1	(11,3)	1,1
Verkopen en terugtrekkingen	-	(0,8)	-	(0,1)	(0,5)	(1,4)
Omrekeningsverschillen	0,8	5,6	0,9	0,5	4,5	12,3
Overige	(3,8)	0,3	-	1,4	0,1	(2,0)
Per 31 december 2014	74,4	100,9	15,1	69,4	141,7	401,5
Investerings	13,8	3,0	-	0,7	46,0	63,5
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	-	5,8	-	26,0	131,2	163,0
Overboeking tussen categorieën	(0,2)	1,5	(12,8)	3,1	(3,4)	(11,8)
Verkopen en terugtrekkingen	(0,3)	(15,6)	-	(0,1)	(0,1)	(16,1)
Omrekeningsverschillen	0,8	5,0	(0,6)	0,8	5,1	11,1
Overige	-	0,1	-	-	0,7	0,8
Per 31 december 2015	88,5	100,7	1,7	99,9	321,2	612,0
Investerings	5,8	3,0	0,1	0,8	9,8	19,5
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	(33,5)	(15,1)	-	(42,6)	2,0	(89,2)
Overboeking tussen categorieën	(24,8)	(2,0)	1,0	(0,5)	(16,2)	(42,5)
Verkopen en terugtrekkingen	(0,2)	-	-	-	(0,3)	(0,5)
Omrekeningsverschillen	(1,4)	1,0	-	0,5	2,6	2,7
Overige	0,3	(7,6)	(1,4)	-	0,1	(8,6)
Per 31 december 2016	34,7	80,0	1,4	58,1	319,2	493,4
Gecumuleerde afschrijvingen en waardeverminderingen						
Per 31 december 2013	(24,5)	(67,0)	(1,6)	(20,3)	(48,1)	(161,5)
Afschrijvingen	(5,6)	(5,6)	(0,3)	(4,1)	(8,2)	(23,8)
Waardeverminderingen (geboekte)/terugnages	-	-	(0,5)	-	-	(0,5)
Overboeking tussen categorieën	-	(0,9)	-	-	(0,3)	(1,2)
Verkopen en terugtrekkingen	-	0,8	-	0,1	0,5	1,4
Omrekeningsverschillen	(0,2)	(4,0)	(0,2)	(0,3)	(2,5)	(7,2)
Wijziging van de consolidatiekring/Andere	(3,1)	(0,1)	-	(1,5)	(1,5)	(6,2)
Per 31 december 2014	(33,4)	(76,8)	(2,6)	(26,1)	(60,1)	(199,0)
Afschrijvingen	(7,0)	(8,7)	-	(4,6)	(15,3)	(35,6)
Waardeverminderingen (geboekte)/terugnages	-	(0,5)	-	(3,1)	(35,5)	(39,1)
Overboeking tussen categorieën	0,9	-	-	0,2	(0,8)	0,3
Verkopen en terugtrekkingen	-	15,5	1,4	0,1	1,4	18,4
Omrekeningsverschillen	(0,2)	(3,3)	-	(0,5)	(2,9)	(6,9)
Wijziging van de consolidatiekring/Andere	-	(5,5)	-	(1,3)	(4,4)	(11,2)
Per 31 december 2015	(39,7)	(79,3)	(1,2)	(35,3)	(117,6)	(273,1)
Afschrijvingen	(3,1)	(6,8)	(0,1)	(1,8)	(10,0)	(21,8)
Waardeverminderingen (geboekte)/terugnages	-	-	-	-	(0,7)	(0,7)
Overboeking tussen categorieën	(0,9)	0,1	(0,8)	0,8	12,9	12,1
Verkopen en terugtrekkingen	-	3,1	-	0,1	1,1	4,3
Omrekeningsverschillen	0,2	(0,1)	-	(0,2)	(1,8)	(1,9)
Wijziging van de consolidatiekring/Andere	31,5	23,4	1,6	17,4	2,2	76,1
Per 31 december 2016	(12,0)	(59,6)	(0,5)	(19,0)	(113,9)	(205,0)

In miljoen EUR	Ontwikkelingskosten	Software	Mijnrechten	Octrooien, licenties en concessies	Overige	Totaal
Nettoboekwaarde						
Per 31 december 2014	41,0	24,1	12,5	43,3	81,6	202,5
Per 31 december 2015	48,8	21,4	0,5	64,6	203,6	338,9
Per 31 december 2016	22,7	20,4	0,9	39,1	205,3	288,4
waarvan: Holding	-	-	-	-	-	-
Imerys	3,6	19,2	0,9	29,8	28,1	81,6
Sienna Capital	19,1	1,2	-	9,3	177,2	206,8

De posten "Octrooien, licenties en concessies" en "Overige" omvatten respectievelijk een bedrag van 7 miljoen euro en 116 miljoen euro voor octrooien en merken met een onbepaalde gebruiksduur (7 miljoen euro en 114 miljoen euro op 31 december 2015 en 7 miljoen euro en 0 miljoen euro op 31 december 2014).

De post "Overige" omvat hoofdzakelijk de in 2014 en 2015 erkende organisatorische merken en concepten ten gevolge van de overnameboekhouding van Sausalitos en Golden Goose.

De afschrijvingen van de verschillende perioden zijn opgenomen in de lijnen "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten" en "Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa – geconsolideerde operationele activiteiten" van het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat.

De in 2016 ten laste genomen kosten voor onderzoek en ontwikkeling bedragen 18 miljoen euro (22 miljoen euro voor 2015 en 21 miljoen euro voor 2014).

9. Goodwill

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Brutoboekwaarde			
Per 1 januari	1.835,6	1.269,9	1.173,5
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	211,3	646,1	34,0
Omrekeningsverschillen	(2,3)	37,1	62,4
Latere waardeaanpassingen	-	(121,2)	(3,3)
Verkopen	(25,2)	-	-
Overige	-	3,7	3,3
Per 31 december	2.019,4	1.835,6	1.269,9
Gecumuleerde waardeverminderingen			
Per 1 januari	(92,4)	(88,1)	(51,7)
Waardeverminderingen	(0,5)	(118,9)	(30,1)
Omrekeningsverschillen	2,2	(3,1)	(6,3)
Overige	-	117,7	-
Per 31 december	(90,7)	(92,4)	(88,1)
Nettoboekwaarde per 31 december	1.928,7	1.743,2	1.181,8
waarvan: Holding	-	-	-
Imerys	1.674,7	1.631,3	1.106,8
Sienna Capital	254,0	111,9	75,0

Op 31 december 2016 bestaat deze post uit 1.675 miljoen euro goodwill, door Imerys opgenomen op zijn verschillende bedrijfstukken, en 254 miljoen euro goodwill op de door ECP III verrichte overnames (respectievelijk 1.631 miljoen euro en 112 miljoen euro op 31 december 2015).

De definitie van een kasstroom genererende eenheid (KGE) van Imerys berust op het oordeel van de algemene directie van Imerys en veronderstelt dat op het niveau van het kleinst mogelijke geheel van activa de volgende drie criteria zijn verenigd: een homogeen productieproces op het gebied van de portefeuille mineralen, de verwerkingstechnieken en de toepassingen; een actieve markt met homogene macro-economische kenmerken en een operationeel bevoegdheidsniveau betreffende de voortzetting, herstructurering of stopzetting van de mijn-, industrie- en/of handelsactiviteit. De validatie van deze drie criteria voor elke KGE waarborgt de onafhankelijkheid van hun respectieve kasstromen.

De KGE's vloeien rechtstreeks voort uit de analysestructuur die de algemene directie van Imerys maandelijks opvolgt in het kader van haar managementrapportering. Alle activa van de groep Imerys, inclusief de mijnactiva en de goodwill, worden toegewezen aan een KGE. Uit de groepering van KGE's ontstaan sectoren die op het niveau van Imerys de sectorinformatie voorstellen, namelijk: Energieoplossingen en Specialiteiten, Performante en Filtratiemineralen, Mineralen voor Keramiek en Vuurvaste Mineralen.

In de volgende tabel worden de boekwaarde en het waardevermindering van de goodwill voorgesteld per KGE-groep (Energieoplossingen en Specialiteiten; Performante en Filtratiemineralen, Mineralen voor Keramiek en Vuurvaste Mineralen) voor de goodwill afkomstig van Imerys. Op het niveau van Sienna Capital wordt de goodwill toegewezen aan elke respectievelijk deelneming.

Op 31 december wordt de goodwill toegewezen aan de volgende KGE's:

In miljoen EUR	2016		2015		2014	
	Netto-boekwaarde	Gecumuleerde waardeverminderingen	Netto-boekwaarde	Gecumuleerde waardeverminderingen	Netto-boekwaarde	Gecumuleerde waardeverminderingen
Energieoplossingen & Specialiteiten (Imerys)	313,2	-	280,1	-	370,8	-
Performante & Filtratiemineralen (Imerys)	794,4	-	790,8	-	207,5	-
Keramische Materialen (Imerys)	274,9	(3,1)	277,9	(2,7)	254,6	(1,6)
Vuurvaste Mineralen (Imerys)	291,4	(66,6)	281,8	(68,7)	273,2	(65,5)
De Boeck (Sienna Capital)	-	-	25,2	-	21,4	-
Benito (Sienna Capital)	4,3	(21,0)	4,3	(21,0)	4,3	(21,0)
ELITech (Sienna Capital)	39,3	-	38,8	-	35,6	-
Sausalitos (Sienna Capital)	13,7	-	13,7	-	13,7	-
Golden Goose (Sienna Capital)	29,9	-	29,9	-	-	-
Looping (Sienna Capital)	52,6	-	-	-	-	-
D.I.H. (Sienna Capital)	114,2	-	-	-	-	-
Holdings (Imerys)	0,8	-	0,7	-	0,7	-
Totaal	1.928,7	(90,7)	1.743,2	(92,4)	1.181,8	(88,1)

Conform IAS 36 verrichten de vennootschappen van de groep jaarlijks een impairment test op al hun KGE's indien deze goodwill bevatten. Aangezien in alle KGE's van Imerys goodwill aanwezig is, moet deze jaarlijkse test systematisch op alle KGE's worden uitgevoerd.

In 2016 leidde deze test niet tot de boeking van een waardevermindering.

In 2015 leidde deze test tot de boeking van een waardevermindering van 119 miljoen euro op de goodwill van de KGE Oplossingen voor Oliewinning van de bedrijfstak Energieoplossingen en Specialiteiten. De vooruitzichten op een activiteitsherstel die in het begin van het jaar nog aannemelijk leken, zijn in de tweede helft van het jaar vervlogen volgens de meeste observators in de oliesector.

In 2014 leidde die test tot de boeking van een waardevermindering van 30 miljoen euro op de goodwill van de KGE Zircon van de bedrijfstak Vuurvaste Mineralen. In 2013 gaf die test geen aanleiding tot de boeking van een waardevermindering op goodwill.

De realiseerbare waarde van een KGE of van individuele activa is de hoogste waarde van de reële waarde, verminderd met de verkoopkosten en de gebruikswaarde ervan. In de praktijk kan de reële waarde enkel betrouwbaar worden geraamd voor individuele activa en ze stemt dan overeen met recente transactiepreizen op vergelijkbare overdrachten van activa. De bedrijfswaarde is de meest gebruikte waarderingbasis, zowel voor de KGE's als voor de individuele activa.

De geraamde kasstromen die door Imerys gebruikt worden om de bedrijfswaarde te schatten, zijn over het algemeen afkomstig uit het budget 2017 en het plan voor de jaren 2018 tot 2020. De belangrijkste onderliggende hypothesen voor deze voorspellingen zijn in eerste instantie het niveau van de volumes en in mindere mate het niveau van de prijzen. Voor de eindwaarde maakt Imerys gebruik van het Dividend Discount Model van Gordon en Shapiro.

De verdisconteringsvoet die wordt toegepast om de bedrijfswaarde te berekenen, wordt bepaald op basis van de gewogen gemiddelde kapitaalkosten van met Imerys vergelijkbare groepen uit de sector van de industriële mineralen. Dat percentage, 6,5% in 2016 (6,75% in 2015), wordt afhankelijk van de geteste KGE's of individuele activa aangepast met een risicopremie voor het land of de markt van 0 tot + 170 basispunten (0 tot + 200 basispunten in 2015). De gemiddelde verdisconteringsvoet na belastingen die op het resultaat wordt toegepast, bedraagt 6,78% in 2016 (6,96% in 2015). De berekeningen na belastingen op het resultaat zijn dezelfde als de berekeningen die zouden worden gemaakt met kasstromen en percentages vóór belastingen op het resultaat, zoals vereist door de geldende normen.

In de volgende tabel worden de gewogen gemiddelde actualisatie- en bestendige groeivoeten van Imerys die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de bedrijfswaarde, voorgesteld per KGE:

	2016		2015		2014	
	Verdisconteringsvoet	Bestendige groeivoet	Verdisconteringsvoet	Bestendige groeivoet	Verdisconteringsvoet	Bestendige groeivoet
Energieoplossingen & Specialiteiten (Imerys)	6,78%	1,94%	6,83%	1,89%	7,89%	1,94%
Performante & Filtratiemineralen (Imerys)	6,70%	2,00%	7,01%	2,00%	8,43%	2,00%
Keramische Materialen (Imerys)	6,77%	1,56%	6,89%	1,43%	7,79%	1,44%
Vuurvaste Mineralen (Imerys)	7,01%	2,00%	7,21%	2,00%	8,44%	2,00%
Gemiddeld percentage	6,78%	1,86%	6,96%	1,81%	8,04%	1,80%

Ook op de opgenomen goodwill voor Sienna Capital van GBL werden jaarlijkse impairment tests toegepast. Die leidden niet tot de boeking van een waardevermindering op goodwill in 2016 (0 miljoen euro in 2015 en 2014).

De goodwill die wordt toegewezen aan de lijn "Holdings" vormt systematisch het voorwerp van een jaarlijkse impairment test op grond van de waarde van de onderliggende activa waarop de goodwill betrekking heeft.

Gevoeligheid voor de schommeling van de geraamde kasstromen en actualisatievoeten

Van de gebruikte veronderstellingen bij Imerys heeft een schommeling van de geraamde kasstromen, de verdisconteringsvoet en de bestendige groeivoet de grootste impact op de financiële staten. Een vermindering van de geraamde kasstromen met 5,0% zou niet resulteren in de boeking van een waardevermindering. Een verhoging met 100 basispunten van de verdisconteringsvoeten zou niet aanleiding geven tot de boeking van een belangrijke waardevermindering op de goodwill van de KGE Oplossingen voor olie-exploitatie. Een vermindering met 100 basispunten van de bestendige groeivoeten ten slotte zou niet aanleiding geven tot de boeking van een waardevermindering op de goodwill van dezelfde KGE.

10. Materiële vaste activa

In miljoen EUR	Terreinen en gebouwen	Mijnreserves	Installaties, machines, uitrusting en rollend materiaal	Vaste activa in uitvoering	Overige materiële vaste activa	Totaal
Brutoboekwaarde						
Per 31 december 2013	509,3	699,3	3.048,1	284,2	25,2	4.566,1
Investerings	6,9	45,4	58,6	123,5	3,5	237,9
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	5,1	(6,6)	26,5	4,8	0,3	30,1
Verkopen en terugtrekkingen	(2,4)	(1,4)	(39,8)	(0,2)	(0,5)	(44,3)
Omrekeningsverschillen	22,7	48,8	174,3	13,1	1,6	260,5
Overige	13,7	(19,0)	274,5	(299,4)	(2,4)	(32,6)
Per 31 december 2014	555,3	766,5	3.542,2	126,0	27,7	5.017,7
Investerings	4,6	53,8	34,2	136,8	3,5	232,9
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	46,4	83,2	354,3	8,1	2,3	494,3
Verkopen en terugtrekkingen	(4,0)	(0,8)	(46,0)	(0,9)	(0,3)	(52,0)
Omrekeningsverschillen	1,3	10,0	94,0	0,7	1,5	107,5
Overige	9,9	(21,4)	(70,0)	(83,9)	(3,0)	(168,4)
Per 31 december 2015	613,5	891,3	3.908,7	186,8	31,7	5.632,0
Investerings	7,4	50,7	71,3	145,0	7,3	281,7
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	40,4	13,1	58,3	(3,1)	41,7	150,4
Verkopen en terugtrekkingen	(3,1)	(0,3)	(71,9)	(0,2)	(3,2)	(78,7)
Omrekeningsverschillen	12,7	19,7	20,1	7,5	0,5	60,5
Overige	10,5	(39,4)	(3,3)	(145,9)	(2,6)	(180,7)
Per 31 december 2016	681,4	935,1	3.983,2	190,1	75,4	5.865,2

In miljoen EUR	Terreinen en gebouwen	Mijnreserves	Installaties, machines, uitrusting en rollend materiaal	Vaste activa in uitvoering	Overige materiële vaste activa	Totaal
Gecumuleerde afschrijvingen						
Per 31 december 2013	(220,6)	(271,1)	(2.197,8)	(2,2)	(9,6)	(2.701,3)
Afschrijvingen	(14,3)	(48,5)	(146,6)	-	(1,6)	(211,0)
Waardeverminderingen (geboekte)/terugnages	(0,1)	-	(4,6)	(1,3)	-	(6,0)
Verkopen en terugtrekkingen	2,2	-	39,1	-	0,3	41,6
Omrekeningsverschillen	(9,1)	(19,0)	(119,2)	-	(0,4)	(147,7)
Wijziging van de consolidatiekring/Andere	-	31,8	(19,3)	1,7	0,8	15,0
Per 31 december 2014	(241,9)	(306,8)	(2.448,4)	(1,8)	(10,5)	(3.009,4)
Afschrijvingen	(16,7)	(51,2)	(152,6)	-	(2,6)	(223,1)
Waardeverminderingen (geboekte)/terugnages	(19,0)	(4,8)	(93,1)	(0,9)	-	(117,8)
Verkopen en terugtrekkingen	3,2	0,8	47,0	-	0,2	51,2
Omrekeningsverschillen	(1,2)	(8,5)	(71,9)	-	(0,3)	(81,9)
Wijziging van de consolidatiekring/Andere	(7,7)	31,5	(83,3)	-	0,6	(58,9)
Per 31 december 2015	(283,3)	(339,0)	(2.802,3)	(2,7)	(12,6)	(3.439,9)
Afschrijvingen	(20,5)	(51,8)	(160,4)	(0,2)	(9,2)	(242,1)
Waardeverminderingen (geboekte)/terugnages	(1,6)	(1,0)	(18,3)	(0,9)	-	(21,8)
Verkopen en terugtrekkingen	6,8	0,3	75,5	0,3	3,0	85,9
Omrekeningsverschillen	(4,4)	(2,7)	2,5	-	0,2	(4,4)
Wijziging van de consolidatiekring/Andere	6,5	44,4	97,2	0,4	1,1	149,6
Per 31 december 2016	(296,5)	(349,8)	(2.805,8)	(3,1)	(17,5)	(3.472,7)
Nettoboekwaarde						
Per 31 december 2014	313,4	459,7	1.093,8	124,2	17,2	2.008,3
Per 31 december 2015	330,2	552,3	1.106,4	184,1	19,1	2.192,1
Per 31 december 2016	384,9	585,3	1.177,4	187,0	57,9	2.392,5
waarvan: Holding	-	-	1,0	-	11,1	12,1
Imerys	350,9	585,3	1.149,8	184,4	1,5	2.271,9
Sienna Capital	34,0	-	26,6	2,6	45,3	108,5

In 2016 heeft Imerys op zijn materiële vaste activa 25 miljoen euro aan waardeverminderingen geboekt (119 miljoen euro in 2015 en 6 miljoen euro in 2014). Deze waardeverminderingen betreffen de KGE Keramische Mineralen (7 miljoen euro) en Hoge Weerstandsmaterialen (15 miljoen euro).

De afschrijvingen van de verschillende periodes zijn opgenomen in de lijnen "Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten" en "Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa – geconsolideerde operationele activiteiten" van het geconsolideerde overzicht van het totaalresultaat.

De materiële vaste activa die worden aangehouden krachtens een financiële leasingovereenkomst zijn in de balans opgenomen voor een bedrag van 2 miljoen euro (respectievelijk 2 miljoen euro en 3 miljoen euro op 31 december 2015 en 2014). Het betreft vooral transportmateriaal bij Imerys.

11. Andere vaste activa

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Financiële instrumenten aangehouden voor transacties	17,8	15,0	11,7
Voorschotten, leningen en deposito's op lange termijn	33,0	33,8	26,7
Activa verbonden aan pensioenplannen	7,4	6,8	6,8
Andere niet-courante activa	41,4	38,1	49,3
Totaal	99,6	93,7	94,5
waarvan: Holding	-	-	-
Imerys	90,2	77,0	72,1
Sienna Capital	9,4	16,7	22,4

12. Belastingen op het resultaat

12.1. Uitsplitsing van de post "Belastingen op het resultaat"

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Actuele belastingen	(132,2)	(139,5)	(110,7)
<i>Betreffende het lopend jaar</i>	<i>(133,5)</i>	<i>(137,8)</i>	<i>(115,0)</i>
<i>Betreffende voorgaande jaren</i>	<i>1,3</i>	<i>(1,7)</i>	<i>4,3</i>
Uitgestelde belastingen	(17,5)	74,1	(10,6)
Totaal	(149,7)	(65,4)	(121,3)

12.2. Aansluiting van de belastingen op het resultaat van het boekjaar

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Resultaat vóór belasting	(161,2)	1.121,3	1.114,4
Resultaat van de deelnemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast	(28,6)	72,7	(75,6)
Resultaat vóór belastingen en vóór resultaat van de deelnemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast	(189,8)	1.194,0	1.038,8
Belastingen tegen Belgische aanslagvoet (33,99%)	64,5	(405,8)	(353,1)
Effect van verschillende aanslagvoeten in andere landen	(4,4)	(15,3)	46,8
Fiscaal effect van de niet-belastbare inkomsten	382,4	457,1	269,6
Fiscaal effect van de verworpen uitgaven	(527,5)	(88,5)	(26,0)
Fiscaal effect van de wijzigingen van de aanslagvoeten bij de dochtervennootschappen	(6,5)	2,8	(11,2)
Overige	(58,2)	(15,7)	(47,4)
Belasting (kost)/opbrengst van de periode	(149,7)	(65,4)	(121,3)

De post "Overige" is hoofdzakelijk afkomstig van de niet-erkenning van uitgestelde belastingvorderingen op fiscale verliezen van bepaalde vennootschappen van de groep gedurende dit boekjaar.

De effectieve aanslagvoet voor 2016 komt op + 78,9%, te vergelijken met - 5,5% in 2015 en - 11,7% in 2014. Dat komt door de toename van niet-aftekbare geboekte waardeverminderingen in het boekjaar, een stijging tegenover het voorgaande boekjaar. De effectieve belastingvoeten van 2015 en 2014 genoten van de niet-belastbare meerwaarden op de verkoop van deelnemingen en terugnames van waardeverminderingen, belangrijker dan in 2016.

12.3. Uitgestelde belastingen volgens hun aard op de balans

In miljoen EUR	Uitgestelde belastingvorderingen			Uitgestelde belastingverplichtingen		
	2016	2015	2014	2016	2015	2014
Materiële en immateriële vaste activa	92,1	119,0	56,9	(264,3)	(290,7)	(215,5)
Voorraden, vorderingen, schulden, voorzieningen en andere	86,0	76,7	56,1	(17,3)	(22,8)	(25,6)
Verplichtingen wegens voordelen van het personeel	54,2	66,7	63,2	-	-	-
Fiscale verliezen en niet-aangewende belastingkredieten	23,6	36,1	27,3	-	-	-
Overige	30,6	31,5	36,4	(35,9)	(25,7)	(34,3)
Compensatie activa/verplichtingen	(187,9)	(219,8)	(198,3)	187,9	219,8	198,3
Totaal	98,6	110,2	41,6	(129,6)	(119,4)	(77,1)
waarvan: Holding	-	-	-	(8,6)	(4,7)	(2,3)
Imerys	94,3	104,5	34,7	(72,7)	(52,8)	(43,1)
Sienna Capital	4,3	5,7	6,9	(48,3)	(61,9)	(31,7)

De fiscale verliezen met betrekking tot de "Aftrek voor risicokapitaal" (notionele interest), gevorderd door de groep in België, waarvan de gebruiksduur is vastgelegd op maximaal zeven jaar, bedragen 1.317 miljoen euro (1.558 miljoen euro in 2015 en 1.639 miljoen euro in 2014). De andere overgedragen fiscale verliezen voor onbepaalde duur en belastingkredieten bedragen 951 miljoen euro (788 miljoen euro in 2015 en 931 miljoen euro in 2014). Die van de buitenlandse dochterondernemingen bedragen 4.939 miljoen euro (1.506 miljoen euro in 2015 en 1.487 miljoen euro in 2014). Dat bedrag omvat de verliezen van Imerys voor een bedrag van 251 miljoen euro en van ECP III en zijn operationele dochtervennootschappen voor een bedrag van 109 miljoen euro (respectievelijk 239 miljoen euro en 95 miljoen euro in 2015, en 238 miljoen euro en 71 miljoen euro in 2014).

Verder worden de uitgestelde belastingen op de fiscale verliezen slechts erkend op voorwaarde dat belastbare winsten kunnen worden geboekt die het aldus mogelijk maken om voormelde fiscale verliezen te gebruiken. Op 31 december 2016 werd een totaalbedrag van 24 miljoen euro opgenomen als uitgestelde belastingvorderingen op fiscale verliezen en belastingkredieten (36 miljoen euro in 2015 en 27 miljoen euro in 2014).

Er worden geen uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen op de belastbare tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de effecten van de deelneming wanneer de groep het tijdstip kan bepalen waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld of wanneer het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld. De groep schat dat de betrokken niet-geboekte belastingverplichting op 31 december 2016 op 19 miljoen euro uitkomt (respectievelijk 16 miljoen euro en 18 miljoen euro op 31 december 2015 en 2014).

Ten slotte worden de uitgestelde belastingen die rechtstreeks geboekt zijn in het eigen vermogen weergegeven in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Actuariële winsten en verliezen	9,4	44,3	(81,3)
<i>Waarvan bedragen vóór belastingen</i>	12,7	51,0	(102,0)
<i>Waarvan uitgestelde belastingen</i>	(3,3)	(6,7)	20,7
Omrekeningsverschillen	76,0	12,3	167,0
<i>Waarvan bedragen vóór belastingen</i>	70,4	3,1	153,5
<i>Waarvan uitgestelde belastingen</i>	5,6	9,2	13,5
Kasstroomafdekking	16,8	(0,6)	(8,0)
<i>Waarvan bedragen vóór belastingen</i>	25,6	(2,1)	(10,9)
<i>Waarvan uitgestelde belastingen</i>	(8,8)	1,5	2,9
Herwaarderingsreserves	2.460,9	(916,4)	(190,6)
<i>Waarvan bedragen vóór belastingen</i>	2.464,8	(914,0)	(190,1)
<i>Waarvan uitgestelde belastingen</i>	(3,9)	(2,4)	(0,5)

13. Voorraden

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Grondstoffen, verbruikstoffen en onderdelen	330,2	336,8	304,7
Goederen in bewerking	77,0	79,1	75,9
Gereed product en voor verkoop bestemde goederen	396,1	412,6	355,0
Overige	5,0	6,9	6,6
Brutototaal (vóór waardeverminderingen)	808,3	835,4	742,2
Waardeverminderingen op voorraden, waarvan:	(59,1)	(59,3)	(44,4)
Grondstoffen, verbruikstoffen en onderdelen	(32,3)	(29,0)	(13,9)
Goederen in bewerking	(1,3)	(0,4)	(0,6)
Gereed product en voor verkoop bestemde goederen	(25,5)	(29,9)	(29,9)
Totaal	749,2	776,1	697,8
waarvan: Holding	-	-	-
Imerys	712,5	738,3	670,0
Sienna Capital	36,7	37,8	27,8

14. Handelsvorderingen

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Handelsvorderingen	727,5	683,3	622,4
Waardeverminderingen op dubieuze vorderingen	(42,4)	(38,9)	(29,4)
Nettototaal	685,1	644,4	593,0
waarvan: Holding	0,1	-	-
Imerys	608,1	578,1	538,8
Sienna Capital	76,9	66,3	54,2

De handelsvorderingen hebben voornamelijk betrekking op Imerys. In 2009 sloot Imerys een factoringovereenkomst voor onbepaalde duur voor een goedgekeurd globaal bedrag van 125 miljoen euro. Op 31 december 2016 werd in uitvoering van voormelde overeenkomst 42 miljoen euro aan vorderingen overgedragen en gedeconsolideerd, waarbij de risico's en voordelen van deze vorderingen, inclusief de risico's op wanbetaling en betalingsachterstand, aan de factoringbank werden overgedragen (44 miljoen euro op 31 december 2015 en 46 miljoen euro op 31 december 2014).

De onderstaande tabel geeft de evolutie van de waardeverminderingen door de jaren heen:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Waardeverminderingen op vorderingen per 1 januari	(38,9)	(29,4)	(24,0)
Waardeverminderingen van het boekjaar	(10,6)	(17,3)	(7,8)
Gebruik	6,9	8,4	3,3
Terugnages van waardeverminderingen	-	0,1	-
Omrekeningsverschillen en andere	0,2	(0,7)	(0,9)
Waardeverminderingen op vorderingen per 31 december	(42,4)	(38,9)	(29,4)

Handelsvorderingen brengen geen interest op en hebben doorgaans een looptijd van dertig tot negentig dagen. Op de afsluitsdatum van de financiële staten kunnen sommige van de hieronder vermelde schuldvorderingen vervallen zijn zonder dat er een waardevermindering op werd toegepast, bijvoorbeeld omdat ze gedekt zijn door een kredietverzekering of waarborg.

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Achterstand van minder dan 1 maand	74,0	53,8	65,0
Achterstand tussen 1 en 3 maanden	27,0	24,6	23,4
Achterstand van meer dan 3 maanden	25,7	27,9	16,6
Totaal van de vervallen en niet-afgevaardeerde handelsvorderingen	126,7	106,3	105,0
Niet-vervallen handelsvorderingen en vervallen en afgevaardeerde handelsvorderingen	558,4	538,1	488,0
Nettototaal van de handelsvorderingen	685,1	644,4	593,0

15. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Monetaire BEVEK	974,6	586,0	728,7
Andere financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	48,9	72,2	100,5
Totaal	1.023,5	658,2	829,2
waarvan: Holding	1.019,5	644,7	805,2
Imerys	4,0	13,5	24,0
Sienna Capital	-	-	-

De andere activa aangehouden voor handelsdoeleinden omvatten hoofdzakelijk de marktwaarde van de in ENGIE-effecten ontvangen en niet-verzilverde dividenden (2 miljoen aandelen).

16. Geldmiddelen en schulden

16.1. Geldmiddelen en kasequivalenten

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Obligaties en thesauriebewijzen (bedrijfsobligaties, staatsobligaties)	-	15,0	-
Deposito's (termijn < 3 maanden)	240,9	128,5	481,4
Zichtrekeningen	845,2	754,5	939,4
Totaal	1.086,1	898,0	1.420,8
waarvan: Holding	212,5	436,1	741,3
Imerys	809,6	415,1	656,4
Sienna Capital	64,0	46,8	23,1

Op 31 december 2016 waren de geldmiddelen hoofdzakelijk gespreid over termijndeposito's en zichtrekeningen bij diverse financiële instellingen. Sinds 2015 zijn de thesauriebewijzen geherkwalificeerd van "andere vlottende activa" in "geldmiddelen en kasequivalenten".

16.2. Schulden

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Langlopende financiële schulden	2.383,5	3.488,6	3.371,9
Omruilbare leningen (GBL)	-	991,2	983,6
Converteerbare leningen (GBL)	434,2	425,3	416,7
Obligatielening (GBL)	-	350,0	349,9
Obligatieleningen (Imerys)	1.596,2	1.491,2	1.479,6
Andere langlopende financiële schulden	353,1	230,9	142,1
Kortlopende financiële schulden	1.270,2	476,5	207,4
Omruilbare leningen (GBL)	305,8	-	58,2
Obligatielening (GBL)	350,0	-	-
Obligatieleningen (Imerys)	500,0	-	-
Bankschulden (Imerys)	65,4	402,8	38,8
Andere kortlopende financiële schulden	49,0	73,7	110,4

Omruilbare en converteerbare leningen uitgegeven door GBL

In GBL-effecten converteerbare leningen

Op 27 september 2013 gaf Sagerpar S.A., een volle dochteronderneming van GBL, in eigen aandelen converteerbare obligaties uit voor een nominaal bedrag van 428 miljoen euro. De obligaties worden volledig door GBL gewaarborgd en zijn omwisselbaar in 5.000.000 bestaande eigen aandelen van GBL. De nominale waarde van de obligaties omvat een uitgiftepremie van 35% ten opzichte van de referentiekosten van het GBL-aandeel van 63,465 euro (wat overeenstemt met het gewogen gemiddelde, van de prijs volumes van de aandelen tussen de lancering en de vastlegging van de definitieve uitgiftevoorwaarden).

De obligaties brengen interest op tegen een jaarlijkse rentevoet van 0,375% (effectieve rentevoet van 2,46%). Ze zullen op 9 oktober 2018 worden terugbetaald door een storting in contanten, de levering van aandelen of een combinatie van beide, tegen een terugbetalingsprijs van 105,14% van de nominale waarde. Dat stemt overeen met een premie van 42%, een effectieve conversieprijs van 90,08 euro per aandeel.

De obligatiehouders kunnen vragen om hun obligaties om te ruilen voor GBL-aandelen, onder voorbehoud van de mogelijkheid voor GBL om de waarde van de GBL-aandelen volledig of gedeeltelijk in contanten uit te betalen in plaats van ze om te ruilen.

GBL behoudt zich het recht voor om de obligaties vervroegd terug te betalen vanaf 31 oktober 2016, als de waarde van de aandelen hoger is dan 130% van de nominale waarde van de obligaties gedurende een bepaalde periode.

De obligaties zijn toegelaten tot de Euro MTF-markt op de beurs van Luxemburg. De boekwaarde van deze lening (zonder optie) bedraagt 434 miljoen euro. De optie wordt gewaardeerd tegen de reële waarde op de afsluitingsdatum (10 miljoen euro op 31 december 2016, opgenomen onder "Andere niet-courante verplichtingen").

In ENGIE-effecten omruilbare leningen

Op 24 januari 2013 gaf GBL Verwaltung S.A., 100% dochteronderneming van GBL, in gewone bestaande ENGIE-aandelen omruilbare obligaties uit voor een bedrag van 1 miljard euro. Deze uitgifte betrof ongeveer 55 miljoen ENGIE-aandelen, of 2,3% van het kapitaal en de stemrechten. De obligaties hadden een looptijd van vier jaar en brachten interest op tegen een jaarlijkse rentevoet van 1,25% (effectieve rentevoet van 2,05%).

GBL kon de obligaties vanaf 22 februari 2016 a pari terugbetalen als de waarde van het ENGIE-aandeel gedurende twintig dagen (berekend over een periode van dertig dagen) hoger was dan 130% van het pari van de obligaties. De obligaties beschikten bovendien over een putoptie die de beleggers op 7 februari 2016 a pari van de obligaties konden uitoefenen.

De obligatiehouders konden vragen om hun obligaties om te ruilen voor ENGIE-aandelen, onder voorbehoud van de mogelijkheid voor GBL om de waarde van de ENGIE-aandelen volledig of gedeeltelijk in contanten uit te betalen in plaats van ze om te ruilen.

De obligaties werden op 7 februari 2017 a pari terugbetaald in contanten voor een bedrag van 306 miljoen euro. De obligaties werden toegelaten tot de Euro MTF-markt op de beurs van Luxemburg.

Tijdens het boekjaar 2016 heeft GBL 6.910 in ENGIE aandelen omruilbare obligaties teruggekocht voor een nominale waarde van 691 miljoen euro. De totale kost verbonden aan deze terugkoop (inclusief de bankcommissiekosten) bedraagt 13 miljoen euro. Op 31 december 2016 bedraagt de boekwaarde van deze lening (zonder optie) 306 miljoen euro. De optionele component wordt gewaardeerd tegen de reële waarde op de afsluitingsdatum (0 miljoen euro, opgenomen onder "Andere niet-courante verplichtingen").

In Suez-effecten omruilbare leningen

GBL gaf op 7 september 2012 in gewone bestaande Suez-aandelen omruilbare obligaties uit voor een bedrag van 401 miljoen euro. Die uitgifte had betrekking op bijna alle effecten die GBL aanhoudt, dus ongeveer 35 miljoen effecten van die groep.

De obligaties hadden een looptijd van drie jaar en brachten interest op tegen een jaarlijkse nominale rentevoet van 0,125% (effectieve rentevoet van 2,21%). GBL kon de obligaties vanaf 21 maart 2014 a pari terugkopen als de waarde van het Suez-aandeel gedurende een bepaalde periode hoger was dan 125% van het pari van de obligaties. De obligaties werden op 21 september 2015 a pari terugbetaald, onder voorbehoud van de optie die GBL kon uitoefenen en waarbij de obligatiehouders Suez-aandelen kregen aangeboden tegen een prijs van 11,45 euro per aandeel, en eventueel het verschil tussen de waarde van de te leveren aandelen en de nominale waarde van de obligaties in contanten kregen uitbetaald.

De obligatiehouders konden vragen om hun obligaties om te ruilen voor Suez-aandelen, onder voorbehoud van de mogelijkheid voor GBL om de waarde van de Suez-aandelen volledig of gedeeltelijk in contanten uit te betalen in plaats van ze om te ruilen.

Deze leningen werden helemaal terugbetaald op 31 december 2015.

Bankleningen (GBL)

GBL heeft in het boekjaar 2011 en tot in 2016 geld opgenomen op haar kredietlijnen, onder meer om de overname van 25,6% in Imerys te financieren.

Op 31 december 2016 bedraagt het totale opgenomen bedrag 0 miljoen euro (200 miljoen euro op 31 december 2015 en op 31 december 2014, met vervaldag in 2016). GBL verrichtte sinds 2013 tot in 2016 een langetermijndeposito met dezelfde kenmerken als het opgenomen bedrag op de bankkredietlijn van 200 miljoen euro met vervaldag in 2016. Krachtens een verrekeningsovereenkomst met de tegenpartij werd een netting tot stand gebracht tussen deze deposito en de overeenkomstige banklening, dit in overeenstemming met de IFRS. De bankschulden op de balans bedragen bijgevolg 0 miljoen euro op 31 december 2016 (0 miljoen euro op 31 december 2014 en 2015).

Door GBL uitgeschreven obligatielening

GBL maakte gebruik van de gunstige marktvoorwaarden om op 11 juni 2010 350 miljoen euro aan obligaties uit te geven die in december 2017 vervallen. Deze obligaties hebben een coupon van 4% die op 29 december van elk jaar wordt uitbetaald en noteren op de gereglementeerde markt Euronext Brussels en op de beurs van Luxemburg.

Obligatieleningen (Imerys)

Imerys heeft genoteerde en niet-genoteerde obligatieleningen uitgeschreven. Beschrijving van de obligatieleningen per 31 december 2016:

	Nominale waarde in valuta In miljoen	Nominale rentevoet	Effectieve rentevoet	Genoteerd/ niet-genoteerd	Vervaldag	Reële waarde In miljoen EUR	Boekwaarde In miljoen EUR
JPY	7.000	3,40 %	3,47 %	Niet genoteerd	16/09/2033	84,0	57,2
USD	30	5,28 %	5,38 %	Niet genoteerd	06/08/2018	30,8	29,1
EUR	300	2,50 %	2,60 %	Genoteerd	26/11/2020	324,2	300,7
EUR	100	2,50 %	1,31 %	Genoteerd	26/11/2020	108,1	100,3
EUR	500	5,00 %	5,09 %	Genoteerd	18/04/2017	524,9	517,6
EUR	500	2,00 %	2,13 %	Genoteerd	10/12/2024	509,8	500,6
EUR	300	0,88 %	0,96 %	Genoteerd	31/03/2022	305,5	302,0
EUR	300	1,88 %	1,92 %	Genoteerd	31/03/2028	314,5	304,2
Totaal						2.201,8	2.111,7

Beschrijving van de obligatieleningen per 31 december 2015:

	Nominale waarde in valuta In miljoen	Nominale rentevoet	Effectieve rentevoet	Genoteerd/ niet-genoteerd	Vervaldag	Reële waarde In miljoen EUR	Boekwaarde In miljoen EUR
JPY	7.000	3,40 %	3,47 %	Niet genoteerd	16/09/2033	76,6	53,9
USD	30	5,28 %	5,38 %	Niet genoteerd	06/08/2018	30,9	28,1
EUR	300	2,50 %	2,60 %	Genoteerd	26/11/2020	319,9	300,7
EUR	100	2,50 %	1,31 %	Genoteerd	26/11/2020	106,6	100,2
EUR	500	5,00 %	5,09 %	Genoteerd	18/04/2017	547,2	517,6
EUR	500	2,00 %	2,13 %	Genoteerd	10/12/2024	509,8	500,6
Totaal						1.591,0	1.501,1

Beschrijving van de obligatieleningen per 31 december 2014:

	Nominale waarde in valuta In miljoen	Nominale rentevoet	Effectieve rentevoet	Genoteerd/ niet-genoteerd	Vervaldag	Reële waarde In miljoen EUR	Boekwaarde In miljoen EUR
JPY	7.000	3,40 %	3,47 %	Niet genoteerd	16/09/2033	68,3	48,7
USD	30	5,28 %	5,38 %	Niet genoteerd	06/08/2018	28,5	25,2
EUR	300	2,50 %	2,60 %	Genoteerd	26/11/2020	324,3	300,7
EUR	100	2,50 %	1,31 %	Genoteerd	26/11/2020	108,1	100,2
EUR	500	5,00 %	5,09 %	Genoteerd	18/04/2017	567,4	517,7
EUR	500	2,00 %	2,13 %	Genoteerd	10/12/2024	514,0	500,6
Totaal						1.610,6	1.493,1

Andere niet-courante financiële schulden

Deze post omvat in hoofdzaak de schulden van de operationele dochterondernemingen van ECP III. Deze schulden zijn aangegaan bij banken en minderheidsaandeelhouders.

Bankschulden (Imerys)

Op 31 december 2016 omvatten deze bankschulden van Imerys 55 miljoen euro bankschulden op korte termijn en 10 miljoen euro debetsaldi bij banken (respectievelijk 400 miljoen euro en 3 miljoen euro op 31 december 2015 en 37 miljoen euro en 2 miljoen euro op 31 december 2014).

Niet-gebruikte kredietlijnen

Op 31 december 2016 beschikt de groep over niet-gebruikte kredietlijnen bij diverse financiële instellingen voor een totaalbedrag van 3.919 miljoen euro (2.950 miljoen euro op 31 december 2015). De beschikking over dit bedrag kan worden uitgesplitst als volgt: GBL 2.150 miljoen euro, Imerys 1.769 miljoen euro en de operationele dochterondernemingen van ECP III 0 miljoen euro (respectievelijk 1.950 miljoen euro, 997 miljoen euro en 3 miljoen euro op 31 december 2015 en 1.550 miljoen euro, 1.277 miljoen euro en 0 miljoen euro op 31 december 2014).

Betreffende GBL, alle lijnen vervallen in 2021. De bevestigde niet-opgenomen kredietlijnen omvatten geen financiële covenants, wat betekent dat GBL niet gehouden is tot de naleving van financiële ratio's op grond van haar kredietovereenkomsten.

17. Andere vlottende activa

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Thesauriebewijzen	-	-	169,9
Fiscale vorderingen	189,9	172,0	139,0
Over te dragen kosten	22,4	25,1	16,8
Afgeleide financiële instrumenten	-	5,0	6,1
Kasstroomafdekking	14,9	-	-
Overige	156,4	102,7	104,8
Totaal	383,6	304,8	436,6
waarvan: Holding	41,8	62,0	189,3
Imerys	254,9	234,7	191,7
Sienna Capital	86,9	8,1	55,6

Sinds 2015 zijn de thesauriebewijzen (segment Holding) ondergebracht bij de "geldmiddelen en kasequivalenten". De post "Overige" omvat hoofdzakelijk de schuldvordering voor dividenden in Total-effecten bij GBL, voor een bedrag van 20 miljoen euro en 47 miljoen euro op 31 december 2016 en 2015 respectievelijk, alsook de vorderingen op de fondsen voor private equity (71 miljoen euro).

18. Kapitaal en dividenden

18.1. Aantal effecten die het kapitaal vertegenwoordigen en eigen aandelen

	Aantal uitgegeven effecten	Waarvan eigen aandelen
Per 31 december 2013	161.358.287	(6.308.090)
Schommeling	-	160.967
Per 31 december 2014	161.358.287	(6.147.123)
Schommeling	-	67.197
Per 31 december 2015	161.358.287	(6.079.926)
Schommeling	-	155.510
Per 31 december 2016	161.358.287	(5.924.416)

Eigen aandelen

Op 31 december 2016 bezit de groep 5.924.416 eigen aandelen, dus 3,7% van het uitstaande kapitaal. De aanschaffingsprijs werd afgetrokken van het eigen vermogen; respectievelijk 5.000.000 en 551.547 aandelen zijn bestemd voor de dekking van de converteerbare obligatie en de optieplannen 2007 tot 2012 (zie toelichting 25).

In 2016 heeft GBL respectievelijk 972.887 en 1.128.357 aandelen gekocht en verkocht (tegenover respectievelijk 1.376.643 en 1.443.840 in 2015) voor een totaal nettobedrag van 9 miljoen euro.

De informatie betreffende de inkoop van eigen aandelen door GBL of haar dochtervennootschappen wordt sinds 1 juli 2009 op de website van GBL gepubliceerd.

18.2. Dividenden

Op 5 mei 2016 werd aan de aandeelhouders een dividend van 2,86 euro per aandeel uitbetaald (2,79 euro in 2015 en 2,72 euro in 2014).

De Raad van Bestuur zal voor het boekjaar 2016 een brutodividend van 2,93 euro per aandeel voorstellen, dat op 4 mei 2017 zal worden uitbetaald. De Algemene Vergadering van 25 april 2017 zal beslissen over de voorgestelde uitkering, die op basis van de voormelde veronderstellingen en het aantal effecten dat recht geeft op een dividend (161.358.287 aandelen) 473 miljoen euro zal bedragen.

19. Voorzieningen

In miljoen EUR	Product- garanties	Milieu	Juridische sociale en wettelijke risico's	Totaal
Per 31 december 2013	26,4	140,3	93,5	260,2
Toevoegingen	5,6	10,0	58,5	74,1
Aanwending	(4,8)	(1,1)	(19,2)	(25,1)
Terugnages	(1,6)	(1,5)	(13,7)	(16,8)
Verdiscontering	-	3,1	0,6	3,7
Wijziging van de consolidatiekring/bedrijfscombinaties	0,8	2,8	(10,1)	(6,5)
Omrekeningsverschillen	0,1	8,3	4,1	12,5
Overige	(1,0)	(7,9)	(6,9)	(15,8)
Per 31 december 2014	25,5	154,0	106,8	286,3
Toevoegingen	6,5	1,4	38,2	46,1
Aanwending	(3,4)	(11,7)	(24,8)	(39,9)
Terugnages	(1,3)	(1,7)	(11,7)	(14,7)
Verdiscontering	-	3,9	0,5	4,4
Wijziging van de consolidatiekring/bedrijfscombinaties	-	28,7	16,5	45,2
Omrekeningsverschillen	0,1	8,8	0,2	9,1
Overige	-	(0,1)	(9,5)	(9,6)
Per 31 december 2015	27,4	183,3	116,2	326,9
Toevoegingen	7,5	10,9	44,1	62,5
Aanwending	(2,2)	(8,4)	(15,5)	(26,1)
Terugnages	(1,8)	(0,4)	(20,6)	(22,8)
Verdiscontering	-	3,7	-	3,7
Wijziging van de consolidatiekring/bedrijfscombinaties	-	15,2	8,0	23,2
Omrekeningsverschillen	-	(1,7)	3,6	1,9
Overige	(0,2)	-	0,3	0,1
Per 31 december 2016	30,7	202,6	136,1	369,4
waarvan kortlopende voorzieningen	-	7,1	16,5	23,6
waarvan langlopende voorzieningen	30,7	195,5	119,6	345,8

De voorzieningen van de groep bedragen 369 miljoen euro op 31 december 2016 (327 miljoen euro in 2015 en 286 miljoen euro in 2014). Ze zijn grotendeels afkomstig van Imerys.

De aangelegde voorzieningen tot dekking van de garanties van Imerys bedragen 31 miljoen euro en hebben een vermoedelijke vervaldag tussen 2017 en 2021 (27 miljoen euro in 2015 en 26 miljoen euro in 2014).

Imerys legt voorzieningen aan tot dekking van de milieurisico's die voortvloeien uit zijn industriële activiteit en voor de sanering van de mijnsites na de exploitatie. Op 31 december 2016 bedragen deze voorzieningen 203 miljoen euro (183 miljoen euro in 2015 en 154 miljoen euro in 2014). De bijbehorende verplichtingen hebben vermoedelijke vervaldagen tussen 2017 en 2021 voor 79 miljoen euro, tussen 2022 en 2031 voor 83 miljoen euro en voor 41 miljoen euro vanaf 2032.

Daarnaast is Imerys ook blootgesteld aan betwistingen en klachten in de uitoefening van de normale activiteiten. Deze risico's betreffen door derden ingestelde persoonlijke of financiële schadevorderingen die de burgerlijke aansprakelijkheid van entiteiten van de groep inroepen, de eventuele schending van sommige contractuele verplichtingen en wettelijke of reglementaire bepalingen in sociale, vastgoed- of milieuaangelegenheden.

20. Pensioenverplichtingen en gelijkgestelde voordelen

20.1. Toegezegde-bijdragenregelingen

In een dergelijke regeling verbindt de werkgever zich ertoe om verplicht (wettelijke of reglementaire bepalingen) of facultatief (aanvullende regeling op initiatief van de onderneming) regelmatig bijdragen te storten aan een beheersinstelling (pensioenkas, verzekeringsmaatschappijen, financiële instellingen) zonder gewaarborgde rente. Deze pensioenregelingen worden hoofdzakelijk toegekend aan het personeel van Imerys.

De bedragen worden ten laste genomen in het jaar waarin ze verschuldigd zijn. Het totaalbedrag van de bijdragen voor de pensioenregelingen op basis van beschikbare premies voor het boekjaar 2016 komt op 13 miljoen euro uit (23 miljoen euro in 2015 en 21 miljoen euro in 2014).

20.2. Pensioenregelingen van het type met vaste prestaties

Kenmerken van pensioenstelsels met vaste prestaties

In dit stelsel waarborgt de groep de begunstigden het niveau van het voordeel dat in de toekomst zal worden uitgekeerd. De begunstigden van die pensioenregelingen zijn personeelsleden die rechten verwerven in ruil voor de diensten die ze aan de groep leveren (actieve begunstigden), personeelsleden die geen rechten meer verwerven in ruil voor de diensten die ze aan de groep leveren en oud-personeelsleden die buiten de groep actief zijn (begunstigden met uitgestelde rechten) en gepensioneerde oud-personeelsleden (gepensioneerde begunstigden).

De waardebeoordeling van de pensioenverplichtingen en gelijkgestelde voordelen wordt verricht door een onafhankelijke actuaaris. Deze pensioenregelingen worden gefinancierd door verzekeringsmaatschappijen (groepsverzekering), pensioenfondsen of afzonderlijke entiteiten.

Twee stelsels vertegenwoordigen 68,5% van de totale verbintenis van de groep op 31 december 2016. Het gaat om het Britse stelsel Imerys UK Pension Scheme (Imerys UK) en het Amerikaanse stelsel Imerys USA Retirement Growth Account Plan (Imerys USA). In de volgende tabel staan de belangrijkste kenmerken vermeld:

	Imerys UK	Imerys USA
Voorwaarden		
Uiterste aanwervingsdatum	31/12/04	31/03/10
Pensioenleeftijd	65	65
Beschrijving van het voordeel		
Betalingswijze	Rente ⁽¹⁾	Kapitaal ⁽²⁾
Herwaardering volgens de consumptieprijsindex	Ja	Nee
Datum einde accumulatie van rechten	31/03/15	31/12/14
Reglementair kader		
Verplichte minimumfinanciering door de werkgever	Ja ⁽³⁾	Ja ⁽³⁾
Verplichte minimumbijdrage van de begunstigde	Ja	Nee
Beheer		
Fiduciaires ter vertegenwoordiging van de werkgever	Ja	Ja
Fiduciaires ter vertegenwoordiging van de begunstigden	Ja	Nee
Onafhankelijke fiduciaires	Ja	Nee
Verantwoordelijkheid van de fiduciaires		
Bepaling van de beleggingsstrategie	Ja	Ja
Onderhandeling over de herfinanciering van tekorten met de werkgever	Ja	-
Administratief beheer van de uitbetaling van het voordeel	Ja	Nee

Beheer van de risico's verbonden aan de personeelsvoordelen

Beschrijving van de risico's

De voornaamste uitdaging bij het financiële beheer van de personeelsvoordelen ligt in de beheersing van het financieringspercentage van de verbintenissen, dus de verhouding tussen de waarde van de dekkingsactiva en de waarde van de verbintenissen. Zo kan het financieringspercentage van de verbintenissen verslechteren door een decorrelatie tussen de (neerwaartse) evolutie van de dekkingsactiva en de (opwaartse) evolutie van de verbintenissen. De waarde van de dekkingsactiva kan dalen door een vermindering van de reële waarde van de beleggingen. De waarde van de verbintenissen kan toenemen, enerzijds voor alle stelsels als gevolg van een daling van de verdisconteringsvoeten, en anderzijds voor de voordelen uitgekeerd in de vorm van een lijfrente, ofwel door een stijging van de gebruikte inflatievoeten voor de herwaardering van de verbintenissen in sommige stelsels, ofwel door de verlenging van de levensduur van de begunstigden.

Risicobeheer

De strategie om het financieringspercentage van de verbintenissen onder controle te houden, bestaat er in eerste instantie in om de waarde van de dekkingsactiva te optimaliseren. Zo heeft het beleggingsbeleid tot doel om tot een regelmatig rendement te komen en tegelijkertijd voordeel te halen uit opportuniteiten met een beperkt of gematigd risiconiveau. De keuze van de beleggingen is specifiek voor elk stelsel en de bepaling ervan houdt rekening met de looptijd van het stelsel en de reglementaire beperkingen wat de minimumfinanciering betreft.

(1) Rente berekend op basis van het aantal gewerkte dienstjaren, het jaarsalaris op de pensioendatum en het gemiddelde van de laatste drie jaarsalarissen

(2) Kapitaal met gewaarborgde interestvoet (cash balanced plan)

(3) De werkgever is verplicht om elke eenheid van geleverde diensten voor 100% te financieren op grond van een waardering van de financiering

Zo past Imerys in het Verenigd Koninkrijk sinds 2011 een specifieke strategie toe om het financieringspercentage van de verbintenissen onder controle te houden door de belegging van de dekkingsactiva te koppelen aan de verbintenis. Dit systeem kreeg de naam LDI (Liability-Driven Investment) en is bedoeld om het financieringspercentage van de verplichting onder controle te houden door de in- en uitgaande kasmiddelen aan elkaar te koppelen gedurende de looptijd van de verbintenis. In de praktijk bestaat deze strategie erin om de portefeuille dekkingsactiva zo te structureren dat de inkomende kasmiddelen uit het rendement van de beleggingen en de uitgaande kasmiddelen door de uitbetaling van de uitkeringen elkaar neutraliseren. In het kader van dit systeem dekt het beleid voor de dekking van het risico op een toename van de verbintenis als gevolg van een daling van de verdisconteringsvoeten en een stijging van de inflatievoeten voor 100,0% de waarde van de verbintenis op 31 december 2016 (89,0% op 31 december 2015 en 79,0% op 31 december 2014).

Financiering van de personeelsvoordelen

De groep financiert het grootste deel van de personeelsvoordelen met beleggingen die niet vatbaar zijn voor beslag door derden in trustmaatschappijen of verzekeringscontracten die juridisch losstaan van de groep. Deze beleggingen, fondsbeleggingen, bedragen 1.266 miljoen euro op 31 december 2016 (respectievelijk 1.265 miljoen euro en 1.175 miljoen euro op 31 december 2015 en 2014). Imerys houdt ook restitutierechten aan, namelijk beleggingen die de groep rechtstreeks aanhoudt en die op 31 december 2016 op 6 miljoen euro uitkomen (respectievelijk 6 miljoen euro en 6 miljoen euro op 31 december 2015 en 2014). Het financieringspercentage van de verbintenissen komt aldus op 81,1% uit op 31 december 2016 (79,8% en 78,5% op 31 december 2015 en 2014). Er werden voorzieningen aangelegd voor het tekort van de gefinancierde en niet-gefinancierde regelingen ten belope van 297 miljoen euro op 31 december 2016 (323 miljoen euro en 323 miljoen euro op 31 december 2015 en 2014), zoals blijkt uit de volgende tabel:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Verbintenissen gefinancierd met fondsbeleggingen	(1.402,9)	(1.429,9)	(1.363,4)
Verbintenissen gefinancierd met restitutierechten	(29,0)	(26,5)	(30,2)
Reële waarde van de fondsbeleggingen	1.266,3	1.265,4	1.174,7
Reële waarde van de restitutierechten	6,1	6,2	6,0
Financieringsoverschot (tekort)	(159,5)	(184,8)	(212,9)
Niet-gefinancierde verbintenissen	(137,6)	(138,0)	(110,3)
Activa(voorziening)	(297,1)	(322,8)	(323,2)
waarvan: Langlopende verplichtingen	(304,5)	(329,6)	(330,0)
Vaste activa	7,4	6,8	6,8
Wolttende activa	-	-	-

Reële waarde van de fondsbeleggingen

De activa die de groep aanhoudt om de personeelsvoordelen te financieren brengen in 2016 een reëel rendement op van 181 miljoen euro (respectievelijk 65 miljoen euro en 151 miljoen euro in 2015 en 2014), zoals voorgesteld in de onderstaande tabel. Overeenkomstig de geldende teksten is dit rendement slechts in het resultaat opgenomen voor een normatief deel van 42 miljoen euro in 2016 (42 miljoen euro in 2015 en 46 miljoen euro in 2014), berekend op basis van het gebruikte percentage om de verbintenissen te verdisconteren. Het overschot van het reële rendement boven het normatieve rendement wordt opgenomen in het eigen vermogen voor 139 miljoen euro in 2016 (respectievelijk 22 miljoen euro en 105 miljoen euro in 2015 en 2014).

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Saldo per 1 januari	1.265,4	1.174,7	1.034,0
Bijdragen van de werkgever	20,8	19,0	28,2
Bijdragen van de deelnemers aan de regeling	-	1,2	1,1
Betaalde vergoedingen	(77,3)	(92,7)	(120,3)
Omrekeningsverschillen	(131,5)	78,5	79,7
Reëel rendement van de fondsbeleggingen	180,6	64,6	151,2
Normatief rendement (resultaat)	41,5	42,3	46,3
Aanpassing aan het reële rendement (eigen vermogen)	139,1	22,3	104,9
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	8,3	20,1	-
Andere mutaties	-	-	0,8
Saldo per 31 december	1.266,3	1.265,4	1.174,7

Samenstelling van de fondsbeleggingen

In %	2016	2015	2014
Aandelen	38%	41%	46%
<i>Genoteerd</i>	38%	41%	46%
<i>Niet-genoteerd</i>	-	-	-
Obligaties	52%	49%	42%
<i>Genoteerd</i>	52%	49%	42%
<i>Niet-genoteerd</i>	-	-	-
Vastgoed	5%	4%	3%
Overige	5%	6%	9%
Totaal	100%	100%	100%

Verbindenissen van het stelsel – gefinancierde, niet-gefinancierde en gedeeltelijk gefinancierde regelingen

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Saldo per 1 januari	1.594,4	1.503,9	1.268,6
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	15,9	19,0	22,4
Financiële kost	47,3	52,0	54,1
Actuariële verlies/(winst) afkomstig van:	126,4	(28,7)	206,9
<i>Veranderingen in de demografische hypothesen</i>	3,7	(0,6)	17,2
<i>Veranderingen in de financiële hypothesen</i>	145,2	(22,8)	173,5
<i>Ervaringsaanpassingen</i>	(22,5)	(5,3)	16,2
Betaalde vergoedingen	(84,6)	(105,9)	(126,2)
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	12,6	58,0	3,1
Omrekeningsverschillen	(134,1)	93,0	92,2
Andere mutaties	(8,4)	3,1	(17,2)
Saldo per 31 december	1.569,5	1.594,4	1.503,9

Bedragen met betrekking tot het stelsel opgenomen in het totaalresultaat

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	15,9	19,0	22,4
Interestkosten	47,3	52,0	54,1
Normatief rendement van de fondsbeleggingen	(41,5)	(42,3)	(46,3)
Overige	(8,9)	(3,4)	(19,8)
Bedragen opgenomen in het resultaat	12,8	25,3	10,4
Overschot van het reële rendement van de activa op hun normatieve rendement	(139,1)	(22,3)	(104,9)
Actuariële (winst) en verlies van de voordelen na uitdiensttreding op:	126,4	(28,7)	206,9
<i>Veranderingen in de demografische hypothesen</i>	3,7	(0,6)	17,2
<i>Veranderingen in de financiële hypothesen</i>	145,2	(22,8)	173,5
<i>Ervaringsaanpassingen</i>	(22,5)	(5,3)	16,2
Bedragen opgenomen in het eigen vermogen – (credit)/debet	(12,7)	(51,0)	102,0
Totaal	0,1	(25,7)	112,4

Mutaties in de balansposten

De schommeling van de in de balans geboekte bedragen wordt toegelicht in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Per 1 januari geboekte bedragen	322,8	323,2	227,8
Nettokosten opgenomen in het resultaat	12,8	25,3	10,4
Betaalde bijdragen	(28,1)	(32,2)	(34,1)
Actuariële (winst)/verlies en begrenzing van de in het eigen vermogen opgenomen activa	(12,7)	(51,0)	102,0
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties/Omrekeningsverschillen en overige	2,3	57,5	17,1
Per 31 december geboekte bedragen	297,1	322,8	323,2
waarvan: Holding	4,7	3,0	20,3
Imerys	288,0	316,1	299,7
Sienna Capital	4,4	3,7	3,2

In het boekjaar 2016 werd een netto-creditbedrag van 9 miljoen euro rechtstreeks aan het eigen vermogen toegerekend als actuariële winst en verlies en begrenzing van de geboekte activa, namelijk 13 miljoen euro bruto verminderd met 4 miljoen euro belastingen daarop (een netto-debetbedrag van 44 miljoen euro op 31 december 2015, namelijk 51 miljoen euro bruto verminderd met 7 miljoen euro belastingen daarop), een netto-debetbedrag van 81 miljoen euro op 31 december 2014, ofwel 102 miljoen euro bruto verminderd met 21 miljoen euro belastingen.

Raming

De gebruikte actuariële veronderstellingen voor de raming van de regelingen van het type vaste prestaties staan hieronder:

In %	2016	2015	2014
Verdisconteringsvoet	1,6% - 3,9%	1,7% - 4,0%	1,8% - 3,5%
Gemiddelde loonstijging	2,2% - 5,8%	2,2% - 5,8%	1,7% - 6,0%
Inflatievoet	1,8% - 2,2%	1,8% - 1,9%	2,0% - 2,1%

Meer bepaald voor de twee monetaire gebieden waar de verbintenissen het grootst zijn (Verenigd Koninkrijk en Verenigde Staten), zijn in 2016 de volgende actuariële hypothesen van toepassing:

In %	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten
Verdisconteringsvoet	2,7 %	3,9 %
Gemiddelde loonstijging	2,2 %	0,0 %
Inflatievoet	2,2 %	0,0 %

Van deze hypothesen heeft een schommeling in de verdisconteringsvoet de grootste weerslag op de financiële resultaten van de groep.

De volgende tabel toont de impact van een daling (lage simulatie) en een stijging (hoge simulatie) van de verdisconteringsvoet met betrekking tot de hypothese waarvoor werd gekozen in de financiële staten op 31 december 2016 (reëel 2016). De impact van die schommelingen wordt gemeten aan de hand van drie aggregaten (verbintenis, desactualisatie, kostprijs van bewezen diensten) in de twee monetaire gebieden waar de verbintenissen het grootst zijn (Verenigd Koninkrijk en Verenigde Staten). De omvang van de redelijk mogelijke schommeling van de verdisconteringsvoeten wordt op 50 basispunten geraamd ten opzichte van de gewogen gemiddelde schommeling van de verdisconteringsvoeten in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten over de laatste vijf boekjaren.

In miljoen EUR	Lage simulatie	Reëel 2016	Hoge simulatie
Verenigd Koninkrijk			
Verdisconteringsvoet	2,2 %	2,7 %	3,2 %
Verbintenis op afsluitingsdatum	999,4	933,4	872,1
Netto-interesten in het resultaat van het boekjaar ⁽¹⁾	(0,6)	0,9	3,0
Aan het dienstjaar tegerekende pensioenkosten ⁽²⁾	-	-	-
Verenigde Staten			
Verdisconteringsvoet	3,4 %	3,9 %	4,4 %
Verbintenis op afsluitingsdatum	308,5	291,2	275,9
Netto-interesten in het resultaat van het boekjaar ⁽¹⁾	(2,8)	(2,6)	(2,3)
Aan het dienstjaar tegerekende pensioenkosten	(1,2)	(1,1)	(1,0)

(1) Desactualisatie van de verbintenis; na aftrek van het normatieve rendement op de fondsbeleggingen
(2) Stelsel gesloten-bevroren vanaf 1 april 2015

Als de consolidatiekring en alle andere gegevens gelijk blijven, wordt het bedrag van de bijdragen van de verschillende pensioenplannen op basis van de prestaties voor 2017 op 29 miljoen euro geraamd.

21. Andere langlopende verplichtingen

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Financiële instrumenten bestemd voor transacties	11,8	84,8	179,0
Kasstroomafdekking	3,1	0,2	-
Verplichtingen verbonden aan plannen die gesettled worden in cash	6,3	8,5	4,2
Andere niet-courante passiva	41,9	42,4	12,7
Totaal	63,1	135,9	195,9
waarvan: Holding	16,4	91,5	175,7
Imerys	43,1	44,3	19,3
Sienna Capital	3,6	0,1	0,9

22. Andere kortlopende verplichtingen

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Schulden op de aankoop van effecten	-	-	1,1
Andere fiscale schulden dan die i.v.m. belastingen op het resultaat	37,0	50,5	42,9
Sociale schulden	179,5	169,2	147,6
Te betalen coupons GBL	3,7	3,7	3,3
Afgeleide financiële instrumenten	15,2	8,1	34,9
Kasstroomafdekking	4,9	13,4	12,0
Over te dragen opbrengsten	7,1	10,9	10,5
Overige	143,0	162,5	166,8
Totaal	390,4	418,3	419,1
waarvan: Holding	29,9	40,1	69,5
Imerys	341,7	334,8	322,3
Sienna Capital	18,8	43,4	27,3

De "te betalen coupons GBL" omvatten vooral GBL-coupons van de afgelopen drie jaar die niet voor inning werden afgegeven.

De andere courante verplichtingen van het segment Holding bestaan hoofdzakelijk uit afgeleide financiële instrumenten (15 miljoen euro in 2016 tegenover 2 miljoen euro in 2015 en 32 miljoen euro in 2014), te betalen interesten (4 miljoen euro in 2016, tegenover 12 miljoen euro in 2015 en in 2014) en andere fiscale schulden dan de belastingen op het resultaat (8 miljoen euro in 2016, 16 miljoen euro in 2015 en 10 miljoen euro in 2014).

23. Financiële risicomanagement en sensitiviteitsanalyse

Wegens de specifieke aard van de diverse entiteiten die in de geconsolideerde financiële staten van de groep worden opgenomen en de zeer uiteenlopende activiteiten ervan (financiële activiteiten voor GBL en industriële activiteiten voor Imerys), zorgt elke entiteit voor haar eigen risicobeheersing.

Voor wat GBL betreft zijn de voornaamste financiële risico's het wisselkoers-, beurs- en rentevoetrisico.

Het wisselkoersrisico wordt gedefinieerd als het risico dat een kasstroom in buitenlandse valuta negatief kan beïnvloed worden door een ongunstige verandering in de verbonden functionele valuta. GBL is blootgesteld aan wisselkoersrisico die een invloed kan hebben op de waarde van haar portefeuille via haar beursgenoteerde participaties in vreemde valuta, evenals op de dividendenstromen die ze ontvangt. Wat het wisselkoersrisico betreft: op 31 december 2016 is GBL hoofdzakelijk blootgesteld aan de Zwitserse frank en het Britse pond. Een waardeinstijging / -vermindering van 10% van de euro tegenover zijn peil van vorig jaar voor alle door de groep gebruikte deviezen zou een impact van respectievelijk - 267 miljoen euro en 267 miljoen euro op het eigen vermogen hebben gehad en een impact van respectievelijk 0 miljoen euro en 0 miljoen euro op de resultatenrekening van het jaar. Deze berekeningen betreffen alleen de balansposten gehouden door GBL en houden niet rekening met de impact van de herwaardering/waardevermindering van de deviezen op de koers van het onderliggend actief.

Het beursrisico wordt gedefinieerd als het risico waarbij de portefeuille van GBL (zowel activa beschikbaar voor verkoop als de tradingportefeuille) waarschijnlijk beïnvloed zal worden door een ongunstige verandering in de marktprijs. De volatiliteit van de financiële markten kan overigens een invloed

hebben op de beurskoers van GBL. Op 31 december 2016 zou een stijging/daling van de beurs met 10% voor alle genoteerde deelnemingen in de portefeuille alsook op alle financiële afgeleide producten (opties, converteerbare en omruilbare obligatieleningen) een impact op het eigen vermogen hebben gehad van 1.240 miljoen euro en van - 1.240 miljoen euro en een impact op de resultatenrekening van het jaar van - 20 miljoen euro en van - 16 miljoen euro.

Het rentevoetrisico is het risico waarbij de rentestromen, enerzijds in verband met financiële schulden, en anderzijds in verband met de bruto thesaurie, mogelijks negatief zullen worden beïnvloed door een ongunstige evolutie van de rentevoeten. Ten aanzien van de financiële schuld heeft een verandering van de rente een beperkte invloed op de resultaten van GBL, aangezien het overgrote deel van haar schuld onderhevig is aan vaste tarieven. Met betrekking tot de thesaurie heeft GBL besloten om, ondanks de omgeving van negatieve rentevoeten opgelegd door de Europese Centrale Bank, toch de voorkeur te geven aan de liquiditeit, terwijl tegelijkertijd het tegenpartijrisico beperkt wordt. De thesaurie is dan ook op zeer korte termijn geplaatst om zodoende op elk moment gemobiliseerd te kunnen worden en zo bij te dragen aan de flexibiliteit en zekerheid van de groep in geval van een investering of het intreden van externe risico's.

Imerys beheert op zijn niveau de wisselkoersrisico's op de balans, de transactierisico's, het renterisico en het risico van de energieprijzen. Imerys neemt geen speculatieve posities in. Het voert een gecentraliseerd beleid voor de afgeleide instrumenten en verbiedt zijn dochtervennootschappen om rechtstreeks, buiten de groep, op afgeleide instrumenten in te tekenen. Imerys dekt een gedeelte van zijn netto-investeringen in buitenlandse activiteiten met leningen die specifiek worden aangewend voor de langlopende financiering ervan en door de verhouding van zijn financiële schulden uitgedrukt in andere deviezen dan de euro.

Meer informatie over de afgeleide financiële instrumenten van Imerys staat vermeld in het referentiedocument dat beschikbaar is op de website www.imerys.com.

24. Afgeleide financiële instrumenten

24.1. Reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten op korte en lange termijn

De reële waarde van de op 31 december 2016, 2015 en 2014 lopende afgeleide financiële instrumenten wordt vermeld in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Activa	32,7	20,0	17,8
Waarvan vaste activa	17,8	15,0	11,7
Waarvan vlottende activa	14,9	5,0	6,1
Bestaande uit:			
Forwards, futures en valutaswaps - Afgeleide financiële instrumenten	0,5	6,1	6,7
Forwards, futures en valutaswaps - Kasstroomafdekking	8,1	-	-
Interestswaps (IRS) - Afgeleide financiële instrumenten	17,3	13,5	11,1
Futures en opties op grondstoffen - Afgeleide financiële instrumenten	-	0,4	-
Futures en opties op grondstoffen - Kasstroomafdekking	6,8	-	-
Verplichtingen	(35,0)	(106,5)	(225,9)
Waarvan langlopende verplichtingen	(14,9)	(85,0)	(179,0)
Waarvan kortlopende verplichtingen	(20,1)	(21,5)	(46,9)
Bestaande uit:			
Forwards, futures en valutaswaps - Afgeleide financiële instrumenten	(2,3)	(7,4)	(10,3)
Forwards, futures en valutaswaps - Kasstroomafdekking	(7,5)	(5,9)	(7,1)
Interestswaps (IRS) - Afgeleide financiële instrumenten	-	(0,3)	(0,5)
Interestswaps (IRS) - Kasstroomafdekking	(0,5)	(0,2)	(0,1)
Futures en opties op grondstoffen - Afgeleide financiële instrumenten	-	(0,2)	(0,1)
Futures en opties op grondstoffen - Kasstroomafdekking	-	(7,5)	(4,8)
Call- en putopties op aandelen - Afgeleide financiële instrumenten	(24,7)	(85,0)	(203,0)
Nettopositie	(2,3)	(86,5)	(208,1)
Forwards, futures en valutaswaps	(1,2)	(7,2)	(10,7)
Interestswaps (IRS)	16,8	13,0	10,5
Futures en opties op commodities	6,8	(7,3)	(4,9)
Call- en putopties op aandelen	(24,7)	(85,0)	(203,0)

Onderstaande tabel geeft de looptijd van de afgeleide financiële instrumenten aangemerkt in een kasstroom afdekkingsrelatie voor de boekjaren afgesloten op 31 december 2016, 2015 en 2014:

In miljoen EUR	Totaal	Binnen het jaar	Van 2 tot 5 jaar	Op meer dan 5 jaar
Forwards, futures en valutaswaps	0,6	3,2	(2,6)	-
Interestswaps (IRS)	(0,5)	-	(0,5)	-
Futures en opties op commodities	6,8	6,8	-	-
Totaal per 31 december 2016	6,9	10,0	(3,1)	-
Forwards, futures en valutaswaps	(5,9)	(5,9)	-	-
Interestswaps (IRS)	(0,2)	-	(0,2)	-
Futures en opties op commodities	(7,5)	(7,5)	-	-
Totaal per 31 december 2015	(13,6)	(13,4)	(0,2)	-
Forwards, futures en valutaswaps	(7,1)	(7,1)	-	-
Interestswaps (IRS)	(0,1)	(0,1)	-	-
Futures en opties op commodities	(4,8)	(4,8)	-	-
Totaal per 31 december 2014	(12,0)	(12,0)	-	-

24.2. Schommeling van de nettopositie van de balans

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Per 1 januari – nettopositie van de afgeleide financiële instrumenten	(86,5)	(208,1)	(217,7)
Verhoging/(vermindering) openomen in resultaat	58,6	124,1	21,6
Verhoging/(vermindering) opgenomen in het eigen vermogen	25,6	(2,1)	(10,9)
Wijziging van de consolidatiekring/Bedrijfscombinaties	-	(0,4)	-
Overige	-	-	(1,1)
Per 31 december – nettopositie van de afgeleide financiële instrumenten	(2,3)	(86,5)	(208,1)

De post “Overige” is hoofdzakelijk afkomstig van de erkenning – bij de uitgifte – van de afgeleide component van de omruilbare en converteerbare obligaties..

24.3. Notionele bedragen van de afgeleide financiële instrumenten

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Activa	731,3	721,1	490,7
Bestaande uit:			
Forwards, futures en valutaswaps	559,5	605,6	361,4
Interestswaps (IRS)	133,6	73,5	100,0
Futures en opties op commodities	38,2	42,0	29,3
Verplichtingen	2.269,9	2.629,9	2.431,0
Bestaande uit:			
Forwards, futures en valutaswaps	823,5	720,1	624,3
Interestswaps (IRS)	133,6	73,5	100,0
Futures en opties op commodities	38,2	42,0	29,3
Call- en putopties op aandelen	1.274,6	1.794,3	1.677,4

De post “Call- en putopties op aandelen” omvat onder meer het nominale bedrag van de respectievelijk in ENGIE- en GBL-aandelen omruilbare en converteerbare obligaties (zie toelichting 16.2).

24.4. Looptijd van de notionele bedragen van de afgeleide financiële instrumenten

In miljoen EUR	Totaal	Binnen het jaar	Van 2 tot 5 jaar	Op meer dan 5 jaar
Forwards, futures en valutaswaps	1.383,0	1.383,0	-	-
Interestswaps (IRS)	267,2	263,2	4,0	-
Futures en opties op commodities	76,4	76,4	-	-
Call- en putopties op aandelen	1.274,6	824,6	450,0	-
Totaal per 31 december 2016	3.001,2	2.547,2	454,0	-
Forwards, futures en valutaswaps	1.325,7	1.325,7	-	-
Interestswaps (IRS)	147,0	40,1	-	106,9
Futures en opties op commodities	84,0	84,0	-	-
Call- en putopties op aandelen	1.794,3	344,3	1.450,0	-
Totaal per 31 december 2015	3.351,0	1.794,1	1.450,0	106,9
Forwards, futures en valutaswaps	985,7	985,7	-	-
Interestswaps (IRS)	200,0	78,2	25,4	96,4
Futures en opties op commodities	58,6	58,6	-	-
Call- en putopties op aandelen	1.677,4	227,4	1.450,0	-
Totaal per 31 december 2014	2.921,7	1.349,9	1.475,4	96,4

25. Aandelenopties

GBL

In het kader van de bepalingen van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen, heeft GBL zeven winstdelingsplannen (1999 en 2007 tot 2012) op GBL-aandelen uitgegeven ten voordele van het Uitvoerend Management en het personeel, samen met een winstdelingsplan op Pargesa-aandelen in 1999 voor het Uitvoerend Management. Het winstdelingsplan van 1999 is vervallen op 30 juni 2012. Het plan wordt behandeld als een plan dat in aandelen wordt afgewikkeld ("equity-settled plan"). De kenmerken van de lopende plannen op 31 december 2016 zijn vermeld in de onderstaande tabel:

Plan GBL	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Kenmerken						
Aantal opties bij uitgifte	116.943	187.093	154.306	238.244	153.984	110.258
Initiële uitoefenprijs (in EUR)	50,68	65,04	65,82	51,95	77,40	91,90
Begin uitoefenperiode	01/01/2016	01/01/2015	01/01/2014	01/01/2013	01/01/2012	01/01/2011
Vervaldag	26/04/2022	14/04/2021	15/04/2020	16/04/2019	9/04/2018	24/05/2017
					9/04/2023	24/05/2022

Waarderingshypothese Black & Scholes (volgens een onafhankelijke deskundige) bij de invoering van de plannen

Verwachte volatiliteit	21,4%	34,5%	32,7%	34,4%	25,6%	24,0%
Verwachte dividendgroei	2,5%	5,0%	5,0%	5,0%	8,0%	5,0%
Risicovrije rente	1,9%	3,6%	3,0%	3,6%	4,9%	4,8%
Unitaire reële waarde (in EUR)	6,82	15,80	14,13	11,31	21,82	29,25

De mutatietafel is hieronder opgenomen:

	2016		2015		2013	
	Aantal	Uitoefenprijs (in EUR)	Aantal	Uitoefenprijs (in EUR)	Aantal	Uitoefenprijs (in EUR)
Per 1 januari	707.457	69,03	774.654	67,96	935.621	65,59
Uitgevoerd door:						
Uitvoerend Management	(80.288)	53,91	(29.666)	51,95	(90.230)	51,95
Personeel	(75.222)	57,88	(37.531)	60,55	(70.737)	57,05
Per 31 december	551.947	72,74	707.457	69,03	774.654	67,96
Plan 2007	110.258	91,90	110.258	91,90	110.258	91,90
Plan 2008	153.984	77,40	153.984	77,40	153.984	77,40
Plan 2009	21.680	51,95	34.973	51,95	78.098	51,95
Plan 2010	96.506	65,82	118.455	65,82	128.278	65,82
Plan 2011	141.374	65,04	172.844	65,04	187.093	65,04
Plan 2012	28.145	50,68	116.943	50,68	116.943	50,68

Op 3 mei 2016 gaf GBL een winstdelingsplan uit op de aandelen van een kleindochter van de groep, FINPAR N.V. In totaal werden er 308.099 opties toegekend aan het personeel en het Uitvoerend Management van GBL. Die opties geven de begunstigten het recht om een aandeel te verwerven tegen een uitoefenprijs van 10,00 euro, wat overeenstemt met de waarde van het aandeel van FINPAR N.V. op het ogenblik van de toekenning van de opties. Die opties kunnen ten vroegste worden uitgeoefend of overgedragen vanaf 3 mei 2019 en ten laatste op 2 mei 2026. Ze worden uitbetaald in contanten of effecten. Het plan wordt behandeld als een plan dat via kasmiddelen wordt afgewikkeld ("cash-settled plan"). Voor de waardering van de opties werd gebruikgemaakt van het Monte Carlo-model. Op 31 december 2016 bedraagt de reële waarde van een optie 4,95 euro. In de rubriek "Andere niet-courante verplichtingen" werd een schuld voor een totaalbedrag van 0 miljoen euro geboekt.

Op 5 mei 2015 gaf GBL een winstdelingsplan uit op de aandelen van een kleindochter van de groep, URDAC N.V. In totaal werden er 257.206 opties toegekend aan het personeel en het Uitvoerend Management van GBL. Die opties geven de begunstigten het recht om een aandeel te verwerven tegen een uitoefenprijs van 10 euro, wat overeenstemt met de waarde van het aandeel van URDAC N.V. op het ogenblik van de toekenning van de opties. Die opties kunnen ten vroegste worden uitgeoefend of overgedragen vanaf 5 mei 2018 en ten laatste op 4 mei 2025. Ze worden uitbetaald in contanten of effecten. Het plan wordt behandeld als een plan dat via kasmiddelen wordt afgewikkeld ("cash-settled plan"). Voor de waardering van de opties werd gebruikgemaakt van het Monte Carlo-model. Op 31 december 2015 bedraagt de reële waarde van een optie 10,71 euro. In de rubriek "Andere niet-courante verplichtingen" werd een schuld voor een totaalbedrag van 2 miljoen euro geboekt.

Op 29 april 2014 gaf GBL een winstdelingsplan uit op de aandelen van een kleindochter van de groep, LTI Two N.V. In totaal werden er 223.256 opties toegekend aan het personeel en het Uitvoerend Management van GBL. Die opties geven de begunstigten het recht om een aandeel te verwerven tegen een uitoefenprijs van 10 euro, wat overeenstemt met de waarde van het aandeel van LTI Two N.V. op het ogenblik van de toekenning van de opties. Die opties kunnen ten vroegste worden uitgeoefend vanaf 29 april 2017 en ten laatste op 28 april 2024. Ze worden uitbetaald in contanten of effecten. Het plan wordt behandeld als een plan dat via kasmiddelen wordt afgewikkeld ("cash-settled plan"). Voor de waardering van de opties werd gebruikgemaakt van het Monte Carlo-model. Op 31 december 2016 bedraagt de reële waarde van een optie 17,24 euro. In de rubriek "Andere niet-courante verplichtingen" werd een schuld voor een totaalbedrag van 4 miljoen euro geboekt.

Op 29 april 2013 gaf GBL een winstdelingsplan uit op de aandelen van een kleindochter van de groep, LTI One N.V. In totaal werden er 254.000 opties toegekend aan het personeel en het Uitvoerend Management van GBL. Die opties geven de begunstigten het recht om een aandeel te verwerven tegen een uitoefenprijs van 10 euro, wat overeenstemt met de waarde van het aandeel van LTI One N.V. op het ogenblik van de toekenning van de opties. Die opties kunnen ten vroegste worden uitgeoefend vanaf 29 april 2016 en ten laatste op 28 april 2023. Ze worden uitbetaald in contanten of effecten. Het plan wordt behandeld als een plan dat via kasmiddelen wordt afgewikkeld ("cash-settled plan"). Voor de waardering van de opties werd gebruikgemaakt van het Monte Carlo-model. Op 31 december 2016 bedraagt de reële waarde van een optie 15,83 euro. In de rubriek "Andere niet-courante activa" werd een schuld voor een totaalbedrag van 0 miljoen euro geboekt. Dit komt overeen met de waarde van 7.200 opties nog in circulatie.

In 2016 bedroegen de totale kosten van de optieplannen voor de groep zoals opgenomen in de bedrijfskosten 2 miljoen euro (4 miljoen euro in 2015 en 4 miljoen euro in 2014) waarvan 1 miljoen euro voor het Uitvoerend Management (2 miljoen euro in 2015, en 1 miljoen euro in 2014).

Eind 2016 was 56% van de opties definitief verworven (vested), maar slechts 41% uitoefenbaar.

Imerys

Bij Imerys geldt een winstdelingsplan ten voordele van de bedrijfsleiders en sommige kaderleden en werknemers van de groep, in de vorm van de toekenning van opties op Imerys-aandelen. Met elke optie kan ingetekend worden op een aandeel tegen een vooraf vastgestelde prijs. Het recht om deze opties uit te oefenen is over het algemeen verworven na verloop van drie jaar vanaf de toekenning en de opties hebben een maximumlooptijd van tien jaar.

De mutatie van de opties blijkt uit de onderstaande tabel:

	Aantal	Uitoefenprijs (in EUR)
Per 31 december 2013	3.090.546	53,01
Toegekend tijdens de periode	-	-
Geannuleerd tijdens de periode	(40.335)	54,27
Uitgeoefend tijdens de periode	(565.642)	48,40
Per 31 december 2014	2.484.569	54,04
Uitvoerbaar per 31 december 2014	2.154.355	
Per 31 december 2014	2.484.569	54,04
Toegekend tijdens de periode	-	-
Geannuleerd tijdens de periode	(66.305)	48,61
Uitgeoefend tijdens de periode	(958.592)	54,47
Per 31 december 2015	1.459.672	54,00
Uitvoerbaar per 31 december 2015	1.459.672	
Per 31 december 2015	1.459.672	54,00
Toegekend tijdens de periode	-	-
Geannuleerd tijdens de periode	(298.668)	62,88
Uitgeoefend tijdens de periode	(295.383)	54,75
Per 31 december 2016	865.621	50,68
Uitvoerbaar per 31 december 2016	865.621	

Het aantal opties op Imerys-aandelen bedraagt:

Plan	Vervaldag	Uitoefenprijs (in EUR)	2016	2015	2014
			Aantal	Aantal	Aantal
05/2005	2015	53,58	-	-	247.474
05/2006	2016	63,53	-	275.746	449.561
11/2006	2016	62,31	-	41.701	43.543
05/2007	2017	65,61	186.539	276.564	395.922
04/2008	2018	54,19	101.570	132.834	260.025
08/2009	2019	34,54	75.586	84.536	112.786
04/2010	2020	46,06	140.250	169.950	305.050
11/2010	2020	44,19	82.000	82.000	82.000
04/2011	2021	53,05	130.631	180.248	257.994
04/2012	2022	43,62	149.045	216.093	330.214
Totaal			865.621	1.459.672	2.484.569

Daarnaast kende Imerys aandelenopties toe waarvan de uitoefening resulteert in de uitgifte van aandelen hiervoor gecreëerd, evenals kosteloze aandelen verworven op de markt. Imerys heeft in 2016 ook nog 302.500 kosteloze voorwaardelijke aandelen toegekend (330.250 in 2015). De totale last die per 31 december 2016 in de personeelskosten van de groep Imerys werd opgenomen met betrekking tot de optieplannen en de kosteloze aandelen over de periode bedraagt 11 miljoen euro (7 miljoen euro in 2015 en 10 miljoen euro in 2014).

26. Resultaat per aandeel

26.1. Geconsolideerd resultaat over de periode (deel van de groep)

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Gewone	(457,7)	1.026,4	875,3
Verwaterde	(468,7)	1.048,9	879,1
waarvan invloed van financiële instrumenten met verwaterend effect	(11,0)	22,5	3,8

26.2. Aantal aandelen

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Uitgegeven aandelen bij begin van de periode	161.358.287	161.358.287	161.358.287
Eigen aandelen bij begin van de periode	(6.079.926)	(6.147.123)	(6.308.090)
Gewogen variatie van de periode	95.770	32.762	89.048
Gewogen gemiddeld aantal aandelen aangewend voor het gewone resultaat per aandeel	155.374.131	155.243.926	155.139.245
Invloed van financiële instrumenten met verwaterend effect:			
Converteerbare/omruilbare leningen	5.000.000	5.000.000	5.000.000
Aandelenopties (toelichting 25)	441.689	597.199	510.412
Gewogen gemiddeld aantal aandelen aangewend voor het verwaterde resultaat per aandeel	160.815.820	160.841.125	160.649.657

26.3. Synthese van het resultaat per aandeel

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Gewone	(2,95)	6,61	5,64
Verwaterde	(2,95)	6,52	5,47

27. Financiële instrumenten

Reële waarde

Om het gewicht van de bij de waardering tegen reële waarde gebruikte inputs weer te geven, klasseert de groep deze waarderingen volgens een hiërarchie die volgende niveaus bevat:

- niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- niveau 2: andere inputs dan de in niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen die voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn, hetzij rechtstreeks (d.w.z. als prijzen) hetzij onrechtstreeks (d.w.z. afgeleid van prijzen) en
- niveau 3: inputs voor het actief of de verplichting die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare inputs).

De onderstaande tabellen geven een vergelijking van de boekwaarde en de reële waarde van de financiële instrumenten op 31 december 2016, 2015 en 2014 en van de classificatie van de reële waarde. De categorie volgens IAS 39 maakt gebruik van de volgende afkortingen:

- AFS: financiële activa beschikbaar voor verkoop (available-for-sale financial assets)
- HTM: financiële activa aangehouden tot de vervaldag (financial assets held-to-maturity)
- LaR: leningen en schuldvorderingen (loans and receivables financial assets)
- FVTPL: financiële activa/schulden geherwaardeerd tegen reële waarde via het resultaat (Financial assets/liabilities at fair value through profit and loss)
- OFL: andere financiële schulden (Other financial liabilities)
- HeAc: dekkingsactiviteiten (hedge accounting)

In miljoen EUR	Categorie volgens IAS 39	Boekwaarde	Reële waarde	Classificatie van de reële waarden
Per 31 december 2016				
Financiële activa				
Vaste activa				
Voor verkoop beschikbare deelnemingen				
Beursgenoteerde vennootschappen	AFS	12.400,4	12.400,4	Niveau 1
Andere vennootschappen	AFS	376,6	376,6	Niveau 3
Andere vaste activa				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	17,8	17,8	Niveau 2
Andere financiële activa	LaR	74,4	74,4	-
Vlottende activa				
Handelsvorderingen	LaR	685,1	685,1	-
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	FVTPL	1.023,5	1.023,5	Niveau 1
Geldmiddelen en kasequivalenten	LaR	1.086,1	1.086,1	-
Andere vlottende activa				
Afgeleide instrumenten - afdekking	HeAc	14,9	14,9	Niveau 2
Andere financiële activa	LaR	100,6	100,6	-
Financiële verplichtingen				
Langlopende verplichtingen				
Financiële schulden				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	17,3	17,3	Niveau 2
Andere financiële schulden	OFL	2.366,2	2.480,7	Niveau 2
Andere langlopende verplichtingen				
Afgeleide instrumenten - afdekking	HeAc	3,1	3,1	Niveau 2
Afgeleide instrumenten - andere	FVTPL	11,8	11,8	Niveau 2
Kortlopende verplichtingen				
Financiële schulden				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	(2,2)	(2,2)	Niveau 2
Andere financiële schulden	OFL	1.272,4	1.313,7	Niveau 2
Handelsschulden				
	OFL	483,3	483,3	
Andere kortlopende verplichtingen				
Afgeleide instrumenten - afdekking	HeAc	4,9	4,9	Niveau 2
Afgeleide instrumenten - andere	FVTPL	15,2	15,2	Niveau 2
Andere kortlopende verplichtingen	OFL	11,4	11,4	

In miljoen EUR	Categorie volgens IAS 39	Boekwaarde	Reële waarde	Classificatie van de reële waarden
Per 31 december 2015				
Financiële activa				
Vaste activa				
Voor verkoop beschikbare deelnemingen				
Beursgenoteerde vennootschappen	AFS	11.981,3	11.981,3	Niveau 1
Andere vennootschappen	AFS	334,8	334,8	Niveau 3
Andere vaste activa				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	15,0	15,0	Niveau 2
Andere financiële activa	LaR	69,2	69,2	-
Viottende activa				
Handelsvorderingen	LaR	644,4	644,4	-
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	FVTPL	658,2	658,2	Niveau 1
Geldmiddelen en kasequivalenten	LaR	898,0	898,0	-
Andere viottende activa				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	5,0	5,0	Niveau 2
Andere financiële activa	LaR	56,2	56,2	-
Financiële verplichtingen				
Financiële verplichtingen				
Langlopende verplichtingen				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	11,8	11,8	Niveau 2
Andere financiële schulden	OFL	3.476,8	3.708,6	Niveau 2
Andere niet-courante passiva				
Andere financiële passiva	OFL	8,5	8,5	Niveau 2
Afgeleide instrumenten - afdekking	HeAc	0,2	0,2	Niveau 2
Afgeleide instrumenten - andere	FVTPL	84,8	84,8	Niveau 2
Kortlopende verplichtingen				
Financiële schulden				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	(0,6)	(0,6)	Niveau 2
Andere financiële schulden	OFL	477,1	477,1	Niveau 2
Handelsschulden	OFL	496,0	496,0	-
Andere kortlopende verplichtingen				
Afgeleide instrumenten - afdekking	HeAc	13,4	13,4	Niveau 2
Afgeleide instrumenten - andere	FVTPL	8,1	8,1	Niveau 2
Andere kortlopende verplichtingen	OFL	53,9	53,9	-

In miljoen EUR	Categorie volgens IAS 39	Boekwaarde	Reële waarde	Classificatie van de reële waarden
Per 31 december 2014				
Financiële activa				
Vaste activa				
Voor verkoop beschikbare deelnemingen				
Beursgenoteerde vennootschappen	AFS	8.567,2	8.567,2	Niveau 1
Andere vennootschappen	AFS	98,5	98,5	Niveau 3
Andere vaste activa				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	11,7	11,7	Niveau 2
Andere financiële activa	LaR	73,9	73,9	-
Vlottende activa				
Handelsvorderingen	LaR	593,0	593,0	-
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	FVTPL	829,2	829,2	Niveau 1
Geldmiddelen en kasequivalenten	LaR	1.420,8	1.420,8	-
Andere vlottende activa				
Geldbeleggingen	HTM	169,9	169,9	-
Afgeleide instrumenten	FVTPL	6,1	6,1	Niveau 2
Andere financiële activa	LaR	50,2	50,2	-
Financiële verplichtingen				
Langlopende verplichtingen				
Financiële schulden				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	8,3	8,3	Niveau 2
Andere financiële schulden	OFL	3.363,6	3.699,0	Niveau 2
Andere langlopende verplichtingen				
Andere financiële verplichtingen	OFL	4,8	4,8	Niveau 2
Afgeleide instrumenten	FVTPL	179,0	179,0	Niveau 2
Kortlopende verplichtingen				
Financiële schulden				
Afgeleide instrumenten	FVTPL	3,6	3,6	Niveau 2
Andere financiële schulden	OFL	203,8	218,5	Niveau 2
Handelsschulden				
	OFL	449,7	449,7	-
Andere kortlopende verplichtingen				
Afgeleide instrumenten - afdekking	HeAc	12,0	12,0	Niveau 2
Afgeleide instrumenten - andere	FVTPL	34,9	34,9	Niveau 2
Andere kortlopende verplichtingen	OFL	36,6	36,6	-

Waarderingstechnieken

De financiële instrumenten van de groep behoren grotendeels tot de classificatieniveaus 1 en 2. De financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde van niveau 3 zijn beperkt in vergelijking met de andere activaklassen.

Dit zijn de technieken voor de waardering tegen reële waarde van de financiële instrumenten van niveau 2:

Omruilbare of converteerbare obligaties

De in aandelen omruilbare of converteerbare leningen die worden uitgegeven door de groep, worden beschouwd als hybride instrumenten.

Op de uitgiftedatum wordt de reële waarde van de obligatiecomponent gewaardeerd op basis van de marktinterestvoet voor gelijkaardige niet-omruilbare of niet-converteerbare obligaties, rekening houdend met het eraan verbonden risico voor GBL ("credit spread"). Op elke afsluitingsdatum wordt de waarde van de obligatiecomponent herberekend, rekening houdend met de evolutie van de risicoloze rente en de credit spread van GBL, en het verschil ten opzichte van de koers van de omruilbare of converteerbare obligatie op de Euro MTF-markt van de beurs van Luxemburg vormt de nieuwe waarde van de afgeleide component. De evolutie van die waarde ten opzichte van de vorige afsluitingsdatum wordt in het resultaat opgenomen.

Afgeleide instrumenten die niet gekoppeld zijn aan omruilbare of converteerbare obligaties

De reële waarde van afgeleide instrumenten die niet gekoppeld zijn aan omruilbare of converteerbare obligaties resulteert uit een model dat gebruik maakt van waarneembare gegevens, namelijk noteringen op de afsluitingsdatum, aangeleverd door derden die interveniëren op de financiële markten. Die waarderingen worden aangepast aan het kredietrisico van de tegenpartijen en het eigen kredietrisico van Imerys of GBL. Wanneer de marktwaarde van het derivaat positief is (actief derivaat) houdt de reële waarde ervan rekening met de waarschijnlijkheid van wanbetaling van de tegenpartij (Credit Value Adjustment of CVA). Wanneer de marktwaarde van het derivaat negatief is (passief derivaat) houdt de reële waarde ervan rekening met de waarschijnlijkheid van wanbetaling van Imerys of GBL (Debit Value Adjustment of DVA). Die aanpassingen worden geraamd op basis van de spreads van de obligaties in omloop op de secundaire markt, zoals uitgegeven door Imerys, GBL en hun tegenpartijen.

In de boekjaren 2016, 2015 en 2014 zijn er geen grote overdrachten tussen de verschillende niveaus geweest.

28. Dochterondernemingen waarin de minderheidsbelangen significant zijn

De onderstaande tabellen geven een samenvatting van de financiële informatie van elke dochteronderneming waarin de deelnemingen die geen controle geven aanzienlijk zijn, zonder rekening te houden met de eliminaties binnen de groep.

In miljoen EUR	Imerys	Niet significante dochterondernemingen	2016
Deelnemingspercentage aangehouden door minderheidsbelangen	45,5%		
Stemrechten aangehouden door de minderheidsbelangen	30,2%		
Vaste activa	4.343,3		
Viottende activa	2.389,1		
Langlopende verplichtingen	2.356,7		
Kortlopende verplichtingen	1.461,5		
Minderheidsbelangen	52,7		
Eigen vermogen (aandeel van de groep)	2.861,5		
Minderheidsbelangen (inclusief die van het filiaal)	1.354,9	152,3	1.507,2
Omzet	4.165,2		
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	159,6		
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	135,1	11,7	146,8
Nettoresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	294,7		
Andere elementen van het totaalresultaat toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	53,2		
Andere elementen van het totaalresultaat toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	47,8	0,8	48,6
Totaal andere elementen van het totaalresultaat (inclusief minderheidsbelangen)	101,0		
Totaalresultaat van de periode toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	212,8		
Totaalresultaat van de periode toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	182,9	12,5	195,4
Totaalresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	395,7		
Uitgekeerde dividenden aan de minderheidsbelangen	62,6		
Nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten	632,8		
Nettokasstromen uit investeringsactiviteiten	(278,5)		
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	14,3		
Impact van wisselkoersverschillen op de aangehouden middelen en impact van wijzigingen in de consolidatiekring	25,9		
Toename/afname van de geldmiddelen en kasequivalenten	394,5		

In miljoen EUR	Imerys	Niet significante dochterondernemingen	2015
Deelnemingspercentage aangehouden door minderheidsbelangen	46,0%		
Stemrechten aangehouden door de minderheidsbelangen	30,2%		
Vaste activa	4.189,1		
Vlottende activa	1.979,7		
Langlopende verplichtingen	2.224,2		
Kortlopende verplichtingen	1.272,7		
Minderheidsbelangen	27,8		
Eigen vermogen (aandeel van de groep)	2.644,1		
Minderheidsbelangen (inclusief die van het filiaal)	1.243,8	54,1	1.297,9
Omzet	4.086,7		
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	36,9		
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	32,2	(2,7)	29,5
Nettoresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	69,1		
Andere elementen van het totaalresultaat toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	16,1		
Andere elementen van het totaalresultaat toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	13,9	3,0	16,9
Totaal andere elementen van het totaalresultaat (inclusief minderheidsbelangen)	30,0		
Totaalresultaat van de periode toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	53,0		
Totaalresultaat van de periode toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	46,1	0,3	46,4
Totaalresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	99,1		
Uitgekeerde dividenden aan de minderheidsbelangen	61,0		
Nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten	542,8		
Nettokasstromen uit investeringsactiviteiten	(608,8)		
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	(152,8)		
Impact van wisselkoersverschillen op de aangehouden middelen en impact van wijzigingen in de consolidatiekring	(22,5)		
Toename/afname van de geldmiddelen en kasequivalenten	(241,3)		

In miljoen EUR	Imerys	Niet significante dochterondernemingen	2014
Deelnemingspercentage aangehouden door minderheidsbelangen	43,5%		
Stemrechten aangehouden door de minderheidsbelangen	28,1%		
Vaste activa	3.341,5		
Vlottende activa	2.080,9		
Langlopende verplichtingen	2.121,6		
Kortlopende verplichtingen	830,3		
Minderheidsbelangen	26,1		
Eigen vermogen (aandeel van de groep)	2.444,4		
Minderheidsbelangen (inclusief die van het filiaal)	1.086,9	24,6	1.111,5
Omzet	3.688,2		
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	153,7		
Nettoresultaat van de periode toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	119,6	(1,8)	117,8
Nettoresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	273,3		
Andere elementen van het totaalresultaat toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	47,8		
Andere elementen van het totaalresultaat toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	38,7	2,2	40,9
Totaal andere elementen van het totaalresultaat (inclusief minderheidsbelangen)	86,5		
Totaalresultaat van de periode toerekenbaar aan de aandeelhouders van GBL (aandeel van de groep)	201,5		
Totaalresultaat van de periode toerekenbaar aan de minderheidsbelangen	158,3	0,4	158,7
Totaalresultaat van de periode (inclusief minderheidsbelangen)	359,8		
Uitgekeerde dividenden aan de minderheidsbelangen	56,6		
Nettokasstromen uit bedrijfsactiviteiten	441,2		
Nettokasstromen uit investeringsactiviteiten	(232,9)		
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	91,9		
Impact van wisselkoersverschillen op de aangehouden middelen en impact van wijzigingen in de consolidatiekring	10,3		
Toename/afname van de geldmiddelen en kasequivalenten	310,5		

29. Voorwaardelijke activa en verplichtingen, rechten en verbintenissen

Met betrekking tot GBL

Aankoop- en inschrijvingsverplichtingen

Op grond van de verplichtingen van GBL in Sienna Capital komen de niet-opgevraagde bedragen waarop werd ingeschreven op 601 miljoen euro uit op 31 december 2016 (413 miljoen euro eind 2015, 520 miljoen euro eind 2014).

Buitenlandse dividenden/dubbele internationale belastingheffing

De groep heeft opnieuw een aantal maatregelen getroffen om zijn belangen veilig te stellen in het kader van de dubbele belastingheffing op buitenlandse dividenden.

Geschil Rhodia

Begin 2004 werden GBL en twee van haar bestuurders door de minderheidsaandeelhouders van Rhodia voor de rechtbank van koophandel in Parijs gedaagd, waar hun aansprakelijkheid als bestuurders van Rhodia in het geding werd gebracht. Tegelijkertijd werd een strafrechtelijke procedure tegen X opgestart.

Op 27 januari 2006 besliste de rechtbank van koophandel in Parijs om de burgerlijke procedure op te schorten tot er in de strafrechtelijke procedure een beslissing is gevallen. Sindsdien waren er nauwelijks nieuwe wendingen in het geschil: het blijft opgeschort zolang er geen uitspraak is in de hangende strafzaak.

Betreffende de geconsolideerde dochtervennootschappen van GBL

Aangegane verplichtingen met betrekking tot gemene huur

De verplichtingen inzake gemene huur zijn verbintenissen voor de betaling van toekomstige huurgelden in het kader van huurcontracten voor onroerende goederen, uitrusting, rollend materieel enz., waarin de geconsolideerde dochtervennootschappen van GBL de huurder zijn. Op 31 december 2016 bedragen die toegezegde betalingen 252 miljoen euro, waarvan 59 miljoen euro voor 2017, 103 miljoen euro voor de periode 2018-2021 en 90 miljoen euro erna.

Andere gegeven en ontvangen verbintenissen

Die gegeven en ontvangen verbintenissen hebben uitsluitend betrekking op Imerys en Sienna Capital.

De andere gegeven verbintenissen betreffen voornamelijk verplichtingen met betrekking tot:

- de sanering van bedrijfsterreinen voor 32 miljoen euro (34 miljoen euro in 2015 en 32 miljoen euro in 2014);
- de operationele activiteiten, met name door Imerys aangegane aankoopverbintenissen in het kader van contracten voor de aankoop van goederen, diensten, energie en transport (326 miljoen euro tegenover 230 miljoen euro in 2015 en 308 miljoen euro in 2014);
- liquide middelen, met name kredietbrieven en door Imerys aan financiële instellingen verstrekte zekerheden, waarborgen, hypotheek en panden tot waarborg van de behoeften aan bedrijfscash voor rekening van klanten (57 miljoen euro tegenover 42 miljoen euro in 2015 en 49 miljoen euro in 2014); en
- andere verplichtingen (40 miljoen euro tegenover 44 miljoen euro in 2015 en 23 miljoen euro in 2014).

De ontvangen verbintenissen bedragen anderzijds 216 miljoen euro op 31 december 2016 (170 miljoen euro op 31 december 2015 en 90 miljoen euro op 31 december 2014).

30. Verrichtingen met verbonden partijen

Op 31 december 2016, 2015 en 2014 werden er geen balanstransacties verricht met Pargesa. De vergoeding van de bestuurders zijn weergegeven in de onderstaande tabel:

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Vaste remuneratie	4,1	5,0	6,9
Variabele remuneratie	0,8	1,6	-
Vergoedingen na uitdiensttreding	1,5	0,6	0,8
Kosten van stock options	1,0	1,7	1,3
Verzekeringen	0,1	0,1	0,3
Totaal	7,5	9,0	9,3

31. Gebeurtenissen na afsluiting van het boekjaar

In februari 2017 heeft ECP III een akkoord getekend met betrekking tot de verkoop van haar meerderheidsbelang in Golden Goose, een Italiaanse designer voor schoenen, kleding en eigentijdse accessoires. Deze transactie werd begin maart 2017 afgesloten. Dit genereerde een geconsolideerde meerwaarde op verkoop van ongeveer 110 miljoen euro, deel van GBL.

GBL betaalde op 7 februari 2017 het saldo van de in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties terug in cash, namelijk een bedrag van 306 miljoen euro. In 2017 GBL verkocht haar resterende ENGIE-aandelen onder "Deelnemingen beschikbaar voor verkoop" (11,9 miljoen aandelen voor een totaal bedrag van 145 miljoen euro, of 0,5% van het kapitaal), wat een geconsolideerde meerwaarde van EUR 1 miljoen genereert. De resterende positie van GBL in ENGIE bedraagt bijgevolg nu 0,1% van het kapitaal.

Burberry Group Plc ("Burberry") heeft op 28 februari 2017 bekend gemaakt dat GBL de drempel van 3% van de stemrechten in het bedrijf heeft overschreden. De investering in Burberry past binnen de diversificatiestrategie van de portefeuille van GBL. Op 31 december 2016 bezat GBL 2,95% van het kapitaal van deze vennootschap, wat een waarde van 230 miljoen euro vertegenwoordigde. Burberry, met notering op de London Stock Exchange, heeft een beurskapitalisatie van ongeveer 9 miljard euro op 28 februari 2017. Burberry is een Brits luxe-merk. De onderneming ontwerpt, produceert en distribueert kleding en accessoires van hoge kwaliteit.

Burberry verkoopt zijn producten wereldwijd via een netwerk van eigen detailhandelszaken en online via Burberry.com en via een netwerk van onafhankelijke verdelers. Burberry heeft bijna 11.000 werknemers en in het jaar 2015-2016 bedroeg de omzet ongeveer 2,5 miljard Britse pond.

Op 21 februari 2017 heeft GBL aangekondigd 10,60% van de stemrechten in Pernod Ricard te bezitten (7,49% van het kapitaal). Deze drempeloverschrijding is passief en resultaat van de toekenning van dubbele stemrechten.

Sagard 3 kondigde in februari 2017 aan dat het een deelneming heeft genomen in het bedrijf Ipackchem, één van de wereldwijde leiders in de productie van barrière verpakkingen, waarvan de producten hoofdzakelijk bestemd zijn voor de transport en de opslag van aroma's, parfums en agro-chemische producten waarvoor de voorwaarden op het vlak van waterdichtheid, besmetting en verdamping kritisch zijn.

32. Bezoldiging van de Commissaris

De geconsolideerde en statutaire financiële staten van GBL van de laatste drie jaren werden gecontroleerd en zonder voorbehoud goedgekeurd door Deloitte Bedrijfsrevisoren. Alle verslagen betreffende de controles van voormelde financiële staten zijn beschikbaar in de respectieve jaarverslagen.

Overeenkomstig artikel 134 van het Wetboek van Vennootschappen worden de erelonen van Deloitte Bedrijfsrevisoren en zijn netwerk hieronder weergegeven.

In EUR	2016	2015	2014
Auditopdracht	3.471.375	3.506.735	3.460.693
waarvan GBL	75.000	75.000	75.000
Andere attestopdrachten	52.900	229.900	123.500
Andere opdrachten buiten de auditopdracht	1.619.740	489.107	454.615
Totaal	5.144.015	4.225.742	4.038.808
waarvan: Holding	348.980	287.757	197.595
Imerys	4.487.000	3.500.000	3.300.000
Sienna Capital	308.035	437.985	541.213

Verslag van de Commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Groep Brussel Lambert NV over de geconsolideerde financiële staten afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de geconsolideerde financiële staten, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze geconsolideerde financiële staten omvatten de geconsolideerde balans op 31 december 2016, het geconsolideerde overzicht van het volledige resultaat, het geconsolideerde overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen en het geconsolideerde overzicht van de kasstromen voor het boekjaar eindigend op die datum, alsmede een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde financiële staten – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde financiële staten van Groep Brussel Lambert NV ("de vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften. De totale activa in de geconsolideerde balans bedragen 21 872,8 miljoen EUR en de geconsolideerde verlies (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 457,7 miljoen EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde financiële staten

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van een geconsolideerde financiële staten die een getrouw beeld geven in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor het implementeren van een interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van een geconsolideerde financiële staten die geen afwijking van materieel belang bevatten, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde financiële staten tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing - ISA) zoals deze in België werden aangenomen. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde financiële staten geen afwijking van materieel belang bevatten.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde financiële staten opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde financiële staten als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van een geconsolideerde financiële staten die een getrouw beeld geven, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde financiële staten als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de groep de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Réviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid /
Société civile sous forme d'une société coopérative à responsabilité limitée
Registered Office: Gateway building, Luchthaven Nationaal 1 J, B-1930 Zaventem
VAT BE 0429.053.863 - RPR Brussel/RPM Bruxelles - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Groep Brussel Lambert NV
Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de geconsolideerde financiële staten afgesloten op 31 december 2016

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geven de geconsolideerde financiële staten van Groep Brussel Lambert NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep per 31 december 2016, en van haar resultaten en kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en voor de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde financiële staten.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde financiële staten te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde financiële staten behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde financiële staten en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Zaventem, 17 maart 2017

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Corine Magnin

Verkorte jaarrekening

Overeenkomstig artikel 105 van het Wetboek Vennootschappen volgt hierna een verkorte versie van de jaarrekening. Deze verkorte versie bevat niet de volledige, wettelijk vereiste toelichting, noch het verslag van de Commissaris. De volledige versie van de jaarrekening, zoals ze bij de Nationale Bank van België zal worden neergelegd, kan op eenvoudig verzoek op de maatschappelijke zetel van de Vennootschap worden verkregen; ze is eveneens beschikbaar op de website (www.gbl.be). De staat van het kapitaal (zoals vermeld in bijlage van deze jaarrekening) is in detail vermeld op pagina's 181-182.

De Commissaris heeft over de jaarrekening een attest zonder voorbehoud afgeleverd.

Verkorte balans per 31 december (na winstuitkering)

Activa			
In miljoen EUR	2016	2015	2014
Vaste activa	14.422,7	15.287,4	15.464,0
Oprichtingskosten	0,1	0,2	0,4
Materiële vaste activa	1,8	1,9	2,1
Financiële vaste activa	14.420,8	15.285,3	15.461,5
Vlottende activa	45,4	803,4	774,1
Vorderingen op meer dan één jaar	-	-	-
Vorderingen op ten hoogste één jaar	14,8	516,6	235,6
Geldbeleggingen	20,2	225,6	396,5
Liquide middelen	9,4	59,4	140,3
Overlopende rekeningen	1,0	1,8	1,7
Totaal activa	14.468,1	16.090,8	16.238,1
Passiva			
In miljoen EUR	2016	2015	2014
Eigen vermogen	11.366,1	10.853,9	11.878,2
Kapitaal	653,1	653,1	653,1
Uitgiftepremies	3.519,6	3.519,6	3.519,6
Reserves	318,8	318,8	318,8
Overgedragen winst	6.874,6	6.362,4	7.386,7
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	12,8	9,5	22,2
Voorzieningen voor risico's en kosten	12,8	9,5	22,2
Schulden	3.089,2	5.227,4	4.337,7
Schulden op meer dan één jaar	-	350,0	550,0
Schulden op ten hoogste één jaar	3.072,3	4.861,9	3.777,8
Overlopende rekeningen	16,9	15,5	9,9
Totaal passiva	14.468,1	16.090,8	16.238,1

Resultatenrekening per 31 december

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Bedrijfsopbrengsten	2,5	2,4	2,7
Omzet	1,7	1,1	1,7
Andere bedrijfsopbrengsten	0,8	1,3	1,0
Bedrijfskosten	20,7	23,9	33,0
Diensten en diverse goederen	14,3	15,2	14,0
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	8,1	9,7	6,8
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	0,4	0,6	2,9
Waardeverminderingen op voorraden, op bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen	-	-	-
Voorzieningen voor risico's en kosten	(2,7)	(1,7)	9,1
Andere bedrijfskosten	0,6	0,1	0,2
Bedrijfsverlies	(18,2)	(21,5)	(30,3)
Financiële opbrengsten	1.054,2	600,2	822,5
Courante financiële opbrengsten	206,7	242,6	226,6
Opbrengsten uit financiële vaste activa	177,0	217,8	199,5
Opbrengsten uit vlottende activa	4,0	3,2	6,3
Andere financiële opbrengsten	25,7	21,6	20,8
Niet-courante financiële opbrengsten	847,5	357,6	595,9
Financiële kosten	51,0	1.141,6	55,4
Courante financiële kosten	50,3	30,8	39,2
Kosten van schulden	35,2	21,5	33,4
Waardeverminderingen op vlottende activa	2,8	0,4	(0,6)
Andere financiële kosten	12,3	8,9	6,4
Niet-courante financiële kosten	0,7	1.110,8	16,2
Winst (verlies) van het boekjaar vóór belastingen	985,0	(562,9)	736,8
Belastingen op het resultaat	-	-	-
Belastingen	-	-	(0,2)
Regularisering van belasting en terugneming van voorzieningen vóór belastingen	-	-	-
Winst (verlies) van het boekjaar	985,0	(562,9)	736,6

Uitkeringsbeleid

Het beleid inzake resultaatverwerking dat de Raad van Bestuur voorstelt, is gericht op het evenwicht tussen een aantrekkelijk rendement voor de aandeelhouder en een toename van de waardering van het aandeel, waarbij het algemeen niveau van de uitkering wordt ondersteund door cash earnings.

Winstuitkering

Gelet op de overgedragen winst van EUR 6.362.364.637,84 en de winst van het boekjaar van EUR 985.030.292,85, bedraagt de uit te keren winst EUR 7.347.394.930,69. De Raad van Bestuur zal aan de Algemene Vergadering van 25 april 2017 de volgende winstuitkering voorstellen:

In EUR

Vergoeding van het kapitaal aan de 161.358.287 aandelen	472.779.780,91
Over te dragen	6.874.615.149,78

Resultaatverwerking van Groep Brussel Lambert (jaarrekening)

In miljoen EUR	2016	2015	2014
Te bestemmen winst	7.347,4	6.823,8	7.836,9
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	985,0	(562,9)	736,6
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	6.362,4	7.386,7	7.100,3
Over te dragen resultaat	6.874,6	6.362,4	7.386,7
Over te dragen winst	6.874,6	6.362,4	7.386,7
Uit te keren winst	472,8	461,5	450,2
Vergoeding van het kapitaal	472,8	461,5	450,2

Dividend per aandeel

In EUR	2016		2015		2014	
	Bruto	Netto ⁽¹⁾	Bruto	Netto ⁽²⁾	Bruto	Netto ⁽³⁾
Aandeel	2,93	2,051	2,86	2,0878	2,79	2,0925

(1) Roerende voorheffing van 30%

(2) Roerende voorheffing van 27%

(3) Roerende voorheffing van 25%

Historische gegevens

Historiek van de investeringen van GBL sinds 2014

Jaar 2016

Verkoop van Total aandelen

In het eerste kwartaal 2016 verkocht GBL een aanvullende fractie van Total-aandelen voor 1,1% van het kapitaal van die groep (namelijk 27,5 miljoen aandelen voor een brutobedrag van 1,1 miljard euro), wat een geconsolideerde meerwaarde van 428 miljoen euro opleverde. Die verkopen kwamen enerzijds tot stand door verkopen naargelang er zich kansen aandienen (voor 10,4 miljoen aandelen) en anderzijds een private plaatsing door middel van een versnelde boekbuilding uitsluitend voor institutionele beleggers (voor 17,1 miljoen aandelen). In het vierde kwartaal 2016 verkocht GBL op termijn op de vervaldag 16,0 miljoen aandelen (dus 0,7% van het kapitaal) voor een nettobedrag van 666 miljoen euro, wat een geconsolideerde meerwaarde van 304 miljoen euro opleverde.

Terugkoop van in ENGIE aandelen converteerbare obligaties en verkoop van ENGIE aandelen

In 2016 kocht GBL 6.910 in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties terug voor een nominale waarde van 691 miljoen euro. In het vierde kwartaal 2016 verkocht GBL op termijn op de vervaldag 42,7 miljoen ENGIE aandelen voor een nettobedrag van 572 miljoen euro, wat tot een geconsolideerde minwaarde van 11 miljoen euro leidde. In het vierde kwartaal werden ook termijnverkopen op 4,5 miljoen aandelen afgesloten voor een nettobedrag van 55 miljoen euro. Die zullen op de eindvervaldag in januari 2017 een nulresultaat opleveren.

Versterking van de positie in adidas

GBL heeft haar deelneming in adidas verder opgetrokken. Op 31 december 2016 bezit de groep 7,5% van die onderneming (4,7% eind december 2015), met een marktwaarde van 2,4 miljard euro. De Algemene Vergadering van adidas op 12 mei 2016 keurde de toetreding van Ian Gallienne tot de Toezichtsraad van de vennootschap goed. Rekening houdend met de grootte van deze deelneming en de aanwezigheid van GBL in de Toezichtsraad, wordt adidas als een Strategische Deelneming beschouwd sinds 30 juni 2016.

Versterking van de positie in Umicore

GBL heeft haar deelneming in Umicore ietwat uitgebreid en bezit 17,0% van het kapitaal van de vennootschap op 31 december 2016 (16,6% eind december 2015), met een marktwaarde van 1,0 miljard euro. Op 26 april 2016 benoemde de Algemene Vergadering van Umicore Colin Hall als Bestuurder. Hierdoor kreeg GBL een tweede vertegenwoordiger in de Raad van Bestuur van de vennootschap toegewezen. Gezien de grootte van deze deelneming en de aanwezigheid van GBL in de Raad van Bestuur wordt Umicore als een Strategische Deelneming beschouwd sinds 30 september 2016.

Versterking van de positie in SGS

GBL verhoogde haar deelneming in SGS. Op 31 december 2016 bezit de groep 16,2% van die onderneming (15,0% eind december 2015), met een marktwaarde van 2,4 miljard euro.

Overschrijding van de drempel van 15% in het kapitaal van Ontex

Op 19 mei 2016 kondigde GBL aan dat ze de drempel van 15% in het kapitaal van de vennootschap had overschreden. Op 31 december 2016 bezit de groep 19,98% van het kapitaal (7,6% op 31 december 2015), met een marktwaarde van 423 miljoen euro.

Investering in Burberry

Op 31 december 2016 bezit de groep van 2,95% van het kapitaal van Burberry, met een marktwaarde van 230 miljoen euro.

Overnameproject van Kerneos door Imerys

Op 11 december 2016 kondigde Imerys zijn intentie aan tot overname van Kerneos, wereldleider in high-performance bindmiddelen op basis van calcium-aluminaat, van Astorg, voor een geschatte totale ondernemingswaarde van 880 miljoen euro. Deze transactie, volledig gefinancierd uit de beschikbare middelen van Imerys, blijft onderworpen aan overleg met organen die het personeel vertegenwoordigen en aan de goedkeuring van de betrokken regulerende instanties.

Acquisities, verkopen en fondsenwerving door Ergon Capital Partners

Ergon Capital Partners III (ECP III) verwierf in maart 2016 een indirect meerderheidsbelang in de vennootschap Financière Looping Holding S.A.S. ("Looping"). Met een omzet van ongeveer 60 miljoen euro is Looping een Europese leider op de markt van recreatieparken. In het tweede kwartaal 2016 sloot ECP III ook overeenkomsten over de verkoop van De Boeck Education N.V., De Boeck Digital N.V. en Larcier Holding N.V., wat een meerwaarde op verkoop van 51 miljoen euro (deel van GBL) opleverde. Bovendien haalde ECP III in juli 2016 150 miljoen euro op, waarmee de omvang van het fonds toeneemt tot 500 miljoen euro. Deze ophaling werd ingetekend door Sienna Capital voor 100 miljoen euro en door andere Europese investeerders van eerste rang. Ten slotte verwierf ECP III in december 2016 een meerderheidsbelang in de vennootschap Deutsche Intensivpflege Holding GmbH (DIH), een van de belangrijkste dienstverleners voor ambulante intensieve zorgen in Duitsland.

Verskillende transacties door Sagard

In maart 2016 kondigde een groep investeerders aangevoerd door Sagard aan dat een akkoord werd getekend met Denis Dumont, oprichter en meerderheidsaandeelhouder van Grand Frais, om een minderheidsdeelneming te verwerven in Prosol, de moedermaatschappij van de groep. Grand Frais is een Franse winkelketen gespecialiseerd in de verkoop van verse producten. Sagard en Equistone hebben zich eveneens verbonden tot de verkoop van FlåktWoods aan Triton. Die transactie, gefinaliseerd in oktober 2016, leverde een geconsolideerde meerwaarde van 12 miljoen euro (deel GBL) op. In het vierde kwartaal 2016 haalde Sagard 3 404 miljoen euro aan bijkomend kapitaal op, werd onderschreven door Sienna Capital voor 17 miljoen euro, naast negen andere Europese institutionele investeerders.

Een nieuw fonds voor Kartesia

Op 31 december 2016 investeerde Kartesia via zijn fonds KCO I, omgedoopt tot KCO III, 468 miljoen euro in primaire en secundaire verrichtingen. Kartesia richtte bovendien een nieuw investeringsfonds op (KCO IV), waartoe Sienna Capital zich engageerde voor een bedrag van 150 miljoen euro.

Overnames door Mérieux Développement

In juni 2016 heeft Merieux Développement, via Mérieux Participations II (MPII), een minderheidsbelang voor 22 miljoen euro verworven in Novacap, een wereldwijde speler in de chemie. In november 2016 nam MPII ook voor 15 miljoen euro een minderheidsbelang in Le Noble Age, een Franse onderneming in de gezondheidszorg.

Zes nieuwe investeringen door PrimeStone

In 2016 voltooide PrimeStone zes nieuwe investeringen. Zij belegde onder andere in (i) Volution, een leverancier van ventilatiesystemen, en (ii) Johnson Services Group, een dienstverlener voor textielproducten aan bedrijven en consumenten in het Verenigd Koninkrijk.

Overnames door BDT Capital Partners

In maart 2016 rondde BDT Capital Partners, in partnership met de meerderheidsaandeelhouder JAB Holding Co, de overname van Keurig Green Mountain af via zijn Fonds II. Met een aanbod van ruim 80 merken en 575 drankspecialiteiten is Keurig een groep gespecialiseerd in koffie en gepersonaliseerde dranksystemen. In oktober 2016 nam BDT Capital Partners Fund II een belang in Lou Malnati's Pizzeria, een welbekend merk voor de Chicago-stijl pizza. In december 2016 realiseerde BDT Capital Partners een investering in Athletico Physical Therapy, één van de grootste orthopedische revalidatie dienstverleners in de Verenigde Staten.

Jaar 2015

Overdracht van Total-aandelen

In 2015 verkocht GBL 12,1 miljoen Total-aandelen voor 556 miljoen euro, wat een geconsolideerde meerwaarde van 282 miljoen euro opleverde. GBL behoudt een deelneming van 2,4% in Total, dat met een beurswaardering van ongeveer 2,5 miljard euro één van de belangrijkste activa van de groep blijft.

Verbintenis van 113 miljoen euro in BDT door Sienna Capital

In december 2015 verbond Sienna Capital zich ertoe om 113 miljoen euro te investeren in BDT Capital Partners II, een private-equityfonds, dat momenteel zowat 6 miljard USD verbintenissen beheert.

Investering in adidas

In het kader van haar diversificeringsbeleid van de portefeuille, en meer bepaald via de ontwikkeling van Kweekvijverinvesteringen, kondigde GBL aan dat zij op 24 juli laatstleden de statutaire drempel van 3% had overschreden in het kapitaal van adidas, een wereldwijd actieve groep die gespecialiseerd is in het ontwerp en de distributie van sportartikelen. Op 31 december 2015 heeft GBL 4,7% van het kapitaal van die onderneming in handen, wat overeenstemt met een waarde van 890 miljoen euro.

Versterking van de positie in Umicore

GBL heeft ook haar deelneming in Umicore opgetrokken en bezit 16,6% van het kapitaal op 31 december 2015 (12,4% eind december 2014), met een waarde van 720 miljoen euro.

386 miljoen euro geïnvesteerd door Kartesia

Op 31 december 2015 heeft Kartesia 386 miljoen euro belegd (dat is 76% van haar totale verbintenis sinds de oprichting), in primaire en secundaire verrichtingen.

Investering in Ontex

GBL kocht in 2015 een deelneming van 7,6% in het kapitaal van de Belgische beursgenoteerde groep Ontex, een belangrijke speler op de markt van hygiënische producten. Die deelneming heeft een waarde van 181 miljoen euro op 31 december 2015.

Vervallen in Suez-aandelen omruilbare obligaties

De in Suez-aandelen omruilbare obligaties zijn in september 2015 vervallen. Over de eerste negen maanden van 2015 leverde GBL 5,1 miljoen Suez-effecten voor een nominale waarde van de obligaties van 59 miljoen euro. Die conversies leverden een nettowinst van 24 miljoen euro op in het geconsolideerde nettoresultaat van GBL in 2015, wat overeenstemt met een economische meerwaarde van 8 miljoen euro die bij de levering van de Suez-aandelen werd gerealiseerd, terwijl het saldo voornamelijk het gevolg is van de terugname van de negatieve mark-to-market die eerder in de rekeningen werd opgenomen (16 miljoen euro).

Overnames en overdracht door Sagard III

Sagard III verrichtte tijdens het eerste halfjaar 2015 nieuwe overnames: Safic-Alcan, Délices des 7 Vallées en Alvest. Dat fonds heeft in september 2015 ook de overdracht van de groep Santiane tot een goed einde gebracht, wat een overdrachtsmeerwaarde van 7 miljoen euro opleverde (deel van GBL).

Overdracht van Cérélia door Sagard II

In juli 2015 verkocht Sagard II haar participatie in Cérélia en boekte op die manier een overdrachtsmeerwaarde van 14 miljoen euro (deel van GBL).

Geslaagde fusie van Lafarge en Holcim

Holcim bracht op 1 juni 2015 haar openbaar bod tot omruiling op alle aandelen van Lafarge uit. Op het einde van de periode van heropening van het bod waren 96,4% van de Lafarge-aandelen ingebracht. Daarom werd de procedure van gedwongen uitkoop opgestart die op 23 oktober 2015 werd afgesloten. De nieuwe entiteit LafargeHolcim keerde in september 2015 overigens een dividend in aandelen uit in een verhouding van 1 nieuw aandeel LafargeHolcim voor 20 bestaande aandelen, die conform de IFRS geen impact op de resultatenrekening van GBL heeft. Op 31 december 2015 heeft GBL 9,4% van de nieuwe entiteit in handen, een deelneming die sinds 10 juli 2015 geboekt wordt als een actief beschikbaar voor verkoop.

Aankoop van Golden Goose door Ergon Capital Partners III

Ergon Capital Partners III verwierf op 19 mei 2015 een meerderheidsbelang in Golden Goose, een Italiaanse ontwerper van hedendaagse schoenen, kleding en accessoires.

Overname van S&B door Imerys

De aankoop door Imerys van de Griekse groep S&B werd afgerond op 26 februari 2015. De aankoopprijs werd vastgesteld op 624 miljoen euro voor alle aandelen, inclusief een prijstoeslag van 21 miljoen euro volgens de prestaties. In het kader van die aankoop, deels vergoed in Imerys-aandelen, kreeg de familie Kyriacopoulos, oprichtende aandeelhouder van S&B, ongeveer 4,7% van het kapitaal van Imerys in handen. De deelneming van GBL is dus lichtjes verwaterd tot 53,9% eind 2015 (56,5% op 31 december 2014).

Investing van 150 miljoen euro in PrimeStone door Sienna Capital

In februari 2015 kondigde Sienna Capital een investering van 150 miljoen euro in PrimeStone aan. Dat is een nieuw fonds waarvan de strategie erin bestaat posities op middellange tot lange termijn te nemen in middelgrote Europese beursgenoteerde ondernemingen.

Verkoop door Ergon Capital Partners II van haar deelneming in Joris Ide

In het eerste kwartaal van 2015 rondde Ergon Capital Partners II de verkoop af van haar meerderheidsbelang in Joris Ide, leider in isolerende panelen en stalen profielen. Deze verrichting leverde in 2015 een geconsolideerd nettoresultaat van 14 miljoen euro op (deel van GBL). Ter herinnering: deze deelneming, waarop de vermogensmutatiemethode werd toegepast, bracht in het verleden al een resultaat van 14 miljoen euro op (deel van GBL). Dankzij deze overdracht kon in het vierde kwartaal 2015 een dividend van 16 miljoen euro (deel GBL) uitgekeerd worden.

Jaar 2014

Overdracht van 0,6% van het kapitaal van Total

In 2014, overdracht van een aanvullende fractie van 14 miljoen Total-aandelen (goed voor 0,6% van het kapitaal) voor een bedrag van 650 miljoen euro. Dat leverde een geconsolideerde meerwaarde op van 335 miljoen euro.

Na die verrichting behoudt GBL 3% van het kapitaal van Total, dat met een beurswaardering van 3,1 miljard euro een van de belangrijkste activa van de groep blijft.

Voortzetting van de aankopen van Umicore-effecten

Verdere aankoop van Umicore-effecten in het kader van de ontwikkeling van de "Kweekvijver"-investeringen en bezit van 12,4% van het kapitaal van de vennootschap op 31 december 2014 (5,6% eind december 2013), voor een totale investering van 464 miljoen euro.

Gedeeltelijke omzetting van in Suez Environnement-aandelen omruilbare obligaties

In 2014, vervroegde conversieaanvragen van in Suez Environnement-aandelen omruilbare obligaties met vervalddag in september 2015. Ingevolge die kennisgevingen leverde GBL hoofdzakelijk vóór het knippen van de coupon, 29,9 miljoen Suez Environnement-effecten voor een nominale waarde van 342 miljoen euro, wat het bezitspercentage in het kapitaal van de onderneming terugbrengt van 7,2% eind 2013 tot 1,1%⁽¹⁾ op 31 december 2014. Die conversies leverden een nettowinst van 141 miljoen euro op in het geconsolideerde nettoresultaat van GBL van 2014, wat overeenstemt met een economische meerwaarde van 47 miljoen euro die op de levering van Suez Environnement-effecten werd gerealiseerd, terwijl het saldo voornamelijk het gevolg is van de annulatie van de negatieve mark-to-market die eerder in de rekeningen werd opgenomen (104 miljoen euro).

Toenadering van Imerys en S&B

Op 5 november 2014, aankondiging van een toenadering tot de Griekse groep S&B met het oog op de overname van haar belangrijkste activiteiten in de sector van de industriële mineralen, met name in de bentoniet. In 2014 waren de activiteiten van S&B (buiten de bauxietactiviteit, die uit de verrichting was uitgesloten) in 22 landen goed voor een omzet van 412 miljoen euro. De verrichting kwam tot stand op 26 februari 2015.

De aankoopprijs werd bepaald op basis van een waarde van het eigen vermogen van 525 miljoen euro voor alle aandelen samen, vermeerderd met een prijstoeslag voor de prestaties, ten belope van een maximumbedrag van 33 miljoen euro. Via de aankoop, die deels in Imerys-effecten is vergoed, kreeg de familie Kyriacopoulos, oprichtende aandeelhouder van S&B, ongeveer 4,7% van het kapitaal van Imerys in handen.

De deelneming van GBL werd dus lichtjes verwaterd tot 53,8% (56,5% eind 2014). Er werd een aandeelhouderspact gesloten tussen de familie Kyriacopoulos en GBL, zonder in onderling overleg te willen optreden, op grond waarvan de toetreding van Ulysses Kyriacopoulos tot de Raad van Bestuur van Imerys aan de volgende Aandeelhoudersvergadering werd voorgesteld.

Overdracht van de deelnemingen in Corialis en Zellbios

Op 30 oktober 2014, overdracht door Ergon Capital Partners II ("ECP II") en Sagard II van hun deelneming in Corialis, een leidend Europees fabrikant van isolerende en gelakte aluminiumprofielen voor deuren, vensters en veranda's. Die verrichting leverde in 2014 een geconsolideerd nettoresultaat van 41 miljoen euro op (deel van GBL). Dat resultaat komt bij de meerwaarde die ECP II in het eerste kwartaal 2014 boekte op de verkoop van Zellbios, leider in de productie van farmacologisch werkzame stoffen (25 miljoen euro, deel van de groep).

Verdere ontwikkeling van de Financiële Pijler: Mérieux Développement, Kartesia, Visionnaire en Sausalitos

Sienna Capital ging in het vierde kwartaal 2014 een verbintenis van 75 miljoen euro aan om te investeren in de beleggingsmaatschappijen van Mérieux Développement, vehikels die gespecialiseerd zijn in ontwikkelings- en innovatiekapitaal in de gezondheidssector.

Overeenkomstig haar investeringsstrategie heeft Kartesia op 31 december 2014 ruim 100 miljoen geïnvesteerd in meer dan tien secundaire en/of primaire transacties. In dat kader en sinds de oprichting van het fonds, nam Sienna Capital deel aan de geldoophalingen van Kartesia voor een bedrag van 53 miljoen euro. Bovendien heeft het fonds tot dusver 489 miljoen euro ingezameld, tegenover 227 miljoen euro na de eerste ronde die in september 2013 werd afgesloten (waarvan 150 miljoen euro gefinancierd door Sienna Capital).

Op 16 april 2014, verwerving door Ergon Capital Partners III ("ECP III") van een meerderheidsbelang in Visionnaire, een Italiaanse vennootschap die toonaangevend is in meubilair in de hogere prijsklasse (www.ipe.it) en in Sausalitos, een Duitse restaurantketen met een origineel concept die in volle groei is (www.sausalitos.de); die aankoop werd afgerond midden juli 2014.

Toenadering van Holcim en Lafarge

Op 7 april 2014, aankondiging door Holcim en Lafarge van hun toenaderingsproject in het kader van een fusie tussen gelijken, unaniem goedgekeurd door hun respectieve Raad van Bestuur. Als grootste aandeelhouder van Lafarge met een deelneming van 21,1% steunde GBL deze fusieverrichting en verbond ze zich ertoe al haar Lafarge-aandelen in te brengen in het openbaar omruilbod dat Holcim uitbracht na ontvangst van de reglementaire toestemmingen. GBL zou een deelneming van 10% aanhouden in dit nieuwe geheel. De financiële en boekhoudkundige gevolgen van die verrichting werden bepaald naarmate de transactie vorderde. Op 31 december 2014 ondervond GBL geen gevolgen van de gewijzigde boekhoudkundige behandeling van haar investering in Lafarge.

Volledige overdracht van de deelneming in Iberdrola

Begin 2014, verkoop van de resterende deelneming (0,1% van het kapitaal) in Iberdrola voor een bedrag van 21 miljoen euro. Dat leverde een overdrachtsmeerwaarde op van 3 miljoen euro.

(1) 0,2% daarvan zijn roerende beleggingswaarden

Geconsolideerde cijfers IFRS over 10 jaar

In miljoen EUR	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Balans										
Vaste activa	17.945,3	17.124,1	15.707,4	15.730,9	14.488,0	15.778,2	14.723,1	14.694,7	12.894,7	17.519,3
Vlottende activa	3.927,5	3.281,5	3.977,4	3.226,8	2.933,8	2.361,2	818,7	632,2	1.141,1	1.863,2
Totaal activa	21.872,8	20.405,6	19.684,8	18.957,7	17.421,8	18.139,4	15.541,8	15.326,9	14.035,8	19.382,5
Eigen vermogen – Deel van de groep	14.867,0	13.245,6	13.172,7	12.665,2	12.391,1	12.658,3	14.740,6	14.828,8	13.417,2	18.868,6
Deelnemingen die geen controle geven	1.507,2	1.297,9	1.111,5	1.025,6	1.000,6	972,3	9,5	-	-	-
Langlopende verplichtingen	3.226,5	4.379,6	4.236,9	4.266,9	2.996,7	3.076,6	685,0	428,4	425,3	422,3
Kortlopende verplichtingen	2.272,1	1.482,5	1.163,7	1.000,0	1.033,4	1.432,2	106,7	69,7	193,3	91,6
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	21.872,8	20.405,6	19.684,8	18.957,7	17.421,8	18.139,4	15.541,8	15.326,9	14.035,8	19.382,5
Resultatenrekening										
Deel in het nettoresultaat van de geassocieerde deelnemingen	24,2	(82,8)	72,5	135,8	69,5	135,9	262,2	161,1	324,9	90,3
Nettodividenden van deelnemingen	338,4	323,5	316,5	368,0	436,4	500,3	450,7	550,3	479,8	446,0
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met investeringsactiviteiten	(48,2)	(52,4)	(37,2)	(37,7)	(27,9)	(34,4)	(27,9)	(24,3)	(20,3)	(23,9)
Resultaten op verkopen, waardeverminderingen en terugnames van niet-courante activa i.v.m. investeringsactiviteiten	(1.023,9)	749,8	495,8	192,2	(323,9)	(604,8)	(18,8)	391,3	(1.436,4)	214,7
Financiële opbrengsten en kosten van investeringsactiviteiten	37,5	52,4	(123,6)	(169,5)	(46,6)	(43,8)	(24,4)	(21,8)	(36,5)	38,0
Resultaat van investeringsactiviteiten	(672,0)	990,5	724,0	488,8	107,5	(46,8)	641,8	1.056,6	(688,5)	765,1
Omzet	4.531,7	4.392,4	3.918,8	3.904,5	4.077,8	2.951,0	-	-	-	-
Grondstoffen en verbruikstoffen	(1.434,2)	(1.416,1)	(1.283,6)	(1.355,7)	(1.463,2)	(1.039,3)	-	-	-	-
Personeelskosten	(982,2)	(948,9)	(806,2)	(807,1)	(839,3)	(673,6)	-	-	-	-
Afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	(261,8)	(256,0)	(233,2)	(229,6)	(236,4)	(167,7)	-	-	-	-
Andere bedrijfsopbrengsten en -kosten in verband met operationele activiteiten	(1.299,5)	(1.302,5)	(1.166,3)	(1.111,3)	(1.073,9)	(818,7)	(4,3)	-	-	-
Resultaat op verkopen, waardeverminderingen en terugnames op niet-courante-activa i.v.m. operationele activiteiten	30,7	(268,9)	11,9	-	-	-	-	-	-	-
Financiële opbrengsten en kosten van operationele activiteiten	(73,9)	(69,2)	(51,0)	(60,0)	(78,0)	(54,7)	-	-	-	-
Resultaat van de geconsolideerde operationele activiteiten	510,8	130,8	390,4	340,8	387,0	302,0	(4,3)	-	-	-
Belastingen op het resultaat	(149,7)	(65,4)	(121,3)	(104,9)	(119,0)	(88,5)	0,9	1,1	1,0	13,8
Deelnemingen die geen controle geven	(146,8)	(29,5)	(117,8)	(104,1)	(119,9)	(90,6)	2,4	-	-	-
Geconsolideerde resultaat over de periode – Deel van de groep	(457,7)	1.026,4	875,3	620,6	255,6	71,1	640,8	1.057,7	(687,5)	778,9
Bruto dividend (in EUR)	2,93	2,86	2,79	2,72	2,65	2,60	2,54	2,42	2,30	2,09
Nummer van de ter betaling gestelde coupon	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10
Aangepast netto-actief per aandeel (in EUR)	105,31	94,13	94,58	92,45	82,10	71,65	88,77	94,40	79,39	122,37
Beurskoers (in EUR)	79,72	78,83	70,75	66,73	60,14	51,51	62,93	66,05	56,86	87,87
Aantal uitgegeven aandelen	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287	161.358.287
Aantal eigen aandelen	5.924.416	6.079.926	6.147.123	6.308.090	6.134.514	6.099.444	6.099.444	6.054.739	5.576.651	5.261.451

Deugdelijk Bestuur

Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur	150
Raad van Bestuur	150
Comités van de Raad	163
Remuneratieverslag	166
Controle van de rekeningen	169
Personeel en organisatie	170
Risicobeheer en interne controle	173
Beleid inzake belangenconflicten	174
Beleid inzake verrichtingen met GBL-effecten	175
Aandeelhouders	176
Maatschappelijke en Milieuverantwoordelijkheid van GBL	180
Andere informatie over de Vennootschap	181
Mandaten van de Bestuurders tussen 2012 en 2016	184

Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur

In die context houdt ze zich aan de bepalingen van de Belgische Corporate Governance Code 2009 (de "Code 2009") die ze overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 6 juni 2010 als referentie gebruikt. De Code kan worden geraadpleegd op <http://www.corporategovernancecommittee.be>.

GBL heeft geleidelijk de aanwezigheid van vrouwen in haar Raad en de Comités van de Raad opgedreven en na afloop van de Algemene Vergadering van 25 april 2017 zou het quotum van een derde moeten bereikt worden overeenkomstig de wet van 28 juli 2011 die ertoe strekt te garanderen dat vrouwen zitting hebben in de Raad van Bestuur van beursgenoteerde vennootschappen. Als de Vergadering de benoeming van Laurence Danon Arnaud goedkeurt, zal de Raad zes vrouwelijke Bestuurders hebben op een totaal van achttien leden en bovendien vijf onafhankelijke Bestuurders tellen.

De gedragsregels voor de leden van de Raad van Bestuur van GBL en de gespecialiseerde Comités van de Raad zijn samen met de werkingsregels van deze organen opgenomen in het Corporate Governance Charter (het "Charter"). Dit document omvat ook een Dealing Code met de toepasselijke regels voor verrichtingen met GBL-effecten. Het Charter van de Vennootschap werd voor het eerst gepubliceerd eind 2005. Sindsdien ziet de Raad van Bestuur erop toe dat het Charter in overeenstemming is met de Code 2009 en met de verschillende wetswijzigingen op het gebied van deugdelijk bestuur. De Raad wijzigde het Charter voor het laatst op 29 juli 2016, hoofdzakelijk om het aan te passen aan de nieuwe regelgeving over de wettelijke audit en het marktmisbruik en aan de beslissingen van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering over het remuneratiebeleid in 2016. Het aangepaste Charter kan worden geraadpleegd op de website van de Vennootschap (www.gbl.be).

Dit hoofdstuk beschrijft de samenstelling en de werkwijze van de bestuursorganen van GBL en de comités ervan. Het geeft toelichting bij de praktische toepassing van de governance-regels van GBL tijdens het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 en de daaropvolgende periode tot de Raad van Bestuur van 17 maart 2017. Daarnaast vermeldt het de bepalingen van de Code 2009 waarvan de Vennootschap afwijkt en licht het die afwijkingen toe. Het bevat een remuneratieverslag en weerspiegelt de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de Vennootschap. Tot slot wordt een samenvatting gegeven van de voornaamste strategische principes van GBL op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en de dagelijkse toepassing ervan in de Vennootschap.

Groep Brussel Lambert ("GBL" of de "Vennootschap") zorgt ervoor alle regelgeving inzake deugdelijk bestuur toe te passen.

1. Raad van Bestuur 1.1. Samenstelling op 31 december 2016

	Lopende mandaten
Voorzitter van de Raad van Bestuur Gérald Frère	2015-2019
Ondervoorzitters, Bestuurders Paul Desmarais, jr.	2015-2019
Thierry de Rudder	2016-2020
Gedelegeerde Bestuurders Ian Gallienne	2016-2020
Gérard Lamarche	2015-2019
Bestuurders Victor Delloye	2013-2017
Paul Desmarais III	2014-2018
Cédric Frère	2015-2019
Ségolène Gallienne	2015-2019
Graaf Maurice Lippens	2013-2017
Michel Plessis-Bélair	2013-2017
Gilles Samyn	2015-2019
Amaury de Seze	2013-2017
Arnaud Vial	2013-2017
Onafhankelijke Bestuurders Gravin Antoinette d'Aspremont Lynden	2015-2019
Christine Morin-Postel	2013-2017
Marie Polet	2015-2019
Martine Verluyten	2013-2017
Secretaris-Generaal en Compliance Officer Ann Opsomer	
Erevoorzitter Baron Frère	
Ere-Gedelegeerde Bestuurders Jacques Moulaert en Emile Quevrin	
Erebestuurders Graaf Baudouin du Chastel de la Howarderie, Jacques-Henri Gougenheim, Graaf Jean-Jacques de Launoit en Aldo Vastapane	

(1) Sinds de Gewone Algemene Vergadering van 26 april 2016

Raad van
Bestuur
van GBL

18

leden

5

vrouwen

13

mannen

4

Onafhankelijke
Bestuurders

Betrokkenheid bij de Comités van de Raad en/of het Uitvoerend Management

Lid van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité

Voorzitter van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité
Lid van het Uitvoerend Management

Lid van het Vast Comité
Lid van het Uitvoerend Management

Lid van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité⁽¹⁾

Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité

Lid van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité en het Auditcomité

Lid van het Vast Comité

Lid van het Vast Comité en het Auditcomité

Voorzitter van het Auditcomité

Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité

Lid van het Auditcomité⁽¹⁾ en van het Benoemings- en Remuneratiecomité

Lid van het Auditcomité

1.1.1. Samenstelling van de Raad van Bestuur

De samenstelling van de Raad van Bestuur van GBL weerspiegelt het controleaandeelhouderschap van de Vennootschap. GBL wordt immers gecontroleerd door Pargesa Holding sa (via haar 100%-dochter Pargesa Netherlands B.V.). Pargesa Holding S.A. is een vennootschap naar Zwitsers recht, die zelf wordt gecontroleerd door Parjointco N.V., vennootschap naar Nederlands recht, waarvan de controle elk voor de helft in handen is van de groepen Frère en Power Corporation of Canada, volgens de bepalingen van een overeenkomst die in 1990 tussen beide groepen werd gesloten.

Die overeenkomst beoogt de vastlegging en de instandhouding van een paritaire controle van de groep Power Corporation of Canada en de groep Frère in Pargesa Holding S.A., GBL en hun respectieve dochterondernemingen. Ze werd op 18 december 2012 verlengd en verstrikt in 2029, tenzij ze opnieuw wordt verlengd.

Op 31 december 2016 telt de Raad van GBL op een totaal van achttien leden tien vertegenwoordigers voorgedragen door de controleaandeelhouder Pargesa Holding S.A.

De structuur van het aandeelhouderschap verklaart waarom de samenstelling van de Raad van Bestuur afwijkt van de Code 2009 die voorschrijft dat de Raad zo moet zijn samengesteld dat noch een individuele Bestuurder noch een groep van Bestuurders de besluitvorming kunnen domineren.

Deze controle verklaart ook de aanwezigheid van vertegenwoordigers van de controleaandeelhouder Pargesa Holding S.A. in het Auditcomité (twee leden van de vijf) en in het Vast Comité (tien leden van de dertien) op 31 december 2016.

Met het oog op een correcte toepassing van de corporategovernance-bepalingen en de inachtneming van de belangen van alle aandeelhouders van de Vennootschap, ziet de Raad van Bestuur erop toe dat er een voldoende aantal onafhankelijke Bestuurders in zijn midden zetelt die op volwaardige wijze aan de werking van de Raad bijdragen.

Daarenboven streeft GBL nog altijd naar een evenwichtige verhouding van mannen en vrouwen in de Raad van Bestuur.

In die context wordt aan de Algemene Vergadering van 2017 voorgesteld om het mandaat van onafhankelijk Bestuurder van Christine Morin-Postel en Martine Verluyten te verlengen. De Vergadering wordt ook gevraagd om zich uit te spreken over de benoeming van Laurence Danon Arnaud als onafhankelijk Bestuurder. Op basis van die voorstellen zal het aantal vrouwen in de Raad op zes worden gebracht, van wie er vijf de hoedanigheid van onafhankelijk Bestuurder zullen hebben.

1.1.2. Benoemingen voorgesteld aan de Gewone Algemene Vergadering van 2017

Het bestuurdersmandaat van Victor Delloye, Maurice Lippens, Michel Plessis-Bélaïr, Christine Morin-Postel, Amaury de Seze, Martine Verluyten en Arnaud Vial loopt af na de Gewone Algemene Vergadering van 25 april 2017.

Maurice Lippens en Michel Plessis-Bélaïr vragen geen verlenging van hun mandaat aangezien zij de leeftijdsgrens zoals bepaald in het Charter van GBL hebben overschreden. Aan de Gewone Algemene Vergadering wordt gevraagd om de mandaten van de andere Bestuurders voor een periode van vier jaar te hernieuwen, met name tot na afloop van de Algemene Vergadering die in 2021 zal worden bijeengeroepen om over de rekeningen van het boekjaar 2020 te beslissen.

De Algemene Vergadering wordt ook verzocht om Laurence Danon Arnaud en Jocelyn Lefebvre als Bestuurders te benoemen.

Laurence Danon Arnaud

Geboren op 6 januari 1956, in Caudéran (Gironde), Frankrijk, van Franse nationaliteit.

Laurence Danon Arnaud start in 1977 aan de Ecole Normale Supérieure Paris. In 1980 studeert ze af als geaggregeerde in de natuurwetenschappen. Na twee jaar research in de laboratoria van CNRS trekt zij in 1981 naar de Ecole Nationale Supérieure des Mines en studeert in 1984 af als Ingenieur van het Corps des Mines.

Na vijf jaar bij het Franse Ministère de l'Industrie en de Direction des Hydrocarbures gaat Laurence Danon Arnaud in 1989 aan de slag bij de groep ELF. Van 1989 tot 2001 bekleedt ze er verschillende functies in de Chemietak van de groep TOTAL FINA ELF. Zo is ze tussen 1996 en 2001 meer bepaald actief als Directeur-Generaal van BOSTIK, de nummer 2 van de wereld in lijmen.

In 2001 wordt ze als PDG van Printemps en lid van de uitvoerende Raad van PPR (KERING) benoemd. Na de herpositionering van Printemps en de geslaagde verkoop in 2007, gaat zij in de financiële wereld aan de slag, van 2007 tot 2013 als Voorzitter van de Directie van Edmond de Rothschild Corporate Finance, en vanaf 2013 als Voorzitter van de zakenbank Leonardo & Co SAS (dochteronderneming van de Italiaanse groep Banca Leonardo). Na de overdracht van Leonardo & Co SAS aan NATIXIS in 2015, wijdt zij zich aan haar family office PRIMROSE SAS.

Laurence Danon Arnaud is sinds 2015 Bestuurder van Amundi en voorzitter van het Strategisch Comité. Sinds 2010 is ze ook lid van de Raad van Bestuur van TF1, waar ze het voorzitterschap van het Auditcomité op zich neemt. Daarnaast was ze ook lid van de Raad van Bestuur van andere vennootschappen, zoals het Engelse bedrijf Diageo (2006-2015), Plastic Omnium (2003-2010), Experian Plc (2007-2010), Rhodia (2008-2011) en de Raad van Toezicht van BPCE (2009-2013), waar ze voorzitter was van het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Daarnaast was Laurence Danon Arnaud van 2005 tot 2013 ook Commissievoorzitter bij Medef.

Van 2000 tot 2003 was ze Voorzitter van de Raad van Bestuur van de Ecole des Mines de Nantes, en tussen 2004 en 2006 Voorzitter van de Fondation de l'Ecole Normale Supérieure Paris.

Jocelyn Lefebvre

Geboren op 22 december 1957, in Québec, Canada, met de dubbele Canadese en Franse nationaliteit.

Jocelyn Lefebvre heeft een diploma van de Ecole des Hautes Etudes Commerciales de Montréal en is ook lid van de Ordre des Comptables Professionnels Agréés du Québec (CPA).

Hij begint zijn loopbaan in 1980 bij Arthur Andersen, eerst in Montréal en daarna in Brussel. In 1986 gaat hij aan de slag bij de Canadese industrie-groep M.I.L. Inc, waar hij achtereenvolgens de functie van Adjunct-Voorzitter, Ondervoorzitter van het bestuur en bijzondere projecten en vervolgens die van Ondervoorzitter van bedrijfszaken bekleedt. Tegelijkertijd is hij tot in 1991 ook Voorzitter van Vickers Inc, een van haar belangrijkste dochterondernemingen. In 1992 gaat Jocelyn Lefebvre aan de slag in de groep Power Corporation of Canada, waar hij verschillende verantwoordelijkheden in Europa opneemt. Zo zetelde hij in de Raden van Bestuur van de vennootschappen van de groep (Imerys, Parfinance, RTL, Suez-Tractebel, Kartesia, AFE, Orior Food). Vandaag is hij Voorzitter van Sagard Private Equity en ook lid van de directie van Parjointco N.V. en van Power Financial Europe B.V.

Onder voorbehoud van de goedkeuring van hun benoeming wordt de Algemene Vergadering ten slotte verzocht om Laurence Danon Arnaud, Christine Morin-Postel en Martine Verluyten de hoedanigheid van onafhankelijke Bestuurder toe te kennen.

Om als onafhankelijke Bestuurder te worden erkend, moet een Bestuurder overeenkomstig het Charter voldoen aan de criteria zoals bepaald in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen. De Raad van Bestuur is van mening dat Laurence Danon Arnaud, Christine Morin-Postel en Martine Verluyten op grond van de criteria van het Wetboek van Vennootschappen in aanmerking komen voor het statuut van onafhankelijk Bestuurder. Deze laatste hebben hun onafhankelijkheid trouwens ook bevestigd op respectievelijk 9 februari 2017, 23 januari 2017 en 18 februari 2017.

1.2. Informatie en inlichtingen over de Bestuurders⁽¹⁾

1.2.1. Hoofdactiviteit en andere mandaten uitgeoefend door de leden van de Raad van Bestuur

De volledige lijst van de mandaten uitgeoefend door de leden van de Raad van Bestuur tijdens de laatste vijf jaar vindt u op pagina's 184 tot 197 van dit verslag. De lijst van de mandaten die in het boekjaar 2016 in beursgenoteerde vennootschappen werden uitgeoefend, vindt u bij punt 1.2.4.

(1) Zoals door elk lid van de Raad van Bestuur individueel aan de Vennootschap meegegeeld

Gérald Frère
Voorzitter van de Raad van Bestuur

Geboren op 17 mei 1951, in Charleroi, België, van Belgische nationaliteit.

Na zijn studies in Zwitserland treedt Gérald Frère toe tot de familieonderneming, de groep Frère-Bourgeois (België), waar hij de functie van Gedelegeerd Bestuurder bekleedt. Hij neemt ook het mandaat waar van Voorzitter van de Raad van Bestuur van Loverval Finance N.V. Daarnaast is hij nog Regent bij de Nationale Bank van België.

Hij zetelt sinds 1982 in de Raad van Bestuur van Groep Brussel Lambert. In 1993 wordt hij benoemd tot Gedelegeerd Bestuurder en Voorzitter van het Vast Comité, functies die hij uitoefende tot eind 2011, datum waarop hij terugtrad. Sinds 1 januari 2012 zit hij de Raad van Bestuur voor.

Professioneel adres
Groep Brussel Lambert
Marnixlaan 24
1000 Brussel (België)

Paul Desmarais, jr.
Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

Geboren op 3 juli 1954, in Sudbury, Ontario, Canada, van Canadese nationaliteit.

Paul Desmarais, jr. behaalt een diploma in de handelswetenschappen aan de McGill-Universiteit in Montréal en een MBA van INSEAD in Fontainebleau.

In 1981 gaat hij aan de slag bij Power Corporation of Canada, waar hij het jaar erna de functie van Ondervoorzitter bekleedt. In 1984 leidde hij de oprichting van Corporation Financière Power om de belangrijkste financiële deelnemingen van Power en van Pargesa Holding S.A. onder hetzelfde vaandel te brengen. Paul Desmarais, jr. was Ondervoorzitter van Financière Power van 1984 tot 1986, Voorzitter en Bedrijfsleider van 1986 tot 1989, Uitvoerend Ondervoorzitter van de Raad van 1989 tot 1990, Uitvoerend Voorzitter van de Raad van 1990 tot 2005, Voorzitter van het Uitvoerend Comité van 2006 tot 2008 en Uitvoerend Medevoorzitter van de Raad sinds 2008. Hij was ook Ondervoorzitter van de Raad van Power Corporation van 1991 tot 1996. Hij werd benoemd tot Voorzitter van de Raad en co-Chef van de Directie van Power Corporation in 1996.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 1990.

Professioneel adres
Power Corporation of Canada
Victoria Square 751
Montréal, Québec H2Y 2J3 (Canada)

Thierry de Rudder
Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

Geboren op 3 september 1949, in Parijs, Frankrijk, met de dubbele Belgische en Franse nationaliteit.

Thierry de Rudder behaalt een diploma in wiskunde aan de Universiteit van Genève en de Université Libre de Bruxelles (ULB). Hij is ook houder van een MBA van de Wharton School in Philadelphia.

Hij start zijn carrière in de Verenigde Staten en treedt in 1975 toe tot Citibank waar hij diverse functies bekleedt in New York en vervolgens in Europa.

Hij is vandaag Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Voorzitter van het Vast Comité van Groep Brussel Lambert, waar hij in 1986 aan de slag ging en waarvan hij tot december 2011 Gedelegeerd Bestuurder was.

Professioneel adres
Groep Brussel Lambert
Marnixlaan 24
1000 Brussel (België)

Ian Gallienne
Gedelegeerd Bestuurder

Geboren op 23 januari 1971, in Boulogne-Billancourt, Frankrijk, van Franse nationaliteit.

Ian Gallienne is houder van een MBA van INSEAD in Fontainebleau.

Hij begint zijn loopbaan in 1992 in Spanje, als medestichter van een handelsvennootschap. Van 1995 tot 1997 maakt hij deel uit van de directie van een consultancybedrijf dat gespecialiseerd is in de sanering van ondernemingen in moeilijkheden in Frankrijk. Van 1998 tot 2005 is hij Directeur van de private-equityfondsen Rhône Capital LLC in New York en Londen. In 2005 richt hij het private-equityfonds Ergon Capital op in Brussel en tot in 2012 was hij daarvan Gedelegeerd Bestuurder.

In 2012 wordt hij Gedelegeerd Bestuurder van Groep Brussel Lambert, waarvan hij sinds 2009 Bestuurder was.

Professioneel adres
Groep Brussel Lambert
Marnixlaan 24
1000 Brussel (België)

Gérard Lamarche
Gedelegeerd Bestuurder

Geboren op 15 juli 1961, in Hoei, België, van Belgische nationaliteit.

Gérard Lamarche bezit een diploma in de economische wetenschappen van de Universiteit de Louvain-La-Neuve en van de Management School van INSEAD (Advanced Management Program for Suez Group Executives). Hij volgde in 1998-1999 ook de opleiding van het Wharton International Forum (Global Leadership Series).

In 1983 startte hij zijn loopbaan in België bij Deloitte Haskins & Sells in België en in 1987 in Nederland. In 1988 gaat Gérard Lamarche aan de slag bij de Generale Maatschappij van België, eerst als beleggingsbeheerder, vervolgens als beheerscontroleur van 1989 tot 1991 en ten slotte als adviseur voor strategische verrichtingen van 1992 tot 1995.

Daarna trekt hij naar de Compagnie Financière de Suez als beleidsmedewerker bij de Voorzitter en Secretaris van het Directiecomité (1995-1997). Vervolgens wordt hij benoemd tot Adjunct-Directeur belast met Planning, Controle en Boekhouding.

In 2000 zet Gérard Lamarche zijn loopbaan voort in de industriële sector, namelijk als Bestuurder Directeur Generaal van NALCO (Amerikaanse dochteronderneming van de groep Suez – wereldleider in de behandeling van industriewater). In januari 2003 wordt hij tot CFO van de groep Suez benoemd.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2011 en Gedelegeerd Bestuurder sinds 1 januari 2012.

Professioneel adres
Groep Brussel Lambert
Marnixlaan 24
1000 Brussel (België)

Antoinette d'Aspremont Lynden
Bestuurder

Geboren op 24 oktober 1949, in Londen, Verenigd Koninkrijk, van Belgische nationaliteit.

Antoinette d'Aspremont Lynden is Master of Science aan de School of Engineering van de universiteit van Stanford in Californië en doctor in de Toegepaste Economische Wetenschappen aan de Université Catholique de Louvain. Zij begint haar loopbaan als adviseur in kwantitatieve methoden in Palo Alto in Californië. Tussen 1973 en 1990 bekleedt zij verschillende functies bij de Bank Brussel Lambert in Brussel. Daarna is zij gedurende twintig jaar professor in Management aan de Université Charles-de-Gaulle Lille 3. Voorts doceert zij als gasthoogleraar Boekhouding en Financiële Analyse aan het Institut d'Etudes Politiques (Sciences Po) in Rijsel. Zij is ook actief in de non-profitsector, als Voorzitster van de Koninklijke Maatschappij voor Weldadigheid in Brussel, Penningmeester van de Kathedraal van Sint-Michiël en Sint-Goedele in Brussel, Voorzitster van de Franstalige jury van de Koningin Paolaprijs voor het onderwijs, Lid van de Inrichtende Macht van het College van Maredsous (België) en Bestuurder van de Koninklijke Schenking (België).

Zij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2011.

Professioneel adres
Generaal de Gaullelaan 23
1050 Brussel (België)

Victor Delloye
Bestuurder

Geboren op 27 september 1953, van Belgische nationaliteit.

Victor Delloye behaalt het diploma van licentiaat in de rechten aan de Université Catholique de Louvain en een Master in de Fiscaliteit aan de Ecole Supérieure des Sciences Fiscales (ICHEC – Brussel). Sinds het academiejaar 1989-1990 doceert hij in de Executive Master in Fiscaal Beheer aan de Solvay Brussels School of Economics & Management (ULB).

Hij treedt in 1987 toe tot de groep Frère-Bourgeois en is Bestuurder Secretaris-Generaal van Frère-Bourgeois en zijn dochteronderneming Nationale Portefeuillemaatschappij (NPM). Hij is ook Ondervoorzitter van de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen V.Z.W.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 1999.

Professioneel adres
Loverval Finance N.V.
Rue de la Blanche Borne 12
6280 Loverval (België)

Paul Desmarais III
Bestuurder

Geboren op 8 juni 1982, in Montréal, Québec, Canada, van Canadese nationaliteit.

Paul Desmarais III behaalt een diploma in de economie aan de Universiteit van Harvard en een MBA van INSEAD in Fontainebleau.

Hij start zijn loopbaan in 2004 bij Goldman Sachs in de Verenigde Staten. In 2010 gaat hij bij Imerys in Frankrijk aan de slag als projectbeheerder en in 2012 trekt hij naar Great-West Lifeco (Canada), waar hij de functie van Adjunct-Ondervoorzitter bij Risk Management bekleedt. In mei 2014 wordt hij benoemd tot Ondervoorzitter van Power Corporation of Canada en van Corporation Financière Power.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2014.

Professioneel adres
Power Corporation of Canada
Victoria Square 751
Montréal, Québec H2Y 2J3 (Canada)

Cédric Frère
Bestuurder

Geboren op 13 april 1984, in Charleroi, België, met de dubbele Belgische en Franse nationaliteit.

Cédric Frère behaalt een diploma van Bachelor of Arts in Business and Economics aan het Vesalius College in Brussel, Vrije Universiteit Brussel (VUB).

Hij start zijn loopbaan in de banksector (bij Goldman Sachs in Parijs en bij Royal Bank of Scotland in Londen). In 2008 gaat hij voor het departement Private Deals van Bank Degroof in Brussel werken.

In 2010 gaat hij aan de slag bij NPM waar hij vandaag als beheerder van deelnemingen actief is.

Hij is momenteel Bestuurder van verschillende vennootschappen, waaronder met name Frère-Bourgeois, NPM, Erbe N.V., Cheval Blanc Finance SAS en Pargesa Holding S.A. Hij vervult ook de functie van titelvoerend Bestuurder van Cheval des Andes.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2015.

Professioneel adres
Loverval Finance N.V.
Rue de la Blanche Borne 12
6280 Loverval (België)

Ségolène Gallienne
Bestuurder

Geboren op 7 juni 1977, in Ukkel, België, van Belgische nationaliteit.

Ségolène Gallienne bezit een diploma van *Bachelor of Arts in Business and Economics* van het Vesalius College in Brussel, Vrije Universiteit Brussel (VUB).

Zij was verantwoordelijk voor de public relations bij Belgacom (nu Proximus) en was communicatiedirecteur bij Dior Fine Jewelry.

Zij is momenteel Bestuurder van verschillende Franse en internationale vennootschappen (waaronder Christian Dior S.A., Société Civile du Château Cheval Blanc, Frère-Bourgeois en Pargesa Holding S.A.) en Voorzitster van de Raad van Bestuur van Diane S.A., een vennootschap die in de handel in kunstvoorwerpen is gespecialiseerd.

Zij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2015.

Maurice Lippens
Bestuurder

Geboren op 9 mei 1943, van Belgische nationaliteit.

Maurice Lippens behaalt het diploma van doctor in de rechten aan de Université Libre de Bruxelles (ULB) en een MBA aan de Harvard Business School.

Hij start zijn loopbaan in de herstructurering van kmo's en risicokapitaal. Hij wordt achtereenvolgens Bestuurder, Gedelegeerd Bestuurder en Voorzitter Gedelegeerd Bestuurder van de groep AG, die in 1990 omgevormd wordt tot Fortis. Tot 2000 was hij daarvan Uitvoerend Voorzitter en vervolgens van 2000 tot 1 oktober 2008 niet-uitvoerend Voorzitter.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2001.

Christine Morin-Postel
Bestuurder

Geboren op 6 oktober 1946, in Parijs, Frankrijk, van Franse nationaliteit.

Na haar studies in politieke en bestuurswetenschappen start Christine Morin-Postel haar loopbaan in het domein van de valorisatie van onderzoek en groeikapitaal, waarna ze in oktober 1979 aan de slag gaat bij Lyonnaise des Eaux, waar ze later Gedelegeerd Directeur-Generaal wordt, verantwoordelijk voor de internationale activiteiten.

In juni 1993 treedt ze toe tot Banque Indosuez als beherend vennoot van Financière Indosuez. Vervolgens wordt zij Voorzitter Directeur-Generaal van de groep Crédisuez, dochter van de groep Suez, actief in de sector van vastgoedfinanciering en hypothecaire kredieten. Van februari 1998 tot maart 2001 is zij Gedelegeerd Bestuurder en Voorzitter van het Directiecomité van de Generale Maatschappij van België. In september 2000 wordt zij lid van het Uitvoerend Comité van de groep Suez, waar zij met human resources is belast tot ze met pensioen gaat in 2003. Sindsdien werd ze onafhankelijk Bestuurder van diverse industriële en financiële groepen, met name 3i Group plc, Pilkington, Alcan en Royal Dutch Shell plc. Zij was tevens Bestuurder van British American Tobacco plc tot in december 2016. Vandaag zetelt ze in de Raad van Bestuur van High Payment Systems S.A. en is ze lid van het Investeringscomité van Capmezannine 2.

Zij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2013.

Professioneel adres

Frère-Bourgeois
Rue de la Blanche Borne 12
6280 Loverval (België)

Professioneel adres

Winston Churchilllaan 161 bus 12
1180 Brussel (België)

Professioneel adres

Boulevard de la Saussaye 45
92200 Neuilly-sur-Seine (Frankrijk)

Michel Plessis-Bélair
Bestuurder

Geboren op 26 maart 1942, in Montréal, Canada, van Canadese nationaliteit.

Michel Plessis-Bélair is houder van een masterdiploma in handelswetenschappen van de Ecole des Hautes Etudes Commerciales in Montréal en van een MBA van de Columbia University in New York. Hij is eveneens Fellow van de Ordre des Comptables Professionnels Agréés du Québec.

Hij begint zijn carrière bij Samson Bélair en stapt in 1975 over naar de Société Générale de Financement du Québec waar hij diverse hogere directiefuncties bekleedt en waar hij eveneens Bestuurder wordt. In 1986 stapt hij over naar Power Corporation of Canada en Corporation Financière Power, waarvan hij tot zijn aftreding op 31 januari 2008, respectievelijk Ondervoorzitter van de Raad en Hoofd van de financiële diensten en Uitvoerend Ondervoorzitter en Hoofd van de financiële diensten is. Hij blijft Ondervoorzitter van de Raad van Power Corporation of Canada en is ook Ondervoorzitter van de Raad van Corporation Financière Power.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 1990.

Professioneel adres

Power Corporation of Canada
Victoria Square 751
Montréal, Québec H2Y 2J3 (Canada)

Marie Polet
Bestuurder

Geboren op 5 december 1954, in Eupen, België, van Belgische nationaliteit.

Na haar licentie in economische wetenschappen gaat Marie Polet aan de slag bij British American Tobacco (BAT), de nummer 2 van de wereld in de tabaksector.

Zij werkt eerst in de marketing en bekleedt vervolgens functies in de Algemene Directie. Zij was Gedelegeerd Bestuurder van British American Tobacco Belgium tot in juli 2008. Zij bracht voor de groep BAT ook veel tijd in het buitenland door, namelijk in de Verenigde Staten, Duitsland en Nederland, vóór haar benoeming als Marketingdirecteur voor Europa in Londen. Zij bracht de fusie tussen BAT en STC (sigaren) in België tot een goed einde, waarna de multinational haar de overname van de Scandinavische leider in de tabaksector toevertrouwde. Tot januari 2010 was zij dus Directeur-Generaal Denemarken in Kopenhagen. Daarna werd zij bevorderd tot de functie van Group Head of Strategy & Planning op het hoofdkwartier van de groep in Londen. Van 1 oktober 2011 tot 16 januari 2015 was zij Voorzitter en CEO van Imperial Tobacco Canada, waarvan de zetel in Montréal is gevestigd. Sindsdien is zij Director Strategy, Planning and Insights van de groep in Londen.

Zij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2015.

Professioneel adres

British American Tobacco
Temple Place 4
London WC2R 2PG (Verenigd Koninkrijk)

Gilles Samyn
Bestuurder

Geboren op 2 januari 1950, in Cannes, Frankrijk, met de dubbele Belgische en Franse nationaliteit.

Gilles Samyn is handelingenieur met een diploma van de Solvay Brussels School of Economics & Management (ULB), waar hij wetenschappelijke of academische functies bekleedt sinds 1969.

Hij start zijn professionele leven in de Belgische Coöperatieve Beweging in 1972 en treedt toe tot Groep Brussel Lambert eind 1974. Na een jaar zelfstandige te zijn geweest, wordt hij in 1983 opgenomen in de groep Frère-Bourgeois waarvan hij momenteel Gedelegeerd Bestuurder is. Hij is ook Voorzitter van de Raad van Bestuur van NPM.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 1987.

Professioneel adres

Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.
Rue de la Blanche Borne 12
6280 Loverval (België)

Amaury de Seze
Bestuurder

Geboren op 7 mei 1946, van Franse nationaliteit.

Amaury de Seze bezit een diploma van het Centre de Perfectionnement dans l'Administration des Affaires en van de Stanford Graduate School of Business.

Zijn carrière brengt hem eerst bij Bull General Electric. Tussen 1978 en 1993 werkt hij voor de Volvo Groep waar hij Voorzitter is van Volvo Europe en Lid van het Uitvoerend Comité van de groep. In 1993 stapt hij over naar de groep Paribas waar hij als Lid van het Directiecomité belast is met industriële aangelegenheden. Hij is momenteel Vice-Chairman van de Raad van Corporation Financière Power, Lead Board Directeur van Carrefour S.A. en Voorzitter van de Raad van Toezicht van PAI Partners.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 1994.

Martine Verluysen
Bestuurder

Geboren op 14 april 1951, in Leuven, België, van Belgische nationaliteit.

Martine Verluysen is licentiate in de toegepaste economische wetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven en start haar loopbaan bij het auditkantoor Peat, Marwick, Mitchell, nu KPMG. Ze wordt bevorderd tot senior auditor en gaat vervolgens aan de slag bij het Californische bedrijf Raychem, gespecialiseerd in krimpplastic, waar zij verschillende financiële functies uitoefent in België en de Verenigde Staten.

In 2000 treedt zij toe tot Mobistar, de tweede Belgische operator in mobiele telefonie en wordt ze al snel CFO. Zij eindigt haar carrière als CFO bij Umicore van 2006 tot 2011.

Martine Verluysen is momenteel niet-uitvoerend Bestuurder in de Raad van Bestuur van 3i Group plc, STMicroelectronics N.V. en Thomas Cook Group plc. Zij leidt de Auditcomités van STMicroelectronics N.V. en van Thomas Cook Group plc, waar ze tevens zetelt in het Nomination Committee. Zij zetelt ook in het Valuation Committee, het Nomination Committee en het Audit Committee van 3i Group plc.

Zij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2013.

Arnaud Vial
Bestuurder

Geboren op 3 januari 1953, in Parijs, Frankrijk, met de dubbele Franse en Canadese nationaliteit.

Na zijn studies aan de Ecole supérieure d'Electricité begint Arnaud Vial in 1977 zijn loopbaan bij Bank Paribas (Parijs). In 1988 stapt hij over naar de groep Pargesa. Sinds 1997 is hij Eerste Ondervoorzitter van Power Corporation of Canada en van Corporation Financière Power. Op 1 juni 2013 wordt hij Directeur-Generaal van Pargesa Holding S.A. Hij zetelt sinds mei 2016 in de Raad van Bestuur van Imerys.

Hij is Bestuurder van Groep Brussel Lambert sinds 2004.

Professioneel adres
Marnixlaan 24
1000 Brussel (België)

Professioneel adres
Van Becelaerelaan 24/33
1170 Brussel (België)

Professioneel adres
Power Corporation of Canada
Victoria Square 751
Montréal, Québec H2Y 2J3 (Canada)

1.2.2. Aanstelling en benoeming van de Bestuurders

De Bestuurders worden aangesteld en benoemd op grond van de procedures en selectiecriteria die in het Charter beschreven staan bij hoofdstuk III, punt A. 2. en in overeenstemming zijn met de bepalingen van de Code 2009. Gérald Frère is in zijn hoedanigheid van niet-uitvoerend Bestuurder en Voorzitter van de Raad van Bestuur belast met het selectieproces van de Bestuurders.

1.2.3. Professionele ontwikkeling

De nieuwe Bestuurders krijgen alle nodige informatie zodat zij snel kunnen bijdragen tot de werkzaamheden van de Raad van Bestuur. Als de Bestuurder ook wordt verzocht om in een Comité van de Raad van Bestuur te zetelen, omvat de meegedeelde informatie een omschrijving van de bevoegdheden van dit Comité, evenals alle andere informatie in verband met de opdrachten ervan. Bovendien hebben zij de kans om voor elke eventuele vraag betreffende de uitvoering van hun opdracht contact op te nemen met het Uitvoerend Management van de Vennootschap. Aangezien de keuze van de nieuwe Bestuurders voornamelijk bepaald wordt door hun ruime professionele ervaring en de vereiste vaardigheden voor de activiteiten van een holding, is er momenteel geen andere formele opleiding.

De Bestuurders schaven tijdens de hele duur van hun mandaat hun vaardigheden en hun kennis over de Vennootschap bij om hun rol in de Raad van Bestuur en de Comités te kunnen vervullen.

1.2.4. Mandaten door de Bestuurders uitgeoefend in beursgenoteerde ondernemingen

De tabel hiernaast vermeldt de mandaten die op 31 december 2016 door de Bestuurders werden uitgeoefend in beursgenoteerde vennootschappen in België en in het buitenland.

Wat het aantal mandaten betreft, worden twee cijfers weergegeven: eerst en vooral het totale aantal uitgeoefende mandaten en vervolgens een kleiner of gelijk getal, verkregen door samenvoeging van alle mandaten binnen eenzelfde groep uitgeoefend ter vertegenwoordiging van deze groep in haar verschillende deelnemingen.

Een holding heeft als kenmerkende activiteit het aanhouden van deelnemingen waarvoor de beheerders van de vennootschap de follow-up moeten verrichten. In die context mogen de Bestuurders wettig meer dan vijf mandaten als hoofdberoep uitoefenen. Dat verklaart waarom het Charter voor deze bepaling van de Code 2009 afwijkt.

	Aantal mandaten	Naam van de genoteerde vennootschap
Gérald Frère	4 / 3	Nationale Bank van België (B) Corporation Financière Power (CDN) Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B)
Paul Desmarais, jr.	9 / 1	Power Corporation of Canada (CDN) Corporation Financière Power (CDN) Great-West Lifeco Inc. (CDN) IGM Financial Inc. (CDN) Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B) LafargeHolcim (CH) SGS S.A. (CH) Total S.A. (F)
Thierry de Rudder	1 / 1	Groep Brussel Lambert (B)
Ian Gallienne	6 / 1	Groep Brussel Lambert (B) adidas AG (D) Imerys (F) Pernod Ricard (F) SGS S.A. (CH) Umicore (B)
Gérard Lamarche	4 / 1	Groep Brussel Lambert (B) LafargeHolcim (CH) SGS S.A. (CH) Total S.A. (F)
Antoinette d'Aspremont Lynden	2 / 2	BNP Paribas Fortis (B) Groep Brussel Lambert (B)
Victor Delloye	2 / 1	Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B)
Paul Desmarais III	3 / 1	Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B) Imerys (F)
Cédric Frère	2 / 1	Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B)
Ségolène Gallienne	3 / 2	Christian Dior S.A. (F) Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B)
Maurice Lippens	1 / 1	Groep Brussel Lambert (B)
Christine Morin-Postel	2 / 2	Groep Brussel Lambert (B) Hightech Payment Systems S.A. (Marokko)
Michel Plessis-Bélaïr	2 / 1	Pargesa Holding S.A. (CH) ⁽¹⁾ Groep Brussel Lambert (B)
Marie Polet	2 / 2	British American Tobacco (UK) Groep Brussel Lambert (B)
Gilles Samyn	5 / 1	Groupe Flo S.A. (F) ⁽²⁾ Métropole Télévision (M6) (F) ⁽²⁾ Pargesa Holding S.A. (CH) ⁽²⁾ Groep Brussel Lambert (B) Pernod Ricard (F)
Amaury de Seze	4 / 3	Carrefour S.A. (F) Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B) RM2 S.A. (UK)
Martine Verluyten	4 / 4	3i Group plc. (UK) Groep Brussel Lambert (B) STMicroelectronics N.V. (NL) Thomas Cook Group plc. (UK)
Arnaud Vial	3 / 1	Pargesa Holding S.A. (CH) Groep Brussel Lambert (B) Imerys (F)

(1) Mandaten uitgeoefend bij de groep Power

(2) Mandaten uitgeoefend bij de groep Frère-Bourgeois

1.2.5. Familiebanden tussen de leden van de Raad van Bestuur

- Gérald Frère is de zwager van Thierry de Rudder en van Ian Gallienne.
- Gérald Frère is de vader van Cédric Frère en de broer van Ségolène Gallienne.
- Ian Gallienne is de echtgenoot van Ségolène Gallienne.
- Thierry de Rudder is de oom van Cédric Frère.
- Paul Desmarais jr. is de vader van Paul Desmarais III.

1.2.6. Bestuursbekwaamheid en -ervaring van de leden van de Raad van Bestuur

Als criterium voor de selectie van de Bestuurders worden onder meer hun bekwaamheid en ervaring in bestuurlijke en financiële aangelegenheden in aanmerking genomen.

De door de Bestuurders uitgeoefende activiteit en mandaten getuigen van hun bekwaamheid en ervaring.

1.2.7. Geen veroordeling wegens fraude of beschuldiging en/of openbare sanctie

Geen van de Bestuurders werd de laatste vijf jaar veroordeeld wegens een fraudedelict. Tegen geen van de Bestuurders werd ooit een aanklacht noch een openbare sanctie uitgesproken door de statutaire of reglementaire overheden.

Maurice Lippens werd echter beschuldigd in het kader van zijn vroegere functie bij Fortis Groep. Tot op heden werd hij niet naar de correctionele rechtbank verwezen.

Bovendien werd geen enkele Bestuurder tijdens de laatste vijf jaar door een rechtbank onbekwaam verklaard om te handelen als lid van een bestuurs-, beheers-, of toezichtsorgaan of om te worden ingeschakeld bij het beheer of de leiding van de zaken van een emittent.

1.2.8. Betrokkenheid van een Bestuurder bij een faillissement, sekwester of vereffening van vennootschappen als bedrijfsleider tijdens de laatste vijf jaar

Geen enkele Bestuurder was de laatste vijf jaar betrokken bij een faillissement, sekwester of vereffening.

1.2.9. Mogelijke belangenconflicten tussen de leden van de Raad van Bestuur

Theoretisch kunnen zich de volgende mogelijke belangenconflicten voordoen:

- Gérald Frère is Ondervoorzitter en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A., Bestuurder van Corporation Financière Power en bekleedt verschillende bestuurdersmandaten in de groep Frère-Bourgeois.
- Cédric Frère is Bestuurder van Pargesa Holding S.A. en bekleedt verschillende bestuurdersmandaten in de groep Frère-Bourgeois.

- Ségolène Gallienne is Bestuurder van Pargesa Holding S.A. en bekleedt verschillende bestuurdersmandaten in de groep Frère-Bourgeois.
- Gilles Samyn is Bestuurder van Pargesa Holding S.A., Gedelegeerd Bestuurder van Frère-Bourgeois en Bestuurder van andere vennootschappen van de groep Frère-Bourgeois.
- Victor Delloye is Bestuurder van Pargesa Holding S.A. en bekleedt ook verschillende mandaten als Uitvoerend Bestuurder in de groep Frère-Bourgeois.
- Paul Desmarais, jr., Paul Desmarais III, Michel Plessis-Bélair en Arnaud Vial zijn Bestuurder van Pargesa Holding S.A. en bekleden verschillende bestuurdersmandaten in de groep Power Corporation of Canada.
- Amaury de Seze is Bestuurder van Pargesa Holding S.A. en van Erbe S.A., een vennootschap van de groep Frère-Bourgeois en is ook Vice-Chairman van Corporation Financière Power.
- Arnaud Vial is Eerste Ondervoorzitter van Power Corporation of Canada en van Corporation Financière Power. Hij is Directeur-Generaal van Pargesa Holding S.A.

1.2.10. Schikkingen of afspraken met de controleaandeelhouders

Tussen de Vennootschap en de voornaamste aandeelhouders werden geen schikkingen getroffen noch afspraken gemaakt op grond waarvan de Bestuurders als lid van de Raad van Bestuur werden verkozen.

1.2.11. Deelneming in het maatschappelijk kapitaal van GBL (aandelen en opties) op 17 maart 2017

Aandelen

- Gérald Frère bezit 275.744 GBL-aandelen.
- Ian Gallienne bezit 20.000 GBL-aandelen.
- Gérard Lamarche bezit 5.800 GBL-aandelen.
- Maurice Lippens bezit 1.000 GBL-aandelen.
- Christine Morin-Postel bezit 285 GBL-aandelen.
- Thierry de Rudder bezit 85.000 GBL-aandelen.
- Martine Verluyten bezit 1.430 GBL-aandelen.

Geen enkele andere Bestuurder bezit een rechtstreekse deelneming in aandelen in het maatschappelijk kapitaal van GBL.

Opties op GBL-aandelen/kleindochter van de groep

Gérald Frère en Thierry de Rudder hebben voornoemde opties ontvangen als lid van het Uitvoerend Management. Overeenkomstig het Vennootschapsrecht hebben voornoemde personen geen opties meer ontvangen vanaf 1 januari 2012, datum waarop ze als Gedelegeerd Bestuurder werden vervangen door Ian Gallienne en Gérard Lamarche.

Optieplan	Type van het plan	Aantal toegekende opties			
		Gérald Frère	Thierry de Rudder	Ian Gallienne	Gérard Lamarche
2007	Opties op GBL-aandelen ⁽¹⁾	18.935	18.935	0	0
2008	Opties op GBL-aandelen ⁽¹⁾	25.548	25.548	0	0
2009	Opties op GBL-aandelen ⁽¹⁾	38.065	38.065	0	0
2010	Opties op GBL-aandelen ⁽¹⁾	25.237	25.237	0	0
2011	Opties op GBL-aandelen ⁽¹⁾	29.428	29.428	0	0
2012	Opties op GBL-aandelen ⁽¹⁾	0	0	31.570	31.570
2013	Opties op LTI One-aandelen ⁽²⁾	0	0	52.480	52.480
2014	Opties op LTI Two-aandelen ⁽³⁾	0	0	44.280	44.280
2015	Opties op URDAC-aandelen ⁽⁴⁾	0	0	47.560	47.560
2016	Opties op FINPAR-aandelen ⁽⁵⁾	0	0	73.800	73.800

(1) Eén optie geeft recht op één GBL-aandeel

(2) Eén optie geeft recht op de aankoop van één LTI One-aandeel, kleindochter van GBL waarvan de portefeuille hoofdzakelijk uit GBL-aandelen bestaat

(3) Eén optie geeft recht op de aankoop van één LTI Two-aandeel, kleindochter van GBL waarvan de portefeuille hoofdzakelijk uit GBL-aandelen bestaat

(4) Eén optie geeft recht op de aankoop van één URDAC-aandeel, kleindochter van GBL waarvan de portefeuille hoofdzakelijk uit GBL-aandelen bestaat

(5) Eén optie geeft recht op de aankoop van één FINPAR-aandeel, kleindochter van GBL waarvan de portefeuille hoofdzakelijk uit GBL-aandelen bestaat

De andere leden van de Raad van Bestuur zijn niet bij deze optieplannen betrokken.

1.2.12. Beperking betreffende de overdracht van de deelneming in het maatschappelijk kapitaal van GBL

Voor zover de Vennootschap weet, gelden er geen beperkingen op de overdracht door een Bestuurder van de effecten die hij bezit in het maatschappelijk kapitaal van GBL, met uitzondering van wat werd bepaald voor de verbodsperioden en de gesloten perioden.

1.3. Uitvoerend Management

1.3.1. Samenstelling

Op 31 december 2016 is het dagelijks bestuur van GBL toevertrouwd aan twee Gedelegeerde Bestuurders die als college het Uitvoerend Management van de Vennootschap vormen.

De Raad van Bestuur van 18 maart 2016 had beslist om het dagelijkse bestuur opnieuw aan Ian Gallienne toe te vertrouwen, onder voorbehoud van de verlenging van zijn bestuurdersmandaat door de Vergadering van 26 april 2016. Aangezien zijn mandaat door die Vergadering werd verlengd, nemen Ian Gallienne en Gérard Lamarche bijgevolg verder het dagelijkse bestuur van de Vennootschap op zich en vormen zij het Uitvoerend Management.

1.3.2. Bevoegdheid en werking van het Uitvoerend Management

Het Uitvoerend Management zorgt collegiaal voor het dagelijkse bestuur van de groep. Het beschikt over een ruime autonomie: zijn bevoegdheden zijn niet beperkt tot de uitvoering van de beslissingen van de Raad van Bestuur, maar omvatten alle handelingen die nodig zijn om de courante activiteiten van de Vennootschap en haar dochterondernemingen uit te oefenen en de strategie van de Vennootschap toe te passen (zie Charter, hoofdstuk III, punten B.1. en 2.).

1.3.3. Evaluatie van het Uitvoerend Management

Het Charter schrijft geen bijzondere procedure voor om de prestaties van het Uitvoerend Management te evalueren, zoals bepaald in de Code 2009. Die evaluatie gebeurt doorlopend en informeel in het kader van de vergaderingen van de Raad en de Comités, en op een formelere wijze bij de driejaarlijkse evaluatie van de prestatie van de Raad van Bestuur (zie Charter, hoofdstuk III, punt A. 4.2.5. en hoofdstuk III, punt B.4.).

Bovendien komen de niet-uitvoerende Bestuurders jaarlijks samen zonder het Uitvoerend Management om zich uit te spreken over de interactie tussen de niet-uitvoerende Bestuurders en het Uitvoerend Management. De vergadering over het boekjaar 2016 werd gehouden op 4 november 2016 (zie "Effectiviteit en evaluatie van de Raad" op pagina 163 van dit jaarverslag voor meer informatie).

1.4. Bevoegdheden en werking van de Raad van Bestuur

De bevoegdheden en de werking van de Raad van Bestuur zijn in het Charter beschreven bij hoofdstuk III, punt A. 4.1. en 4.2.

1.5. Bijeenkomsten van de Raad in 2016 en aanwezigheid van de Bestuurders

De Raad van Bestuur is in 2016 zeven keer bijeengekomen. Het gewogen gemiddelde aanwezigheidspercentage van de Bestuurders op al die bijeenkomsten bedraagt 92,06%. Aan vijf van deze vergaderingen hebben sommige leden telefonisch deelgenomen.

Het individuele aanwezigheidspercentage van de Bestuurders op deze bijeenkomsten was het volgende:

Bestuurders	Aanwezigspercentage
Gérald Frère	100,00%
Paul Desmarais, jr.	100,00%
Thierry de Rudder	100,00%
Ian Gallienne	100,00%
Gérard Lamarche	100,00%
Antoinette d'Aspremont Lynden	100,00%
Victor Delloye	100,00%
Paul Desmarais III	57,00%
Cédric Frère	71,00%
Ségolène Gallienne	100,00%
Maurice Lippens	100,00%
Christine Morin-Postel	86,00%
Michel Plessis-Bélair	86,00%
Marie Polet	100,00%
Gilles Samyn	86,00%
Amaury de Seze	100,00%
Martine Verluyten	71,00%
Arnaud Vial	100,00%
Totaal	92,06%

Op de agenda van de bijeenkomsten van de Raad van Bestuur van maart en juli staan traditioneel de respectieve afsluiting van de geconsolideerde financiële staten en maatschappelijke rekeningen per 31 december en 30 juni. Op de bijeenkomsten van mei en november worden de kwartaalresultaten besproken. Tijdens al deze bijeenkomsten worden de prognoses voor de eindejaarsresultaten onderzocht. De deelnemingsportefeuille staat doorgaans op de agenda van alle vergaderingen. De Raad van Bestuur heeft het hele jaar door werkzaamheden gewijd aan de strategie voor de herschikking van zijn portefeuille en aan diverse investerings- en desinvesteringsprojecten.

Op 25 januari en 11 februari 2016 werd een buitengewone Raad van Bestuur georganiseerd om de verdere doorvoering van de herschikkingsstrategie te bespreken. Daarin werd meer bepaald beslist om een aanvullende schijf van 1 miljard euro aan Total-aandelen te verkopen. De Raad van 11 februari gaf bovendien een principeakkoord over de fusieverrichting met COFINERGY onder voorbehoud van het zogenaamde stelsel van "vereenvoudigde fusie".

De Raad van Bestuur van 18 maart 2016 stond in het teken van de voorbereiding van de Gewone en Buitengewone Algemene Vergadering, waarvan de agenda werd vastgesteld, en meer bepaald het voorstel aan de Algemene Vergadering om het jaarlijkse bedrag van

de bezoldiging van de niet-uitvoerende Bestuurders te verhogen van 25.000 euro naar 27.500 euro per Bestuurder en om het globale bedrag van de bezoldiging voor hun functie in de Raad van Bestuur en de Comités te verhogen van 1,4 miljoen euro naar 1,6 miljoen euro. Diezelfde Raad van Bestuur stelde ook voor om de bestuurdersmandaten van Ian Gallienne en Thierry de Rudder te hernieuwen en verleende zijn goedkeuring voor de benoeming van Ségolène Gallienne als lid van het Vast Comité en van Marie Polet in de hoedanigheid van nieuw lid van het Auditcomité. Hij verleende bovendien zijn goedkeuring aan het nieuwe winstdelingsplan op lange termijn ten gunste van het Uitvoerend Management en het personeel van de groep GBL en legde er de voorwaarden van vast.

Hij stemde in met de individuele pensioentoezegging ten gunste van Gérard Lamarche.

Tenslotte gaf hij zijn principeakkoord voor de gedeeltelijke inkoop van de in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties die nog in omloop zijn en bepaalde de voorwaarden daarvan.

De Raad van 3 mei 2016 werkte bovendien de machtigingen voor het gebruik van afgeleide producten bij.

Op 29 juli 2016 keurde de Raad de nieuwe tekst van het Corporate Governance Charter goed. Hij besliste om de dienstverleningsovereenkomst tussen GBL en Frère-Bourgeois niet te verlengen en nam kennis van de vragenlijst voor de driejaarlijkse evaluatie van de prestatie van de Raad van Bestuur.

De Raad van 20 september 2016 werd ingelicht over de recentste ontwikkelingen bij LafargeHolcim. Hij bestudeerde de uitgevoerde verrichtingen in het kader van de strategie voor *yield enhancement* en bepaalde de voorwaarden voor de bijwerking van dat beleid.

Op 4 november 2016 bestudeerde de Raad de prognoses voor de resultaten van 2016. Hij nam kennis van de *scoring* van de vennootschappen in de portefeuille volgens hun financiële soliditeit en hun bestendigheid tegen externe schokken.

De Raad nam kennis van de beslissing van Maurice Lippens en Michel Plessis-Bélair om hun mandaat van Bestuurder na de Algemene Vergadering van 2017 niet te verlengen. Hij nam akte van de neerlegging van het mandaat van Maurice Lippens in het Benoemings- en Remuneratiecomité met ingang van 1 januari 2017 en benoemde Amaury de Seze als nieuw lid en Voorzitter van dat Comité vanaf die datum. Naast de hernieuwing van vijf bestuurdersmandaten die in 2017 vervallen, stelde de Raad ook voor om de benoeming van Laurence Danon Arnaud en Jocelyn Lefebvre als nieuwe Bestuurders aan de Algemene Vergadering voor te leggen.

Ten slotte stelde hij de leden van de verschillende Comités van de Raad aan, onder voorbehoud van de goedkeuring van die benoemingen door de Algemene Vergadering.

Hij beoordeelde ook de interactie tussen de niet-uitvoerende Bestuurders en het Uitvoerend Management in 2016, zonder dat het Uitvoerend Management daarbij aanwezig was.

1.6. Effectiviteit en evaluatie van de Raad van Bestuur

Overeenkomstig zijn huishoudelijk reglement (zie Charter, hoofdstuk III, punt A. 4.2.5.) moet de Raad van Bestuur om de drie jaar zijn prestaties evalueren op basis van een individuele vragenlijst. Die vragenlijst heeft zowel betrekking op de omvang, de samenstelling en de collectieve prestaties van de Raad van Bestuur als op de effectieve bijdrage van iedere Bestuurder en de interactie van de Raad van Bestuur met het Uitvoerend Management. Naast deze evaluatieprocedure komen de niet-uitvoerende Bestuurders jaarlijks samen zonder het Uitvoerend Management om de interactie tussen de niet-uitvoerende Bestuurders en het Uitvoerend Management te evalueren. Sinds maart 2014 werd het toepassingsgebied van die evaluatie uitgebreid naar het Auditcomité en het Benoemings- en Remuneratiecomité.

De eerste evaluatie van de Raad van Bestuur werd in 2007 verricht. De laatste evaluatieprocedure voor de werking van de Raad van Bestuur en de interactie tussen de Raad en het Uitvoerend Management ging van start in het tweede kwartaal 2016. De resultaten werden op 4 november 2016 aan de Raad meegedeeld en waren bevredigend. In 2019 zal een nieuwe evaluatie plaatsvinden.

De vergadering van de niet-uitvoerende Bestuurders zonder het Uitvoerend Management over het boekjaar 2016 werd gehouden op 4 november 2016. Daarbij werden de volgende punten besproken:

- de kwaliteit van de relatie tussen het Uitvoerend Management en de Raad van Bestuur;
- de informatie verstrekt door het Uitvoerend Management;
- de evaluatie van het Uitvoerend Management door de Raad van Bestuur;
- de afbakening van de taken van het Uitvoerend Management en de Raad van Bestuur;
- de mogelijkheid voor de Bestuurders om buiten de bijeenkomsten van de Raad van Bestuur een onderhoud te hebben met het Uitvoerend Management.

Alle voormelde punten werden globaal genomen als bevredigend beschouwd.

Er is geen vooraf vastgestelde procedure voor de evaluatie van de bijdrage en de effectiviteit van een Bestuurder die voor herverkiezing wordt voorgedragen. De effectieve bijdrage van elke Bestuurder wordt tegelijkertijd met de periodieke evaluatie van de Raad van Bestuur beoordeeld. Overigens bevestigt het voorstel tot hernieuwing van het mandaat impliciet de bijdrage en de effectiviteit van de deelname van deze Bestuurder aan de werkzaamheden van de Raad van Bestuur.

2. Comités van de Raad

De Raad van Bestuur wordt bijgestaan door het Vast Comité, het Benoemings- en Remuneratiecomité en het Auditcomité die hun activiteiten uitoefenen onder de verantwoordelijkheid van de Raad. Het huishoudelijk reglement van deze Comités is opgenomen in Bijlage 1 van het Charter.

2.1. Vast Comité

2.1.1. Samenstelling

Op 31 december 2016 bestaat het Vast Comité uit dertien leden, waaronder tien vertegenwoordigers van de controleaandeelhouder. Het Comité wordt voorgezeten door Thierry de Rudder.

De einddatum van het mandaat van de leden van het Comité valt samen met de einddatum van hun mandaat als Bestuurder.

Leden van het Vast Comité	Lopende mandaten	Aanwezigheidspercentage
Thierry de Rudder, Voorzitter	2016-2020	100,00%
Paul Desmarais, jr.	2015-2019	100,00%
Gérald Frère	2015-2019	100,00%
Ian Gallienne	2016-2020	100,00%
Gérard Lamarche	2015-2019	100,00%
Ségolène Gallienne ⁽¹⁾	2016-2019	100,00%
Victor Delloye	2015-2017	100,00%
Paul Desmarais III	2015-2018	80,00%
Cédric Frère	2015-2019	100,00%
Michel Plessis-Bélaïr	2013-2017	80,00%
Gilles Samyn	2015-2019	100,00%
Amaury de Seze	2013-2017	100,00%
Arnaud Vial	2013-2017	100,00%
Totaal		98,41% ⁽²⁾

(1) Sinds de Algemene Vergadering van 26 april 2016. Aanwezigheidspercentage berekend op basis van de vergaderingen tijdens haar mandaat als lid van het Comité

(2) Aanwezigheidspercentage berekend op basis van de gewogen aanwezigheid van alle leden tijdens de uitoefening van hun mandaat als lid van het Comité

De Raad van Bestuur van 18 maart 2016 besliste om Thierry de Rudder en Ian Gallienne te herbenoemen als leden van het Vast Comité en Thierry de Rudder als Voorzitter van dat Comité aan te stellen, onder voorbehoud van de goedkeuring van de hernieuwing van hun bestuurdersmandaat.

Bovendien stelde de Raad Ségolène Gallienne aan als nieuw lid van het Vast Comité vanaf 26 april 2016 tot 2019, de einddatum van haar mandaat als Bestuurder.

2.1.2. Frequentie en inhoud van de vergaderingen

Het Vast Comité is in 2016 vijf keer bijeengekomen. Zoals vermeld in bovenstaande tabel komt het gewogen gemiddelde aanwezigheidspercentage van de Bestuurders op alle bijeenkomsten in 2016 op 98,41% uit.

- de strategische en financiële koers van GBL en meer bepaald de verdere uitvoering van het actieplan, met onder meer de overdracht van Total-aandelen;
- de investeringsprojecten;
- het verloop van de zaken van LafargeHolcim en adidas;
- de herziening van de waardering van de Strategische Deelnemingen van de groep en van de TSR van GBL;
- de follow-up van de Kweekvijverportefeuille;
- de *scoring* van de vennootschappen in de portefeuille volgens hun financiële soliditeit en hun bestendigheid tegen externe schokken;
- de prognoses voor de cash earnings en het dividendvoorstel;
- de prognoses voor de cash earnings op middellange termijn;
- de thesaurie en de investeringsvrijheid van de groep;
- de inkoop van in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties;
- het beleid voor *yield enhancement* in de vorm van verkopen van afgeleide producten.

2.2. Benoemings- en Remuneratiecomité

2.2.1. Samenstelling

Op 31 december 2016 is het Comité samengesteld uit drie leden. Het Comité wordt voorgezeten door Maurice Lippens.

De duur van het mandaat van de leden van het Comité valt samen met de duur van hun mandaat als Bestuurder.

Leden van het Benoemings- en Remuneratiecomité	Lopende mandaten	Aanwezigheidspercentage
Maurice Lippens, Voorzitter	2013-2017	100,00%
Christine Morin-Postel	2013-2017	100,00%
Marie Polet	2015-2019	100,00%
Totaal		100,00%

Alle leden van het Benoemings- en Remuneratiecomité zijn niet-uitvoerende Bestuurders, waaronder twee onafhankelijke Bestuurders.

In 2016 waren Michel Plessis-Bélair en Gilles Samyn uitgenodigd om aan de vergaderingen deel te nemen in hun hoedanigheid van vertegenwoordigers van de controleaandeelhouder.

Het Comité beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van remuneratiebeleid.

De Raad van Bestuur van 4 november 2016 nam kennis van de neerlegging van het mandaat van Maurice Lippens in het Benoemings- en Remuneratiecomité met ingang van 1 januari 2017 en benoemde Amaury de Seze als nieuw lid en Voorzitter van dat Comité vanaf die datum.

Die Raad benoemde trouwens ook Gilles Samyn en Laurence Danon Arnaud (onder de opschortende voorwaarde van haar benoeming als onafhankelijk Bestuurder door de Algemene Vergadering) als lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité na afloop van de Algemene Vergadering van 2017. Na die beslissingen is het Comité samengesteld uit vijf leden, waaronder drie onafhankelijke Bestuurders.

2.2.2. Frequentie en inhoud van de vergaderingen

Het Benoemings- en Remuneratiecomité is in 2016 driemaal bijeengekomen. Zoals aangegeven in de bovenstaande tabel waren de leden van het Comité op alle bijeenkomsten persoonlijk of telefonisch aanwezig. Tijdens die bijeenkomsten heeft het Comité hoofdzakelijk de volgende onderwerpen onderzocht:

- voorstel om verschillende bestuurdersmandaten te hernieuwen (2016-2017), twee nieuwe Bestuurders (2017) te benoemen en drie Bestuurders de hoedanigheid van onafhankelijke Bestuurder toe te kennen (2017);
- benoeming van de leden van de verschillende Comités van de Raad van Bestuur (2016-2017);
- neerlegging van het mandaat van Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité en benoeming van een nieuw lid en Voorzitter van dit Comité;
- herziening van de remuneratie van het Uitvoerend Management;
- voorstel voor een nieuw optieplan dat in 2016 aan het Uitvoerend Management moet worden toegekend en bepaling van de parameters en uitoefeningsvoorwaarden;
- herziening van de bezoldiging van de niet-uitvoerende Bestuurders en de globale enveloppe van die bezoldiging;
- voorstel voor een individuele pensioentoezegging ten gunste van Gérard Lamarche;
- opstelling van het ontwerp van remuneratieverslag en analyse van de andere teksten over deugdelijk bestuur betreffende de benoeming en remuneratie van de bedrijfsleiders die in het jaarverslag 2015 moeten worden gepubliceerd;
- opstelling van het verslag van het Benoemings- en Remuneratiecomité voor de Gewone Algemene Vergadering van 26 april 2016;
- voorbereiding van de driejaarlijkse evaluatie van de prestatie van de Raad van Bestuur en zijn Comités en van de jaarlijkse evaluatie van de interactie tussen het Uitvoerend Management en de niet-uitvoerende Bestuurders.

Bovendien, aan het einde van de vergadering, deed het Comité op 15 maart 2017 concrete voorstellen aan de Raad van Bestuur van 17 maart voor de vaste bezoldiging van het Uitvoerend Management.

Dit Comité stelde het remuneratieverslag op voor publicatie in het jaarverslag 2016, evenals het verslag van de Voorzitter van het Comité aan de Gewone Algemene Vergadering van 25 april 2017 zoals voorgeschreven door het Wetboek van Vennootschappen.

2.3. Auditcomité

2.3.1. Samenstelling

Op 31 december 2016 is het Auditcomité samengesteld uit vijf leden. Het wordt voorgezeten door Antoinette d'Aspremont Lynden.

De Raad van Bestuur van 18 maart 2016 benoemde Marie Polet, onafhankelijke Bestuurder, als lid van het Auditcomité, met uitwerking vanaf de Algemene Vergadering van 26 april 2016. Vanaf die datum zijn dus drie leden van het Comité onafhankelijke Bestuurders zoals bedoeld in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen. Het gaat om Antoinette d'Aspremont Lynden, Voorzitster van het Comité, Marie Polet en Martine Verluyten.

De twee andere leden, namelijk Gilles Samyn en Arnaud Vial, zijn vertegenwoordigers van de controleaandeelhouder.

De duur van het mandaat van de leden van het Comité valt samen met de duur van hun mandaat als Bestuurder.

Leden van het Auditcomité	Lopende mandaten	Aanwezigheidspercentage
Antoinette d'Aspremont Lynden, Voorzitster	2015-2019	100,00%
Marie Polet ⁽¹⁾	2016-2019	100,00%
Gilles Samyn	2015-2019	100,00%
Martine Verluyten	2013-2017	75,00%
Arnaud Vial	2013-2017	100,00%
Totaal		94,74% ⁽²⁾

(1) Sinds de Algemene Vergadering van 26 april 2016. Aanwezigheidspercentage berekend op basis van de vergaderingen tijdens haar mandaat als lid van het Comité

(2) Aanwezigheidspercentage berekend op basis van de gewogen aanwezigheid van alle leden tijdens de uitoefening van hun mandaat als lid van het Comité

Alle leden van het Comité zijn niet-uitvoerende Bestuurders en beschikken op grond van hun opleiding of functie over de nodige vakbekwaamheid in boekhouding en audit. De leden beschikken bovendien over een collectieve bevoegdheid in het activiteitendomein van de Vennootschap.

Overeenkomstig de nieuwe tekst van artikel 526bis § 2 van het Wetboek van Vennootschappen stelde het Comité van 16 maart 2017 Antoinette d'Aspremont Lynden aan als Voorzitster. Zij werd door de Raad van Bestuur van maart 2015 benoemd.

2.3.2. Frequentie en inhoud van de vergaderingen

Het Auditcomité is in 2016 viermaal bijeengekomen. Het gewogen gemiddelde aanwezigheidspercentage van de Bestuurders bedroeg 94,74%, zoals vermeld in de bovenstaande tabel.

Een lid van het Uitvoerend Management, de Financieel Directeur, de Directeur Legal, de Secretaris-Generaal en de Commissaris van de Vennootschap waren op alle bijeenkomsten van het Comité aanwezig.

Het Auditcomité moet bij elke vergadering toezien op de juistheid en oprechtheid van de jaarrekening en de geconsolideerde financiële staten van GBL en zijn verantwoordelijkheden vervullen voor de monitoring van de controle in de ruimste zin, met name de kwaliteit van de interne controle en de aan de aandeelhouders en de markten verstrekte informatie.

In 2016 behandelde het Comité met name de volgende onderwerpen:

- onderzoek van de jaarlijkse en halfjaarlijkse geconsolideerde financiële staten van de Vennootschap en van de geconsolideerde kwartaalresultaten;
- vaststelling van de jaar- en halfjaarrekening van de Vennootschap;
- onderzoek van het ontwerp van de te publiceren persberichten, namelijk het ontwerp van de jaarlijkse, halfjaarlijkse en kwartaalberichten;
- controle van de vooruitzichten;
- analyse van de financiële positie (liquide middelen, schulden en verbintenissen) en de kasstromen;
- follow-up van de investeringsvrijheid;
- controle van de boekhoudkundige waardering van de deelnemingen, en meer bepaald van LafargeHolcim en ENGIE;
- controle van de boekingen van de deelnemingen;
- analyse van de boeking van de inkoop van de in ENGIE-aandelen omruilbare obligaties en de verkoop op termijn van de onderliggende ENGIE-aandelen;
- opvolging van de evolutie van Sienna Capital en van de onderliggende activiteiten;
- follow-up van de tradingactiviteiten, en met name van het beheer van de afgeleide producten;
- beheer van de risico's en in het bijzonder van het liquiditeitsrisico;
- toetsing van de risico's en evaluatie door de Commissaris van de effectiviteit van de internecontrole- en risicobeheerssystemen: bijwerking van de identificatie van de evaluatie (cartografie) van de risico's van de holdingactiviteiten en toetsing van de operationele effectiviteit van de cyclus van het beheer en van de vergoeding van het personeel;
- analyse van de belangrijkste reglementaire veranderingen voor de alternatieve prestatie-indicatoren en van de conformiteit van de door GBL gebruikte indicatoren;
- onderzoek van de hervorming van de audit en de gevolgen voor de groep;
- onderzoek en follow-up van de onafhankelijkheid van de Commissaris en controle van de door hem verleende diensten die geen deel uitmaken van de taken die hem bij wet zijn toevertrouwd (onder meer de wettelijke controle op de rekeningen);
- follow-up van de belangrijkste lopende geschillen;
- controle van de teksten die in het jaarverslag 2015 moeten komen over de financiële informatie en de toelichting bij de interne controle en het risicobeheer;
- beursoverzicht en toetsing van de financiële communicatie.

2.4. Evaluatie van de werking en de prestaties van de Comités van de Raad van Bestuur

Naargelang het verloop en de effectiviteit van hun werkzaamheden kunnen de verschillende Comités altijd wijzigingen in hun respectieve huishoudelijk reglement voorstellen. Het Charter voorziet bijgevolg niet in een periodieke herzieningsprocedure voor de reglementen van de Comités.

De werking en de prestaties van alle Comités worden gemeten en geanalyseerd bij de driejaarlijkse evaluatie van de prestaties van de Raad van Bestuur. Daarom is een deel van die individuele evaluatievragenlijst uitsluitend voor de leden van de respectieve Comités bestemd.

Sinds maart 2014 werd de evaluatie van de interactie tussen het Uitvoerend Management en de niet-uitvoerende Bestuurders ook uitgebreid naar het Auditcomité en het Benoemings- en Remuneratiecomité.

3. Remuneratieverslag

3.1. Procedure voor de ontwikkeling van het remuneratiebeleid en de vaststelling van het remuneratieniveau

De procedure voor de ontwikkeling van het remuneratiebeleid en de vaststelling van het remuneratieniveau voor de leden van de Raad wordt door de Raad van Bestuur vastgesteld op basis van voorstellen van het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Niet-uitvoerende Bestuurders

De bezoldiging van de niet-uitvoerende Bestuurders wordt op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité vastgesteld door de Raad van Bestuur, in de vorm van een maximumbedrag dat ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering wordt voorgelegd.

Gedelegeerde Bestuurders (Uitvoerend Management)

De aard en het bedrag van de remuneraties en de eventuele opzeggingsvergoedingen van de twee Gedelegeerde Bestuurders worden vastgesteld door de Raad van Bestuur, op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité dat voor die werkzaamheden een beroep doet op een externe adviseur.

De winstdelingsplannen van de Vennootschap worden vastgesteld door de Raad van Bestuur, op voorstel van het Benoemings- en Remuneratiecomité. Die plannen en hun maximale toekenningswaarde zijn onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de aandeelhouders.

3.2. Remuneratiebeleid

Dit hoofdstuk beschrijft het remuneratiebeleid voor de niet-uitvoerende Bestuurders en het Uitvoerend Management voor het boekjaar 2016 en voor de volgende twee boekjaren.

3.2.1. Niet-uitvoerende Bestuurders

De niet-uitvoerende Bestuurders krijgen een forfaitaire remuneratie en zitpenningen. Ze ontvangen geen variabele remuneratie.

Sinds 1 januari 2016 geldt de volgende regeling:

	Per zitting	Lid	Onder-voorzitter	Voorzitter
Raad van Bestuur	3.000	27.500	27.500	200.000
Vast Comité	3.000	15.000	-	15.000
Andere Comités	3.000	12.500	-	12.500

De totale bezoldiging voor de niet-uitvoerende Bestuurders, goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 26 april 2016, bedraagt maximaal 1.600.000 euro.

De leden van het Uitvoerend Management ontvangen geen remuneratie voor hun bestuurdersmandaat als dusdanig.

De niet-uitvoerende Bestuurders genieten een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering (D&O).

3.2.2. Uitvoerend Management

Remuneratie	Procedure	Bedrag	Verband met de prestatie	
Vast	Basisloon	De vaste remuneratie van de Gedelegeerde Bestuurders wordt gedeeltelijk betaald door enkele vennootschappen in de portefeuille wegens hun mandaat van Bestuurder in die vennootschappen en het saldo wordt gestort door GBL. Rekening houdend met de op de emolumenten verschillende toepasselijke belastingstelsels opdat de remuneratie van de twee Gedelegeerde Bestuurders gelijk zou blijven, wordt de vaste remuneratie netto bepaald. Het basisloon van de Gedelegeerde Bestuurders wordt af en toe herzien op basis van de economische omstandigheden of specifieke gebeurtenissen.	Het bedrag van de vaste remuneratie van de Gedelegeerde Bestuurders wordt vastgesteld op basis van de marktpraktijken (regelmatig geëvalueerd door het Benoemings- en Remuneratiecomité met de hulp van een externe adviseur).	Niet van toepassing.
	Pensioen en andere voordelen	De Gedelegeerde Bestuurders genieten een pensioenplan van het type "vaste bijdragen", met jaarlijkse dotaties door GBL ten belope van 21% van hun nettoremuneratie, een invaliditeits- en overlijdensdekking, een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering (D&O) die voor alle Bestuurders geldt, alsook een dienstwagen.		
Variabel	Jaarlijks	GBL is een holdingmaatschappij waarvan de prestaties moeilijk op korte termijn kunnen worden gewaardeerd. De Gedelegeerde Bestuurders ontvangen dus geen jaarlijkse variabele remuneratie.		
	Lange termijn	De Gedelegeerde Bestuurders genieten een optieplan op aandelen van een kleindochter van GBL, die hoofdzakelijk in GBL-aandelen belegt, verworven met eigen vermogen en een bankfinanciering. De schuld van die kleindochter wordt door GBL gewaarborgd. De interesten worden gefinancierd door de ontvangen dividenden. Via deze aanpak die de totale waardecreatie, inclusief dividenden, vergoedt, kunnen de belangen van de leidinggevenden worden afgestemd op die van de aandeelhouders. De opties kunnen worden uitgeoefend vanaf de derde verjaardag van de toekenning, voor een periode van zeven jaar, onder voorbehoud van de verwezenlijking van de hierna toegelichte prestatiegerelateerde voorwaarde.	De waarde van de onderliggende aandelen van de aan de Gedelegeerde Bestuurders toegekende opties is 225% van hun vaste brutoreferentieremuneration (die zelf wordt gefinancierd als tweemaal de vaste nettoremuneratie).	De potentiële meerwaarden van de opties zouden rechtstreeks de TSR (totale waardecreatie: stijging van de aandelenkoers en dividenden) van GBL weerspiegelen. Elk kalenderjaar tussen het vierde en tiende jaar van het plan zijn de opties daarenboven enkel uitoefenbaar als de TSR van GBL gemiddeld minstens 5% per jaar bedraagt voor de periode die sinds de toekenning van de opties is verstreken. Wanneer een jaar niet aan de prestatiegerelateerde voorwaarde wordt voldaan, kunnen de opties niet worden uitgeoefend tot de volgende verjaardatum. Het Benoemings- en Remuneratiecomité moet nagaan of aan de prestatiegerelateerde voorwaarde is voldaan.
	Invorderingsrechten	Aangezien de variabele remuneratie op lange termijn van het Uitvoerend Management niet gekoppeld is aan een intern financieel criterium, is er geen invorderingsmechanisme voor de variabele remuneratie in geval van foute financiële informatie.		
	Vertrekvergoedingen	De Gedelegeerde Bestuurders kunnen bij een niet door dringende reden verantwoorde intrekking van hun mandaat aanspraak maken op een vergoeding van achttien maanden vaste remuneratie. Het bedrag van die vergoeding werd vastgesteld op advies van het Benoemings- en Remuneratiecomité.		

3.3. Implementatie van het remuneratiebeleid in 2016

3.3.1. Niet-uitvoerende Bestuurders

In euro	Lid van de Raad	Lid van het Vast Comité	Lid van het Auditcomité	Lid van het Benoemings- en Remuneratiecomité	Subtotaal	Overige ⁽¹⁾	Totaal
Antoinette d'Aspremont Lynden	48.500	-	37.000 ⁽²⁾	-	85.500	0	85.500
Victor Delloye	48.500	30.000	-	-	78.500	80.000	158.500
Paul Desmarais, jr. ⁽³⁾	76.000 ⁽⁴⁾	30.000	-	-	106.000	412.012	518.012
Paul Desmarais III	39.500	27.000	-	-	66.500	117.250	183.750
Gérald Frère	248.500 ⁽⁵⁾	30.000	-	-	278.500	9.443	287.943
Cédric Frère	42.500	30.000	-	-	72.500	0	72.500
Ségolène Gallienne	48.500	19.000	-	-	67.500	0	67.500
Maurice Lippens	48.500	-	-	34.000 ⁽²⁾	82.500	0	82.500
Christine Morin-Postel	45.500	-	-	21.500	67.000	0	67.000
Michel Plessis-Bélair	45.500	30.000	-	-	75.500	0	75.500
Marie Polet	48.500	-	17.333	21.500	87.333	0	87.333
Thierry de Rudder	76.000 ⁽⁴⁾	45.000 ⁽²⁾	-	-	121.000	36.490	157.490
Gilles Samyn	45.500	30.000	24.500	-	100.000	182.750	282.750
Amaury de Seze	48.500	30.000	-	-	78.500	92.500	171.000
Martine Verluyten	42.500	-	21.500	-	64.000	0	64.000
Arnaud Vial	48.500	30.000	24.500	-	103.000	31.167	134.167
Totaal	995.000	337.000	124.833	77.000	1.533.833	961.612	2.495.445

(1) Andere remuneraties in geld of in natura voor mandaten uitgeoefend in de groep

(2) Voorzitter van een Comité (tweemaal de emolumenten van een Lid)

(3) Waarvan 47.222 CHF ontvangen in de vorm van LafargeHolcim-aandelen in het boekjaar 2016 voor het boekjaar 2015

(4) Ondervoorzitter van de Raad (tweemaal de emolumenten van een Bestuurder)

(5) Voorzitter van de Raad (200.000 euro)

Er bestaat geen dienstencontract tussen de niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur en de Vennootschap of één van haar dochterondernemingen dat voorziet in de toekenning van voordelen bij het verstrijken van hun mandaat. Geen van de niet-uitvoerende Bestuurders heeft overigens een leningovereenkomst gesloten met de Vennootschap of een van haar dochterondernemingen.

Geen van de Uitvoerende Bestuurders heeft een leningovereenkomst gesloten met de Vennootschap of een van haar dochterondernemingen.

Vaste remuneratie 2017

In 2017 werd de vaste nettoremuneratie van de leden van het Uitvoerend Management herzien en gebracht op EUR 860.000.

Variabele remuneratie

Het remuneratiebeleid voor het Uitvoerend Management sluit elke variabele remuneratie in geld op korte termijn uit. Dit beleid is het gevolg van de kenmerken van een holding, waarvan de prestaties moeilijk op korte termijn kunnen worden gewaardeerd.

Bovendien ontvangt het Uitvoerend Management evenmin een variabele remuneratie in geld op lange termijn.

Uitzonderlijk, en zonder dat dit tot een wijziging van het remuneratiebeleid leidt, heeft de Algemene Vergadering van 26 april 2016 een eenmalige premie voor een nettobedrag van 800.000 euro toegekend aan elk van de Gedelegeerde Bestuurders. De betaling van de premie wordt gespreid in de tijd en gebeurt in drie keer. In 2016 hebben de Gedelegeerde Bestuurders een nettobedrag van 400.000 euro ontvangen. De tweede schijf van 200.000 euro netto, die afhangt van het bereiken van de synergie doelstelling van LafargeHolcim in 2016, wordt na de Algemene Vergadering van 2017 volledig betaald, aangezien de doelstelling werd overschreden. De laatste schijf van 200.000 euro netto wordt in 2018 gestort, afhankelijk van het bereiken van de synergie doelstellingen van LafargeHolcim in 2017.

3.3.2. Uitvoerend Management

De bedragen van de rechtstreekse en onrechtstreekse remuneratie van de leden van het Uitvoerend Management omvatten de remuneraties voor de mandaten in de vennootschappen waarin ze GBL vertegenwoordigen. De aan de Gedelegeerde Bestuurders gestorte remuneraties in 2016 zijn hieronder samengevat:

Gestorte bedragen in 2016	Ian Gallienne	Gérard Lamarche
Statuut	Zelfstandige	Zelfstandige
Vaste remuneratie (bruto) ⁽¹⁾	EUR 1.529.266	EUR 1.407.812
Vaste remuneratie (netto)	EUR 820.000	EUR 820.000
Uitzonderlijke variabele remuneratie (bruto)	EUR 865.951	EUR 793.486
Uitzonderlijke variabele remuneratie (netto)	EUR 400.000	EUR 400.000
Pensioen	EUR 204.144	EUR 226.528
Aanvullende individuele pensioenverbintenis	-	EUR 1.000.000
Andere voordelen	EUR 79.288	EUR 84.700
Voordelen in natura (wagen, ...)	EUR 13.548	EUR 17.688
Verzekeringen	EUR 65.740	EUR 67.012

(1) Dit cijfer houdt rekening met de zitpenningen voor bestuurders die bij de deelnemingen worden geïnd

De betaling van die laatste schijf zal overeenkomen met de realisatiegraad als die tussen 80% en 100% uitkomt. Bij een realisatiegraad van minder dan 80% vindt geen betaling plaats.

Winstdelingsplan van het Uitvoerend Management

Om de band van het Uitvoerend Management bij GBL steviger aan te trekken en zijn belangen op die van de aandeelhouders af te stemmen, is er ook een winstdelingsplan op lange termijn.

De Raad van 17 maart 2017 heeft beslist om aan de Gedelegeerde Bestuurders opties toe te kennen waarvan de onderliggende waarde 225% van hun in 2017 herziene brutoreferentieremuneratie (tweemaal de vaste jaarlijkse nettoremuneratie) bedraagt.

Het principe en de maximumwaarde van de onderliggende aandelen van de opties van het Uitvoerend Management, namelijk 7,74 miljoen euro, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Algemene Vergadering van 25 april 2017.

Pensioen

Naast de jaarlijkse vaste bijdragen in het pensioenfonds voor elk van de Gedelegeerde Bestuurders heeft GBL in 2016 aan Gérard Lamarche een uitzonderlijke dotatie toegekend. Rekening houdend met de tegenover hem eerder aangegane verbintenissen en na onderzoek van zijn pensioensituatie heeft de Raad van Bestuur op 18 maart 2016 immers een aanvullende individuele pensioenverbintenis van 1 miljoen euro voor hem goedgekeurd.

Aandelen toegekend aan het Uitvoerend Management

In het boekjaar 2016 werden aan het Uitvoerend Management geen aandelen toegekend.

Opties toegekend aan het Uitvoerend Management in het boekjaar 2016

Beslissing	Raad van Bestuur van 18 maart 2016 Gewone Algemene Vergadering van 26 april 2016	
Kenmerk van de opties	Callopties op aandelen van een kleindochter van GBL (zie pagina 127)	
Uitoefenprijs	10 euro	
Vestingdatum	3/5/2019	
Vervaldatum	2/5/2026 (looptijd van het plan: 10 jaar)	
Uitoefenperiode	Op elk moment vanaf 3/5/2019 tot 2/5/2026	
Prestatiegerelateerde voorwaarde	TSR tussen de toekenningsdatum en de verjaardag van de toekenning voorafgaand aan de uitoefening hoger dan 5% per jaar	
	Ian Gallienne	Gérard Lamarche
Aantal toegekende opties	73.800	73.800
Boekwaarde van de toekenning op 31 december 2016 (IFRS)	EUR 365.310	EUR 365.310

Aantal en voornaamste kenmerken van de in het boekjaar 2016 uitgeoefende, overgedragen of vervallen aandelenopties

	Ian Gallienne	Gérard Lamarche
Type van het plan	Aandelenopties GBL (zie pagina's 126 en 127)	
Jaar van toekenning van de uitgeoefende opties	2012	2012
Aantal uitgeoefende opties	31.570	31.570
Uitoefenprijs	EUR 50,68	EUR 50,68
Type van het plan	Opties op aandelen van een kleindochter (zie pagina 127)	
Jaar van toekenning van de overgedragen opties	2013	2013
Aantal overgedragen opties	52.480	52.480
Overdrachtprijs (gemiddeld)	EUR 17,32	EUR 17,11

In het boekjaar 2016 zijn geen opties van het Uitvoerend Management vervallen.

4. Controle van de rekeningen

De Gewone Algemene Vergadering van 26 april 2016 benoemde: DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Gateway Building
Luchthaven Nationaal 1 J
1930 Zaventem

vertegenwoordigd door Corine Magnin, tot Commissaris voor een termijn van drie jaar en legde de jaarlijkse bezoldiging voor die controleopdracht vast op 75.000 euro excl. BTW.

De Commissaris staat voor de uitoefening van zijn opdracht in contact met het Uitvoerend Management en heeft via het Auditcomité vrije toegang tot de Raad van Bestuur. Daarenboven kan hij zich rechtstreeks en zonder beperking tot de Voorzitter van het Auditcomité en de Voorzitter van de Raad van Bestuur wenden.

In 2016 betaalde de groep (GBL en haar 100%-dochterondernemingen opgenomen in het segment "Holding", noot 1, pagina 90) aan Deloitte een totaalbedrag van 3.471.375 euro voor de controle van de rekeningen. De specificatie van de aan Deloitte betaalde erelonen staat in noot 32, pagina 137.

Van links naar rechts: William Blomme, Ann Opsomer, Gérard Lamarche, Ian Gallienne, Priscilla Maters en Colin Hall

5. Personeel en organisatie

5.1. Directie

William Blomme

Geboren op 4 januari 1959, van Belgische nationaliteit.

William Blomme is licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen aan de UFSIA en aan INSEAD (International Director Programme en Transition to General Manager). Hij behaalde ook een masterdiploma in de fiscaliteit aan de EHSAL en een master in management CEPAC bij Solvay. In 1981 startte hij zijn loopbaan bij Touche Ross (nu Deloitte). In 1997 wordt hij benoemd tot Auditvenoot bij Deloitte. Op 1 december 2014 gaat hij aan de slag bij GBL, waar hij sinds 1 januari 2015 de functie van CFO bekleedt.

Ann Opsomer

Geboren op 17 mei 1960, van Belgische nationaliteit.

Ann Opsomer is licentiaat in de rechten aan de Universiteit van Antwerpen en in economisch recht aan de Université Catholique de Louvain (UCL). Zij startte haar loopbaan als advocaat aan de Balie van Brussel. In 1986 gaat zij bij GBL aan de slag, waar zij op de financiële dienst en vervolgens op de juridische dienst actief is. Sinds 2004 is zij Secretaris-Generaal en Compliance Officer.

Priscilla Maters

Geboren op 26 april 1978, van Belgische nationaliteit.

Priscilla Maters behaalde een diploma in de rechten aan de Université Libre de Bruxelles (ULB) en de London School of Economics (LL.M). Zij begon haar loopbaan in 2001 in advocatenkantoren in Brussel en Londen (waaronder Linklaters), waar zij zich specialiseerde in fusies en overnames, de kapitaalmarkten, financiering en ondernemingsrecht. Sinds 2012 werkt zij voor GBL, waar zij in oktober 2016 werd benoemd tot Juridisch Directeur.

Colin Hall

Geboren op 18 november 1970, van Amerikaanse nationaliteit.

Colin Hall is in het bezit van een MBA van de Stanford University Graduate School of Business. Hij begon zijn loopbaan in 1995, als financieel analist in private equity bij Morgan Stanley in New York. In 1997 gaat hij bij de groep Rhône Capital aan de slag, een private-equityfonds, waar hij tien jaar lang verschillende functies uitoefent, eerst in New York en dan in Londen. In 2009 wordt hij medeoprichter van een hedgefund, gesponsord door Tiger Management (New York), waar hij tot in 2011 werkt. In 2012 wordt hij Directeur-Generaal van Sienna Capital, een 100%-dochter van GBL, met daarin haar zogenaamde "alternatieve" activiteiten (private equity, obligatiefondsen en fondsen rond specifieke thema's). In 2016 wordt hij benoemd tot Directeur van de Deelnemingen van GBL.

5.2. Organisatie

Financiën

- ⑤ William Blomme
- ④ Hans D'Haese
(sinds 1 dec. 2016)
- ① Céline Donnet
- ③ Sophie Gallaire

- ⑧ Geoffroy Hallard
(sinds 12 sept. 2016)
- ⑥ Xavier Likin
- ⑩ Céline Loi
- ⑨ Pascal Reynaerts

- ② Philippe Tacquenier
- ⑦ Serge Saussoy (Lux)
(sinds 1 sept. 2016)
- ⑫ Ewald Apiecionek
(tot 10 maart 2017)

- ⑬ Cyril Seeger
- ⑪ Cédric Plichart
(tot 23 januari 2017)

Anderen medewerkers
Philippe Debelle

Noëline Dumbi
Bénédicte Gervy
Philippe Lorette
Viviane Veevaete

Juridische en administratieve aangelegenheden

- ③ Ann Opsomer
- ① Priscilla Maters
- ④ Fabien Vanoverberghe
- ② Pierre de Donnea
(sinds 1 januari 2016)

Anderen medewerkers
Micheline Bertrand
Carine Dumasy
Pietro Guasto
Isabelle Meert
José de la Orden
Aymeric de Talhouët
Eddy Vanhollebeke
Viviane Veevaete
Robert Watrin

**Assistente van de
Voorzitter van de
Raad van Bestuur**
Christelle Iurman

**Secretarissen
van de Gedelegeerde
Bestuurders**
Micheline Bertrand
Laetitia Hansez
Valérie Huyghe

Deelnemingen

- ④ Colin Hall
- ② Laurent Raets
- ⑤ Michael Bredael
(sinds 1 juli 2016)
- ⑥ Jérôme Derycke
- ③ Martin Doyen
- ① Jonathan Rubinstein
(sinds 4 april 2016)

Anderen medewerkers
Laurence Flamme
Dominique Stroeykens

5.3. Winstdelingsplan

Sinds maart 2007 geeft de Raad van Bestuur elk jaar een winstdelingsplan uit ten voordele van het Uitvoerend Management, in het kader van de bepalingen van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgische actieplan voor werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen.

In overeenstemming met de Code 2009 keurde de Algemene Vergadering van de Vennootschap het principe van de uitgifte van opties op GBL-aandelen goed en stelde zij de maximumwaarde vast van de aandelen die aan de toe te kennen opties voor het lopende boekjaar zijn verbonden.

Oorspronkelijk nam dit plan de vorm aan van een optieplan op bestaande GBL-aandelen.

Sinds 2007 heeft de Vennootschap in het kader van dat plan zes schijven uitgeschreven. De kenmerken ervan worden samengevat in Tabel A hieronder.

Voor meer informatie over deze programma's, zie ook noot 25 betreffende de geconsolideerde financiële staten, pagina's 126 en 127.

Sinds 2013 keurde de Raad van Bestuur optieplannen goed ten gunste van het Uitvoerend Management. Die optieplannen omvatten bestaande aandelen van een kleindochter van GBL (zie hieronder Tabel B) die hoofdzakelijk GBL-aandelen aanhoudt. Een uitvoeriger beschrijving van die plannen staat op pagina 127.

Drie jaar na de toekenning ervan kunnen de opties binnen de door het plan bepaalde periodes worden uitgeoefend (uitoefenprijs: 10 euro per optie) of overgedragen aan de kredietinstelling die er de liquiditeit van garandeert.

De Raad van Bestuur van 18 maart 2016 stemde in met het principe om opties toe te kennen op bestaande aandelen van een kleindochter van GBL die voornamelijk GBL-aandelen aanhoudt en die in tegenstelling tot vroeger enkel uitoefenbaar en dus onoverdraagbaar zijn. De Raad legde de hoeveelheid aan de Gedelegeerde Bestuurders toe te kennen opties vast op 225% van de brutoreferentieremuneratie (tweemaal de vaste jaarlijkse nettoremuneratie).

Voor de uitoefening van de opties moet één voorwaarde vervuld zijn: de TSR op drie jaar moet op de vestingdatum minstens gelijk zijn aan 5%. Die voorwaarde moet ook zijn vervuld op elke latere verjaardatum voor de uitoefening van de opties in de volgende jaren.

De TSR stemt overeen met de kenmerken van de strategie van een holdingmaatschappij die ernaar streeft haar investeringen op lange termijn in waarde te doen stijgen. Zo kunnen de opties enkel worden uitgeoefend in de twaalf maanden na de verjaardatum waarop de voorwaarde werd vervuld. Als de voorwaarde op de verjaardatum niet is vervuld, kunnen de opties de volgende twaalf maanden bijgevolg niet worden uitgeoefend.

De opties worden uitgegeven overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen, zoals gewijzigd door de latere wetten.

De Raad van 17 maart 2017 bevestigde het optieplan dat in 2017 aan de Gedelegeerde Bestuurders zal worden toegekend overeenkomstig de hierboven beschreven voorwaarden.

Het principe en de maximumwaarde van de onderliggende aandelen van de opties van het Uitvoerend Management (7,74 miljoen euro) zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van 25 april 2017.

Tabel A

Jaar van toekenning	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	van 1/01/2011 tot	van 1/01/2012 tot	van 1/01/2013 tot	van 1/01/2014 tot	van 1/01/2015 tot	van 1/01/2016 tot
Uitvoerperiode ⁽¹⁾	24/05/2017	9/04/2018	16/04/2019	15/04/2020	14/04/2021	26/04/2022
(Deels) verlengd ⁽²⁾	tot 24/05/2022	tot 9/04/2023	-	-	-	-
Uitvoerprijs	91,90 euro	77,40 euro	51,95 euro	65,82 euro	65,04 euro	50,68 euro

(1) Rekening houdend met de door de begunstigden aangegane verbintenissen in toepassing van de wet van 26 maart 1999

(2) In het kader van de economische herstelwet van 27 maart 2009

Tabel B

Jaar van toekenning	2013	2014	2015	2016
Maximumwaarde van de onderliggende aandelen voor het Uitvoerend Management	5,25 miljoen euro	4,43 miljoen euro	4,75 miljoen euro	7,38 miljoen euro
Uitvoer- of overdrachtsperiode	van 29/04/2016 tot en met 28/04/2023	van 29/04/2017 tot en met 28/04/2024	van 05/05/2018 tot en met 04/05/2025	van 02/05/2019 tot en met 02/05/2026

6. Risicobeheer en interne controle

De Raad van Bestuur van GBL is verantwoordelijk voor de inschatting van de risico's die eigen zijn aan de groep GBL en de doeltreffendheid van de interne controle. Het Belgisch wetgevend kader voor het risicobeheer en de interne controle bestaat enerzijds uit de wet van 17 december 2008 (omzetting van de Europese Richtlijn 2006/43 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen) en anderzijds de wet van 6 april 2010 (de zogenaamde "wet deugdelijk bestuur"). De Belgische Corporate Governance Code 2009 bevat ook bepalingen hierover. Voorts stelt IFRS 7 bijkomende eisen op het gebied van het risicobeheer in verband met financiële instrumenten. GBL heeft sinds 2006 haar internecontrole- en risicobeheerssysteem geformaliseerd op basis van het COSO-model⁽¹⁾.

De COSO-methodiek steunt op vijf pijlers: de controleomgeving, de risicoanalyse, de controleactiviteiten, de informatie en communicatie en tot slot het toezicht en de monitoring.

6.1. Controleomgeving

6.1.1. Doel van de Vennootschap

Het voornaamste doel van GBL is op lange termijn waarde te scheppen voor haar aandeelhouders. Ze legt zich toe op de ontwikkeling van een kwaliteitsvolle portefeuille die gericht is op een specifiek aantal ondernemingen die leider zijn in hun markt en waarin zij haar rol van actieve professionele aandeelhouder op zich kan nemen. Het is de bedoeling dat deze portefeuille mettertijd evolueert naar een grotere sectorale en geografische spreiding en een optimaal evenwicht tussen investeringen met het oog op groei en rendement. GBL investeert en desinvesteert naargelang de levensloop van de ondernemingen en de marktopportunities om haar doelstellingen te verwezenlijken, namelijk waarde creëren en een solide financiële structuur in stand houden.

De bij GBL toegepaste interne controle streeft ernaar een redelijke garantie te bieden dat de geldende wet- en regelgeving wordt nageleefd en dat er betrouwbare boekhoudkundige en financiële informatie wordt verstrekt. Over het algemeen draagt ze bij tot de bescherming van de activa en de beheersing en optimalisering van de verrichtingen. Zoals elk controlesysteem biedt de interne controle slechts een redelijke zekerheid dat het risico op fouten of fraudes volledig beheerst of uitgeschakeld is.

6.1.2. Taak van de bestuursorganen

GBL beschikt over een Raad van Bestuur, een Vast Comité, een Benoemings- en Remuneratiecomité en een Auditcomité. De werking van deze Comités wordt beschreven van pagina 161 tot pagina 166. Het Auditcomité is in het bijzonder belast met de monitoring van de doeltreffendheid van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de Vennootschap. Zo ziet het Auditcomité toe op de correcte toepassing van een procedure voor de melding van functiestoornissen. De meerderheid van de leden, die allemaal aangewezen worden door de Raad van Bestuur, zijn onafhankelijke Bestuurders.

De Voorzitter van het Auditcomité wordt aangesteld door de leden van het Comité en kan niet tegelijkertijd ook Voorzitter zijn van de Raad van Bestuur.

6.1.3. Risicocultuur

GBL streeft ernaar te investeren in ondernemingen met potentieel voor waardecreatie op lange termijn. Nieuwe opportuniteiten en het beheer van de portefeuille worden op het hoogste niveau gevolgd (zie "Portefeuillerisico", pagina 42). Het desinvesteringsbeleid is gericht op de overdracht van deelnemingen die niet meer aan de investeringscriteria van de groep voldoen.

6.1.4. Deontologie – Ethiek

GBL heeft een Corporate Governance Charter en een Deontologische Code opgesteld die regelmatig worden bijgewerkt en moeten waarborgen dat de Bestuurders en medewerkers van de groep zich tijdens de uitoefening van hun functie eerlijk en ethisch gedragen en dat ze zich houden aan de wetten, regelgeving en beginselen van het deugdelijk bestuur.

6.1.5. Passende maatregelen met het oog op de vereiste vakbekwaamheid

Het Benoemings- en Remuneratiecomité onderzoekt de kandidaturen en tracht ervoor te zorgen dat er in de Raad van Bestuur een bevredigend evenwicht bestaat qua vakbekwaamheid, kennis en ervaring van de leden, vooral op het gebied van financiën, boekhouding en investering. De Raad van Bestuur evalueert regelmatig en minstens om de drie jaar zijn omvang, samenstelling en prestaties, evenals die van zijn Comités. De Raad onderzoekt ook de interactie tussen de niet-uitvoerende Bestuurders en het Uitvoerend Management. Dankzij een aanwervingsproces dat is aangepast aan het gewenste profiel, passende opleidingen en een remuneratie- en evaluatiebeleid dat berust op de verwezenlijking van doelstellingen kan de bekwaamheid van de medewerkers van GBL bovendien worden gewaarborgd.

6.2. Risicoanalyse

GBL heeft sinds 2006 de analyse en de evaluatie van haar risico's geformaliseerd. Het Auditcomité verricht om de drie jaar een grondige analyse om de risico's waarmee GBL te maken krijgt vast te stellen en te rangschikken. De risico's die tijdens de laatste evaluatie in 2015 werden vastgesteld, staan op pagina's 38 tot 43.

Bovendien maakt het jaarlijks een nieuwe evaluatie van de risico's en de mate waarin ze onder controle zijn, onder meer op grond van de evolutie van de portefeuille, het economische klimaat of de controleomgeving. Het ziet er zo nodig op toe dat het Management de aangepaste maatregelen neemt.

Het huidige risicobeheersingsniveau (zie hierna "Controleactiviteiten") blijkt toereikend en vereist geen aanvullende maatregelen.

(1) Het COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) is een niet-gouvernementele internationale privé-instelling die erkend is op het gebied van governance, interne controle, risicobeheer en financiële rapportage

6.3. Controleactiviteiten

De controleactiviteiten zijn alle maatregelen die GBL heeft genomen om ervoor te zorgen dat de voornaamste geïdentificeerde risico's behoorlijk kunnen worden beheerst.

De rangschikking van deze risico's werd afgewogen aan de hand van de gevolgen (financiële, juridische of operationele impact, gevolgen voor de reputatie) en de frequentie ervan.

Uit die analyse blijkt dat GBL tegelijkertijd is blootgesteld aan:

- exogene risico's: of het risico zich al dan niet voordoet, hangt af van elementen die ze niet kan controleren maar waarvan de groep de impact wil beperken;
- endogene risico's die deel uitmaken van haar eigen omgeving.

De specifieke risico's die verband houden met de deelnemingen worden door de ondernemingen zelf geïdentificeerd en behandeld in het kader van hun eigen risicobeheer en interne controle. In de tabel op pagina's 38-39 vindt u de links die toegang geven tot de websites met de maatregelen die de betrokken ondernemingen hebben genomen met het oog op de identificatie van de risico's en de interne controle.

6.4. Informatie en communicatie

Om de aandeelhouders snel betrouwbare financiële informatie te verschaffen, werd een gestandaardiseerde procedure voor de informatie-uitwisseling vastgesteld. GBL past sinds 2000 de IFRS toe.

Haar waarderingsregels worden jaarlijks in het jaarverslag gepubliceerd. Om zowel upstream als downstream de samenhang van de gegevens te waarborgen en eventuele onregelmatigheden te detecteren, wordt binnen de groep GBL gebruikgemaakt van een gestandaardiseerde rapportering van de rekeningen. De financiële kalender van deze verslaggeving wordt jaarlijks opgesteld in overleg met de controleaandeelhouder, de dochtervennootschappen en de geassocieerde deelnemingen op basis van de publicatiedata.

Het departement Investor Relations zorgt ervoor dat belangrijke transacties en veranderingen binnen de groep op het juiste moment op passende wijze worden meegedeeld.

6.5. Toezicht en monitoring

Het toezicht wordt uitgeoefend door de Raad van Bestuur, via de werkzaamheden van het Auditcomité. Wegens de structuur en de aard van de activiteiten van GBL beschikt de Vennootschap niet over een interne auditor. Die toestand wordt jaarlijks geëvalueerd en werd tot dusver gepast bevonden.

Daarenboven verricht de Commissaris (Deloitte Bedrijfsrevisoren) jaarlijks een evaluatie van de interne controle voor de risico's die verband houden met de financiële staten van GBL. Deze evaluatie van de interne controle past in het kader van de opdracht van de Commissaris voor de certificatie van de statutaire en geconsolideerde rekeningen van GBL, overeenkomstig de in België toepasselijke auditnormen.

Meer bepaald toetst de Commissaris op basis van een driejaarlijks rotatieplan de operationele doeltreffendheid van de interne controle voor de risico's in verband met de financiële staten die kritiek worden geacht. Hun werkzaamheden bestaan in besprekingen met de leden van de organisatie waarbij een bepaald aantal verrichtingen wordt getest.

De conclusies van hun werkzaamheden worden uiteengezet in een aan GBL overhandigd verslag en maken geen gewag van belangrijke tekortkomingen op het gebied van de interne controle. Dit verslag wordt meegedeeld aan de leden van het Auditcomité.

7. Beleid inzake belangenconflicten

In hoofdstuk III, punt A. 4.2.2. van het Charter wordt het beleid beschreven met betrekking tot de verrichtingen of andere contractuele relaties tussen de Vennootschap, met inbegrip van de verbonden ondernemingen, en de Bestuurders, wanneer deze verrichtingen of andere contractuele relaties niet onder de wettelijke bepalingen betreffende de belangenconflicten vallen. Het Charter voorziet ook in de toepassing van de bijzondere procedures voorgeschreven door artikelen 523 en 524 van het Wetboek van Vennootschappen.

Tijdens de zitting van de Raad van Bestuur van 18 maart 2016 hebben zich belangenconflicten voorgedaan die beoogd worden door artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen. Ze werden behandeld volgens de door vermeld artikel voorgeschreven procedure. De Commissaris werd van die belangenconflicten op de hoogte gebracht en de uittreksels uit de notulen betreffende die resoluties worden hieronder integraal overgenomen:

Uittreksel uit de notulen van de vergadering van de Raad van Bestuur van 18 maart 2016

“ ... Herziening van de remuneratie van de Gedelegeerde Bestuurders

Aangezien dit punt betrekking heeft op de remuneratie van lan Gallienne en Gérard Lamarche verklaren zij dat er voor hen een belangenconflict is. Bijgevolg is artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen van toepassing en de Commissaris van de Vennootschap werd daar vooraf van op de hoogte gebracht. Zij verlaten kortstondig de vergadering samen met Ann Opsomer, William Blomme en Priscilla Maters.

Gérald Frère, Cédric Frère en Ségolène Gallienne delen mee dat ze niet aan de stemming wensen deel te nemen om beroepsdeontologische redenen. Zij zijn namelijk verwant met lan Gallienne.

Er wordt aan herinnerd dat de vaste remuneratie van het Uitvoerend Management tot in 2015 werd bepaald voor periodes van drie jaar en de laatste keer voor de periode van 2013 tot 2015.

In 2015 was dus een herziening van de remuneratie van lan Gallienne en Gérard Lamarche noodzakelijk om de resultaten daarvan ter goedkeuring aan de Raad van maart 2016 te kunnen voorleggen.

Kepler, een van de voornaamste consultants voor de bezoldiging van Uitvoerende Bestuurders en in het bijzonder winstdelingsplannen op lange termijn, verrichtte bijgevolg een nieuwe benchmarking.

Daaruit bleek dat de globale remuneratie van de Gedelegeerde Bestuurders moest worden herzien.

Die herziening zou alleen betrekking hebben op hun variabele remuneratie op lange termijn, toegekend in de vorm van opties. Het Comité stelt dus voor om de vaste remuneratie niet te wijzigen en de evolutie daarvan discretionair te laten beoordelen door het Benoemings- en Remuneratiecomité, dat een aanpassing ervan kan voorstellen naargelang de economische omstandigheden of bijzondere gebeurtenissen.

De waarde van de onderliggende aandelen voor de aan het Uitvoerend Management toe te kennen opties zou daarentegen worden verhoogd. De variabele remuneratie op lange termijn van de Gedelegeerde Bestuurders, betaald in de vorm van opties, zou vanaf 2016 worden vastgelegd op 225% van de referentieremuneratie (tweemaal de vaste jaarlijkse nettoremuneratie).

In tegenstelling tot de vorige plannen zouden de toegekende opties niet meer overdraagbaar zijn en zou GBL de liquiditeit van de effecten voortvloeiend uit de uitoefening ervan garanderen op basis van een specifieke liquiditeitsovereenkomst.

De opties zouden pas kunnen worden uitgeoefend drie jaar na de toekenning ervan binnen de door het plan bepaalde periodes en op voorwaarde dat de TSR op drie jaar op die datum minstens 5% bedraagt. Die voorwaarde zou ook vervuld moeten zijn op elke latere verjaardatum voor de uitoefening van de opties in de volgende twaalf maanden. Daarbij heeft de TSR telkens betrekking op de voorbije periode sinds de toekenning. De verlenging van de referentieperiode voor de berekening van de TSR stemt overeen met de kenmerken van de strategie van een holdingvennootschap die haar langetermijnbeleggingen wil valoriseren.

Het plan zou net als het plan van 2015 de vorm aannemen van een jaarlijks optieplan op bestaande aandelen van een kleindochter van GBL die hoofdzakelijk GBL-aandelen zou aanhouden, te financieren met eigen vermogen en een bankfinanciering, door GBL gewaarborgd tegen de marktrentevoet.

In het kader van die waarborg wordt de Raad verzocht om kennis te nemen van het rapport dat overeenkomstig artikel 629 van het Wetboek van Vennootschappen moet worden opgesteld en zich in het dossier bij punt 7 bevindt, en om de Gedelegeerde Bestuurders samen of met een andere Bestuurder met mogelijkheid tot indeplaatsstelling te machtigen om het winstdelingsplan door te voeren, en met name:

- de kleindochter (FINPAR) van GBL op te richten;
- te onderhandelen over de kredietovereenkomst met een financiële instelling en over de pand- en waarborgovereenkomsten;
- het beheer van het optieplan te organiseren, inclusief de liquiditeit van de opties;
- daartoe in naam van GBL alle andere vereiste formaliteiten in het kader van het winstdelingsplan te vervullen en uit te voeren.

De opties, met een looptijd van tien jaar, zouden worden uitgegeven overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 maart 1999

betreffende het Belgisch actieplan voor werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen, zoals gewijzigd door de latere wetten.

Voor het personeel stelt het Comité voor om een coëfficiënt van 50% tot 200% te gebruiken, variabel op basis van de prestaties en vrij te bepalen door het Uitvoerend Management.

Op 10 maart werd het Comité in kennis gesteld van de door het Uitvoerend Management voorgestelde verdeling voor de opties toe te kennen in 2016 aan het personeel van de groep GBL.

Het principe van dit plan en de maximale waarde van de onderliggende aandelen van de in 2016 toe te kennen opties, namelijk 18,0 miljoen euro, waarvan 7,38 miljoen euro ten gunste van de Gedelegeerde Bestuurders, ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Gewone Algemene Vergadering van 26 april 2016.

De Raad keurt dit voorstel voor de herziening van de bezoldiging goed.”

“ ... Individuele pensioentoezegging ten gunste van Gérard Lamarche

Aangezien het om een individuele pensioentoezegging ten gunste van Gérard Lamarche gaat, is er voor hem een belangenconflict en de procedure zoals beschreven in artikel 523 van het Wetboek van Vennootschappen is ook van toepassing op die beslissing van de Raad. Bijgevolg vervoegt Ian Gallienne alleen de zitting.

Het Comité nam kennis van een specifieke pensioentoezegging van 1 miljoen euro die in december 2011 onder bepaalde voorwaarden ten gunste van Gérard Lamarche werd aangegaan om zijn instap in de groep GBL te vereenvoudigen. Het Comité analyseerde de naleving van die voorwaarden en stelt voor om in 2016 een toewijzing van 1 miljoen euro te doen, die door het Pensioenfonds ten laste zal worden genomen, zonder dotatie van GBL.

De Raad stemt in met die toewijzing.

Gérard Lamarche wordt uitgenodigd om de vergaderzaal opnieuw te betreden.”

Zoals blijkt uit het eerste uittreksel hierboven hebben bepaalde Bestuurders die niet worden beoogd door de wettelijke procedure van belangenconflicten zich tijdens die Raad van Bestuur toch afzijdig gehouden, in toepassing van het in het Charter beschreven beleid.

Ten slotte werd in 2016 aan de Raad van Bestuur geen enkele verrichting voorgelegd waarvoor de toepassing van artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen (verrichting met een verbonden vennootschap) vereist was.

8. Beleid inzake de transacties met GBL-effecten

De regels voor verrichtingen met GBL-effecten zijn opgenomen in de “Dealing Code” in Bijlage 2 van het Charter. De Dealing Code bepaalt het interne beleid van de Vennootschap in het kader van de voorkoming van marktmisbruik. Hierin worden meer bepaald de

regels vastgelegd om te voorkomen dat Bestuurders, leden van het Management en andere werknemers van de Vennootschap en de groep GBL illegaal gebruik zouden maken van bevoorrechte informatie. In deze regels worden periodes vastgelegd waarin de betrokken personen verbod hebben om voor eigen rekening of voor rekening van derden, rechtstreeks of onrechtstreeks GBL-effecten te verwerven of over te dragen of om dat te proberen ("gesloten periodes").

Aan het Uitvoerend Management, de andere Bestuurders en de personeelsleden werd een kalender bezorgd met vermelding van de gesloten periodes, zoals vastgelegd in het Charter.

Bovendien wordt aan alle personen die over voorkennis beschikken of geacht worden daarover te beschikken een bericht verzonden om hen in kennis te stellen van het begin en het einde van de gesloten periode.

Daarenboven moeten de Bestuurders en de andere personen die voorkennis kunnen hebben en waarvan de naam voorkomt op een lijst die in de Vennootschap wordt bewaard, de Compliance Officer op de hoogte brengen vóór ze enige verrichting met GBL-effecten uitvoeren.

Ten slotte zijn de Bestuurders van GBL en de personen die nauw met hen verbonden zijn, wettelijk verplicht om de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) in kennis te stellen van verrichtingen voor eigen rekening in GBL-effecten.

De Compliance Officer ziet erop toe dat alle wettelijke bepalingen betreffende marktmisbruik en de door het Charter voorgeschreven maatregelen worden toegepast. Voor alle inlichtingen hierover dienen de leden van de Raad van Bestuur en het personeel zich tot de Compliance Officer te wenden.

9. Aandeelhouders

9.1. Naleving van de bepalingen van de code 2009 betreffende de aandeelhouders

De Vennootschap leeft de bepalingen van de Code 2009 betreffende de aandeelhouders na.

Zo kunnen een of meer aandeelhouders die samen minstens 3% van het maatschappelijk kapitaal van de Vennootschap bezitten, te behandelen onderwerpen op de agenda van de Algemene Vergadering laten plaatsnemen en voorstellen van besluiten indienen voor de op de agenda te plaatsen of geplaatste onderwerpen. Het bezitspercentage vanaf hetwelk een of meer aandeelhouders de bijeenroeping van een Algemene Vergadering kunnen vorderen, is vastgesteld op 20% van het kapitaal.

Zo snel mogelijk na de Algemene Vergadering en uiterlijk vijftien dagen na de datum van de Vergadering publiceert de Vennootschap de resultaten van de stemmingen en de notulen van de Vergadering op haar website.

9.2. Betrekkingen met de controleaandeelhouder

Het aandeelhouderschap van de Vennootschap wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van een controleaandeelhouder, Pargesa Holding S.A. (via haar 100%-dochteronderneming, Pargesa Netherlands B.V.). Pargesa Holding S.A. is een vennootschap naar Zwitsers recht, die zelf wordt gecontroleerd door Parjointco N.V., vennootschap naar Nederlands recht, waarvan de controle volgens de bepalingen van een overeenkomst die in 1990 tussen beide groepen werd gesloten elk voor de helft in handen is van de groep Frère en Power Corporation of Canada.

Die overeenkomst beoogt de vastlegging en de instandhouding van een paritaire controle van de groep Power Corporation of Canada en de groep Frère in Pargesa Holding S.A., GBL en hun respectieve dochterondernemingen.

Elke groep heeft zich ertoe verbonden om noch rechtstreeks noch onrechtstreeks belangen in deze vennootschappen te verwerven, aan te houden of te verkopen, tenzij met toestemming van de andere partij, en heeft aan de andere groep een aan bepaalde beperkingen onderworpen recht van voorkoop verleend op de aandelen van Pargesa Holding S.A. en GBL in geval van verkoop van deze effecten binnen een periode van vijf jaar na het einde van de overeenkomst.

Dit akkoord werd in 1996 verlengd tot 2014, behalve in geval van een nieuwe verlenging. Op 18 december 2012 werd de overeenkomst verlengd tot in 2029 met de mogelijkheid om het akkoord na 2029 te verlengen.

9.3. Informatie over de structuur van het aandeelhouderschap

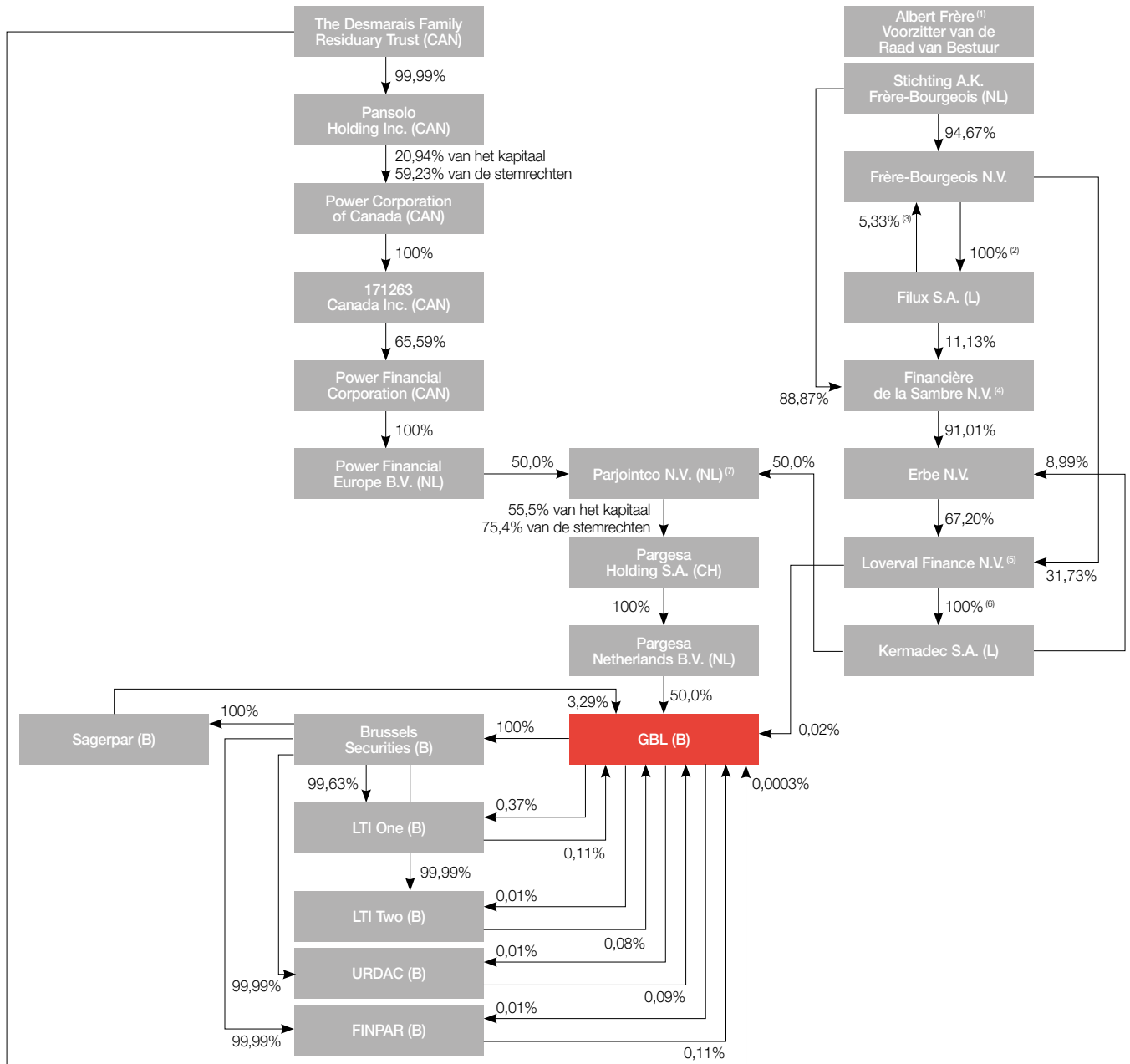
9.3.1. Kennisgeving overeenkomstig de wetgeving op de openbare overnamebiedingen

Op 21 februari 2008 hebben de controleaandeelhouders de Vennootschap op de hoogte gebracht van hun deelneming in GBL op 1 september 2007.

Deze mededeling werd gedaan overeenkomstig artikel 74 § 7 van de wet van 1 april 2007 op de openbare overnamebiedingen. Volgens de bepalingen van deze wet zijn de aandeelhouders die meer dan 30% van de effecten van een beursgenoteerde vennootschap aanhouden, vrijgesteld van de biedplicht op deze vennootschap, op voorwaarde dat ze hun deelneming op de datum van inwerkingtreding van de wet (namelijk 1 september 2007) aan de FSMA en ten laatste op 21 februari 2008 aan de betrokken vennootschap hebben meegedeeld.

Op grond van dezelfde wet zijn deze aandeelhouders ook verplicht om jaarlijks elke wijziging van hun controledeelneming aan de FSMA en aan de betrokken vennootschap te melden. (zie vervolg p. 178).

Controleketen op 1 september 2016

Opmerking: De vennootschappen, waarvan de nationaliteit niet vermeld is, zijn van Belgisch recht en hebben hun maatschappelijke zete in B-6280 Gerpinnes, rue de la Blanche Borne 12.

- (1) Overeenkomstig de statuten van de Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois, Rotterdam, Nederland
- (2) 100% min een aandeel gehouden door een andere vennootschap van de groep
- (3) Waarvan 0,20% gehouden door een Luxemburgse dochtervennootschap van FILUX S.A.
- (4) Bezit 0,39% van LOVERVAL FINANCE N.V.

- (5) 0,68% van LOVERVAL FINANCE N.V. zijn in het bezit van twee Belgische kleindochters van LOVERVAL FINANCE N.V.
- (6) LOVERVAL FINANCE N.V. bezit 100% (min een aandeel gehouden door een andere vennootschap van de groep) van de gewone aandelen van KERMADEC S.A. Een Luxemburgse kleindochter van LOVERVAL FINANCE N.V. bezit 100% van de bevoorrechte aandelen van KERMADEC S.A.
- (7) Gezamenlijke controle

Zo hebben ze GBL een bijwerking van de structuur van het controleaandeelhouderschap per 1 september 2016 overgemaakt, die hierna wordt overgenomen:

Aantal en percentage aandelen met stemrecht in het bezit van de aanmeldende personen

Aandeelhouders	Aantal aandelen met stemrecht	%
Pargesa Netherlands B.V.	80.680.729	50,00
Sagerpar ⁽¹⁾	5.305.877	3,29
LTI One ⁽¹⁾	185.185	0,11
LTI Two ⁽¹⁾	129.770	0,08
URDAC ⁽¹⁾	141.108	0,09
FINPAR ⁽¹⁾	180.640	0,11
Loverval Finance N.V.	38.500	0,02
The Desmarais Family Residuary Trust ⁽²⁾	500	p.m.
Totaal	86.662.309	53,71

(1) Aandelen waarvan het stemrecht is geschorst
(2) Voorheen Familiale Trust Desmarais

Natuurlijke en/of rechtspersonen die de uiteindelijke controle uitoefenen over de aanmeldende rechtspersonen

The Desmarais Family Residuary Trust en Albert Frère, verbonden door een overeenkomst van onderling overleg (zie organigram op pagina 177).

9.3.2. Kennisgeving van belangrijke deelnemingen

Op 1 september 2008 is de nieuwe Belgische wetgeving betreffende de transparantie in werking getreden. Overeenkomstig de overgangsregeling moest iedere aandeelhouder van GBL van wie de deelneming op 1 september 2008 een wettelijke drempel bereikte of overschreed dat uiterlijk op 31 oktober 2008 melden.

Verder zijn de aandeelhouders verplicht om melding te maken van elke overschrijding naar boven of naar beneden met 5%, 10%, 15% en alle andere veelvouden van 5% op het totaal van de stemrechten.

De statuten van GBL schrijven geen striktere meldingsdrempel dan 5% of 10% voor.

Op 14 oktober 2013 ontving GBL van haar controleaandeelhouder een transparantiekennisgeving betreffende zijn belang in GBL op 8 oktober 2013, datum van overlijden van Paul G. Desmarais. De inhoud van die kennisgeving wordt hierna samengevat.

De declaranten gaven aan dat de Familiale Trust Desmarais verbonden blijft door een overeenkomst van onderling overleg met de familiegroep Frère, waarvan NPM lid is, evenals met de andere partijen bij dit onderling overleg. Het overlijden van Paul G. Desmarais heeft daar geen invloed op.

Ter herinnering, op 30 oktober 2008 hadden Paul G. Desmarais, Albert Frère en Pargesa Netherlands B.V. verklaard te handelen in onderling overleg, op grond van een akkoord over de uitoefening van hun stemrechten, met het oog op een duurzaam gemeenschappelijk beleid dat ernaar streeft de controle te verwerven, een bod af te weren of de controle te behouden.

Kennisgeving van 14 oktober 2013 betreffende de situatie op 8 oktober 2013

In aanmerking genomen noemer: 161.358.287

A) Stemrechten

Houders van stemrechten	Kennisgeving van 30 oktober 2008 Situatie op 1 september 2008
	Aantal stemrechten (verbonden aan effecten)
Familiale Trust Desmarais	500 ⁽¹⁾
Albert Frère	0
Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.	38.500
Pargesa Netherlands B.V.	80.680.729
Sagerpar	5.576.651
LTI One ⁽³⁾	-
Totaal	86.296.380

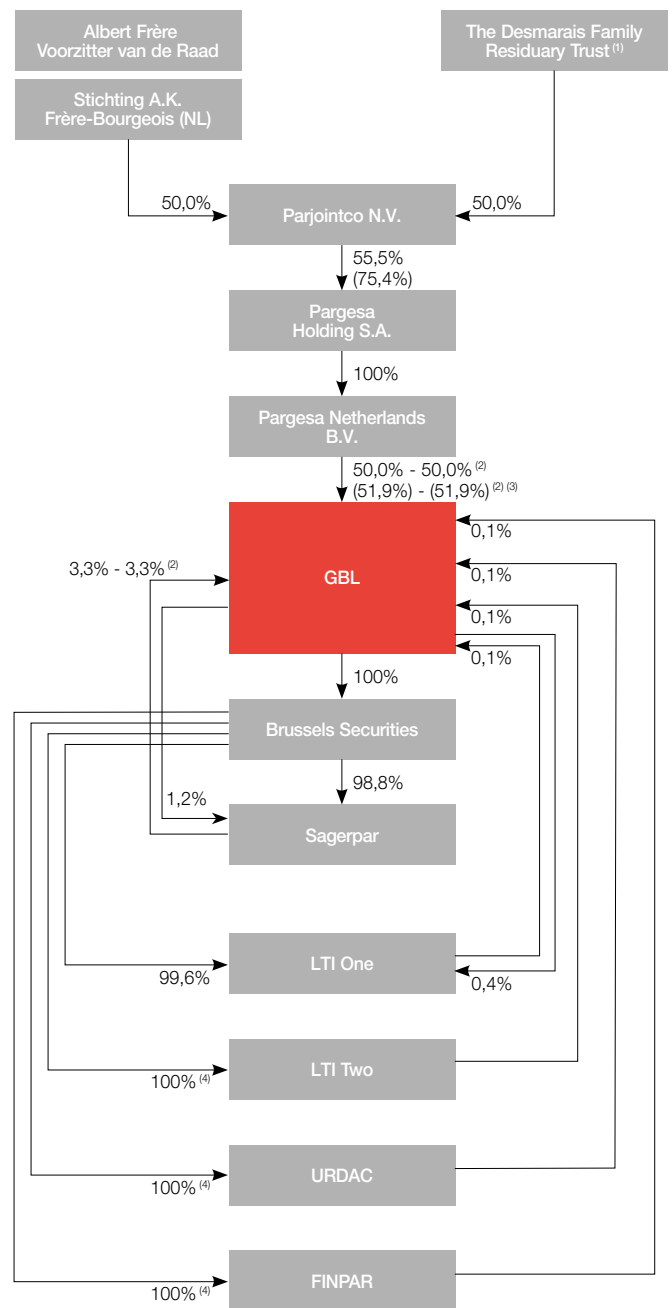
(1) Paul G. Desmarais
(2) Geschorste stemrechten
(3) Kleindochter van GBL

B) Gelijkgestelde financiële instrumenten

Houders van gelijkgestelde financiële instrumenten	Type financieel instrument	Vervaldatum
Albert Frère ⁽⁴⁾	44.885 aandelenopties	25/05/2017
Albert Frère ⁽⁴⁾	60.561 aandelenopties	10/04/2018
Albert Frère ⁽⁴⁾	90.230 aandelenopties	17/04/2019
Albert Frère ⁽⁴⁾	59.822 aandelenopties	16/04/2020
Albert Frère ⁽⁴⁾	73.570 aandelenopties	15/04/2021
Totaal		

(4) Voor meer duidelijkheid werden de 44.885, 60.561, 90.230, 59.822 et 73.570 aandelenopties niet in de teller opgenomen om een dubbele telling van de stemrechten te vermijden, aangezien ze volledig gedekt zijn door eigen aandelen die GBL aanhoudt via Sagerpar

9.3.3. Controleorganigram van GBL op 31 december 2016, bijgewerkt op 17 maart 2017

Kennisgeving van 14 oktober 2013
Situatie op 8 oktober 2013

Aantal stemrechten (verbonden aan effecten)	% stemrechten (verbonden aan effecten)
500	pm
-	0,00
38.500	0,02
80.680.729	50,00
6.128.926 ⁽²⁾	3,80 ⁽²⁾
185.185 ⁽²⁾	0,11 ⁽²⁾
87.033.840	53,93

Uitoefendatum of -termijn	% stemrechten
op elk ogenblik na de vesting, van 1/01/2011 tot en met 24/05/2017	0,00
op elk ogenblik na de vesting, van 1/01/2012 tot en met 9/04/2018	0,00
op elk ogenblik na de vesting, van 1/01/2013 tot en met 16/04/2019	0,00
op elk ogenblik na de vesting, van 1/01/2014 tot en met 15/04/2020	0,00
op elk ogenblik na de vesting, van 1/01/2015 tot en met 14/04/2021	0,00
	0,00

(1) Stemrechten
(1) Namelijk Jacqueline Desmarais, Paul Desmarais, jr. en André Desmarais
(2) Situatie bijgewerkt op 17 maart 2017
(3) Rekening houdend met de geschorste stemrechten van de eigen aandelen
(4) Waarvan 10 aandelen in handen van GBL

10. Maatschappelijke en Milieuverantwoordelijkheid van GBL

10.1. Verantwoord beheer

Al jarenlang moedigt GBL de toepassing van best practices op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) aan. GBL is ervan overtuigd dat de kwaliteit van de governance essentieel is om succesvol te zijn, op lange termijn rendabel te blijven en waarde te creëren.

Daarom verbindt GBL zich ertoe om de beste praktijken voor MVO toe te passen in haar activiteiten en nog beter rekening te houden met de uitdagingen van MVO in het kader van haar beroep als investeerder op lange termijn.

10.2. GBL, verantwoord aandeelhouder In een almaar complexere omgeving versterkt GBL haar verbintenis in het kader van haar MVO

GBL is een holding die deelnemingen aanhoudt in industrie- en dienstenondernemingen die leider zijn in hun markt en waarin zij haar rol van professionele aandeelhouder op zich neemt.

Zij erkent dat financiële en niet-financiële resultaten onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden om duurzame waarde te creëren. In haar hoedanigheid van verantwoord aandeelhouder wil GBL zich in de analyse en keuze van haar toekomstige investeringen laten leiden door MVO-criteria.

En ook al zijn de leidinggevende teams in de verschillende ondernemingen zelf verantwoordelijk voor hun uitdagingen op het gebied van MVO, toch volgt en bevordert GBL de MVO-acties van haar deelnemingen in toepassing van haar rol van professionele aandeelhouder. Elke onderneming moet een eigen MVO-beleid ontwikkelen dat rekening houdt met haar eigen specifieke uitdagingen. Alle ondernemingen hebben stuk voor stuk doelstellingen en actieplannen uitgewerkt die aangepast zijn aan het reglementaire kader voor hun sector en aan hun eigen ontwikkelingsstrategie. Meer informatie vindt u op de volgende websites:

	Imerys www.imerys.com		LafargeHolcim www.lafargeholcim.com
	SGS www.sgs.com		adidas www.adidas-group.com
	Pernod Ricard www.pernod-ricard.com		Umicore www.umicore.com
	Total www.total.com		Ontex www.ontexglobal.com

10.3. Personeelsbeleid

MVO op maat van een beperkt team van beleggingsprofessionals

Menselijk kapitaal is enorm belangrijk voor het welslagen van een bedrijfsstrategie, zowel bij GBL als in haar deelnemingen. Het is dus essentieel om talentvolle medewerkers met een complementaire kennis en ervaring aan te werven en bij GBL te houden.

Op 31 december 2016 telt GBL een veertigtal medewerkers.

De personeelsleden van GBL dragen de fundamentele waarden van de groep uit. De beleidsfilosofie berust op teamwork en wederzijds vertrouwen.

GBL beschouwt het als een prioriteit om de inzetbaarheid van haar medewerkers te vergroten. Zij zorgt ervoor dat haar personeel gemotiveerd en geëngageerd blijft en ziet erop toe dat haar werknemers altijd voldoende bekwaam zijn om hun taken tot een goed einde te brengen.

GBL schept een flexibele en evenwichtige werkomgeving en erkent de waarde van diversiteit en persoonlijk welzijn. In die context is de Vennootschap gevestigd in een volledig gerenoveerd en asbestvrij gemaakt pand dat aldus voldoet aan de recentste normen voor optimale veiligheid, gezondheid en energieverbruik.

10.4. Geëngageerde onderneming in de burgermaatschappij

Het engagement van GBL in de burgermaatschappij komt tot uiting in een mecenaatsbeleid dat op drie pijlers berust, namelijk wetenschappelijk onderzoek, liefdadigheid, cultuur en onderwijs.

De talrijke aanvragen worden zeer aandachtig onderzocht en de beslissingen worden geval per geval genomen op grond van de verdienstelijkheid van elk dossier.

In 2016 werd een totaalbedrag van 0,8 miljoen euro toegekend aan 75 initiatieven. De belangrijkste begunstigden waren:

Medische wereld: GBL steunt verschillende ziekenhuizen en laboratoria om het medisch onderzoek te bevorderen en de aankoop van diverse uitrustingen te financieren.

Liefdadigheid: de Vennootschap steunde hoofdzakelijk mensen met een fysieke, mentale of sociale handicap en meer bepaald slachtoffers van armoede.

Cultuur en onderwijs: verschillende particuliere en openbare instellingen genoten de steun van GBL voor de organisatie van culturele (artistieke en educatieve) en onderwijsprogramma's.

10.5. Een beperkte ecologische voetafdruk

De activiteit van GBL heeft weinig impact op het milieu. Toch streeft GBL ernaar haar eigen negatieve impact zo veel mogelijk te beperken. Haar gebouw werd in 2013 volledig gerenoveerd om haar energieverbruik te beperken.

De meeste ondernemingen waarin GBL investeert, ontwikkelen bovendien milieuvriendelijke initiatieven in hun bestaande activiteiten en hun dagelijkse werking.

10.6. Communicatie en transparantie

GBL verbindt zich ertoe op verantwoorde wijze te communiceren

De MVO-Verklaring van GBL is beschikbaar op haar website en vormt het gemeenschappelijke referentiekader van GBL en haar deelnemingen om hun prioriteiten te bepalen naargelang hun activiteiten. In samenwerking met de Secretaris-Generaal waakt de Raad van Bestuur over de toepassing van de MVO-Verklaring.

GBL erkent dat het belangrijk is een nog betere communicatie te voeren over haar activiteiten met betrekking tot MVO omdat dit onderwerp ook voor de beleggers en aandeelhouders steeds meer gewicht in de schaal legt. De komende jaren zal zij transparant blijven communiceren over de projecten die GBL en haar deelnemingen verwezenlijken.

11. Andere informatie over de Vennootschap

11.1. Geschiedenis en evolutie

De Vennootschap is ontstaan uit de fusie in april 2001 van GBL N.V. en Electrafina, dat voor meer dan 80% in handen was van GBL N.V.

Electrafina was door de jaren heen uitgegroeid tot de “energietak” van de groep en bezat deelnemingen in de olie- en elektriciteitssector. Later investeerde het bedrijf ook in de media. GBL N.V. bezat dan weer rechtstreekse deelnemingen in onder meer de sectoren van de financiële diensten, vastgoed en handel. Mettertijd was het verschil tussen de vermogens van de moeder- en de dochtervennootschap echter vervaagd en al deze activa werden dan ook samengevoegd in één enkele entiteit.

Deze samenvoeging sloot ook aan bij de groepsstrategie om binnen een context van concentratie en toenemende concurrentie de internationale positionering van de activa in haar portefeuille veilig te stellen, wat trouwens tot de afstoting van de financiële diensten en de verkoop van marginaal geworden deelnemingen geleid heeft.

Sindsdien is de portefeuille van de groep samengesteld uit industrie- en dienstenbedrijven van wereldformaat, die leiders zijn op hun markt en waarvoor GBL haar rol van professionele aandeelhouder vervult. De details betreffende de evolutie van de portefeuille tijdens de laatste drie boekjaren zijn vermeld op pagina's 143 tot 146 van dit jaarverslag.

11.2. Naam

Groep Brussel Lambert
Groupe Bruxelles Lambert
afgekort “GBL”

De Nederlandse of Franse naam mag afzonderlijk of samen worden gebruikt.

11.3. Maatschappelijke zetel

Marnixlaan 24 – 1000 Brussel

De maatschappelijke zetel mag bij gewone beslissing van de Raad van Bestuur naar iedere andere plaats in België worden overgebracht.

11.4. Rechtsvorm, oprichting, wettelijke bekendmakingen

De Vennootschap werd opgericht op 4 januari 1902 in de vorm van een naamloze vennootschap naar Belgisch recht, bij akte verleden voor meester Edouard Van Halteren, notaris te Brussel, bekendgemaakt in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 10 januari 1902 onder het nummer 176. De statuten werden herhaaldelijk gewijzigd en voor het laatst bij akte van 26 april 2016, bekendgemaakt in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van 7 juni 2016 onder de nummers 16077518 en 16077519.

11.5. Op de activiteiten van GBL toepasselijke wetgeving

De Vennootschap wordt beheerst door de bestaande en toekomstige wettelijke en reglementaire bepalingen die van toepassing zijn op de naamloze vennootschappen en door de statuten.

11.6. Rechtspersonenregister

De Vennootschap is ingeschreven in het Rechtspersonenregister (RPR) onder het ondernemingsnummer 0407.040.209.

11.7. Duur

De Vennootschap bestaat voor onbepaalde duur.

11.8. Maatschappelijk doel

De Vennootschap heeft tot doel:

- voor zichzelf of voor rekening van derden alle onroerende, financiële en portefeuillebeheerverrichtingen uit te voeren; daartoe mag ze ondernemingen of instellingen oprichten, daarin participaties nemen, alle financierings-, consignatie-, lening-, pandgevangs- of depositoverrichtingen uitvoeren;
- alle studies verrichten en technische, juridische, boekhoudkundige, financiële, commerciële, administratieve of beheersbijstand verlenen voor rekening van vennootschappen of instellingen waarin zij rechtstreeks of onrechtstreeks een deelneming bezit, of voor rekening van derden;

- voor zichzelf of voor rekening van derden alle vervoer- en doorvoeractiviteiten verzekeren.

Zij mag door inbreng of fusie een belang nemen in alle bestaande of op te richten vennootschappen of instellingen waarvan het doel gelijkaardig, vergelijkbaar of verwant is met het hare of van aard is haar om het even welk voordeel te bezorgen met het oog op de verwezenlijking van haar eigen maatschappelijk doel.

11.9. Kapitaal

11.9.1. Uitstaand kapitaal

Op 31 december 2016 bedroeg het volgestort maatschappelijk kapitaal 653.136.356,46 euro. Het wordt vertegenwoordigd door 161.358.287 aandelen zonder vermelding van nominale waarde.

Alle aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen, hebben dezelfde rechten.

Overeenkomstig artikel 27 van de statuten geeft ieder aandeel recht op één stem. GBL heeft geen andere categorieën van aandelen uitgegeven, zoals aandelen zonder stemrecht of bevoorrechte aandelen.

Krachtens de wet van 14 december 2005 houdende afschaffing van de effecten aan toonder, moesten de houders van aandelen aan toonder hun effecten ten laatste op 31 december 2013 in aandelen op naam of gedematerialiseerde aandelen hebben omgezet. De aandelen aan toonder die op 1 januari 2014 niet waren omgezet in aandelen op naam of gedematerialiseerde aandelen werden van rechtswege automatisch omgezet in gedematerialiseerde aandelen en ingeschreven op een effectenrekening op naam van GBL.

Sinds 1 januari 2014 werd de uitoefening van de rechten van de effecten aan toonder opgeschort krachtens de wet.

De wet verplicht de emittenten bovendien om vanaf 1 januari 2015 alle niet-opgeëiste aandelen aan toonder op de beurs te verkopen en die verplichte verkoop tijdig aan te kondigen. Zodra de niet-opgeëiste aandelen aan toonder waren verkocht, moest de opbrengst uit de verkoop (na aftrek van het bewaarloon) binnen een periode van vijftien dagen aan de Deposito- en Consignatiekas worden overgemaakt.

In het kader van die verplichting hebben GBL en Euronext op hun respectieve website twee berichten gepubliceerd met vermelding van onder meer het maximumaantal effecten dat kon worden verkocht, samen met de uiterste datum en de plaats van bewaring van de aandelen aan toonder. Een eerste bericht werd gepubliceerd op 5 december 2014 en ging over 69.082 niet-opgeëiste aandelen aan toonder, een tweede bericht volgde op 2 oktober 2015 en had betrekking op 32.656 aandelen aan toonder afkomstig uit wisselreserves van effecten. Die berichten werden ook in het Belgisch Staatsblad van respectievelijk 11 december 2014 en 6 oktober 2015 gepubliceerd. Naar aanleiding van die berichten werden de betrokken aandelen op de beurs verkocht op 21 januari 2015 (69.082 aandelen) en 16 november 2015 (32.656 aandelen). De opbrengst van die verkopen werd op 23 januari 2015 en 18 november 2015 aan de Deposito- en Consignatiekas overgemaakt.

Sinds 31 december 2015 hebben de eigenaars van de oude aandelen aan toonder het recht om bij de Deposito- en Consignatiekas de betaling van de overeenkomstige opbrengst te vragen, op voorwaarde dat zij hun hoedanigheid van houder kunnen aantonen. De wet van 14 december 2005 bepaalt wel dat vanaf 1 januari 2016 op de terugbetaling een boete verschuldigd zal zijn ter waarde van 10% van de opbrengst uit de verkoop van de onderliggende aandelen aan toonder, berekend per begonnen jaar vertraging. GBL heeft bijgevolg geen rol meer te spelen in dit proces.

11.9.2. Toegestaan kapitaal

Bij beslissing van de Buitengewone Algemene Vergadering van 26 april 2016 kwam er een verlenging van vijf jaar voor de aan de Raad van Bestuur verleende machtiging om:

- het kapitaal te verhogen, in een of meerdere keren, ten belope van 125 miljoen euro;
- te beslissen tot de uitgifte, in een of meer keren, van converteerbare of in aandelen terugbetaalbare obligaties, warrants of andere financiële instrumenten, al dan niet gehecht aan obligaties of andere effecten, die op termijn recht kunnen geven op kapitaalverhogingen ten belope van een maximumbedrag zodanig dat het bedrag van de kapitaalverhogingen ten gevolge van de uitoefening van de conversierechten of de warrants, al dan niet aangehecht aan dergelijke effecten, de limiet van het resterende toegestane kapitaal niet overschrijdt.

In elk geval mag de Raad van Bestuur het voorkeurrecht van de bestaande aandeelhouders in het belang van de vennootschap beperken of opheffen, met inachtneming van de in de wet gestelde voorwaarden. Die machtiging, die voor het eerst werd verleend in 1987, werd hernieuwd op 25 mei 1993, 28 mei 1996, 25 mei 1999, 27 april 2004, 24 april 2007, 12 april 2011 en voor de laatste maal op 26 april 2016. Ze is geldig voor een periode van vijf jaar te rekenen vanaf 7 juni 2016, met name tot in juni 2021. Op 31 december 2016 bedroeg het toegestane kapitaal 125 miljoen euro. Op basis van dat laatste bedrag kunnen ten hoogste 30.881.431 nieuwe aandelen worden uitgegeven.

11.9.3. Eigen aandelen

De Buitengewone Algemene Vergadering van 26 april 2016 heeft de aan de Raad van Bestuur van de Vennootschap verleende machtiging hernieuwd met een periode van vijf jaar, waardoor de Raad van Bestuur met inachtneming van de wettelijke bepalingen een maximumaantal van 32.271.657 eigen aandelen kan verwerven. Ze mogen alleen worden verworven met een tegenwaarde die niet meer dan 10% lager mag zijn dan de laagste koers van de laatste twaalf maanden die aan de verrichting voorafgaan en niet meer dan 10% hoger dan de hoogste koers van de twintig laatste noteringen.

Deze machtiging betreft ook de verwerving van eigen aandelen door de rechtstreekse en onrechtstreekse dochterondernemingen van GBL.

Dezelfde Buitengewone Algemene Vergadering heeft ook de aan de Raad van Bestuur van de Vennootschap verleende machtiging verlengd om eigen aandelen in te kopen en te verkopen wanneer deze inkoop of verkoop noodzakelijk is om een dreigend ernstig nadeel voor de Vennootschap af te wenden. Die machtiging is geldig voor een termijn van drie jaar, te rekenen vanaf 7 juni 2016, met name tot in juni 2019.

Daarenboven bepalen de statuten van de Vennootschap dat de Raad van Bestuur de eigen aandelen zonder voorafgaande toestemming van de Algemene Vergadering en zonder tijdslimiet op de beurs en buiten de beurs van de hand mag doen.

In dat kader sloot de Vennootschap een contract om de marktliquiditeit van het GBL-aandeel te verbeteren. Dat contract wordt discretionair uitgevoerd door een derde voor rekening van GBL, in het kader van de machtiging die de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 26 april 2016 verleende en met inachtneming van de toepasselijke regels.

De aankopen en verkopen van eigen aandelen in 2014, 2015 en 2016 worden op pagina 117 van dit jaarverslag nader toegelicht.

11.9.4. Omruilbare en converteerbare leningen

GBL gaf in februari 2013, via haar 100%-dochteronderneming, GBL Verwaltung S.A., een in ENGIE-aandelen omruilbare obligatie uit (1,0 miljard euro), met een looptijd van vier jaar en een jaarlijkse rentevoet van 1,25%. De obligatie is vervallen op 7 februari 2017 en werd op die datum volledig terugbetaald.

Op 27 september 2013 gaf GBL, via haar 100%-dochteronderneming Sagerpar, in GBL-aandelen converteerbare obligaties uit (428,4 miljoen euro) met eindvervaldag op 9 oktober 2018 en omwisselbaar voor 5.000.000 bestaande GBL-aandelen die ze bezit in portefeuille. Deze obligaties brengen interest op tegen een jaarlijkse rentevoet van 0,375%.

Meer informatie over die uitgiften vindt u op pagina's 114 tot 115 van dit jaarverslag.

11.10. Stemrecht

Er geldt geen statutaire beperking op de uitoefening van het stemrecht, onverminderd de algemene regels over de toelating tot de Algemene Vergadering.

11.11. Ter inzage beschikbare documenten

11.11.1. Toegang tot de informatie voor de aandeelhouders en website

Om de toegang tot de informatie voor haar aandeelhouders te vergemakkelijken beschikt GBL over een website (<http://www.gbl.be>).

Deze website wordt regelmatig bijgewerkt en bevat de inlichtingen zoals bepaald in het Koninklijk Besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt.

De website bevat onder meer de jaarrekeningen en jaarverslagen, alle door de Vennootschap gepubliceerde persberichten en alle nuttige en nodige informatie betreffende de Algemene Vergaderingen en de deelname van de aandeelhouders aan deze vergaderingen, en in het bijzonder, de door de statuten opgelegde voorwaarden die regelen op welke manier de (Gewone en Buitengewone) Algemene Vergaderingen van de aandeelhouders worden bijeengeroepen.

Ten slotte worden daar ook de resultaten van de stemmingen en de notulen van de Algemene Vergaderingen gepubliceerd.

11.11.2. Plaatsen waar voor het publiek toegankelijke documenten kunnen worden geraadpleegd

De gecoördineerde statuten van de Vennootschap kunnen worden geraadpleegd op de Griffie van de Rechtbank van Koophandel in Brussel, op de maatschappelijke zetel en op de website (<http://www.gbl.be>).

De jaarrekening wordt neergelegd bij de Nationale Bank van België en kan worden geraadpleegd op de website van GBL. De besluiten met betrekking tot de benoeming en het ontslag van de leden van de organen van de Vennootschap worden bekendgemaakt in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad.

De financiële berichten van de Vennootschap worden gepubliceerd in de financiële pers. De andere voor het publiek toegankelijke documenten kunnen worden geraadpleegd op de maatschappelijke zetel van de Vennootschap.

Het jaarverslag van de vennootschap wordt jaarlijks verzonden naar de aandeelhouders op naam en naar iedereen die de wens heeft uitgedrukt het verslag te ontvangen. Het is kosteloos verkrijgbaar op de maatschappelijke zetel.

De jaarverslagen van de laatste drie boekjaren en alle andere in deze paragraaf vermelde documenten kunnen op de website van de Vennootschap worden geraadpleegd.

Mandaten van de Bestuurders

Gérald Frère

Voorzitter van de Raad van Bestuur

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Loverval Finance N.V. (B), Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Gedelegeerd Bestuurder van Financière de la Sambre S.A. (B), Pargesa Holding S.A. (CH) en Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Corporation Financière Power (CDN), Erbe S.A. (B), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B) en Haras de la Bierlaire S.A. (B).
- Commissaris van Parjointco N.V. (NL).
- Regent en Lid van de Begrotingscommissie van de Nationale Bank van België N.V. (B).
- Lid van het Remuneratiecomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van het Comité Transacties tussen verbonden personen en Auditcomité van Corporation Financière Power (CDN) (tot 12 mei 2016).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).
- Zaakvoerder van Agriger S.P.R.L. (B).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Loverval Finance N.V. (B) (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.), Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Gedelegeerd Bestuurder van Financière de la Sambre S.A. (B), Pargesa Holding S.A. (CH) en Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Corporation Financière Power (CDN), Erbe S.A. (B), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B) en Haras de la Bierlaire S.A. (B).
- Commissaris van Parjointco N.V. (NL).
- Regent en Lid van de Begrotingscommissie van de Nationale Bank van België N.V. (B).
- Lid van het Remuneratiecomité van Corporation Financière Power (CDN).

Lijst van de andere mandaten die door de leden van de Raad van Bestuur tussen 2012 en 2016 worden uitgeoefend ⁽¹⁾

- Lid van het Comité Transacties tussen verbonden personen en Auditcomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).
- Zaakvoerder van Agriger S.P.R.L. (B).

Boekjaar 2014

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Fingen S.A.) (B), Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Gedelegeerd Bestuurder van Financière de la Sambre S.A. (B) en Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Corporation Financière Power (CDN), Electrabel (B) (tot 22 april 2014), Erbe S.A. (B), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B) en Haras de la Bierlaire S.A. (B).
- Commissaris van Agescas Nederland N.V. (NL) (tot 23 december 2014) en Parjointco N.V. (NL).
- Regent en Lid van de Begrotingscommissie van de Nationale Bank van België N.V. (B).
- Lid van het Remuneratiecomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van het Comité Transacties tussen verbonden personen en Auditcomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).
- Zaakvoerder van Agriger S.P.R.L. (B).

Boekjaar 2013

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Fingen S.A.) (B), Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Gedelegeerd Bestuurder van Financière de la Sambre S.A. (B) en Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Corporation Financière Power (CDN), Electrabel (B), Erbe S.A. (B), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B) en Haras de la Bierlaire S.A. (B).
- Commissaris van Agescas Nederland N.V. (NL) en Parjointco N.V. (NL).
- Regent en Lid van de Begrotingscommissie van de Nationale Bank van België N.V. (B).
- Lid van het Remuneratiecomité van Corporation Financière Power (CDN).

(*)Andere dan de mandaten uitgeoefend in de 100%-dochterondernemingen van GBL

- Lid van het Comité Transacties tussen verbonden personen en Auditcomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Ere-Consul van Frankrijk in Charleroi (tot 22 december 2013).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).
- Zaakvoerder van Agriger S.P.R.L. (B).

Boekjaar 2012

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Fingen S.A.) (B), Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B) (sinds 21 december 2012) en RTL Belgium (B) (tot 1 maart 2012).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Voorzitter van de Raad van Bestuur en Gedelegeerd Bestuurder van Haras de la Bierlaire S.A. (B) (tot 9 november 2012).
- Gedelegeerd Bestuurder van Financière de la Sambre S.A. (B) en Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Corporation Financière Power (CDN), Electrabel (B), Erbe S.A. (B), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B), Haras de la Bierlaire S.A. (B) (sinds 9 november 2012) en Pernod Ricard (F) (tot 9 november 2012).
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) en Parjointco N.V. (NL).
- Regent en Lid van de Begrotingscommissie van de Nationale Bank van België N.V. (B).
- Lid van het Remuneratiecomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van het Remuneratie Comité van Pernod Ricard (F) (tot 9 november 2012).
- Lid van het Comité Transacties tussen verbonden personen en Auditcomité van Corporation Financière Power (CDN).
- Ere-Consul van Frankrijk in Charleroi.
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).
- Zaakvoerder van Agriger S.P.R.L. (B).

Paul Desmarais, jr.

Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Bestuurder en Voorzitter van de Raad en co-Chef van de Directie van Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder en Co-Voorzitter van de Raad van Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder en Voorzitter van de Raad van 171263 Canada Inc. (CDN) en Power Corporation International (CDN).
- Voorzitter van de Raad en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Bestuurder van 152245 Canada Inc. (CDN), Canada Life Capital Corporation Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), La Presse Ltée (CDN), Parjointco N.V. (NL), Power Communications Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), SGS S.A. (CH), Square Victoria Communications Group Inc. (CDN), Total S.A. (F), AppDirect (USA), Steve Nash Fitness Centers (CDN) en Best Friends (USA).

- Bestuurder en Lid van het Benoemingscomité, het Remuneratie Comité en het Governance Comité van LafargeHolcim (CH).
- Bestuurder en Lid van het Uitvoerend Comité van The Canada Life Assurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Great-West Lifeco Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), London Life Insurance Company (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN), Putnam Investments LLC (USA) en Mackenzie Inc. (CDN).
- Voorzitter van het Raadgevend Comité van Sagard Private Equity Partners (F).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Bestuurder en Voorzitter van de Raad en co-Chef van de Directie van Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder en Co-Voorzitter van de Raad van Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder en Voorzitter van de Raad van 171263 Canada Inc. (CDN) en Power Corporation International (CDN).
- Voorzitter van de Raad en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Bestuurder van 152245 Canada Inc. (CDN), Canada Life Capital Corporation Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), Lafarge (F) (tot in 2015), LafargeHolcim (CH) (sinds 2015), La Presse Ltée (CDN), Parjointco N.V. (NL), Power Communications Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), SGS S.A. (CH), Square Victoria Communications Group Inc. (CDN), Total S.A. (F), AppDirect (USA), Steve Nash Fitness Centers (CDN) en Best Friends (USA).
- Bestuurder en Lid van het Benoemingscomité, Remuneratie Comité en het Governance Comité van LafargeHolcim (CH) (sinds 2015).
- Bestuurder en Lid van het Uitvoerend Comité van The Canada Life Assurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Great-West Lifeco Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), London Life Insurance Company (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN), Putnam Investments LLC (USA) en Mackenzie Inc. (CDN).
- Voorzitter van het Raadgevend Comité van Sagard Private Equity Partners (F).

Boekjaar 2014

- Bestuurder en Voorzitter van de Raad en co-Chef van de Directie van Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder en Co-Voorzitter van de Raad van Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder en Voorzitter van de Raad van 171263 Canada Inc. (CDN) en Power Corporation International (CDN).
- Voorzitter van de Raad en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Bestuurder van 152245 Canada Inc. (CDN), Canada Life Capital Corporation Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), GDF SUEZ (F) (*tot in mei 2014*), Lafarge (F), La Presse Ltée (CDN), Parjointco N.V. (NL), Power Communications Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), SGS S.A. (CH), Square Victoria Communications Group Inc. (CDN), Total S.A. (F), AppDirect (USA), Steve Nash Fitness Centers (CDN) en Best Friends (USA).
- Bestuurder en Lid van het Uitvoerend Comité van The Canada Life Assurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Great-West Lifeco Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), London Life Insurance Company (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN), Putnam Investments LLC (USA) en Mackenzie Inc. (CDN).
- Voorzitter van het Raadgevend Comité van Sagard Private Equity Partners (F).

Boekjaar 2013

- Bestuurder en Voorzitter van de Raad en co-Chef van de Directie van Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder en Co-Voorzitter van de Raad van Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder en Voorzitter van de Raad van 171263 Canada Inc. (CDN) en Power Corporation International (CDN).
- Voorzitter van de Raad en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Bestuurder van 152245 Canada Inc. (CDN), Canada Life Capital Corporation Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), Lafarge (F), La Presse Ltée (CDN), Parjointco N.V. (NL), Power Communications Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), SGS S.A. (CH) (*sinds 10 juli 2013*), Square Victoria Communications Group Inc. (CDN) en Total S.A. (F).
- Bestuurder en Lid van het Benoemingscomité en van het Remuneratiecomité van GDF SUEZ (F).
- Bestuurder en Lid van het Uitvoerend Comité van The Canada Life Assurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Great-West Lifeco Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), London Life Insurance Company (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN), Putnam Investments LLC (USA) en Mackenzie Inc. (CDN).
- Voorzitter van het Raadgevend Comité van Sagard Private Equity Partners (F).

Boekjaar 2012

- Bestuurder en Voorzitter van de Raad en co-Chef van de Directie van Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder en Co-Voorzitter van de Raad van Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder en Voorzitter van de Raad van 171263 Canada Inc. (CDN).
- Ondervoorzitter van de Raad en Gedelegeerd Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Bestuurder van 152245 Canada Inc. (CDN), Canada Life Capital Corporation Inc. (CDN), Crown Life Insurance Company (CDN) (*vennootschap verrefend in 2012*), Gesca Ltée (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), Lafarge (F), La Presse Ltée (CDN), Parjointco N.V. (NL), Power Communications Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Power Corporation International (CDN), Total S.A. (F) en Square Victoria Communications Group Inc. (CDN).
- Bestuurder en Lid van het Benoemingscomité en van het Remuneratiecomité van GDF SUEZ (F).
- Bestuurder en Lid van het Uitvoerend Comité van London Life Insurance Company (CDN), Mackenzie Inc. (CDN), The Canada Life Assurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Great-West Lifeco Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN) en Putnam Investments LLC (USA).
- Voorzitter van het Raadgevend Comité van Sagard Private Equity Partners (F).

Thierry de Rudder**Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur**

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

Nihil

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

Nihil

Boekjaar 2014

- Bestuurder van Electrabel (B) (*tot 22 april 2014*).
- Voorzitter van het Auditcomité van Electrabel (B) (*tot 22 april 2014*).

Boekjaar 2013

- Bestuurder van Electrabel (B).
- Voorzitter van het Auditcomité van Electrabel (B).

Boekjaar 2012

- Bestuurder van GDF SUEZ (F) (*tot in april 2012*), Electrabel (B), Lafarge (F) (*tot in mei 2012*) en Total S.A. (F) (*tot in januari 2012*).
- Lid van het Auditcomité van GDF SUEZ (F) (*tot in april 2012*), Lafarge (F) (*tot in mei 2012*), Electrabel (B) en Total S.A. (F) (*tot in januari 2012*).

- Voorzitter van het Strategisch en Investeringscomité van GDF SUEZ (F) (tot in april 2012).
- Voorzitter van het Auditcomité van Electrabel (B).
- Lid van het Remuneratie Comité van Lafarge (F) (tot in mei 2012).

Ian Gallienne

Gedelegeerd Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Bestuurder van Ergon Capital S.A. (B) (tot 15 februari 2016), Imerys (F), Lafarge (F) (tot 17 maart 2016), Pernod Ricard (F), Erbe S.A. (B), SGS S.A. (CH), Umicore (B) en adidas AG (D) (sinds 12 mei 2016).
- Lid van het Strategisch Comité en van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Imerys (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Pernod Ricard (F)
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van SGS S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité van Pernod Ricard (F).
- Zaakvoerder van Ergon Capital II S.à r.l. (L) (tot 15 februari 2016).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Bestuurder van Ergon Capital S.A. (B), Steel Partners N.V. (B) (tot 23 maart 2015), Gruppo Banca Leonardo SpA (I) (tot 29 april 2015), Imerys (F), Lafarge (F), Pernod Ricard (F), Erbe S.A. (B), SGS S.A. (CH) en Umicore (B) (sinds 28 april 2015).
- Lid van het Strategisch Comité en van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Imerys (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Pernod Ricard (F)
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van SGS S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité van Pernod Ricard (F).
- Zaakvoerder van Ergon Capital II S.à r.l. (L).
- Lid van de Raad van Toezicht van Kartesia Management S.A. (L) (tot 1 april 2015).

Boekjaar 2014

- Gedelegeerd Bestuurder van Ergon Capital Partners S.A. (B) (tot 20 maart 2014), Ergon Capital Partners II S.A. (B) (tot 20 maart 2014) en Ergon Capital Partners III S.A. (B) (tot 20 maart 2014).
- Bestuurder van Ergon Capital S.A. (B), Steel Partners N.V. (B), Gruppo Banca Leonardo SpA (I), Imerys (F), Lafarge (F), Pernod Ricard (F), Erbe S.A. (B) en SGS S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité en van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Imerys (F).
- Lid van het Corporate Governance en Benoemingscomité van Lafarge (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Lafarge (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Pernod Ricard (F).
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van SGS S.A. (CH).
- Zaakvoerder d'Ergon Capital II S.à r.l. (L).
- Lid van de Raad van Toezicht van Kartesia Management S.A. (L).

Boekjaar 2013

- Gedelegeerd Bestuurder van Ergon Capital Partners S.A. (B), Ergon Capital Partners II S.A. (B) en Ergon Capital Partners III S.A. (B).
- Bestuurder van Ergon Capital S.A. (B), Steel Partners N.V. (B), Gruppo Banca Leonardo SpA (I), Imerys (F), Lafarge (F), Pernod Ricard (F), Erbe S.A. (B) (sinds 14 maart 2013) en SGS S.A. (CH) (sinds 10 juli 2013).
- Lid van het Strategisch Comité en van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Imerys (F).
- Lid van het Corporate Governance en Benoemingscomité van Lafarge (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Lafarge (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Pernod Ricard (F).
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van SGS S.A. (CH) (sinds 10 juli 2013).
- Zaakvoerder van Egerton S.à r.l. (L) (tot 3 oktober 2013) en Ergon Capital II S.à r.l. (L).
- Lid van de Raad van Toezicht van Kartesia Management S.A. (L) (sinds 2 augustus 2013).

Boekjaar 2012

- Gedelegeerd Bestuurder van Ergon Capital Partners S.A. (B), Ergon Capital Partners II S.A. (B) en Ergon Capital Partners III S.A. (B).
- Bestuurder van Ergon Capital S.A. (B), Steel Partners N.V. (B), PLU Holding S.A.S. (F) (tot 26 april 2012), Gruppo Banca Leonardo SpA (I), Imerys (F), Lafarge (F) en Pernod Ricard (F) (sinds november 2012).
- Lid van het Strategisch Comité en van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Imerys (F).
- Lid van het Corporate Governance en Benoemingscomité van Lafarge (F).
- Lid van het Remuneratie Comité van Lafarge (F).
- Lid van de Raad van Toezicht van Arno Glass Luxco SCA (L) (tot 27 april 2012).
- Zaakvoerder van Egerton S.à r.l. (L) en Ergon Capital II S.à r.l. (L).

Gérard Lamarche

Gedelegeerd Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Bestuurder van Lafarge (F) (tot 4 mei 2016), LafargeHolcim (CH), Legrand (F) (tot 27 mei 2016), Total S.A. (F), SGS S.A. (CH), Pearsie International (B) en Samrée S.A. (L).
- Lid van het Auditcomité van Legrand (F) (tot 27 mei 2016), Total S.A. (F) en SGS S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité van LafargeHolcim (CH).
- Voorzitter van het Auditcomité van LafargeHolcim (CH) (sinds mei 2016).
- Voorzitter van het Remuneratiecomité van Total (F).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Bestuurder van Lafarge (F), LafargeHolcim (CH) (*sinds 8 mei 2015*), Legrand (F), Total S.A. (F), SGS S.A. (CH), Pearsie International S.A. (B) (*sinds 12 juni 2015*) en Samrée S.A. (L) (*sinds 12 juni 2015*).
- Lid van het Auditcomité van Legrand (F), LafargeHolcim (CH), Total S.A. (F) en SGS S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité van Total S.A. (F) (*tot 18 december 2015*) en LafargeHolcim (CH).
- Voorzitter van het Remuneratiecomité van Total (F) (*sinds 16 december 2015*).
- Censor van GDF SUEZ (F) (*tot 28 april 2015*).

Boekjaar 2014

- Bestuurder van Lafarge (F), Legrand (F), Total S.A. (F) en SGS S.A. (CH).
- Voorzitter van het Auditcomité van Legrand (F).
- Lid van het Auditcomité van Lafarge (F), Total S.A. (F) en SGS S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité van Total S.A. (F).
- Censor van GDF SUEZ (F).

Boekjaar 2013

- Bestuurder van Lafarge (F), Legrand (F), Total S.A. (F) en SGS S.A. (CH) (*sinds 10 juli 2013*).
- Voorzitter van het Auditcomité van Legrand (F).
- Lid van het Auditcomité van Lafarge (F), Total S.A. (F) en SGS S.A. (CH) (*sinds 10 juli 2013*).
- Lid van het Strategisch Comité van Total S.A. (F).
- Censor van GDF SUEZ (F).

Boekjaar 2012

- Bestuurder van Lafarge (F) (*sinds 15 mei 2012*), Legrand (F) en Total S.A. (F) (*sinds 12 januari 2012*).
- Voorzitter van het Auditcomité van Legrand (F).
- Lid van het Auditcomité van Lafarge (F) (*sinds 15 mei 2012*) en Total S.A. (F) (*sinds januari 2012*).
- Lid van het Strategisch Comité van Total S.A. (F) (*sinds 12 januari 2012*).
- Censor van GDF SUEZ (F) (*sinds 23 april 2012*).

Antoinette d'Aspremont Lynden

Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Bestuurder van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Auditcomité van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Risk Committee van BNP Paribas Fortis (B).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Bestuurder van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Auditcomité van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Risk Committee van BNP Paribas Fortis (B).

Boekjaar 2014

- Bestuurder van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Audit, Risk & Compliance Committee van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Governance, Nomination and Remuneration Committee van BNP Paribas Fortis (B).

Boekjaar 2013

- Bestuurder van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Audit, Risk & Compliance Committee van BNP Paribas Fortis (B).
- Lid van het Governance, Nomination and Remuneration Committee van BNP Paribas Fortis (B) (*sinds 11 juli 2013*).

Boekjaar 2012

- Bestuurder van BNP Paribas Fortis (B) (*sinds 19 april 2012*).
- Lid van het Audit, Risk & Compliance Committee van BNP Paribas Fortis (B) (*sinds 7 juni 2012*).

Victor Delloye

Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Geseluxes S.A. (L).
- Bestuurder – Secretaris-Generaal van Loverval Finance N.V. (B) (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Investor N.V. (B), Erbe S.A. (B), Europart S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B), Financière de la Sambre S.A. (B), Fibelpar S.A. (B) (*sinds 27 april 2016*) en Carpar S.A. (B) (*sinds 27 mei 2016*).
- Gedelegeerd Bestuurder van Delcortil S.A. (B) (*tot 28 december 2016*).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Finer S.A. (L), Filux S.A. (L), Kermadec S.A. (L) (*tot 23 maart 2016*), Cargefin S.A. (L) (*tot 28 december 2016*), Swilux S.A. (L), GB-INNO-BM S.A. (B), GIB Group International S.A. (L) en Brufinol (L).

- Bestuurder van GIB Corporate Services S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Loverval Finance N.V. (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.), Fibelpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Loverval Finance N.V. (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.) (tot 27 april 2016) en Carpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Loverval Finance N.V. (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.) (tot 27 mei 2016).
- Commissaris van Parjointco N.V. (NL).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen V.Z.W. (B).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Stichting Administratiekantoor Peupleraie (NL).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Geseluxes S.A. (L).
- Bestuurder – Secretaris-Generaal van Loverval Finance N.V. (B) (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Investor N.V. (B), Erbe S.A. (B), Europart S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B) en Financière de la Sambre S.A. (B).
- Gedelegeerd Bestuurder van Delcortil S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Finer S.A. (L), Filux S.A. (L), Kermadec S.A. (L), Cargefin S.A. (L), Swilux S.A. (L), GB-INNO-BM S.A. (B), GIB Group International S.A. (L) en Brufinol (L) (sinds 24 april 2015).
- Bestuurder van GIB Corporate Services S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Loverval Finance N.V. (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.), Fibelpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Loverval Finance N.V. (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.), Carpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Loverval Finance N.V. (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.) en Newcor S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (tot 4 februari 2015).
- Commissaris van Parjointco N.V. (NL).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen V.Z.W. (B).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Stichting Administratiekantoor Peupleraie (NL).

Boekjaar 2014

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Geseluxes S.A. (L).
- Bestuurder – Secretaris-Generaal van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Fingen S.A.) (B), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Investor N.V. (B), Erbe S.A. (B) en Europart S.A. (B).
- Gedelegeerd Bestuurder van Delcortil S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Frère-Bourgeois S.A. (B), Financière de la Sambre S.A. (B), Safimar S.A. (B) (tot 18 september 2014), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Finer S.A. (L), Filux S.A. (L), Kermadec S.A. (L), Segelux S.A. (L) (tot 13 januari 2014), Cargefin S.A. (L), Swilux S.A. (L), GB-INNO-BM S.A. (B) en GIB Group International S.A. (L).

- Bestuurder van GIB Corporate Services S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V., Fibelpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V., Carpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. en Newcor S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) (tot 23 december 2014) en Parjointco N.V. (NL).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen V.Z.W. (B).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Stichting Administratiekantoor Peupleraie (NL).

Boekjaar 2013

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Geseluxes S.A. (L) (sinds 14 mei 2013).
- Bestuurder – Secretaris-Generaal van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Fingen S.A.) (B), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Investor N.V. (B), Erbe S.A. (B), Europart S.A. (B) en Newcor S.A. (B) (tot 1 januari 2013).
- Gedelegeerd Bestuurder van Delcortil S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Frère-Bourgeois S.A. (B), Financière de la Sambre S.A. (B), Safimar S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Finer S.A. (L), Filux S.A. (L), Kermadec S.A. (L), Segelux S.A. (L), Cargefin S.A. (L), Swilux S.A. (L), GB-INNO-BM S.A. (B) en GIB Group International S.A. (L).
- Bestuurder van GIB Corporate Services S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V., Fibelpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V., Carpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. en Newcor S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) en Parjointco N.V. (NL).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen V.Z.W. (B).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Stichting Administratiekantoor Peupleraie (NL).

Boekjaar 2012

- Bestuurder – Secretaris-Generaal van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Fingen S.A.) (B), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Carpar S.A. (B) (tot 29 november 2012), Investor N.V. (B), Europart S.A. (B), Newcor S.A. (B) en Fibelpar S.A. (B) (tot 29 november 2012).
- Gedelegeerd Bestuurder van Delcortil S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Frère-Bourgeois S.A. (B), Erbe S.A. (sinds 8 maart 2012), Financière de la Sambre S.A. (B), Safimar S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B) (sinds 21 december 2012), Finer S.A. (L), Filux S.A. (L), Kermadec S.A. (L), Segelux S.A. (L), Cargefin S.A. (L), Swilux S.A. (L) (sinds 16 oktober 2012), GB-INNO-BM S.A. (B), GIB Group International S.A. (L) en Safe Lux S.A. (L) (tot 4 september 2012 vervolgens de fusie door opsloping door GIB Group International S.A. (L)).

- Bestuurder van GIB Corporate Services S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V., Fibelpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (*sinds 29 november 2012*), Carpar S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (*sinds 29 november 2012*) en Newcor S.A. (B) als permanent vertegenwoordiger van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (*sinds 28 december 2012*).
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) en Parjointco N.V. (NL).
- Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de Belgische Vereniging van Beursgenoteerde Vennootschappen V.Z.W. (B).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Bierlaire (NL) en Stichting Administratiekantoor Peupleria (NL).

Paul Desmarais III Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Ondervoorzitter van Corporation Financière Power (CDN) en Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA) (*tot 5 mei 2016*), Mackenzie Inc. (CDN), Putnam Investments, LLC (USA) (*tot 5 mei 2016*), Sagard Capital Partners GP, Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN), London Life Insurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Assurance Company (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Wealthsimple Canada Inc. (CDN), Wealthsimple Financial Corp. (CDN), Imerys (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité en van het Benoemings- en Remuneratiecomité (*sinds 4 mei 2016*) van Imerys (F).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Ondervoorzitter van Corporation Financière Power (CDN) en Power Corporation of Canada (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Mackenzie Inc. (CDN), Putnam Investments, LLC (USA), Sagard Capital Partners GP, Inc. (CDN), The Great-West Life Assurance Company (CDN), London Insurance Group Inc. (CDN), London Life Insurance Company (CDN), Canada Life Financial Corporation (CDN), The Canada Life Assurance Company (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Wealthsimple Canada Inc. (CDN) (*sinds maart 2015*), Wealthsimple Financial Corp. (CDN) (*sinds december 2015*), Imerys (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).
- Lid van het Strategisch Comité van Imerys (F).

Boekjaar 2014

- Ondervoorzitter van Corporation Financière Power (CDN) (*sinds mei 2014*) en Power Corporation of Canada (CDN) (*sinds mei 2014*).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN) (*sinds 8 mei 2014*), Investors Group Inc. (CDN) (*sinds 9 mei 2014*), GWL&A Financial Inc. (USA) (*sinds 8 mei 2014*), Mackenzie Inc. (CDN) (*sinds mei 2014*), Putnam Investments, LLC (USA) (*sinds mei 2014*), Sagard Capital Partners GP, Inc. (CDN) (*sinds 7 november 2014*), The Great-West Life Assurance Company (CDN) (*sinds mei 2014*), London Insurance Group Inc. (CDN) (*sinds mei 2014*), London Life Insurance Company (CDN) (*sinds mei 2014*), Canada Life Financial Corporation (CDN) (*sinds mei 2014*), The Canada Life Assurance Company (CDN) (*sinds mei 2014*), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN) (*sinds mei 2014*), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN) (*sinds mei 2014*), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN) (*sinds mei 2014*), Imerys (F) (*sinds 29 april 2014*) en Pargesa Holding S.A. (CH) (*sinds 6 mei 2014*).
- Lid van het Strategisch Comité van Imerys (F) (*sinds 29 april 2014*).

Boekjaar 2013

Nihil

Boekjaar 2012

Nihil

Cédric Frère Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Voorzitter van de Raad van Bestuur, Gedelegeerd Bestuurder van Haras de la Bierlaire S.A. (B) en Manoir de Roumont S.A. (B).
- Gedelegeerd Bestuurder van Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Erbe S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B), Cheval Blanc Finance S.A.S (F), Swilux (L), Filux (L), Investor (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) en Carpar (B) (*sinds 27 mei 2016*).
- Bestuurder van Carpar (B) als permanent vertegenwoordiger van Manoir de Roumont S.A. (*tot 27 mei 2016*).
- Titelvoerend Bestuurder van Cheval des Andes (Argentinië).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Voorzitter van de Raad van Bestuur, Gedelegeerd Bestuurder van Haras de la Bierlaire S.A. (B) en Manoir de Roumont S.A. (B).
- Gedelegeerd Bestuurder van Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Erbe S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B), Cheval Blanc Finance S.A.S (F), Swilux (L), Filux (L), Investor (B) (*sinds 14 januari 2015*), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (*sinds 4 februari 2015*).
- Bestuurder van Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (ex-Newcor S.A.) (B) als permanent vertegenwoordiger van Manoir de Roumont S.A. (*tot 4 februari 2015*) en Carpar (B) als permanent vertegenwoordiger van Manoir de Roumont S.A. (*sinds 5 februari 2015*).
- Titelvoerend Bestuurder van Cheval des Andes (Argentinië).

Boekjaar 2014

- Voorzitter van de Raad van Bestuur, Gedelegeerd Bestuurder van Haras de la Bierlaire S.A. (B) en Manoir de Roumont S.A. (B).
- Gedelegeerd Bestuurder van Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Erbe S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B), Cheval Blanc Finance S.A.S (F), Swilux (L) en Filux (L).
- Bestuurder van Newcor (B) als permanent vertegenwoordiger van Manoir de Roumont S.A. (sinds 11 maart 2014).
- Titelvoerend Bestuurder van Cheval des Andes (Argentinië).

Boekjaar 2013

- Voorzitter van de Raad van Bestuur, Gedelegeerd Bestuurder van Haras de la Bierlaire S.A. (B) en Manoir de Roumont S.A. (B).
- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S (tot 14 november 2013).
- Gedelegeerd Bestuurder van Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B).
- Bestuurder van Pargesa Holding S.A. (CH), Erbe S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B), Swilux (L) (sinds 7 januari 2013), Filux (L) (sinds 7 januari 2013), Cheval Blanc Finance S.A.S (sinds 14 november 2013) en Transcor Astra Group (B) (tot 29 maart 2013).
- Titelvoerend Bestuurder van Cheval des Andes (Argentinië).

Boekjaar 2012

- Voorzitter van de Raad van Bestuur, Gedelegeerd Bestuurder van Manoir de Roumont S.A. (B).
- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S. (F).
- Gedelegeerd Bestuurder van Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B) (sinds 21 december 2012).
- Bestuurder van Haras de la Bierlaire S.A. (B), Pargesa Holding S.A. (CH), Erbe S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B) en Transcor Astra Group (B) (sinds 30 maart 2012).
- Titelvoerend Bestuurder van Cheval des Andes (Argentinië).

Ségolène Gallienne**Bestuurder****Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend**

- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Diane S.A. (CH) en Stichting Administratiekantoor Peupleriaie (NL).
- Bestuurder van Frère-Bourgeois S.A. (B), Erbe S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Cheval Blanc Finance S.A.S (F), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Christian Dior S.A. (F), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).
- Zaakvoerder van Esso SDC (B).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend**Boekjaar 2015**

- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Diane S.A. (CH).
- Bestuurder van Frère-Bourgeois S.A. (B), Erbe S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Cheval Blanc Finance S.A.S (F), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Christian Dior S.A. (F), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).

- Zaakvoerder van Esso SDC (B).
- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Peupleriaie (NL).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).

Boekjaar 2014

- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Diane S.A. (CH).
- Bestuurder van Frère-Bourgeois S.A. (B), Erbe S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Cheval Blanc Finance S.A.S (F), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Christian Dior S.A. (F), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).
- Zaakvoerder van Esso SDC (B).
- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Peupleriaie (NL).

Boekjaar 2013

- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Diane S.A. (CH).
- Bestuurder van Frère-Bourgeois S.A. (B), Erbe S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Cheval Blanc Finance S.A.S (F) (sinds november 2013), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Christian Dior S.A. (F), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).
- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Peupleriaie (NL).

Boekjaar 2012

- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Diane S.A. (CH).
- Bestuurder van Frère-Bourgeois S.A. (B), Erbe S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B) (sinds december 2012), Christian Dior S.A. (F), Fonds Charles-Albert Frère A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Pargesa Holding S.A. (CH).
- Voorzitster van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Peupleriaie (NL).

Maurice Lippens**Bestuurder****Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend**

- Bestuurder en Schatbewaarder van Het Kindermuseum V.Z.W. (B).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend**Boekjaar 2015**

- Bestuurder en Schatbewaarder van Het Kindermuseum V.Z.W. (B).

Boekjaar 2014

- Voorzitter van Compagnie Het Zoute (B) (tot in april 2014) en Compagnie Het Zoute Real Estate (B) (tot in april 2014).
- Bestuurder en Schatbewaarder van Het Kindermuseum V.Z.W. (B).

Boekjaar 2013

- Voorzitter van Compagnie Het Zoute (B) en Compagnie Het Zoute Real Estate (B).
- Bestuurder en Schatbewaarder van Het Kindermuseum V.Z.W. (B).

Boekjaar 2012

- Voorzitter van Compagnie Het Zoute (B), Compagnie Het Zoute Real Estate (B), Compagnie Het Zoute Réserve (B) (tot in april 2012) en Zoute Promotions (B) (tot in april 2012).
- Bestuurder van Compagnie Immobilière d'Hardelot (F) (tot in april 2012).
- Bestuurder en Schatbewaarder van Het Kindermuseum V.Z.W. (B).

Christine Morin-Postel**Bestuurder****Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend**

- Bestuurder van British American Tobacco (UK) (tot 6 december 2016) en Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Voorzitster van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Senior Independent Director van British American Tobacco (UK) (tot 25 oktober 2016).
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van British American Tobacco (UK) (tot 28 april 2016).
- Voorzitster van het Auditcomité van British American Tobacco (UK) (tot 1 oktober 2016).
- Lid van het Investeringscomité van Capmezzanine 2 (sinds 1 januari 2016).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend**Boekjaar 2015**

- Bestuurder van British American Tobacco (UK) en Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Voorzitster van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Senior Independent Director van British American Tobacco (UK).
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van British American Tobacco (UK).
- Voorzitster van het Auditcomité van British American Tobacco (UK).

Boekjaar 2014

- Bestuurder van British American Tobacco (UK) en Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Voorzitster van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Senior Independent Director van British American Tobacco (UK).
- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van British American Tobacco (UK).
- Lid van het Auditcomité van British American Tobacco (UK).

Boekjaar 2013

- Bestuurder van British American Tobacco (UK), Hightech Payment Systems S.A. (Marokko) en Royal Dutch Shell plc. (UK) (tot 21 mei 2013).
- Voorzitster van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Senior Independent Director van British American Tobacco (UK) (sinds april 2013).
- Lid van het Corporate Social Responsibility Committee van British American Tobacco (UK).

- Lid van het Benoemings- en Remuneratie Comité van British American Tobacco (UK).
- Lid van het Auditcomité van Royal Dutch Shell plc. (UK) (tot 21 mei 2013).

Boekjaar 2012

- Bestuurder van British American Tobacco (UK), Hightech Payment Systems S.A. (Marokko), Royal Dutch Shell plc. (UK) en Exor Spa (I) (tot 28 mei 2012).
- Voorzitster van het Benoemings- en Remuneratie Comité van Hightech Payment Systems S.A. (Marokko).
- Lid van het Auditcomité van Royal Dutch Shell plc (UK).

Michel Plessis-Bélair**Bestuurder****Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend**

- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter van de Raad) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN) (tot 5 mei 2016), La Great-West, compagnie d'assurance-vie (CDN) (tot 5 mei 2016), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN) (tot 5 mei 2016), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN) (tot 5 mei 2016), GWL&A Financial Inc. (USA) (tot 13 mei 2016), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA) (tot 13 mei 2016), Groupe d'assurances London Inc. (CDN) (tot 5 mei 2016), London Life Compagnie d'assurance-vie (CDN) (tot 5 mei 2016), La compagnie d'assurance du Canada sur la vie (CDN) (tot 5 mei 2016), Corporation financière Canada-vie (CDN) (tot 5 mei 2016), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN) (tot 5 mei 2016), Entreprises Victoria Square Inc. (CDN) (tot 29 juni 2016), Groupe de communications Square Victoria Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), La Presse Ltée (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Parjointco N.V. (NL), Pargesa Holding S.A. (CH), Lallemand Inc. (CDN), Corporation Energie Power (CDN) en 171263 Canada Inc. (CDN).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend**Boekjaar 2015**

- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter van de Raad) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN), La Great-West, compagnie d'assurance-vie (CDN), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Groupe d'assurances London Inc. (CDN), London Life Compagnie d'assurance-vie (CDN), La compagnie d'assurance du Canada sur la vie (CDN), Corporation financière Canada-vie (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), IGM Financial Inc. (CDN) (tot 8 mei 2015), Investors Group Inc. (CDN) (tot 8 mei 2015), Mackenzie Inc. (CDN) (tot 8 mei 2015), Entreprises Victoria Square Inc. (CDN), Groupe de communications Square Victoria Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), La Presse Ltée (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Parjointco N.V. (NL), Pargesa Holding S.A. (CH), Lallemand Inc. (CDN), Corporation Energie Power (CDN) en 171263 Canada Inc. (CDN).

Boekjaar 2014

- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter van de Raad) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN), La Great-West, compagnie d'assurance-vie (CDN), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Groupe d'assurances London Inc. (CDN), London Life Compagnie d'assurance-vie (CDN), La compagnie d'assurance du Canada sur la vie (CDN), Corporation financière Canada-vie (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), Mackenzie Inc. (CDN), Entreprises Victoria Square Inc. (CDN), Groupe de communications Square Victoria Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), La Presse Ltée (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Parjointco N.V. (NL), Pargesa Holding S.A. (CH), Lallemand Inc. (CDN), Hydro-Québec (CDN) (tot 11 november 2014), Corporation Energie Power (CDN) en 171263 Canada Inc. (CDN).

Boekjaar 2013

- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter van de Raad) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN), La Great-West, compagnie d'assurance-vie (CDN), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Groupe d'assurances London Inc. (CDN), London Life Compagnie d'assurance-vie (CDN), La compagnie d'assurance du Canada sur la vie (CDN), Corporation financière Canada-vie (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), Mackenzie Inc. (CDN), Entreprises Victoria Square Inc. (CDN), Groupe de communications Square Victoria Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), La Presse Ltée (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Parjointco N.V. (NL), Pargesa Holding S.A. (CH), Lallemand Inc. (CDN), Hydro-Québec (CDN), Corporation Energie Power (CDN) en 171263 Canada Inc. (CDN).

Boekjaar 2012

- Bedrijfsleider van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder van Great-West Lifeco Inc. (CDN), La Great-West, compagnie d'assurance-vie (CDN), Great-West Financial (Canada) Inc. (CDN), Great-West Financial (Nova Scotia) Co. (CDN), GWL&A Financial Inc. (USA), Great-West Life & Annuity Insurance Company (USA), Groupe d'assurances London Inc. (CDN), London Life Compagnie d'assurance-vie (CDN), La compagnie d'assurance du Canada sur la vie (CDN), Corporation financière Canada-vie (CDN), The Canada Life Insurance Company of Canada (CDN), Crown Life Insurance Company (CDN), IGM Financial Inc. (CDN), Investors Group Inc. (CDN), Mackenzie Inc. (CDN), Entreprises Victoria Square Inc. (CDN), Groupe de communications Square Victoria Inc. (CDN), Gesca Ltée (CDN), La Presse Ltée (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Parjointco N.V. (NL), Pargesa Holding S.A. (CH), Lallemand Inc. (CDN), Hydro-Québec (CDN), Corporation Energie Power (CDN) (sinds maart 2012) en 171263 Canada Inc. (CDN) (sinds december 2012).

Marie Polet**Bestuurder****Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend**

- Lid van de Raad van Toezicht van Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V. (NL).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend**Boekjaar 2015**

- Bestuurder, Voorzitster en CEO van Imperial Tobacco Canada Ltd. (CDN) (tot 16 januari 2015) en Imperial Tobacco Company Ltd. (UK) (tot 16 januari 2015).
- Lid van de Raad van Toezicht van Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V. (NL).

Boekjaar 2014

- Bestuurder, Voorzitster en CEO van Imperial Tobacco Canada Ltd. (CDN) en Imperial Tobacco Company Ltd. (UK).
- Lid van de Raad van Toezicht van Koninklijke Theodorus Niemeyer B.V. (NL) (sinds 24 september 2014), British American Tobacco Norway AS (N) (tot 1 mei 2014) en Fiedler & Lundgren AB (S) (tot 1 mei 2014).

Boekjaar 2013

- Bestuurder, Voorzitster en CEO van Imperial Tobacco Canada Ltd. (CDN) en Imperial Tobacco Company Ltd. (UK).
- Lid van de Raad van Toezicht van British American Tobacco Norway AS (N) en Fiedler & Lundgren AB (S).

Boekjaar 2012

- Bestuurder, Voorzitster en CEO van Imperial Tobacco Canada Ltd. (CDN) en Imperial Tobacco Company Ltd. (UK).
- Lid van de Raad van Toezicht van British American Tobacco Norway AS (N) en Fiedler & Lundgren AB (S).

Gilles Samyn**Bestuurder****Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend**

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S. (F), Finer S.A. (L) (ex-Erbe Finance S.A.), Financière Flo S.A.S. (F), Groupe Flo S.A. (F), Helio Charleroi Finance S.A. (B), Kermadec S.A. (L), Swilux S.A. (L), Transcor Astra Group S.A. (B), ACP Belgium S.A. (B) (ex-Acide Carbonique Pur S.A.) (tot in april 2016), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.), Europart S.A. (B), Fibelpar S.A. (B), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Tagam AG (CH) (sinds oktober 2016) en Worldwide Energy AG (CH) (sinds augustus 2016).
- Voorzitter en Bestuurder van Filux S.A. (L).
- Gedelegeerd Bestuurder van Carpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Erbe S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Financière de la Sambre S.A. (B), Frère-Bourgeois S.A. (B), Investor N.V. (B), Loverval Finance N.V. (B) (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.) en Société des Quatre Chemins S.A. (B).

- Bestuurder van AOT Holding Ltd. (CH), Astra Transcor Energy N.V. (NL) (*sinds juli 2016*), Banca Leonardo SpA (I), Belholding Belgium S.A. (B), BSS Investments S.A. (B) als vertegenwoordiger van Compagnie Immobilière de Roumont S.A., Fidentia Real Estate Investments (B) (*tot in mei 2016*), Grand Hôpital de Charleroi A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Antwerp Gaz Terminal N.V. (B) als vertegenwoordiger van ACP Belgium S.A. (ex-Acide Carbonique Pur S.A.) (*tot in april 2016*).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité en van het Remuneratiecomité van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Plaatsvervangend Bestuurder van Cheval des Andes S.A. (Argentinië).
- Lid van de Raad van Toezicht en van het Auditcomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Lid van het Compensation Committee van Banca Leonardo SpA (I).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité van Pernod Ricard (F).
- Zaakvoerder van Gosa SDC (B).
- Commissaris van Parjointco N.V. (NL).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).
- Manager van Astra Oil Company LLC (USA) (*sinds juli 2016*).
- Bestuurder van AOT Holding Ltd. (CH), Banca Leonardo SpA (I), Belholding Belgium S.A. (B), BSS Investments S.A. (B) als vertegenwoordiger van Compagnie Immobilière de Roumont S.A., Fidentia Real Estate Investments (B), Grand Hôpital de Charleroi A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Antwerp Gaz Terminal N.V. (B) als vertegenwoordiger van ACP Belgium S.A. (ex-Acide Carbonique Pur S.A.) (*sinds september 2015*).
- Bestuurder et Lid van het Auditcomité en van het Remuneratiecomité van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Plaatsvervangend Bestuurder van Cheval des Andes S.A. (Argentinië).
- Lid van de Raad van Toezicht en van het Auditcomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Lid van het Compensation Committee van Banca Leonardo SpA (I).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité van Pernod Ricard (F).
- Zaakvoerder van Gosa SDC (B) en Sodisco S.à r.L. (L) (*tot in juni 2015*).
- Commissaris van Parjointco N.V. (NL).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S. (F), Finer S.A. (L) (ex-Erbe Finance S.A.), Financière Flo S.A.S. (F), Groupe Flo S.A. (F), Helio Charleroi Finance S.A. (B), Kermadec S.A. (L), Swilux S.A. (L), Transcor Astra Group S.A. (B), ACP Belgium S.A. (B) (ex-Acide Carbonique Pur S.A.), Unifem S.A.S. (F) (*tot in december 2015*), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.) (*sinds februari 2015*), Europart S.A. (B) (*sinds februari 2015*), Fibelpar S.A. (B) (*sinds februari 2015*) en Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (*sinds februari 2015*).
- Voorzitter en Bestuurder van International Duty Free S.A. (B) (ex-Distripar S.A.) (*tot in januari 2015*), Belgian Sky Shops N.V. (B) (*tot in januari 2015*) en Filux S.A. (L).
- Ondervoorzitter en Bestuurder van APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.) (*tot in mei 2015*).
- Gedelegeerd Bestuurder van Carpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B) (*tot in januari 2015*), Erbe S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Europart S.A. (B) (*tot in januari 2015*), Fibelpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (*tot in januari 2015*), Financière de la Sambre S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Newcor S.A.) (*tot in januari 2015*), Frère-Bourgeois S.A. (B), Investor N.V. (B), Loverval Finance N.V. (B) (ex-Nationale Portefeuillemaatschappij N.V.) en Société des Quatre Chemins S.A. (B).
- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S. (F), Finer S.A. (L) (ex-Erbe Finance S.A.), Financière Flo S.A.S. (F), Groupe Flo S.A. (F), Helio Charleroi Finance S.A. (B), Kermadec S.A. (L), Swilux S.A. (L), Transcor Astra Group S.A. (B), Unifem S.A.S. (F) en Acide Carbonique Pur Belgium S.A. (B) (*sinds december 2014*).
- Voorzitter en Bestuurder van International Duty Free S.A. (B) (ex-Distripar S.A.), Belgian Sky Shops N.V. (B), Filux S.A. (L) en Segelux S.A. (L) (ex-Gesecalux S.A.) (*tot in januari 2014*).
- Ondervoorzitter van APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.) (*sinds mei 2014*).
- Gedelegeerd Bestuurder van Carpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Erbe S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Europart S.A. (B), Fibelpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Financière de la Sambre S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Fingen S.A.), Frère-Bourgeois S.A. (B), Investor N.V. (B), Safimar S.A. (B) (*tot in augustus 2014*), SCP S.A. (L) (*tot in augustus 2014*) en Société des Quatre Chemins S.A. (B).
- Bestuurder van Acide Carbonique Pur S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (*tot in november 2014*), APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.), AOT Holding Ltd. (CH), Banca Leonardo SpA (I), Belholding Belgium S.A. (B), BSS Investments S.A. (B) als vertegenwoordiger van Compagnie Immobilière de Roumont S.A., Fidentia Real Estate Investments (B), Grand Hôpital de Charleroi A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Transcor East Ltd. (CH) (*tot in augustus 2014*).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité en van het Remuneratiecomité van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Plaatsvervangend Bestuurder van Cheval des Andes S.A. (Argentinië).

Boekjaar 2014

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S. (F), Finer S.A. (L) (ex-Erbe Finance S.A.), Financière Flo S.A.S. (F), Groupe Flo S.A. (F), Helio Charleroi Finance S.A. (B), Kermadec S.A. (L), Swilux S.A. (L), Transcor Astra Group S.A. (B), Unifem S.A.S. (F) en Acide Carbonique Pur Belgium S.A. (B) (*sinds december 2014*).
- Voorzitter en Bestuurder van International Duty Free S.A. (B) (ex-Distripar S.A.), Belgian Sky Shops N.V. (B), Filux S.A. (L) en Segelux S.A. (L) (ex-Gesecalux S.A.) (*tot in januari 2014*).
- Ondervoorzitter van APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.) (*sinds mei 2014*).
- Gedelegeerd Bestuurder van Carpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Erbe S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Europart S.A. (B), Fibelpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Financière de la Sambre S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Fingen S.A.), Frère-Bourgeois S.A. (B), Investor N.V. (B), Safimar S.A. (B) (*tot in augustus 2014*), SCP S.A. (L) (*tot in augustus 2014*) en Société des Quatre Chemins S.A. (B).
- Bestuurder van Acide Carbonique Pur S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (*tot in november 2014*), APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.), AOT Holding Ltd. (CH), Banca Leonardo SpA (I), Belholding Belgium S.A. (B), BSS Investments S.A. (B) als vertegenwoordiger van Compagnie Immobilière de Roumont S.A., Fidentia Real Estate Investments (B), Grand Hôpital de Charleroi A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F) en Transcor East Ltd. (CH) (*tot in augustus 2014*).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité en van het Remuneratiecomité van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Plaatsvervangend Bestuurder van Cheval des Andes S.A. (Argentinië).

- Lid van de Raad van Toezicht, van het Benoemings- en Remuneratiecomité (*tot in april 2014*) en van het Auditcomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Voorzitter van het Benoemings- en Remuneratiecomité van Métropole Télévision (M6) (F) (*sinds mei 2014*).
- Lid van het Compensation Committee van Banca Leonardo SpA (I).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité van Pernod Ricard (F) (*sinds november 2014*).
- Zaakvoerder van Gosa SDC (B) en Sodisco S.à r.L. (L).
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) (*tot in december 2014*) en Parjointco N.V. (NL).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).

Boekjaar 2013

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Cheval Blanc Finance S.A.S. (F) (*sinds november 2013*), Finer S.A. (L) (ex-Erbe Finance S.A.), Financière Flo S.A.S. (F), Groupe Flo S.A. (F), Groupe Jean Dupuis S.A. (B) (*tot in december 2013*), Helio Charleroi Finance S.A. (B), Kermadec S.A. (L), Swilux S.A. (L), Transcor Astra Group S.A. (B) en Unifem S.A.S. (F).
- Voorzitter en Bestuurder van International Duty Free S.A. (B) (ex-Distripar S.A.), Belgian Sky Shops N.V. (B), Filux S.A. (L) en Segelux S.A. (L) (ex-Gesecalux S.A.).
- Gedelegeerd Bestuurder van Carpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Erbe S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B), Europart S.A. (B), Fibelpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., Financière de la Sambre S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Fingen S.A.), Frère-Bourgeois S.A. (B), Investor N.V. (B), Safimar S.A. (B), SCP S.A. (L) en Société des Quatre Chemins S.A. (B).
- Bestuurder van Acide Carbonique Pur S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.), AOT Holding Ltd. (CH), Banca Leonardo SpA (I), Belgian Ice Cream Group N.V. (B) (*tot in maart 2013*), Belholding Belgium S.A. (B), BSS Investments S.A. (B) als vertegenwoordiger van Compagnie Immobilière de Roumont S.A., Carsport S.A. (B) (*tot in december 2013*), Fidentia Real Estate Investments (B), Grand Hôpital de Charleroi A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F), Starco Tienen N.V. (B) (*tot in maart 2013*), Transcor East Ltd. (CH) en TTR Energy S.A. (B) (*tot in november 2013*).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité en van het Remuneratiecomité van Pargesa Holdong S.A. (CH).
- Plaatsvervangend Bestuurder van Cheval des Andes S.A. (Argentinië).
- Lid van de Raad van Toezicht en van het Benoemings- en Remuneratiecomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Lid van het Compensation Committee van Banca Leonardo SpA (I).
- Zaakvoerder van Gosa SDC (B) en Sodisco S.à r.L. (L).
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) en Parjointco N.V. (NL).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).

Boekjaar 2012

- Voorzitter van de Raad van Bestuur van Finer S.A. (L) (ex-Erbe Finance S.A.), Financière Flo S.A.S. (F), Groupe Flo S.A. (F), Groupe Jean Dupuis S.A. (B), Helio Charleroi Finance S.A. (B), Kermadec S.A. (L), Solvay School Alumni A.S.B.L. (B) (*tot in oktober 2012*), Swilux S.A. (L), Transcor Astra Group S.A. (B) en Unifem S.A.S. (F).
- Voorzitter en Bestuurder van International Duty Free S.A. (B) (ex-Distripar S.A.), Belgian Sky Shops N.V. (B), Filux S.A. (L) (*Voorzitter sinds maart 2012*) en Segelux S.A. (L) (ex-Gesecalux S.A.) (*Voorzitter sinds maart 2012*).
- Voorzitter en Gedelegeerd Bestuurder van Newcor S.A. (B) (*tot in december 2012*).
- Gedelegeerd Bestuurder van Carpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (*sinds november 2012*), Carpar S.A. (*tot in november 2012*), Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (B), Erbe S.A. (B), Domaines Frère-Bourgeois S.A. (B) (*sinds december 2012*), Europart S.A. (B), Fibelpar S.A. (B) (*tot in november 2012*), Fibelpar S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (*sinds november 2012*), Financière de la Sambre S.A. (B), Nationale Portefeuillemaatschappij N.V. (B) (ex-Fingen S.A.) als permanent vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (*sinds december 2012*), Frère-Bourgeois S.A. (B), Investor N.V. (B), Newcor S.A. als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A. (B) (*sinds december 2012*), Safimar S.A. (B), SCP S.A. (L) en Société des Quatre Chemins S.A. (B).
- Bestuurder van Acide Carbonique Pur S.A. (B) als vertegenwoordiger van Société des Quatre Chemins S.A., APG/SGA S.A. (CH) (ex-Affichage Holding S.A.), AOT Holding Ltd. (CH), Banca Leonardo SpA (I), Belgian Ice Cream Group N.V. (B), Belholding Belgium S.A. (B), BSS Investments S.A. (B) als vertegenwoordiger van Compagnie Immobilière de Roumont S.A. (*sinds februari 2012*), Carsport S.A. (B) (*sinds januari 2012*), Fidentia Real Estate Investments (B), Newtrans Trading S.A. (B) (*de januari à augustus 2012*), Grand Hôpital de Charleroi A.S.B.L. (B), Société Civile du Château Cheval Blanc (F), Starco Tienen N.V. (B), Transcor East Ltd. (CH) en TTR Energy S.A. (B).
- Bestuurder en Lid van het Auditcomité en van het Remuneratiecomité van Pargesa Holding S.A. (CH).
- Plaatsvervangend Bestuurder van Cheval des Andes S.A. (Argentinië).
- Lid van de Raad van Toezicht, van het Benoemings- en Remuneratiecomité en van het Auditcomité van Métropole Télévision (M6) (F).
- Lid van het Compensation Committee van Banca Leonardo SpA (I) (*sinds mei 2012*).
- Zaakvoerder van Gosa SDC (B) en Sodisco S.à r.L. (L) (*sinds februari 2012*).
- Commissaris van Agesca Nederland N.V. (NL) en Parjointco N.V. (NL).
- Lid van het Investeringscomité van Tikehau Capital Partners S.A.S. (F) (*tot in december 2012*).
- Lid van de Raad van Bestuur van Stichting Administratiekantoor Frère-Bourgeois (NL).

Amaury de Seze

Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Vice-Chairman van Corporation Financière Power (CDN).
- “Lead Board Director” van Carrefour S.A. (F).
- Lid van de Raad van Toezicht van Publicis Groupe (F) *(tot 25 mei 2016)*.
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van PAI Partners S.A.S. (F).
- Bestuurder van BW Group (BM), Erbe S.A. (B), Imerys (F) *(tot 4 mei 2016)*, Pargesa Holding S.A. (CH), RM2 International S.A. (UK), Sagard Capital Partners GP, Inc (USA) en Sagard Capital Partners Management Corp. (USA).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Vice-Chairman van Corporation Financière Power (CDN).
- “Lead Board Director” van Carrefour S.A. (F).
- Lid van de Raad van Toezicht van Publicis Groupe (F).
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van PAI Partners S.A.S. (F).
- Bestuurder van BW Group (BM), Erbe S.A. (B), Imerys (F), Pargesa Holding S.A. (CH) en RM2 International S.A. (UK).

Boekjaar 2014

- Vice-Chairman van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van het Senior Management van Corporation Financière Power (CDN).
- “Lead Board Director” van Carrefour S.A. (F).
- Lid van de Raad van Toezicht van Publicis Groupe (F).
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van PAI Partners S.A.S. (F).
- Bestuurder van BW Group (BM), Erbe S.A. (B), Imerys (F), Pargesa Holding S.A. (CH), Suez Environnement (F) *(tot 22 mei 2014)* en RM2 International S.A. (UK).

Boekjaar 2013

- Vice-Chairman van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van het Senior Management van Corporation Financière Power (CDN).
- “Lead Board Director” van Carrefour S.A. (F).
- Lid van de Raad van Toezicht van Publicis Groupe (F).
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van PAI Partners S.A.S. (F).
- Bestuurder van BW Group (BM), Erbe S.A. (B), Imerys (F), Pargesa Holding S.A. (CH), Suez Environnement (F), RM2 International S.A. (UK) *(sinds december 2013)* en Thales (F) *(tot 17 september 2013)*.

Boekjaar 2012

- Vice-Chairman van Corporation Financière Power (CDN).
- Lid van het Senior Management van Corporation Financière Power (CDN).
- “Lead Board Director” van Carrefour S.A. (F).
- Lid van de Raad van Toezicht van Publicis Groupe (F).
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van PAI Partners S.A.S. (F).
- Bestuurder van BW Group (BM), Erbe S.A. (B), Imerys (F), Pargesa Holding S.A. (CH), Suez Environnement (F) en Thales (F).

Martine Verluyten

Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Bestuurder van 3i Group plc. (UK), STMicroelectronics N.V. (NL) en Thomas Cook Group plc. (UK).
- Voorzitter van het Auditcomité van Thomas Cook Group plc. (UK) en STMicroelectronics N.V. (NL).
- Lid van het Valuation Committee, van het Nomination Committee en van het Audit and Compliance Committee *(sinds 2016)* van 3i Group plc. (UK).
- Lid van het Nomination Committee van Thomas Cook Group plc. (UK).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Bestuurder van 3i Group plc. (UK), STMicroelectronics N.V. (NL) en Thomas Cook Group plc. (UK).
- Voorzitter van het Auditcomité van de Vlaamse Administratie (B) *(tot in januari 2015)*, Thomas Cook Group plc. (UK) en STMicroelectronics N.V. (NL).
- Lid van het Valuation Committee en Nomination Committee van 3i Group plc. (UK).
- Lid van het Nomination Committee van Thomas Cook Group plc. (UK) *(sinds 2015)*.

Boekjaar 2014

- Bestuurder van 3i Group plc. (UK), STMicroelectronics N.V. (NL) en Thomas Cook Group plc. (UK).
- Voorzitter van het Auditcomité van de Vlaamse Administratie (B), Thomas Cook Group plc. (UK) en STMicroelectronics N.V. (NL).
- Lid van het Valuation Committee en Nomination Committee van 3i Group plc. (UK).

Boekjaar 2013

- Bestuurder van 3i Group plc. (UK), STMicroelectronics N.V. (NL) en Thomas Cook Group plc. (UK).
- Voorzitter van het Auditcomité van de Vlaamse Administratie (B), Thomas Cook Group plc. (UK) en STMicroelectronics N.V. (NL) *(sinds mei 2013)*.

Boekjaar 2012

- Bestuurder van 3i Group plc. (UK) *(sinds januari 2012)*, STMicroelectronics N.V. (NL) *(sinds mei 2012)* en Thomas Cook Group plc. (UK).
- Lid van de Raad van Bestuur van Incofin cvso (B).
- Voorzitter van het Auditcomité van de Vlaamse Administratie (B) en Thomas Cook Group plc. (UK) *(sinds februari 2012)*.

Arnaud Vial

Bestuurder

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen in 2016 worden uitgeoefend

- Bedrijfsleider (Eerste Ondervoorzitter) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bestuurder Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van 3249531 Canada Inc. (CDN) (tot 29 juni 2016), 4190297 Canada Inc. (CDN) (tot 29 juni 2016) en Power Pacific Equities Limited (CDN).
- Bestuurder en Ondervoorzitter van de Raad van Société Industrielle HMM (L).
- Bestuurder van 4400046 Canada Inc. (CDN) (tot in juni 2016), Power Financial Europe B.V. (NL), Square Victoria Digital Properties Inc. (CDN), Pargesa Holding S.A. (CH) en Imerys (F) (sinds 4 mei 2016).
- Lid van het Strategisch Comité van Imerys (F) (sinds 4 mei 2016).

Lijst van de activiteiten en andere mandaten die in Belgische en buitenlandse vennootschappen tussen 2012 en 2015 worden uitgeoefend

Boekjaar 2015

- Bedrijfsleider (Eerste Ondervoorzitter) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van Victoria Square Ventures Inc. (CDN) (tot 10 november 2015).
- Bestuurder Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van 3249531 Canada Inc. (CDN), 4190297 Canada Inc. (CDN), Power Pacific Equities Limited (CDN) en Corporation Energie Power (CDN) (tot 16 oktober 2015).
- Bestuurder en Ondervoorzitter van de Raad van Société Industrielle HMM (L).
- Bestuurder van 4400046 Canada Inc. (CDN), 8495122 Canada Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), DP Immobilier Québec (CDN) (tot 1 juli 2015), CF Real Estate Maritimes Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), CF Real Estate Max Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), CF Real Estate First Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), Power Financial Europe B.V. (NL), Sagard Capital Partners Management Corp. (CDN) (tot 9 oktober 2015), Square Victoria Digital Properties Inc. (CDN), 9059-2114 Québec Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), DuProprio Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), VR Estates Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), ComFree-Commission Free Realty Inc. (CDN) (tot 1 juli 2015), 0757075 B.C. Ltd. (CDN) (tot 1 juli 2015) en Pargesa Holding S.A. (CH).

Boekjaar 2014

- Bedrijfsleider (Eerste Ondervoorzitter) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van Victoria Square Ventures Inc. (CDN).
- Bestuurder Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van 3249531 Canada Inc. (CDN), 4190297 Canada Inc. (CDN), Power Pacific Equities Limited (CDN) en Corporation Energie Power (CDN).
- Bestuurder en Ondervoorzitter van de Raad van Société Industrielle HMM (L).

- Bestuurder van 4400046 Canada Inc. (CDN), 8495122 Canada Inc. (CDN), DP Immobilier Québec (CDN), CF Real Estate Maritimes Inc. (CDN), CF Real Estate Max Inc. (CDN), CF Real Estate First Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Sagard Capital Partners Management Corp. (CDN), Square Victoria Digital Properties Inc. (CDN), 9059-2114 Québec Inc. (CDN), DuProprio Inc. (CDN), VR Estates Inc. (CDN), ComFree-Commission Free Realty Inc. (CDN), 0757075 B.C. Ltd. (CDN) en Pargesa Holding S.A. (CH).

Boekjaar 2013

- Bedrijfsleider (Eerste Ondervoorzitter) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van Victoria Square Ventures Inc. (CDN).
- Bestuurder Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van 3249531 Canada Inc. (CDN), 4190297 Canada Inc. (CDN), Power Pacific Equities Limited (CDN), 7575343 Canada Inc. (CDN) (tot 31 december 2013) en Corporation Energie Power (CDN).
- Bestuurder en Ondervoorzitter van de Raad van Société Industrielle HMM (L) (sinds mei 2013).
- Bestuurder van 4400046 Canada Inc. (CDN), 8495122 Canada Inc. (CDN) (sinds april 2013), DP Immobilier Québec (CDN), CF Real Estate Maritimes Inc. (CDN), CF Real Estate Max Inc. (CDN), CF Real Estate First Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Sagard Capital Partners Management Corp. (CDN), Square Victoria Digital Properties Inc. (CDN), 9059-2114 Québec Inc. (CDN), DuProprio Inc. (CDN), VR Estates Inc. (CDN), ComFree-Commission Free Realty Inc. (CDN), 0757075 B.C. Ltd. (CDN) en Pargesa Holding S.A. (CH).

Boekjaar 2012

- Bedrijfsleider (Eerste Ondervoorzitter) van Power Corporation of Canada (CDN) en Corporation Financière Power (CDN).
- Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van Victoria Square Ventures Inc. (CDN).
- Bestuurder Bedrijfsleider (Ondervoorzitter) van 3249531 Canada Inc. (CDN), 4190297 Canada Inc. (CDN), Power Pacific Equities Limited (CDN), 7575343 Canada Inc. (CDN) en Corporation Energie Power (CDN) (sinds maart 2012).
- Bestuurder van 4400046 Canada Inc. (CDN), DP Immobilier Québec (CDN), CF Real Estate Maritimes Inc. (CDN), CF Real Estate Max Inc. (CDN), CF Real Estate First Inc. (CDN), Power Financial Europe B.V. (NL), Sagard Capital Partners Management Corp. (CDN), Square Victoria Digital Properties Inc. (CDN), 9059-2114 Québec Inc. (CDN), DuProprio Inc. (CDN), VR Estates Inc. (CDN), ComFree-Commission Free Realty Inc. (CDN), 0757075 B.C. Ltd. (CDN) en Pargesa Holding S.A. (CH).

Woordenlijst

Voor de terminologie betreffende de financiële gegevens van de deelnemingen, vermeld van pagina 46 tot pagina 71, wordt verwezen naar de eigen definities van elke onderneming, zoals vermeld in hun financiële verslaggeving.

De bijzondere terminologie, gebruikt in het deel dat gewijd is aan de "Rekeningen per 31 december 2016", verwijst naar de in de Europese Unie aangenomen boekhoudstandaard van de IFRS (International Financial Reporting Standards).

De terminologie die gebruikt wordt in het deel "Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur" ten slotte, verwijst rechtstreeks naar de Belgische Corporate Governance Code 2009 en de andere specifieke wetgevingen daarover.

Aangepast netto-actief

De evolutie van het aangepast netto-actief van GBL vormt, net als de evolutie van haar beurskoers en haar resultaat, een belangrijk criterium voor de beoordeling van de prestaties van de groep.

Het aangepast netto-actief is een conventionele referentie die verkregen wordt door bij de marktwaarde van de deelnemingsportefeuille de andere activa toe te voegen, na aftrek van de schulden.

De volgende waarderingsbeginselen worden in aanmerking genomen:

- De genoteerde deelnemingen en de eigen aandelen in portefeuille worden gewaardeerd tegen slotkoers. De waarde van de aandelen die bestemd zijn als dekking van eventueel door de groep aangegane verbintenissen wordt echter begrensd tot de omzetting-/uitoefenprijs.
- De niet-genoteerde deelnemingen worden gewaardeerd tegen boekwaarde, na aftrek van eventuele waardeverminderingen.
- De waarde van de portefeuille van Sienna Capital komt overeen met de som van de verschillende participaties, gewaardeerd aan marktwaarde, zoals opgegeven door de fondsbeheerders.

Portefeuille

De portefeuille omvat:

- De voor verkoop beschikbare deelnemingen en deelnemingen in de geassocieerde ondernemingen van het segment Holding;
- Imerys; en
- Sienna Capital inclusief de ondernemingen die actief zijn in private equityfondsen, schuldfondsen en specifieke themafondsen.

Thesaurie en schulden

De nettothesaurie of desgevallend nettoschuld (exclusief eigen aandelen) bestaat uit de brutothesaurie en de brutoschuld.

De brutoschuld omvat alle financiële schulden van het segment Holding (converteerbare en omruilbare obligaties, obligatielening en bankschulden), gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

De brutothesaurie omvat de liquide middelen en kasequivalenten en de daarmee gelijkgestelde middelen (financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, ...) van het segment Holding. Die worden gewaardeerd tegen boekwaarde of marktwaarde (voor de financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden).

De thesaurie- en schuldindicatoren worden weergegeven op het niveau van de Holding om de specifieke financiële structuur van GBL en de beschikbare financiële middelen voor de uitvoering van haar strategie weer te geven.

Economische analyse van het resultaat

Cash earnings

- De cash earnings omvatten in hoofdzaak de dividenden van de deelnemingen en van eigen aandelen, de aanvullende inkomsten die hoofdzakelijk afkomstig zijn van het beheer van de bruto thesaurie, de nettoresultaten van de tradingactiviteit en fiscale teruggaven, na aftrek van algemene kosten, lasten op de bruto-schulden en belastingen. Het totaal van deze resultaten is verbonden aan de Holding activiteit.
- De cash earnings vormen ook een ondersteuning bij de bepaling van het globale uitkeringsniveau van de vennootschap.

Mark-to-market en andere non-cash

- Het begrip mark-to-market is één van de grondslagen van de methode voor de waardering tegen reële waarde, zoals gedefinieerd door de internationale boekhoudnormen IFRS, die als beginsel heeft de activa en verplichtingen op datum van afsluiting van de balans tegen marktwaarde te waarderen.
- De mark-to-market en andere non-cash elementen in de rekeningen van GBL geven uitdrukking aan de wijzigingen van de reële waarde van aangekochte of uitgegeven financiële instrumenten (obligaties, omruilbare of converteerbare, financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden, opties, ...), de verdisconteerde kosten van de financiële verplichtingen gewaardeerd tegen gemortiseerde kostprijs, alsook de aanpassing van bestanddelen van cash earnings overeenkomstig de IFRS (toegekende dividenden, niet-betaald in het boekjaar maar na de goedkeuringsdatum van de financiële staten, enz.). Het totaal van deze resultaten is verbonden aan de Holding activiteit.

Operationele ondernemingen (geassocieerde of geconsolideerde) en Sienna Capital

- Deze kolom bevat het resultaat van de geassocieerde operationele ondernemingen, met name de operationele ondernemingen waarop de groep een invloed van betekenis uitoefent. De uitoefening van deze invloed van betekenis wordt vermoed indien de groep, rechtstreeks of onrechtstreeks door middel van haar dochtervennootschappen, over meer dan 20% van de stemrechten in deze onderneming beschikt. De geassocieerde operationele ondernemingen worden in de geconsolideerde financiële staten opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

- De kolom omvat ook het resultaat, deel van de groep, van de geconsolideerde operationele ondernemingen, met name die waarover de groep zeggenschap heeft. Zeggenschap wordt vermoed wanneer GBL, rechtstreeks of onrechtstreeks, meer dan 50% van de stemrechten in een entiteit bezit.
- Ten slotte bevat deze kolom ook de bijdrage van het resultaat van Sienna Capital.

Eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames

De eliminaties, meerwaarden, waardeverminderingen en terugnames omvatten de wegwerkingen van de vanwege de geassocieerde of operationele geconsolideerde ondernemingen ontvangen dividenden van eigen aandelen, alsook de resultaten op de overdrachten van, waardeverminderingen op en terugnames op niet-courante activa en op de beëindigde activiteiten. Het totaal van deze resultaten is verbonden aan de Holding activiteit.

Disagio

Het disagio komt overeen met het procentuele verschil tussen de beurskapitalisatie en de waarde van het aangepast netto-actief.

Loan-to-Value

De Loan-to-Value ratio wordt berekend op basis van (i) de nettoschuld van GBL in verhouding tot (ii) de waarde van de portefeuille van GBL vermeerderd met de waarde van de eigen aandelen onderliggend de in GBL-aandelen converteerbare obligaties. De waarderingsmethodes van de portefeuille en de eigen aandelen zijn dezelfde als deze gebruikt voor het aangepast netto-actief.

Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (gewone berekening)

Dit is gelijk aan het aantal gewone aandelen in omloop bij het begin van de periode, verminderd met de eigen aandelen, aangepast voor het aantal gewone aandelen die tijdens de periode werden terugbetaald (kapitaalvermindering) of uitgegeven (kapitaalverhoging), of verkocht of ingekocht, vermenigvuldigd met een wegingsfactor op basis van de tijd.

Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (verwaterde berekening)

Het wordt bekomen door aan het gewogen gemiddelde aantal gewone aandelen (gewone berekening) de potentiële verwaterde aandelen toe te voegen. In dit geval stemmen de potentiële verwaterde aandelen overeen met de door de groep toegekende aankoopopties.

Betaling van het dividend en het ESES-systeem

ESES, dat staat voor "Euroclear Settlement for Euronext-zone Securities" is het geïntegreerde vereffeningsplatform voor de beursverrichtingen van Euronext Brussel, Parijs en Amsterdam en de buitenbeursverrichtingen in effecten die op die beurzen worden verhandeld (OTC).

De theoretische kalender voor de dividenuitkering luidt als volgt:

- Ex-date: datum (begin van de beursdag) vanaf dewelke het onderliggende effect ex-dividend wordt verhandeld;
- Record date (Ex-date + 1): datum waarop de posities door de centrale bewaarder worden afgesloten (op het einde van de beursdag, na de afwikkeling) om de rekeningen van de rechthebbers op de uitkering vast te stellen;
- Payment date: datum van betaling van de uitkering in geld, ten vroegste de dag na de "Record date".

Gelet op de termijn voor de afwikkeling-levering en de ermee verband houdende eigendomsoverdracht van D+2 (waarbij D de datum van de verrichting is), is de laatste dag waarop het effect met recht op uitkering wordt verhandeld de dag vóór de Ex-date gelegen.

Deelneming van de groep

- In **kapitaal**: het gaat om het percentage dat rechtstreeks of onrechtstreeks via de geconsolideerde tussenmaatschappijen wordt aangehouden, berekend op basis van het aantal per 31 december uitstaande aandelen.
- In **stemrecht**: het gaat om het percentage dat rechtstreeks of onrechtstreeks via de geconsolideerde tussenmaatschappijen wordt aangehouden, berekend op basis van het aantal per 31 december uitstaande stemrechten, met inbegrip van de geschorste stemrechten.

Liquiditeitsprofiel

Het liquiditeitsprofiel betreft de som van de bruto liquide middelen en het bedrag van de niet-gebruikte kredietlijnen.

Bruto dividendrendement

Het bruto dividendrendement wordt gedefinieerd als de verhouding tussen het ontvangen dividend en de koers aan het begin van de periode.

Jaarlijks bruto rendement

Het jaarlijks bruto rendement is berekend op basis van de variatie van de beurskoers tussen 1 januari en 31 december, rekening houdend met het (de) geïncasseerde bruto dividend(en), geherinvesteerd in aandelen op het (de) moment(en) van het innen.

System Paying Agent

In ESES, de entiteit die instaat voor de distributie, is genomineerd als betaalagent (System Paying Agent). Het gaat over de verantwoordelijke partij, in de schoot aan Euroclear Belgium, voor de betaling aan andere dividendgerechtigden. Het gaat ofwel over een externe betaalagent (een deelnemer van de centrale bewaarder) ofwel centrale bewaarder zelf.

Total Shareholders Return (TSR)

De Total Shareholders Return of TSR is berekend op basis van de variatie van de beurskoers in de beschouwde periode, rekening houdend met het geïncasseerde bruto dividend, tijdens deze periode geherinvesteerd in aandelen op het (de) moment(en) van het innen.

Free float velocity (%)

De free float velocity, uitgedrukt in procent, is een indicator van de beursactiviteit van een genoteerde vennootschap, die overeenstemt met de verhouding tussen het aantal tijdens een boekjaar op de beurs verhandelde effecten en de float per 31 december van dat boekjaar.

De float van een beursgenoteerde vennootschap is gelijk aan het gedeelte van de aandelen dat effectief op de beurs kan worden verhandeld. Hij kan worden uitgedrukt in waarde, of wat vaker voorkomt, in een percentage van de beurskapitalisatie.

Verantwoordelijke personen

1 Verantwoordelijken voor het document

Ian Gallienne

Gedelegeerd Bestuurder

Gérard Lamarche

Gedelegeerd Bestuurder

2 Verklaring van de voor de financiële staten en voor het jaarverslag verantwoordelijke personen

Ian Gallienne en Gérard Lamarche, het Uitvoerend Management, en William Blomme, Financieel Directeur, bevestigen, in naam en voor rekening van GBL, dat naar hun weten,

- de in dit jaarverslag vervatte financiële staten per 31 december 2016 zijn opgesteld overeenkomstig de toepasselijke boekhoudnormen (IFRS of Belgisch boekhoudrecht) en een getrouw beeld geven van het vermogen zoals gedefinieerd door de IAS/IFRS, van de financiële toestand en van de resultaten van GBL en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen ⁽¹⁾ ;
- het in het jaarverslag opgenomen verslag van de Raad van Bestuur ⁽²⁾ een getrouw overzicht geeft van de ontwikkeling en de resultaten van het bedrijf en van de positie van GBL en de in de consolidatie opgenomen ondernemingen ⁽¹⁾, alsmede een beschrijving omvat van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij geconfronteerd worden.

3 Commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door
Corine Magnin
Gateway Building,
Luchthaven Nationaal 1 J
1930 Zaventem
België

(1) De "in de consolidatie opgenomen ondernemingen" omvatten de dochterondernemingen van GBL in de zin van artikel 6 van het Wetboek van Vennootschappen. Zie de lijst van de dochterondernemingen op pagina 87

(2) Document opgesteld door de Raad van Bestuur van 17 maart 2017

Voor meer inlichtingen

Groep Brussel Lambert
Marnixlaan, 24
1000 Brussel
België
RPR: Brussel
BTW: BE 0407 040 209
ING: 310-0065552-66
IBAN: BE 07 3100 0655 5266
BIC: BBRUBEBB
Website: <http://www.gbl.be>

Voor meer inlichtingen over GBL:
Tel.: +32 2 289 17 17
Fax: +32 2 289 17 37

Ce rapport annuel est également disponible en français
This annual report is also available in English

Design en realisatie: www.landmarks.be

© Fotografie: Voorblad: © SGS Group Management SA - 2016 - alle rechten voorbehouden, © Imerys, © Pernod Ricard - Marc-André Desanges, © LafargeHolcim, © Total, © iStock pour Ontex, © adidas group. Afdekklep: © SGS Group Management SA - 2017 - alle rechten voorbehouden, © adidas group, © Mediatheek Pernod Ricard, © Umicore, © Ontex. Pagina 27: © Imerys, © LafargeHolcim. Pagina 28: © SGS Group Management SA - 2016 - alle rechten voorbehouden, © Studio Photo Pernod Ricard, © HAGA TOM - Total. Pagina 29: © adidas group, © Umicore, © iStock pour Ontex. Pagina's 49 & 51: © Imerys. Pagina 49 & 53 : © LafargeHolcim. Pagina's 49 & 55: © SGS Group Management SA - 2016 - alle rechten voorbehouden. Pagina's 49 & 57: © adidas group. Pagina's 49 & 59: © Pernod Ricard - Marc-André Desanges. Pagina's 49 & 61: © Umicore. Pagina's 49 & 63: © Total. Pagina's 65 & 67: © Ontex, © iStock. Pagina's 30, 37, 46, 73, 149 & portretten: © David Plas.

In België gedrukt door Van der Poorten

